

UAB „Vertinimo partneriai“
Į. k. 304746018
Adr. Vilniaus m. Lvovo g. 13-12.
Įmonės įrašymo į šios turtinio vertinimo veikla
turinčių teisę verstis asmenų sąrašą pažymėjimo Nr. 000179
Pažymėjimo išdavimo data: 2019 m. kovo 29 d.

TURTO VERTINIMO ATASKAITA NR. VP2018-19M

Vertinamas turtas:

Biudžetinei įstaigai Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla priklausantis turtinis kompleksas (ilgalaikis, trumpalaikis, materialus ir nematerialus turtas)

Vertinimo užsakovas:	Biudžetinė įstaiga Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla. Teisinė forma - biudžetinė įstaiga. Juridinio asmens kodas – 190804176, Šalčininkų r. sav. Dieveniškų mstl. Geranionų g. 38 Duomenys apie įstaigą kaupiami ir laikomi Juridinių asmenų registre (registro tvarkytojas Valstybės įmonė Registrų centras)
Turto buvimo vieta:	✓ Šalčininkų r. sav. Dieveniškų mstl. Geranionų g. 38
Turto vertinimo data:	2018-11-02

Įmonės vadovas: Žydrūnas Prapakavičius

Vertinimo įmonės įgaliotas asmuo: Kristina Vysockaja

Pažymima:

Paruoštas vienas (spausdintinis) turto vertinimo ataskaitos egzempliorius vertinimo užsakovui. Turto vertinimas atliktas ir ši ataskaita paruošta UAB „Vertinimo partneriai“ vardu. UAB „Vertinimo partneriai“, į. k. 304746018, buveinės adresas Vilniaus m. Lvovo g. 13-12 (JAR) Ataskaitos kopija yra saugoma įmonės UAB „Vertinimo partneriai“ vidiniame archyve. Prie ataskaitos yra pridėdama skaitmeninė laikmena su turto apžiūros filmuota ir fotografuota medžiaga. Vertinimo užsakovas ataskaitą ir jos išvadas gali naudoti teisės aktų nustatyta tvarka. Vertintojas diskretiškai elgėsi su informacija, kurią gavo iš užsakovo vykdydamas užsakymą, neteikė jos ir ateityje neteiks tretiesiems asmenims be užsakovo ar savininko, ar pastarųjų įgaliotų asmenų sutikimo. Asmenys nesusiję su šia ataskaita, jos duomenis skelbti, kopijuoti, daiginti ar cituoti gali tik gavę vertinimo užsakovo ir ataskaitos autoriaus sutikimą;

Ataskaitoje yra 118 lapų pagrindinio teksto. Vertinamo turto priedai pateikiami skaitmeninėje laikmenoje

UAB „Vertinimo partneriai“
Į. k. 304746018
Adr. Vilniaus m. Lvovo g. 13-12
Įmonės įrašymo į išorės turto arba verslo vertinimo
veikla turinčių teisę verstis asmenų sąrašą
pažymėjimo Nr. 000179
Pažymėjimo išdavimo data: 2018 m. kovo 29 d.

TURTO VERTĖS NUSTATYMO SANTRAUKA NR. VP2018-19M

Vilnius
2018-12-12

Vertinamas turtas: biudžetinei įstaigai Dieveniškių technologijų ir verslo mokykla priklausantis turtinis kompleksas (ilgalaikis, trumpalaikis, materialus ir nematerialus turtas). Turto sąrašas pateikiamas 3-8 psl.

Vertinamo turto komplekso, priklausančio Dieveniškių technologijų ir verslo mokykla, bendra vertinamo turto rinkos vertė vertinimo datai (2018-11-02) yra: 182 192,16 (vienas šimtas aštuoniasdešimt du tūkstančiai vienas šimtas devyniasdešimt du eurai ir 16 ct) su PVM Sąlygines, kiekvienos pozicijos turto vertės pateikiamos žemiau esančioje lentelėje.	
Vertinimo užsakovas	Biudžetinė įstaiga Dieveniškių technologijų ir verslo mokykla. Teisine forma - biudžetinė įstaiga. Juridinio asmens kodas - 190804176. Šalčininkų r. sav. Dieveniškių mstl. Geranionų g. 38. Duomenys apie įstaigą kaupiami ir laikomi Juridinių asmenų registre (registro tvarkytojas Valstybės įmonė Registrų centras)
Turto savininkas	Lietuvos Respublika
Vertinimo atvejis	įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais. Šis vertinimo atvejis apibrėžiamas Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo (Žin., 1999, Nr. 52-1672; 2011, Nr. 86-4139) 4-o straipsnio 1-iaame punkte;
Vertinimo tikslas	nuosavybės teisės perleidimas. Turtas perleidžiamas keičiant įstaigos statusą iš biudžetinės įstaigos į viešąją įstaigą.
Vertinamo turto valdymo teisė:	Patikėjimo teisė
Turto apžiūros data	2018-11-02
Turto vertės nustatymo data	2018-11-02
Turto vertinimo ataskaitos surašymo pradžios data:	2018-11-02
Turto vertinimo ataskaitos surašymo pabaigos data:	2018-12-12

Kilnojamojo turto vertintojas:

Kristina Vysockaja
kval. pažymėjimas Nr. A 000149
išduotas 2017-12-06

Vilnius 2018 m.

Vertinamo turto ir sąlyginių verčių lentelė

Eil. Nr.	Inventorinis numeris	Turto pavadinimas	Matavimo vienetai	Kiekis	Sąlyginė rinkos vertė Eur
1	2410	Projektorius „BenQ“	vnt	1	64,49
2	130850	Akrilines krepšinio lentos	vnt	1	191,68
3	130853	Akrilines krepšinio lentos	vnt	1	191,68
4	100129	Akumuliatorių pakrovėjas su apsaugomis „TELWIN LEADER“	vnt	1	226,84
5	1514	Aliumininiai puodai	vnt	3	21,62
6	323	Aliumininis puodas 2,5 l talpos	vnt	3	7,82
7	3233	Aliumininis puodas 2,5 l talpos	vnt	3	7,82
8	130837	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1	252,28
9	130838	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1	117,82
10	130839	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1	117,82
11	130840	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1	117,82
12	130841	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1	117,82
13	130842	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1	117,82
14	130843	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1	117,82
15	130844	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1	117,82
16	130845	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1	117,82
17	AT000945U	Audimo staklės	vnt	4	561,26
18	AT001754U	Audimo staklės juostoms austi	vnt	2	140,31
19	AT000946U	Audimo staklės juostoms austi	vnt	4	160,36
20	100131	Aukšto slėgio plovimo įrenginys be papildymo	vnt	1	1067,79
21	100153	Automatinės ratų montavimo staklės lengviesiems automobiliams „Bosh TCE 4460“	vnt	1	1719,51
22	130848	Automobilinė vaizdo kamera „DVR CDR-E07“	vnt	1	127,64
23	130847	Automobilinė vaizdo kamera „DVR2 CDR-E07“	vnt	1	127,64
24	3398	Barkodų skeneris	vnt	1	34,45
25	595037	Blynkepė	vnt	1	127,19
26	1547	Bokso maišas 100/30	vnt	1	20,82
27	1546	Bokso maišas 120/35	vnt	1	22,48
28	84	Čiužinys	vnt	2	50,11
29	AT001931	Darbinis kostiumas	vnt	7	173,91
30	AT001607	Darbo drabužių komplektas	vnt	2	71,88
31	2684	Deguonies balionas su reduktoriumi ir žarna	vnt	1	53,02
32	595643	Diskinis guminis svoris 50 mm 1,25 kg	vnt	4	3,93
33	595646	Diskinis guminis svoris 50 mm 10 kg	vnt	2	15,71
34	595647	Diskinis guminis svoris 50 mm 15 kg	vnt	2	23,86
35	595644	Diskinis guminis svoris 50 mm 2,5 kg	vnt	2	3,93
36	595648	Diskinis guminis svoris 50 mm 20 kg	vnt	2	31,13
37	595645	Diskinis guminis svoris 50 mm 5 kg	vnt	4	15,72
38	AT002204U	Dvipusis moibertas (60x85x115)	vnt	2	59,66
39	1549	Dviratis „Panther Taff“	vnt	4	255,19
40	100053	Dviratis „City Arkuus Vintage D“	vnt	1	110,11
41	100047	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1	110,11
42	100048	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1	110,11
43	100049	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1	110,11
44	100050	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1	110,11
45	100051	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1	110,11
46	100052	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1	110,11
47	100054	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1	110,11
48	100055	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1	110,11
49	100056	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1	110,11
50	100057	Dviratis „City Romer Pop Art 28 2013 white-green“	vnt	1	271,24
51	100032	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
52	100033	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
53	100034	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
54	100035	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
55	100036	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
56	100037	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
57	100038	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
58	100039	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
59	100040	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
60	100041	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
61	100042	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
62	100043	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
63	100044	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
64	100045	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
65	100046	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1	98,92
66	100132	Dvivietė baidarė	vnt	1	324,99
67	100133	Dvivietė baidarė	vnt	1	324,99
68	100134	Dvivietė baidarė	vnt	1	324,99
69	100135	Dvivietė baidarė	vnt	1	324,99

Vilnius 2018 m.

70	100136	Dvivietė baidarė	vnt	1	324,99
71	100137	Dvivietė baidarė	vnt	1	324,99
72	100138	Dvivietė baidarė	vnt	1	324,99
73	100139	Dvivietė baidarė	vnt	1	324,99
74	100140	Dvivietė baidarė	vnt	1	324,99
75	100141	Dvivietė baidarė	vnt	1	324,99
76	666	Plaukų džiovintuvas „Vojager 4V“	vnt	1	118,71
77	751	Plaukų džiovintuvas „Compact“	vnt	1	21,82
78	665	Plaukų džiovintuvas „Vojager 1V“	vnt	1	95,88
79	2412	Vaizdo ekranas	vnt	1	16,62
80	319	Elektrinė mėsmalė „ZELNER“	vnt	1	52,56
81	2385	Elektrinė trintuvė „BETM-1“	vnt	1	41,32
82	1110	Elektrinė viryklė „Hansa“	vnt	2	67,46
83	100163	Elektrinė paverčiama keptuvė „BR-780 E/N“	vnt	1	2991,35
84	1112	Elektrinė viryklė	vnt	3	94,73
85	100159	Elektrinė viryklė „EP-4ŽS-01“	vnt	1	729,67
86	AT000891U	Elektrinis šlifukoilis	vnt	1	45,19
87	AT001129U	Elektrinis infraraudonųjų spindulių šildytuvas	vnt	4	321,85
88	AT001129U	Elektrinis infraraudonųjų spindulių šildytuvas	vnt	2	160,93
89	3051	Furšetinis marmitas	vnt	2	70,71
90	1557	Futbolo tinklas	vnt	1	28,96
91	594810	Galandinimo staklės „Scheppach BG150“	vnt	2	176,24
92	667	Garintuvas „Synco“	vnt	1	133,93
93	AT002134U	Garso kolonėlė	vnt	2	432,05
94	100030	Geležiniai suvirinti vartai 6x1,2	vnt	1	314,24
95	100029	Geležiniai suvirinti vartai 6x1,5	vnt	1	314,24
96	239523	Gesintuvas	vnt	3	59,3
97	3541	Gesintuvas	vnt	1	12,38
98	239512	Gesintuvas	vnt	1	19,76
99	709	Gesintuvas	vnt	1	79,26
100	23959	Gesintuvas	vnt	4	79,06
101	613	Gesintuvas	vnt	1	34,02
102	1222	Gesintuvas	vnt	3	70,06
103	94	Gimnastikos lankas	vnt	6	8,42
104	AT000336U	Svarstis 16 kg svorio	vnt	2	108,58
105	AT000337U	Svarstis 24 kg svorio	vnt	2	125,28
106	AT000649U	Gražtas	vnt	1	262,22
107	100130	Gręžimo staklės „Ferax FBM 45“	vnt	1	252,07
108	AT000131U	Lenktas olimpinis grifas su guoliais	vnt	1	33,9
109	595642	Olimpinis grifas	vnt	1	44,18
110	595244	Įrankių komplektas	vnt	1	24,3
111	100126	Įrankių rinkinys su vežimėliu, skirtas krovininių automobilių servisui „Teng Tools“	vnt	1	1925,55
112	100127	Įrankių rinkinys su vežimėliu, skirtas krovininių automobilių servisui „Teng Tools“	vnt	1	1925,55
113	2655	Kampinis šlifukoilis	vnt	1	73,58
114	595436	Kampinis šlifukoilis	vnt	1	31,81
115	703	Kampinis šlifukoilis	vnt	1	106,9
116	AT000120U	Kampinis šlifukoilis	vnt	1	24,73
117	100031	Kasos aparatas „EURO-2000T“	vnt	1	146,01
118	AT000867U	Kėdės „Beta chrome“	vnt	50	669,54
119	AT000681U	Kėdės „ISO C-14“	vnt	40	547,21
120	AT000655	Keptuve	vnt	2	50,95
121	AT000117U	Ketaus kazanas 22 l talpos	vnt	1	98
122	AT000118U	Ketaus keptuvė 56 cm skersmens	vnt	1	101,63
123	AT001633	Keturgubos svertinės supynės	vnt	1	105,02
124	2226	Kirpyklos kėdė	vnt	4	365,27
125	100144	Kombinuotas atidirbto tepalo surinkimo/išsiurbimo įrenginys su skaidria kamera „PROFITOOL OXPTJA0011“	vnt	1	479,12
126	AT002127U	Kompiuterinė kėdė	vnt	1	118
127	12343	Kompiuterinės kėdės	vnt	2	43,98
128	10459	Kompiuterinis stalas	vnt	5	121,32
129	110623	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „B19W“	vnt	1	728,79
130	110101	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „B22W“	vnt	1	848,46
131	111293	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „E19W“	vnt	1	602,3
132	101101	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1	674,87
133	101102	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1	674,87
134	101103	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1	674,87
135	101104	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1	674,87
136	101105	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1	674,87
137	101106	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1	674,87
138	101107	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1	674,87
139	101108	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1	674,87
140	101109	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1	674,87
141	101110	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1	674,87
142	101111	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1	674,87

Vilnius 2018 m.

143	111065	Kompiuteris „Fujitsu P9900Win7“, monitorius „E19W“	vnt	1	602,3
144	AT001403U	Konteineris „GN“	vnt	2	36,71
145	100162	Konvekcinė krosnis	vnt	1	5709,85
146	AT000126U	Konvekcinės krosnelės stovas „6GN1/1 850 mm“	vnt	1	144,93
147	2576	Kopijavimo aparatas	vnt	1	108,27
148	AT001752U	Krašto apmėtymo siuvamoji mašina „JAGUAR“	vnt	1	221,19
149	1558	Krepšinio lankas	vnt	2	31,42
150	1209171295	Krosnis duonkepė pagal Dzūkiską tradiciją	vnt	1	5427,1
151	100155	Krovinių automobilių ratų montavimo staklės „OMA673T“	vnt	1	5415,44
152	100156	Krovinių automobilių ratų balansavimo staklės su baziniu kūgių rinkiniu „JOHN BEAN b9250“	vnt	1	3674,7
153	100158	Krūmapjovė „Stihl FS310“	vnt	1	371,98
154	749	Lagaminas įrankiams	vnt	1	27,52
155	113	Laikmatis „201“	vnt	2	14,26
156	595832	Lėkštes	vnt	8	58,42
157	AT002205U	Lentyna 182x182	vnt	1	149
158	AT002207U	Lentyna 77x147	vnt	2	100
159	AT002206U	Lentyna 77x77	vnt	1	27,97
160	606	Lovatiesės	vnt	25	62,92
161	610	Lovatiesės	vnt	7	75,74
162	676	Plaukų tiesinimo žnyplės	vnt	1	24,35
163	755	Plaukų tiesinimo žnyplės	vnt	1	41,65
164	AT000151U	Manekeno galva kirpėjoms	vnt	1	105,1
165	2007	Manekeno galvos kirpėjams	vnt	4	189,79
166	574	Medinės kėdės	vnt	5	56,74
167	2441	Mesmale „SMG4381 SENCOR“	vnt	1	44,2
168	AT001667U	Mezgimo staklytės medinės 27x16 cm	vnt	2	18,48
169	AT001668U	Mezgimo studija	vnt	7	75,12
170	AT001635U	Mikrobangų krosnelė	vnt	1	41
171	363	Mikrobangų krosnelė „Sharp“	vnt	1	40,16
172	374	Mikrobangų krosnelė „Sharp“	vnt	1	40,16
173	1330	Mikrofonas	vnt	2	66,97
174	573	Minkštos lovos	vnt	80	2512,4
175	100154	Mobilių kolonų rinkinys (4 vnt.) lengviesiems automobiliams ir mikroautobusams „OMA526L5“	vnt	1	11562,94
176	2407	Mokyklinė lenta trijų dalių	vnt	1	34,29
177	100164	Monitorius „UE55JU6872UXXH“	vnt	1	656,94
178	295	Moteriškas švarkas	vnt	15	104,2
179	ŽŪM-14	Projektorius „Toshiba X 100“	vnt	1	36,51
180	130587	Nešiojamas kompiuteris „HP Pro Book 655G1“	vnt	1	476,2
181	AT000138U	Nešiojamas kompiuteris „LENOVO“	vnt	3	613,26
182	AT000947	Nukreipėjas	vnt	1	23,32
183	AT000947U	Nukreipėjas	vnt	3	70
184	1430	Padėklas	vnt	10	14,66
185	AT000541	Padėklas	vnt	27	81,54
186	1419	Padėklas pjaustymui	vnt	2	12,34
187	612	Pagalvės	vnt	40	41,61
188	AT000532U	Palapinė 4x4	vnt	1	220,34
189	AT000533U	Palapinė 4x6	vnt	1	299,98
190	AT000333U	Paplūdimio tinklinio aikštelės linijos	vnt	1	32,58
191	618	Patalynės komplektas	vnt	16	47,66
192	AT000143U	Patalynės komplektas	vnt	40	456,74
193	AT000145U	Patalynės komplektas	vnt	10	82,82
194	2787	Patalynės komplektas	vnt	5	70,41
195	AT000523U	Pavėsinė 8 m	vnt	1	141,15
196	595707	Perforatorius „Makita“	vnt	1	210,24
197	3048	Perforatorius 10 l talpos	vnt	1	76,06
198	AT000526U	Pjaustymo lentelė	vnt	18	277
199	AT000527U	Lankstus pjaustymo padekliukas	vnt	36	118,9
200	2227	Plastikinė plovykla	vnt	2	76,1
201	130834	Plūgas „Kverneland“	vnt	1	2616,52
202	100146	Pradinis ratų balansavimo priedų komplektas lengvųjų automobilių ratams „EVERT“	vnt	1	441,28
203	100128	hHidraulinis presas su v-blokais „LUNA MW 50FH“	vnt	1	1786,78
204	AT000132U	Profesionalus bicepso suoliukas „Marbo MP-L203“	vnt	1	118,65
205	18-50	Projektorius „2660“	vnt	1	442,83
206	1376	Puodas	vnt	2	105,13
207	1433	Puodas	vnt	1	18,35
208	1496	Puodas	vnt	3	15,39
209	AT000654U	Puodas su dangčiu	vnt	6	321,08
210	1503	Puodų rinkinys	vnt	1	16,86
211	595856	Purkštuvas dažymui	vnt	1	16,95
212	AT001388U	Rankinis sriegiklis	vnt	1	249,36
213	100151	Kompresijos matuoklis benziniams ir dyzeliniams varikliams „HP912 460 00“	vnt	1	626,29

Vilnius 2018 m.

214	100145	Ratų balansavimo staklės lengviesiems automobiliams „EVERTCB956B“	vnt	1	2081,33
215	100152	Ratų geometrijos reguliavimo stendas „HUNTER ProAlign DSP 706“	vnt	1	7122,56
216	100147	Ritine išmetamųjų dujų sistema „Serviso įrenginiai 5012“	vnt	1	1105,63
217	91	Šachmatai „Ambosador“	vnt	1	10,8
218	92	Šachmatinis laikrodis	vnt	1	18,16
219	AT001122U	Šaldiklis „Snaigė“	vnt	1	147,13
220	AT001548U	Šaldytuvas „Snaigė“	vnt	1	119,12
221	595250	Dviratininko šalmas	vnt	30	225,37
222	595262	Signalinė liemenė	vnt	30	52,68
223	130835	Mokyklos ženklas „DTVM“	vnt	1	146,1
224	95	Sintetinis kamuolys 2 kg, 3 kg	vnt	2	12,18
225	AT001753U	Siuvimo mašina „BERNINA BERNETTE“	vnt	1	268,79
226	130854	Skalbimo mašina	vnt	1	153,22
227	AT000581U	Skalbimo padėkliukai	vnt	2	10,16
228	AT000100U	Skeneris „EPSON“	vnt	1	49,46
229	AT000100U	Skeneris „EPSON“	vnt	1	105,92
230	AT000648U	Skersinio pjovimo staklės	vnt	1	179,72
231	AT000152U	Slides su batais ir lazdomis	vnt	11	1672,17
232	AT000153U	Slides su batais ir lazdomis	vnt	1	177,04
233	100124	Smūginis veržliasukis „Ingresoll-Rand“	vnt	1	1151,88
234	100125	Smūginis veržliasukis „Ingresoll-Rand“	vnt	1	1151,88
235	594896	Spausdintuvas	vnt	1	61,81
236	3397	Spausdintuvas	vnt	1	31,08
237	AT000107U	Spintelė su stiklinėmis durelėmis	vnt	4	196,31
238	AT000140U	Stacionarus kompiuteris „Ateities 13 Skylake“	vnt	9	1993,1
239	AT000141	Stacionarus kompiuteris „Ateities 15 Skylake“	vnt	2	523,26
240	AT000140U	Stacionarus kompiuteris „Ateities 13 Skylake“	vnt	1	221,45
241	AT000140U	Stacionarus kompiuteris „Ateities 13 Skylake“	vnt	2	442,91
242	AT000140U	Stacionarus kompiuteris „Ateities 13 Skylake“	vnt	1	221,45
243	130836	Stacionarus kompiuteris	vnt	1	117,82
244	100009	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
245	100010	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
246	100011	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
247	100012	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
248	100013	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
249	100014	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
250	100015	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
251	100016	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
252	100017	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
253	100018	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
254	100019	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
255	100020	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
256	100021	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
257	100022	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
258	100023	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
259	100024	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
260	100025	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
261	100026	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
262	100027	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
263	100028	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1	145,1
264	130846	Stalas	vnt	1	80,36
265	AT001874	Štangos suoliukas „Marbo Sport MP-L209“	vnt	1	409,25
266	100160	Štangos suolelis „Marbo“	vnt	1	288,7
267	AT000598U	Stelazas iš nerūdijančio plieno	vnt	1	149,32
268	AT002100U	Spinta iš stiklo	vnt	8	382,66
269	1332	Mikrofono stovas	vnt	2	23,43
270	AT000528U	Pjaustymo lentelių stovas	vnt	8	60,68
271	2411	Projektoriaus stovas	vnt	1	6,16
272	100142	Stūmoklinis oro kompresorius „11 bar ABAC B6000/270 FT“	vnt	1	1109,83
273	234	Sulčių spaudimo mašinėlė	vnt	1	42,04
274	595649	Suolelio priedas svoriams laikyti „Marbo“	vnt	1	4,12
275	100120	Suvirinimo įranga „Lincoln electric Invertec 170S“	vnt	1	628,6
276	100121	Suvirinimo įranga „Lincoln electric Invertec 170S“	vnt	1	628,6
277	100122	Suvirinimo įranga „Lincoln electric Invertec 170S“	vnt	1	628,6
278	100123	Suvirinimo įranga „Lincoln electric Invertec 170S“	vnt	1	628,6
279	595887	Suvirintojo kostiumas	vnt	3	122,62
280	2662	Suvirintojo skydelis	vnt	1	20,03
281	AT000035U	Suvirintojo skydelis	vnt	1	71,86
282	AT001111U	Svarstyklės	vnt	1	30,02
283	1380	Svarstyklės	vnt	1	26,91
284	1545	Tatamis (čiuzinys)	vnt	1	36,23
285	2198	Teniso stalas	vnt	1	94,6
286	AT000144	Teniso stalas	vnt	3	283,82
287	3050	Termosas	vnt	2	75,81
288	3054	Termosas 2 l talpos	vnt	3	63,96

Vilnius 2018 m.

289	AT001110U	Traukimo virve 33,5 m ilgio	vnt	1	108,58
290	2010	Trikojis stovas	vnt	3	204,09
291	29101	Nuėmimo įrankių komplektas	vnt	1	72,9
292	29001	Universalus skaitmeninis multimetras „PEAKTECH“	vnt	1	53,27
293	100143	Universalus diagnostinis komplektas su programine įranga „BOSCH FSA 760“	vnt	1	13665,08
294	130852	Universalus stovas tinkliniui	vnt	1	175,97
295	AT000139U	Vaizdo projektorius „BenQ“	vnt	3	688,04
296	130855	Vaizdo kamera	vnt	1	188,42
297	590	Vatinės antklodės	vnt	110	124,72
298	111294	Vejaplovė „Viking MB253.1“	vnt	1	482,34
299	100157	Vejaplovė „Viking MB2530“	vnt	1	219,46
300	747	Vėžimėlis	vnt	2	86,74
301	2417	Vėžimėlis pataipų valymui su metaliniu krepšeliu	vnt	2	121,54
302	3049	Virdulys	vnt	1	91,32
303	AT000057U	Virtuvinės svarstyklės	vnt	5	454,98
304	AT000365U	Virtuvinis kombainas „KitchenAid5K45SMEWH“	vnt	1	308,51
305	29201	Vožtuvų pritrinimo mašinėlė „TAIVANAS1401“	vnt	1	133,78
306	117	Smiginio žaidimas „DARTS“	vnt	1	13,59
307	595811	Žaizdras	vnt	1	50,52
308	100148	Žibintų reguliavimo stendas su skaitmeniniu liukšmetru ir veidrodine taikymo plokšte „TECNOCOLOR BETA 2066“	vnt	1	500,15
309	2233	Žirklių rinkinys	vnt	1	28,76
310	1562	Lovos	vnt	3	21,03
311	668	Manekeno galva	vnt	1	45,35
312	524	Akumuliatorių apkrovos matuoklis	vnt	1	1
313	2642	Buitinis dujų balionas	vnt	1	1
314	130697	Bulvių sodinamoji „KSM4“	vnt	1	1
315	1256	Darbo priestalis	vnt	2	2
316	1323	Darbo stalai	vnt	9	9
317	ŽŪM -10	Daugialypės terpės projektorius su dokumentų atvaizdavimo kamera „Toshiba xc2000“	vnt	1	1
318	346	Dielektriniai guminiai batai	pora	3	3
319	130827	Diskinės akėčios „L113-03“	vnt	1	1
320	1213	Dokumentų saugojimo spinta	vnt	1	1
321	1270	Dokumentų saugojimo spintelė	vnt	1	1
322	594	Elektrinė viryklė	vnt	1	1
323	ŽŪ-100	Elektrinė viryklė „BEKO CM 68-200“	vnt	1	1
324	1317	Elektrinis galastuvas	vnt	1	1
325	ŽŪ-61	Elektrinė viryklė	vnt	1	1
326	691	Elektrinė talė	vnt	5	5
327	D30	Faksas „Panasonic“	vnt	1	1
328	1350	Galastuvas	vnt	1	1
329	109	Gimnastikos sienelės	vnt	14	14
330	5948	Gręžimo staklės	vnt	1	1
331	782	Gręžimo staklės	vnt	1	1
332	9370	Grūdų valymo mašina	vnt	1	1
333	LK-30	Hidraulinis presas	vnt	1	1
334	1384	Higieninis stalas	vnt	17	17
335	ŽŪM -12	Interaktyvioji lenta su mokomosiomis programomis „Clever Board 3105“	vnt	1	1
336	1217	Įrišimo aparatas	vnt	1	1
337	881	Juodos kėdės	vnt	2	2
338	1225	Juodos kėdės	vnt	7	7
339	1225	Juodos kėdės	vnt	2	2
340	767	Kalvės žaizdras	vnt	1	1
341	582	Kėdės	vnt	15	15
342	130599	Keltuvas „IME -320 2,5“	vnt	1	1
343	12341	Biuro kėdės	vnt	11	11
344	12361	Biuro kėdės	vnt	6	6
345	10453	Biuro stalas	vnt	7	7
346	1244	Biuro stalas	vnt	2	2
347	766	Kūjai 5 kg ir 3 kg svorio	vnt	7	7
348	641	Kultivatorius „KPS-4“	vnt	1	1
349	130745	Kultivatorius „THE TRIPLE-K“	vnt	1	1
350	D-0A	Lazerinis spausdintuvas	vnt	1	1
351	1229	Medžio apdirbimo staklės	vnt	1	1
352	533	Mešlakratė „ROY-6“	vnt	1	1
353	ŽŪM-7	Daugialypės terpės projektorius „Toshiba TLPXD2000“	vnt	1	1
354	I-K-209-8	Daugialypės terpės projektorius „HITACHI ED-X20“	vnt	1	1
355	D-41	Daugialypės terpės projektorius „Toshiba“	vnt	1	1
356	3471	Dielektrinės pirštinės	pora	3	3
357	5351	Plūgas „PLN 3,5“	vnt	1	1
358	765	Pneumatinis kūjis	vnt	1	1
359	1209171296	Pneumatinis kūjis	vnt	1	1
360	2465	Priekalas	vnt	5	5

Vilnius 2018 m.

361	19	Prietaisai diržo įtempimui	vnt	1	1
362	1600206	Projektorius „Sanyo PLC-XW55“	vnt	1	1
363	2-93	Purkštukų tikrinimo stendas	vnt	1	1
364	1258	Rašomasis stalas	vnt	1	1
365	1-1-K-209-4	Rašomasis stalas	vnt	1	1
366	1228	Rašomoji lenta	vnt	1	1
367	130825	Rotorinė žoliapjovė „Z-178“	vnt	1	1
368	1223	Rūbų spinta	vnt	1	1
369	AT000886U	Saldymo įranga „BekoFSE1072A+“	vnt	1	1
370	1400	Saldytuvas „Snaige“	vnt	1	1
371	615	Saldytuvas „Snaige“	vnt	1	1
372	1385	Saldytuvas „Snaige“	vnt	1	1
373	622	Saldytuvas „Snaige-15“	vnt	1	1
374	699	Šaltkalvio stalas	vnt	4	4
375	785	Šaltkalvio stalas	vnt	22	22
376	10422	Šaltkalvio stalas	vnt	9	9
377	35	Šaltkalvio stalas	vnt	5	5
378	720	Sėjamoji „SZ-3.6“	vnt	1	1
379	1106	Stalas	vnt	4	4
380	10452	Stalas „Biurko“	vnt	10	10
381	353	Staliukas „3MTA-50“	vnt	1	1
382	10868	Suvirinimo inventorių „MMA200“	vnt	1	1
383	1086	Suvirinimo inventorių „MMA200“	vnt	1	1
384	704	Suvirinimo inventorių „MMA200“	vnt	1	1
385	130814	Suvirinimo pusautomatis „SP-150“	vnt	1	1
386	936	Svarstyklės	vnt	1	1
387	935	Svarstyklės	vnt	1	1
388	298	Taburetė	vnt	21	21
389	616	Televizorius „Samsung“	vnt	1	1
390	B3-495	Televizorius „Šilelis“	vnt	1	1
391	19-48	Televizorius „Taurus“	vnt	1	1
392	31	Trakatoriaus kabinos maketas	vnt	1	1
393	1216	Trikojis stovas ekranui	vnt	1	1
394	1221	Vežimėlis minitraktoriui	vnt	1	1
395	1393	Virtuvinis stalas	vnt	4	4
396	11	Stūmoklių žiedų suspaudėjai	vnt	1	1
397	130689	Traktorius TZ-4K-14	vnt	1	1
398	130851	Dekoracija „Gyvybės pažinimo medis“	vnt	1	337,84
399	595810	Dekoratyvinės detalės iš metalo ruošinių	vnt	11	169,4
400	AT001631	Dekoratyvinis objektas „Rytas“	vnt	1	249,3
401	AT002098	Dublikatas (K4003) Nr.001668-001671	vnt	4	2,4
402	B	Finansų valdymo ir apskaitos IS „BIUDŽETAS VS“	vnt	1	393,88
403	AT001632	Liaudiška vaikų ir jaunimo karuselė	vnt	1	112
404	5582	Lininis kilimėlis (himnas)	vnt	1	157,5
405	130856	Medžio skulptūra su metalo detalėmis „Perkūnas“	vnt	1	511,76
406	AT002097	Pažymėjimas (K3105) Nr. 068371-068435	vnt	18	4,5
407	130849	Švieslentė „ESK 52“	vnt	1	1158,48
408	514	Šviesoforas	vnt	1	231,7
Bendra turto vertė, €					134982,16

Eil. Nr.	Inventorinis numeris	Įsigijimo metai	Turto pavadinimas	Valst. Nr.	Gamybos / pirmos registracijos data	Sąlyginė rinkos vertė, €
409	130820	2005	Automobilio priekaba RYDWAN	AM767	2005	600
410	100161	2011	Automobilis VW GOLF FFU 636	FFU636	2011	6800
411	130819	1991	Automobilis VW T-4	BEM234	1991	1600
412	1151	1987	Trakatoriaus priekaba 2PTS-4	AL2589	1988	1200
413	130829	2008	Traktorius BELARUS-952.3.3	3761LE	2007	11800
414	130458	1981	Traktorius MTZ-80	n/d	1981	3800
415	130062	1981	Traktorius MTZ-80	8292LE	1979	3800
416	130675	1988	Traktorius MTZ-80	8293LE	1988	3800
417	130828	1999	Automobilis Renault Mascott	SVA422	2001	3500
418	130830	1999	Automobilis VW GOLF	EDS564	1999	900
Bendra turto vertė, €						37800

419	Bibliotekos fondas	vnt	1	9410
Bendra turto vertė, €				9410

Vilnius 2018 m.

Turinys

1	AIŠKINAMASIS RAŠTAS	10
2	VERTINIMO YPATYBĖS IR METODAI	10
3	SVARBIAUSIOS PRIELAIIDOS, SPECIALIOSIOS PRIELAIIDOS BEI RIBOJANČIOS SĄLYGOS	14
4	SĄLYGOS IR APLINKYBĖS, KURIOS GALI TURĖTI ĮTAKOS TURTO VERTINIMUI IR Į KURIAS NEBUVO ATSIŽVĖLGTA	15
5	TURTO VERTINTOJAS	15
6	BENDROS PASTABOS IR RINKOS KOMENTARAS	16
7	VERTINAMO TURTO ŠAKOS APŽVALGA	63
8	VERTINAMO TURTO IR TURTO NAUDOTOJO APRAŠYMAS	77
9	VERTINAMŲ OBJEKTŲ RINKOS VERTĖS NUSTATYMAS	78
9.1	RINKOS VERTĖS NUSTATYMAS IŠLAIDŲ (KĄSTŲ) METODU	88
10	IŠVADA DĖL TURTO VERTĖS NR. VP2018-19M	110
11	APŽIŪROS AKTAS	111
12	PRIEDAI	118

1 Aiškinamasis raštas

Pagrindiniai teisiniai ir metodologiniai turto vertinimo pagrindai

Turto vertinimas atliktas vadovaujantis:

- ✓ Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas Nr. (Žin., 1999, Nr. 52-1672, 2011, Nr. 86-4139);
- ✓ Tarptautinio turto vertinimo standartų komiteto patvirtintais "Tarptautiniais turto vertinimo standartais" (IVS 2013);
- ✓ Europos vertintojų asociacijos grupės patvirtintais "Europos vertinimo standartais";
- ✓ Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas "Dėl turto arba verslo vertinimo metodikos patvirtinimo" (2012-04-27 Nr. 1K-159) patvirtinta "Turto ir verslo vertinimo metodika";
- ✓ Lietuvos turto vertintojų asociacijos mokymo kursų sesijų ir seminarų (2002-2016) medžiaga (vertintojų archyvas);
- ✓ Kiti teisės aktai, kurie neprieštarauja aukščiau išvardintiems dokumentams;
- ✓ Turto apžiūros metu surinkti duomenys, įskaitant apžiūros dieną vertintojo atliktas nuotraukas;
- ✓ Vertinimo užsakovo ir turto savininko pateikta informacija apie vertinamą kilnojamąjį turtą;
- ✓ Turto vertinimo sąrašas;
- ✓ Vertinamo turto nuosavybės pagrindimas;
- ✓ Žodinė informacija

Šie dokumentai numato Lietuvos Respublikos įstatymuose, poįstatyminiuose ir kituose teisiniuose aktuose reglamentuotų, harmonizuotų pagal Tarptautinio turto vertinimo standartų komiteto parengtą sistemą turto vertės nustatymo metodų parinkimą, taikymo tvarką ir procedūras, turto vertinimo dokumentų turinį

2 Vertinimo ypatybės ir metodai

Turto vertės nustatymo tvarka, principai ir metodai nurodyti Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme (Žin., 1999, Nr. 52-1672; 2011, Nr. 86-4139) bei LR finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159 patvirtinta „Turto ir verslo vertinimo metodika“ (toliau – metodika). Pagal minėtus dokumentus turto vertinimo metodas pasirenkamas priklausomai nuo vertinimo atvejo (tikslų), vertinamo turto specifikos bei naudojimo paskirties.

Vertinimas atliktas vadovaujantis Tarptautiniais ir Europos vertinimo standartais.

Pateikiami vertinimo ataskaitoje panaudotų sąvokų paaiškinimai:

- Atkuriamoji turto vertė – apskaičiuota pinigų suma, kurios reikėtų tokių pačių fizinių ir eksploatacinių savybių turto vertinimo objektui atkurti, atgaminti arba atstatyti (įrengti)
- Individualusis turto arba verslo vertinimas – turto arba verslo, atsižvelgiant į individualias jo savybes tam tikrą dieną, vertinimas atitinkamu turto arba verslo vertinimo metodu, kurio taikymo procedūros ir tvarka nustatytos Turto ir verslo vertinimo metodikoje.
- Kilnojamas turtas (kilnojamas daiktas) – turtas (daiktas), kuris iš vienos vietos į kitą gali būti perkeltas nepakeitus jo paskirties ir iš esmės nesumažinus jo vertės, jeigu įstatymai nenustato kitaip.
- Masinis turto vertinimas – vienu metu (nūšniais požymiais apibūdintų daiktų) vienu metu vertinimas, atsižvelgiant į šio turto būklę tam tikrą dieną, pagal atitinkamą turto vertinimo metodą, kurio taikymo procedūros ir tvarka nustatytos Turto ir verslo vertinimo metodikoje, ir šį vertinimą reglamentuojančius teisės aktus
- Nekilnojamas turtas (nekilnojamas daiktas) – žemės sklypas ir su juo susiję daiktai, kurie negali būti perkeltami iš vienos vietos į kitą nepakeitus jų paskirties ir iš esmės nesumažinus jų vertės, taip pat turtas (kilnojamieji daiktai), kurį nekilnojamuoju pripažįsta įstatymai.
- Neprivalomasis turto arba verslo vertinimas – turto arba verslo vertinimas, atliekamas užsakovo iniciatyva, jo ir turto arba verslo vertinimo įmonės arba nepriklausomo turto arba verslo vertintojo susitarimu.
- Privalomasis turto arba verslo vertinimas – turto arba verslo vertinimas, atliekamas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais atvejais, siekiant užtikrinti viešuosius interesus.
- Specialiosios paskirties turtas – specialioms reikmėms skirtas turtas, kuris yra ribotos paklausos, todėl retai parduodamas, arba ne rinkai skirtas, todėl visai neparduodamas.
- Turtas – materialios, nematerialios ir finansinės vertybės, kurios gali būti rinkos sandorių objektas.
- Turto arba verslo rinkos vertė – apskaičiuota pinigų suma, už kurią galėtų būti perduotas turtas arba verslas jo vertinimo dieną, sudarius tiesioginį komercinį norinčių perduoti turtą arba verslą ir norinčių jį įsigyti asmenų sandorį po šio turto arba verslo tinkamo pateikimo rinkai, kai abi sandorio šalys veikia dalykiškai, be prievartos ir nesaistomos kitų sandorių ir interesų.
- Turto arba verslo vertė (toliau – vertė) – turto arba verslo naudingumo tam tikru metu matas, nustatytas pagal atitinkamą turto arba verslo vertinimo metodą, kurio taikymo procedūros ir tvarka nustatytos Turto ir verslo vertinimo metodikoje.
- Turto arba verslo vertinimas – turto ir (arba) verslo vertės nustatymas pagal atitinkamą turto arba verslo vertinimo metodą, kurio taikymo procedūros ir tvarka nustatytos Turto ir verslo vertinimo metodikoje.
- Turto arba verslo vertinimas vidaus reikmėms – turto arba verslo vertinimas, Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje įsteigto juridinio asmens ar kitos organizacijos arba jų filialų atliekamas savo nuožiūra, siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje įsteigto juridinio asmens ar kitos organizacijos arba jų filialų tiesioginių funkcijų atlikimą, išskyrus turto arba verslo vertinimą, kai sudaromos turto arba verslo vertinimo sutartys su užsakovais.
- Turto arba verslo vertinimo įmonė – Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, kitos valstybės narės juridinis asmuo ar kita organizacija arba jų filialai, kurie Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka verčiasi turto arba verslo vertinimo veikla.
- Turto ir verslo vertinimo metodika – Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos priimtas teisės aktas, kuriame reglamentuojama Tarptautiniuose vertinimo standartuose ir Europos vertinimo standartuose nustatytų turto ir verslo vertinimo metodų šiuose standartuose nustatytais vertinimo atvejais taikymo Lietuvos Respublikoje procedūros ir tvarka.
- Turto arba verslo vertinimo paslaugos užsakovas (toliau – užsakovas) – fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kita organizacija arba jų filialai, kuriems pagal jų nuostatus suteikta teisė sudaryti sutartis, sudarę su turto arba verslo vertinimo įmone turto arba verslo vertinimo sutartį
- Turto arba verslo vertintojas – Lietuvos Respublikos ar kitos valstybės narės pilietis, kitas fizinis asmuo, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktų jam suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, vertinantis turtą arba verslą.
- Turto arba verslo vertintojo kvalifikacijos pažymėjimas – Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos atlikti turto arba verslo vertintojų ir turto arba verslo vertinimo įmonių valstybinę priežiūrą įstaigos fiziniam asmeniui išduotas dokumentas, kuriuo patvirtinama jo, kaip tam tikros srities turto arba verslo vertintojo, kvalifikacija.
- Turto arba verslo vertintojų profesinės etikos kodeksas – Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos priimtas teisės aktas, kuriame nustatomos turto arba verslo vertintojų profesinio elgesio normos, privalomos visiems turto arba verslo vertintojams.

Vilnius 2018 m.

- Turto kaina – pinigų suma, kuri yra paprašyta, pasiūlyta arba sumokėta už turtą.
 - Turto naudojimo vertė – apskaičiuota pinigų suma, rodanti turto ekonominį naudingumą tam tikram naudotojui.
 - Valstybė narė – bet kuri Europos Sąjungos valstybė narė, Europos ekonominės erdvės valstybė arba Šveicarijos Konfederacija.
 - Verslas – fizinio asmens, juridinio asmens ar kitos organizacijos arba jų filialų veikla, kuria siekiama gauti pajamų ir pelno naudojant ekonominius išteklius. Kitos vertinimo ataskaitoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme, Tarplautiniuose vertinimo standartuose, Europos vertinimo standartuose, kituose teisės aktuose.
- Ištrauka iš LR finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159 patvirtinta „Turto ir verslo vertinimo metodika“ (toliau metodika)

IV. TURTO VERTINIMO METODAI IR JŲ TAIKYMAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

54. Vertinant turtą taikomi:
- 54.1. lyginamasis metodas;
 - 54.2. išlaidų (kaštų) metodas;
 - 54.3. pajamų metodas;
 - 54.4. šios Metodikos 54.1–54.3 punktuose nustatytų metodų deriniai.
55. Turto vertinimas atliekamas ne mažiau kaip dviem metodais. Jeigu du turto vertinimo metodai netaikomi, turto vertintojas tai privalo pagrįsti turto vertinimo ataskaitoje.

II. LYGINAMASIS METODAS IR JO TAIKYMAS

56. Lyginamuoju metodu nustatoma turto rinkos vertė.
57. Lyginamojo metodo esmė – vertinamo turto palyginimas su analogišku arba panašiu turtu, kurių sandorių kainos yra žinomos turto vertintojui.
58. Taikant lyginamąjį metodą:
- 58.1. surenkama informacija apie ne mažiau kaip 3 per paskutinius trisdešimt šešis mėnesius įvykusių analogiško arba panašaus turto sandorių kainas, prioritetą tvarka naudojant artimiausius vertinimo duomenis įvykusių sandorių;
- Punkto pakeitimai:*
Nr. 1K-194, 2013-05-31, Žin., 2013, Nr. 59-2952 (2013-06-06), i. k. 11320501SAK001K-194

58.2. įvertinami vertinamo turto ir analogiško arba panašaus turto, su kuriuo lyginamas vertinamas turtas, skirtumai ir daromos (jeigu būtina) analogiško arba panašaus turto sandorių kainų pataisos laiko, vietos, kitų sąlygų, išreiškiančių vertinamo turto ir analogiško arba panašaus turto skirtumus, požiūriu.

59. Turto skirtumus atspindi lyginamieji vienetai (plotas, tūris ir pan.).

60. Darydamas (jeigu būtina) analogiško arba panašaus turto sandorių kainų pataisas, turto vertintojas taiko kiekybinius ir (arba) kokybinius skaičiavimo modelius.

61. Jeigu nėra informacijos apie šios Metodikos 58.1 punkte nustatytų sandorių kainas, naudojama informacija apie analogiško arba panašaus turto pasiūlos kainas, turto vertinimo ataskaitoje nurodant naudojamos informacijos šaltinius.

62. Turto vertintojas turto vertinimo ataskaitoje nurodo:

- 62.1. lyginamojo metodo taikymo ar netaikymo pagrindimo aplinkybes;
- 62.2. analogiško arba panašaus turto, su kuriuo lyginamas vertinamas turtas, pasirinkimo pagrindimo aplinkybes;
- 62.3. padarytų šios Metodikos 58.2 punkte nurodytų pataisų būtinumo pagrindimo aplinkybes;
- 62.4. taikytas formules ir atliktų skaičiavimų sekas bei rezultatus.

63. Kai rinkoje nėra pastaruoju metu įvykusių analogiško arba panašaus turto sandorių arba kai analogiško arba panašaus turto sandorių kainos reikšmingai svyruoja, taip pat jei nėra informacijos apie analogiško arba panašaus turto pasiūlos kainas, lyginamasis metodas netaikomas ir išvada dėl vertinamo turto vertės neformuluojama. Šiais atvejais turto vertinimas atliekamas taikant kitą turto vertinimo metodą.

III. IŠLAIDŲ (KAŠTŲ) METODAS IR JO TAIKYMAS

64. Išlaidų (kaštų) metodu nustatoma atkuriamoji turto vertė.

65. Išlaidų (kaštų) metodo esmė – prielaida, kad kaina, kurią pirkejas rinkoje mokėtų už vertinamą turtą, jeigu tam poveikio neturėtų tokie veiksniai kaip laikas, rizika ar kiti, būtų ne didesnė nei analogiško turto įsigijimo, pagaminimo, atkūrimo, atgaminimo, atstatymo (įrengimo) kaina.

66. Išlaidų (kaštų) metodas taikomas apskaičiuojant specialios paskirties ar retai rinkoje parduodamų objektų vertę, kai lyginamuoju metodu ar pajamų metodu turto rinkos vertės nustatyti neįmanoma. Esant nurodytoms aplinkybėms, išlaidų (kaštų) metodu nustatyta atkuriamoji turto vertė laikoma turto rinkos verte.

67. Išlaidų (kaštų) metodu turto vertė nustatoma dviem etapais:

- 67.1. nustatomos vertinamo turto sukūrimo (statybos ir pan.) sąnaudos;
- 67.2. nustatomas vertinamo turto nuvertėjimas;
- 68. Vertinamo turto sukūrimo sąnaudos nustatomos vienu iš šių skaičiavimo modelių:
- 68.1. vertinamo turto sukūrimo skaičiavimo modelių;
- 68.2. vertinamo turto pakeitimo kitu turtu skaičiavimo modelių.

69. Apskaičiavus vertinamo turto sukūrimo sąnaudas, daromos (jeigu būtina) jų pataisos. Pataisos koeficientais pripažįstami Lietuvos statistikos departamento viešai skelbiami oficialūs kainų indeksai. Jeigu konkrečiai ekonominei veiklai pataisos koeficientai nenustatyti, pataisa daroma taikant bendrąjį šalies vartojimo kainų indeksą.

70. Vertinamo turto nuvertėjimas (fizinis ir (arba) funkcinis, ir (arba) ekonominis) nustatomas vienu iš šių skaičiavimo modelių:

- 70.1. suskaidymo skaičiavimo modelių;
- 70.2. gyvavimo amžiaus skaičiavimo modelių;
- 70.3. rinkos pokyčių skaičiavimo modelių.
- 71. Turto vertintojas turto vertinimo ataskaitoje nurodo:
- 71.1. išlaidų (kaštų) metodo taikymo ar netaikymo pagrindimo aplinkybes;
- 71.2. vertinamo turto sukūrimo sąnaudų skaičiavimo modelio pasirinkimo pagrindimo aplinkybes;
- 71.3. padarytų šios Metodikos 69 punkte nurodytų pataisų būtinumo pagrindimo aplinkybes;
- 71.4. vertinamo turto nuvertėjimo skaičiavimo modelio pasirinkimo pagrindimo aplinkybes;
- 71.5. taikytas formules ir atliktų skaičiavimų sekas bei rezultatus.

IV. PAJAMŲ METODAS IR JO TAIKYMAS

Vilnius 2018 m.

72. Pajamų metodu nustatoma turto rinkos vertė.
73. Pajamų metodo esmė – turto teikiamos naudos – gryųjų būsimųjų pinigų srautų perskaičiavimas į turto vertę.
74. Pajamų metodu gali būti vertinamas tik tas turtas, kuris duoda ar gali duoti pajamas
75. Vertinant turtą pajamų metodu taikomi šie skaičiavimo būdai:
- 75.1. diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdas;
- 75.2. kapitalizavimo skaičiavimo būdas;
- 75.3. kiti tarptautinėje praktikoje taikomi skaičiavimo būdai
76. Taikant diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdą, turto vertė apskaičiuojama kaip gryųjų būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė.
77. Su turtu susiję grynieji būsimieji pinigų srautai skaičiuojami pagal esamą turto būklę arba maksimalų ir geriausią jo panaudojimą (kai maksimalus ir geriausias turto panaudojimas teisiškai galimas ir finansiškai įmanomas).
78. Apskaičiuojant grynuosius būsimuosius pinigų srautus įtraukiami:
- 78.1. pajamos, numatomos gauti nuolat naudojant turtą;
- 78.2. numatomos išlaidos, susijusios su to turto naudojimu;
- 78.3. remonto ir eksploatavimo išlaidos, reikalingos turtui išlaikyti tokios būklės, kuri leistų gauti pajamas pagal grynuosius būsimuosius pinigų srautus;
- 78.4. pinigų suma, numatoma gauti perleisus turtą gryųjų būsimųjų pinigų srautų laikotarpio pabaigoje, jei ji yra pagrįstai tikėtina.
79. Kapitalizavimo skaičiavimo būdas dažniausiai taikomas, kai numatomi gryųjų būsimųjų pinigų srautai kinta tolydžiai
80. Taikant kapitalizavimo skaičiavimo būdą, pajamų bazė gali būti veiklos pajamos arba grynosios pajamos.
81. Parinkus pajamų bazę, atliekamos pataisos (jeigu būtina), panaikinant nebūdingas (atsitiktines) pajamas ar išlaidas, ir apskaičiuojamos grynosios koreguotos pajamos.
82. Turto vertė, taikant kapitalizavimo skaičiavimo būdą, apskaičiuojama kapitalizuojant grynąsias koreguotas pajamas (grynąsias koreguotas pajamas pagal pasirinktą pajamų bazę dalinant iš kapitalizavimo normos)
83. Turto vertintojas turto vertinimo ataskaitoje nurodo:
- 83.1. pajamų metodo taikymo ar netaikymo pagrindimo aplinkybes;
- 83.2. pajamų metodo skaičiavimo būdo pasirinkimo pagrindimo aplinkybes;
- 83.3. gryųjų būsimųjų pinigų srautų prognozes ir joms sudaryti taikytas prielaidas;
- 83.4. pajamų bazės pasirinkimo ir pataisų (jeigu jos atliekamos) būtinumo pagrindimo aplinkybes;
- 83.5. taikytas formules ir atliktų skaičiavimų sekas bei rezultatus.
- Vertintojas vertindamas atsižvelgia į vertinimo sritį bei tikslą ir surenka duomenis apie:
- ✓ Vertinamo turto arba verslo buvimo vietos ekonominius, socialinius rodiklius;
 - ✓ Vertinamo turto arba verslo rinkos konjunktūrą ir finansavimo sąlygas;
 - ✓ Vertinamo turto arba verslo teisinį režimą (nuosavybės teisės, kitos daiktinės teisės, juridiniai faktai, specialios naudojimo sąlygos ir kt.);
 - ✓ Turto arba verslo plėtros galimybes ir (arba) alternatyvų panaudojimą.
- Turto rinkos vertės nustatymo pagrindas yra galimos pajamos bei pinas turtą naudojant ar juo disponuojant, laikantis maksimalaus ir geriausio panaudojimo principo. Maksimalų ir geriausią panaudojimą sąlygoja veiksniai, susiję su:
- ✓ Naudojimo tinkamumu;
 - ✓ Naudojimo teisiniu pagrindu;
 - ✓ Turto fiziniu tinkamumu;
 - ✓ Naudojimo finansiniu pasiteisinimu.
- Plėtros galimybės ir (arba) alternatyvus panaudojimas: nera (nenustatyta) Maksimalus ir geriausias vertinamo turto panaudojimas pagal esamą paskirtį.
- Nustatant turto ir įsipareigojimų tikrąją vertę, jei nėra viešai skelbiamos jų rinkos kainos, taikomi trys vertinimo metodai. Lyginamasis (rinkos), išlaidų ir pajamų.
- Vertės nustatymo tikslas yra nustatyti sumą, už kurią vertės nustatymo dieną įprastomis rinkos sąlygomis rinkos dalyviai parduotų turtą ar paslaugas arba perleistų įsipareigojimą. Tikrajai vertei nustatyti, įmonė taiko vieną ar kelis iš šių metodų – lyginamąjį (rinkos), išlaidų (kaštų) ir pajamų.
- Kartais (pavyzdžiui, kai vertinant turtą arba įsipareigojimą naudojamos tokio paties turto arba įsipareigojimų aktyviojoje rinkoje viešai skelbiamos kainos) nustatyti vertę pakanka ir vieno vertinimo metodo, tačiau būna atvejų, kai rekomenduojama taikyti ir kelis vertinimo metodus.
- Jei sandorio kaina yra tikroji vertė, o vėlesniais laikotarpiais tikroji vertė bus nustatoma taikant vertinimo metodą, pagal kurį naudojami neskelbiami rodikliai. Vertinimo metodą reikia taikyti taip, kad gautas rezultatas būtų artimas sandorio kainai. Taip taikant vertinimo metodą užtikrinama, kad jis atitiktų esamas rinkos sąlygas, o įmonei būtų lengviau nustatyti, ar vertinimo metodą reikia keisti (pavyzdžiui, taikant tą vertinimo metodą gali būti neatsižvelgiama į tam tikrą turto arba įsipareigojimo savybę). Tikrąją vertę nustatydama pagal neskelbiamus rodiklius, po pirminio turto pripažinimo įmonė turi užtikrinti, kad gauti rezultatai atitiktų viešai skelbiamus rinkos rodiklius (pavyzdžiui, panašaus turto arba įsipareigojimo kainą) vertės nustatymo dieną.
- Lyginamasis metodas yra vertinimo metodas, pagal kurį nustatoma turto vertė lyginant jį su tokiais pačiais ar panašiais žinomos kainos turtais. Taip pat naudojama kila svarbi informacija, gauta apie rinkos sandorius dėl tokio paties arba panašaus turto, įsipareigojimų arba turto ir įsipareigojimų grupės, pavyzdžiui, verslo. Taikant lyginamąjį metodą, būtina turėti pakankamai informacijos apie neseniai sudarytus analogiškų arba tapačių objektų sandorius. Vertinant šiuo metodu yra svarbus nekilnojamojo turto rinkos skaidrumas ir (arba) pakankamas informacijos kiekis apie šiuos objektus.
- Lyginamasis (rinkos) metodas gali būti pagrindžiamas ir taikomas kainų nustatymo matricos būdu. Šis būdas yra matematikos modelis, daugiausia taikomas vertinant kai kurių rūšių finansines priemones, pavyzdžiui, skolos vertybinius popierius. Pagal matricos būdą remiamasi ne vien viešai skelbiamomis vertybinių popierių kainomis, bet ir vertinamų vertybinių popierių kainų ryšiu su kitų panašių viešai skelbiamų vertybinių popierių kainomis.
- Turto vertintojas turi nustatyti visus vertinamo ir lyginamojo objekto skirtumus, jei reikia, atlikti jų tikslinimus, apskaičiuoti vertinamo objekto vertę. Turto vertintojas turi atsižvelgti į lyginamojo objekto rinkos vertę, kuri yra kaina, kurią vertes nustatymo dieną rinkos dalyviai moka už objektą ir nustatydamas vertinamo objekto tikrąją vertę turi siekti, kad objekto tikroji vertė patikimai atspindėtų rinkos kainą, t. y. tikroji vertė atitiktų rinkos vertę. Bendra vertinamo objekto rinkos vertė apskaičiuojama pagal formulę: $RV = PK + PV$, kur RV – vertinamo objekto rinkos vertė, PK – lyginamojo objekto (analogo) pardavimo kaina, PV – patikslinimų vertė (ji gali būti ir neigiama).
- Lyginamųjų objektų ir vertinamo objekto vertę lemiantys požymiais turi būti tapatūs arba panašūs. Todėl reikia įsitikinti, ar galima juos palyginti su vertinamuoju objektu pagal būklę, statybos (gamybos) mastą, naudojimo paskirtį, formą, komunikacijų būklę, statybos (gamybos) laiką, technines savybes ir įrengimą. Be to, reikia atmesti visus pardavimo atvejus, kai buvo parduodama neįprastomis arba asmeninėmis aplinkybėmis. Prie neįprastų aplinkybių priskiriamas nekilnojamojo turto įsigijimas:
- ✓ iš varžytinių;
 - ✓ konkursuose;

Vilnius 2018 m.

- ✓ su nuolaida,
- ✓ ypatingomis mokėjimo sąlygomis.

Prie asmeninių aplinkybių priskiriamas turto pardavimas giminėms, kai atsižvelgus į ypatingus giminytės ryšius, prašoma mažesnės kainos, negu ji būtų sutarta su nesusijusiu pirkėju. Tokiam pardavimui priskiriami taip vadinami bėdos pardavimai: savininkas, kuriam skubiai reikalingi pinigai, parduos turtą žemesne kaina nei įprasta.

Prie asmeninių aplinkybių priskiriami ir ypatingų interesų pirkimai. pirkėjas už labai patrauklų turtą moka kur kas brangiau arba pirkėjas, kuriam turto reikia skubiai ekonominei veiklai, taip pat sutinka mokėti didesnę kainą. Prie asmeninių aplinkybių dar priskiriami ir spekuliaciniai tikslai

- ✓ Laiko pataisos koeficientas rodo rinkos vertės kitimo dydį. Jo reikia tada, kai lyginti imamas gerokai anksčiau įvykęs sandoris ar pasiūlymas (analogas) ir yra žinoma, kad per tą laiką rinkos konjunktūra pakito.

- ✓ Finansavimo sąlygų pataisos koeficientas laikomas, kai lyginami objektai buvo pirkti ir parduoti šiek tiek skirtingomis sąlygomis (išsimokėtinai, nuomos būdu ar kitaip).

- ✓ Kiti pataisos koeficientai išreiškia vertinamo objekto ir lyginamo analogo fizinių savybių ir naudojimo sąlygų skirtumus.

Šias pataisas galima apskaičiuoti santykiniu būdu, t. y. procentiniais dydžiais. Nedidelės fizinių požymių pataisos gali būti skaičiuojamos absoliučiu dydžiu. Kai kuriais atvejais nustatant tikslinio sumą galima remtis išlaidų (kaštų) metodu. Jis taikomas tais atvejais, kai vertinamas objektas yra neseniai patobulintas ir todėl jis turi didesnį patrauklumą

Vertinamo objekto ir lyginamųjų objektų parametrai ir skirtumai turi būti aiškiai ir suprantamai apibūdinti. Taikomų koeficientų reikšmės ir kiti skaičiavimai pateikiami turto vertinimo ataskaitoje.

Lyginamasis metodas netaikomas nustatyti turto tikrąją vertę, kai yra mažas panašių objektų sandorių skaičius arba jei vertinamas objektas yra unikalus arba nėra jokių sandorių, su kuriais galima palyginti. Turto ir verslo vertinimo metodikoje yra nustatytas minimalus lyginamųjų objektų skaičius, kada galima taikyti lyginamosios vertės metodą.

Išlaidų (kaštų) vertinimo metodas yra grindžiamas ekonomikos principu, kad pirkėjas už turtą nemokės daugiau nei kainuotų nusipirkti ar pasigaminti kitą tokio pat naudingumo turtą. Taikant išlaidų (kaštų) metodą, nustatoma suma, kurios reikėtų turto naudojimo pajėgumui atkurti vertinimo metu (dažnai vadinama dabartinėmis turto atkūrimo išlaidomis).

Pardavėjo, kaip rinkos dalyvio, už parduodamą turtą gauta kaina yra pagrįsta išlaidomis, kurias pirkėjas, t. y. kitas rinkos dalyvis, patirtų ir atsižvelgdamas į turto nuvertėjimą pakoreguotų įsigijęs arba sukūręs kitą panašios paskirties turtą. Paprastai pirkėjas, kaip rinkos dalyvis, už turtą nemokėtų didesnės sumos už tą, kurios pakaktų pakeisti to turto naudojimo pajėgumą. Turto nuvertėjimas pirmiausia yra jo fizinės būklės blogėjimas. Be to, jam būdingas funkcinis (technologinis) ir ekonominis nuvertėjimas (dėl išorės veiksnių). Išlaidų (kaštų) metodas dažnai taikomas materialiojo turto, naudojamo kartu su kitu turtu arba kitu turtu ir įsipareigojimais, tikrajai vertei nustatyti.

Tiriant rinką, nustatyta, kad vertinamų objektų (registruojamų transporto priemonių, priekabų, traktorių, kombainų ir pan.) įvairovė didelė. Turtas su skirtingomis komplektacijomis, įvairių motovalandų skaičiumi, pirmos registracijos datomis ir pan. Dėl šių priežasčių buvo lyginami panašiausi objektai į vertinamą turtą. Atlikus analizę pastebėta, kad Lietuvos rinka vertinamų objektų yra neaktyvi, t. y. nėra pakankamai palyginamųjų objektų. Esant nepakankamam kiekiui pasiūlymų Lietuvos rinkoje, palyginamieji objektai buvo ieškomi gretimose rinkose. Išanalizavus visas potencialias rinkas parinkti 3 panašiausi palyginamieji objektai esantys rinkoje vertinimo laikotarpiu. Palyginamieji objektai atrinkti remiantis protingumo ir logiškumo principu. Turtas atitinka ir atlieka tą pačią funkciją, kiek įmanoma yra artimas vertinamo turto charakteristikoms, yra nurodyta galima pardavimo kaina. Skelbimų šaltiniai nurodomi po parametrų lentelės.

Ataskaitoje taikyti arba netaikyti metodai ir pasirinkimo pagrindimas.

Pajamų metodas netaikytas nes
vertintojai nepavyko surasti pakankamai patikimų rinkos duomenų apie turto generuojamas pajamas, todėl pajamų metodu rinkos vertė neskaiciuojama

Palyginamasis metodas taikytas šiam turtui: registruotinoms transporto priemonėms.
Vertinamų transporto priemonių vidutinė vertė skaičiuojama lyginamosios vertės metodu. Kadangi nėra informacijos apie panašaus turto sandorių kainas, todėl, pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymą "Dėl turto ir verslo vertinimo metodikos patvirtinimo" 2012-04-27 Nr. 1K-159, remiamasi panašaus turto pasiūlymų kainomis.

Likusiam vertinam turtui palyginamasis metodas netaikytas nes:
Remiantis metodikos 58.1 punktu „surenkama informacija apie ne mažiau kaip 3 per paskutinius trisdešimt šešis mėnesius įvykusių analogiško arba panašaus turto sandorių kainas, prioriteto tvarka naudojant artimiausius vertinimo duomenis įvykusių sandorių“. Vertintojai nepavyko rasti analogiško arba panašaus turto atviroje rinkoje, todėl palyginamasis metodas yra netaikomas. Būtina atsižvelgti į vertinamo turto specifiką. Atsižvelgti į tai, kad šiuo atveju yra vertinami ne pavieniai daiktai, bet daiktų kompleksas (kompleksas), kaip vienas nedalomas objektas (unikalus daiktų kompleksas, CK 6 340, kuris būtinai specifinio viešojo juridinio asmens (Biudžetinė įstaiga Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla) funkcijoms vykdyti). Analogiškas kompleksas ar sandoriai dėl būtent tokio daiktų komplekto perleidimo objektyviai nėra įmanomi, nes nėra ir negali būti daugiau nei vieno būtent tokias funkcijas vykdančio viešojo juridinio asmens, kuris rinkoje būtų pardavęs ar siūlęs parduoti savo kilnojamąjį turtą. Antra, visi vertinami daiktai yra kilnojami neregistruotini (išskyrus transporto priemones) ir sąlyginai mažos vertės daiktai, todėl tokių daiktų perleidimo sandoriai nėra registruojami, duomenys apie juos nėra nei kaupiami, nei viešinami, nėra objektyvios galimybės gauti bet kokius rinkos duomenis apie panašių naudotų daiktų sandorius. Trečia, šiuo atveju nėra jokios galimybės objektyviai remtis pasiūlos kainomis, kadangi objektyviai neįmanoma patikrinti nei antrinėje rinkoje siūlomų (parduodamų) daiktų pasiūlos kainos pagrįstumo, nei siūlomų daiktų panašumo (nepanašumo) į vertintus daiktus.

Išlaidų (kaštų) metodas:
Vertinamas turtas skaičiuojamas išlaidų (kaštų) metodu. Vertinime naudojamas išlaidų (kaštų) metodas. Ištrauka iš metodikos: „Išlaidų (kaštų) metodas taikomas apskaičiuojant specialios paskirties ar retai rinkoje parduodamų objektų vertę, kai lyginamuoju metodu ar pajamų metodu turto rinkos vertės nustatyti neįmanoma. Atsižvelgiant į tai, kad vertinamas turtas priklauso viešajam juridiniam asmeniui, kurio savininko teisės įgyvendina valstybė (Vyriausybės kanceliarija), vertintojas privalo pasirinkti patį konservatyviausią, skaidriausią ir lengviausią patikrinamą turto vertinimo metodą – išlaidų (kaštų) metodą, kadangi šio metodo taikymui yra daugiausia objektyviai patikrinamų duomenų ir šiuo metodu nustatyta kaina kelia mažiausiai abejonių. Vertintojas pažymi, kad nesant informacijos ir duomenų apie vertinamo turto sandorių ar pasiūlos kainas, objektyviai neįmanoma pateikti ir informacijos apie tai, kad tokia informacija ir duomenys neegzistuoja – informacijos ar duomenų apie sandorius nebuvimas objektyviai vertintinas kaip duomenų ar informacijos neegzistavimas.“

Vertinamas turtas (baldai, kompiuteriai, spausdintuvai, telefonai, mokymo inventoriai, spec. įrenginiai, skaičiavimo mašinos, mokomieji modeliai, programos) yra specialios paskirties turto kompleksas ir retai parduodamas rinkoje. Vertintojo nuomone, aukščiau nurodytos aplinkybės, kurios neleidžia turto vertinti palyginamuoju metodu, ir yra tos aplinkybės, kurios sudaro pagrindą taikyti išlaidų (kaštų) metodą. Kaip jau buvo minėta, turtas buvo vertinamas kaip nedalomas daiktų kompleksas, būtinai Biudžetinė įstaiga Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla funkcijoms vykdyti. Biudžetinė įstaiga Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla yra valstybinė įmone, kurios tikslas yra specifinių funkcijų vykdymas, nėra jokių aplinkybių manyti ar daryti prielaidą, kad Biudžetinė įstaiga Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla turtas gali būti dalimis parduodamas ar nutraukiama Biudžetinė įstaiga Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla veikla. Vertintojai žinoja ir supranta, kad turtas vertinamas siekiant nustatyti Biudžetinė įstaiga Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla valdomo turto komplekso vertę, todėl šiuo atveju turtas atitinka specialios paskirties ir retai (niekada) rinkoje neparduodamo turto apibrėžimą.

Vertintojas atsižvelgia į tai, kad dėl vertinamo turto specifikos (specifiniai elektronikos prietaisai, telekomunikacijų įrenginiai ir kt., kurių didžioji dalis šiuo metu jau nėra gaminami) nėra įmanoma remtis šiuo metu esančiomis tokio turto kainomis (nėra analogiškų naujų daiktų rinkoje), todėl vertintojas dėl objektyvių priežasčių (analogiško turto nebuvimo rinkoje) objektyviai negali remtis turto vertės vertinimo metu, t. y. 2018 m. naujų analogiškų daiktų pardavimo verte. Dėl šios priežasties yra pasirinktas Metodikos 68.1. punkte nurodytas vertinamo turto sukūrimo sąnaudų nustatymo modelis. Vertintojo nuomone, būtent ta aplinkybė, kad šiuo metu nėra analogiškų daiktų rinkoje ir jie neparduodami, ir sudarė prielaidas taikyti išlaidų (kaštų) metodą. Vertintojas daro prielaidą, kad būtent šiuo atveju akivaizdu, kad dėl objektyvių aplinkybių turto pakeitimo kitu turtu išlaidų modelio taikymas nėra nei įmanomas, nei teisingas.

Atsargos – trumpalaikis turtas (žaliavos ir komplekтуojamieji gaminiai, nebaigta gamyba, pagaminta produkcija bei pirktos prekės, skirtos perparduoti), kurį įmonė sunaudoja pajamoms uždirbti per vienerius metus arba per vieną įmonės veiklos ciklą. Balansinė atsargų vertė – vertė, kuria atsargos yra parodytos balanse. Grynoji galima realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina, esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo ir galimas pardavimo išlaidas. Įsigijimo (pasigaminimo) savikaina – sumokėta (mokėtina) pinigų ar pinigų ekvivalentų suma ar kito mainais atiduoto ar sunaudoto turto, kuris naudojamas įsigyjant ar gaminant turtą. Audito ir apskaitos tarnyba 9 VASMR / 2 vertė. Prekės – turtas, pirkamas perparduoti, ir įmonės pagaminta produkcija, skirta parduoti. Veiklos ciklas – laikotarpis nuo veiklos pradžios naudojant atsargų įsigijimo iki jų realizavimo už pinigų arba už lengvai pinigais paverčiamą priemonę.

3 Svarbiausios prielaidos, specialiosios prielaidos bei ribojančios sąlygos

- ✓ Turtas yra prieinamas atviroje rinkoje;
- ✓ Vertintojas pažymi, kad neatsako už užsakovo pateiktų duomenų tikslumą, paslėptus defektus ir nustatytą vertę, jei pateikti duomenys turėjo įtakos vertės nustatymui. Tais atvejais, kai pastebimos įvairios problemos, susijusios su vertinamu turtu, tai nurodoma ataskaitoje. Vertintojas neprisiima jokios atsakomybės, susijusios su vertinamo turto nuosavybės teisėmis, jų apsinikinimu bei suvaržymais. Vertintojas neprisiima įsipareigojimų dėl turto vertės, pasikeitus turto naudojimo sąlygoms, turto fizinei būklei ar po įvykių bei sprendimų, kurie gali atsirasti po šios ataskaitos pateikimo;
- ✓ Vertintojas detalai netyrė vertinamo turto nuosavybės teisių. Nebuvo atliekama nuosavybės teisė patvirtinančių dokumentų ekspertizė. Turtas vertinamas darant prielaidą, kad nuosavybės teisės neapribotos;
- ✓ Vertinimas atliekamas remiantis specialia prielaida, jog vertinamas turtas nėra įkeistas, areštuotas, jį nėra nukreipti jokie trečiųjų asmenų reikalavimai ir turtas nėra suvaržytas jokiais trečiųjų asmenų teisėmis. Turto atžvilgiu nėra jokių turtinių įsipareigojimų, kurie galėtų turėti įtakos vertinamo turto vertei;
- ✓ Turtas vertinamas darant prielaidą, kad kilnojamas turtas visais esminiais atžvilgiais tenkina reikalavimus, keliamus vertinamojo turto objektui, t. y. jis eksploatuojamas pagal visus LR įstatymų keliamus reikalavimus, įskaitant atitikimą galiojantiems gamintojo reikalavimams, priešgaisrinės saugos ir sveikatos apsaugos reikalavimus, norminius reikalavimus ir reglamentus, nuostatus ir kodeksus, taikomus valstybės bei savivaldybės valdžios instancijų, turinčių jurisdikciją vertinamo turto atžvilgiu. Vertinamas turtas privalo tenkinti visus aukščiausiu išvardintus reikalavimus. Jei jis jų netenkina, tai gali turėti įtakos vertinamo turto vertei;
- ✓ Turto vertinimas atliekamas remiantis prielaida, jog neegzistuoja taršos veiksniai arba išlaidos jų nukenksminimo darbams atlikti materialines įtakos vertei neturi. Vertintojas nebuvo supažindintas su jokia tyrimų medžiaga, informuojančia apie taršą ar kenksmingų medžiagų buvimą. Be to, nebuvo įpareigotas domėtis vertinamo turto buvusių ar esamų naudojimu, siekiant nustatyti, ar dėl to jie nebuvo

Vilnius 2018 m.

užteršti, todėl prielaida remiasi tvirtinimu, kad minėti faktoriai neegzistavo ir neegzistuoja. Vertintojas neatsako nei už teršalų egzistavimą, nei už ekspertizės atlikimą ar mokslines žinias, reikalingas jų buvimui nustatyti. Jeigu vėliau paaiškės, jog vertinamo objekto ribose egzistuoja tarša, arba turtas naudojamas (numatomas naudoti) veiklai, dėl kurios ši tarša gali atsirasti, tuomet nustatytoji objekto vertė gali sumažėti;

- ✓ Vertintojas neprivalo dalyvauti teisme ar liudyti kitu būdu dėl atlikto įvertinimo, išskyrus oficialų teismo kvietimą;
- ✓ Vertintojas pažymi, kad ši vertinimo ataskaita parengta tik tuo tikslu, kuris nurodytas šioje ataskaitoje ir negali būti naudojama kitais tikslais;

- ✓ Vertintojas patvirtina savo išvadų pagrįstumą dėl kilnojamojo turto vertės esamomis jo naudojimo sąlygomis. Vertintojas neprisiima įsipareigojimų dėl turto vertės, pasikeitus turto naudojimo sąlygoms ar po įvykių bei sprendimų, kurie gali atsirasti po šios ataskaitos pateikimo;

- ✓ Vertintojas pareiškė nepriklausomą nuomonę;
- ✓ Vertintojas diskretiškai elgėsi su informacija, kurią gavo iš užsakovo vykdydamas užsakymą, neteikė jos ir ateityje neteiks tretiesiems asmenims be užsakovo/savininko ar pastarojo įgalioto asmens sutikimo;

kaina nustatoma derybose tarp atitinkamų šalių;

- ✓ Nustatyta turto vertė orientuota į vidutinės kilnojamojo turto rinkos sąlygas Lietuvoje, tačiau konkreti sandorio suma gali priklausyti nuo daugybės specifinių sandorio sąlygų bei aplinkybių, kurių įvairovė šiame darbe nenagrinėta;

- ✓ Vertinamas turtas vertinamas su prielaida, kad turtas nebus perkeliamas į kitą vietą nei buvo apžiūros metu;

- ✓ Vertinamas turtas sudaro užbaigtą visumą;

- ✓ Turto vertintojas pažymi, kad vertinimas yra nepriklausomas, nes nėra interesų į vertinamą objektą, o atlyginimas už darbą nepriklauso nuo nustatytos vertės

- ✓ Faktiška vertinamo turto pardavimo kaina gali skirtis nuo apskaičiuotosios vertės, priklausomai nuo rinkos sąlygų, susiklosčiusių pardavimo momentu, nuo pirkėjo ir pardavėjo sutartų mokėjimo sąlygų ir terminų, nuo ypatingų pirkėjo lūkesčių, investicinių sumanymų, ar kitų vertintojui vertinimo metu nežinomų, aplinkybių;

- ✓ Vertintojas patvirtina, kad nėra sąmoningai nuslėpti paaiškinimai arba paslėbėjimai, kurie galėtų turėti įtakos nustatomai vertei. Vertintojas pažymi, kad neatsako už užsakovo pateiktų duomenų tikslumą ir nustatytą vertę, jei pateikti duomenys turėjo įtakos vertės nustatymui;

- ✓ Vertintojas nei praėityje, nei dabartiniu metu, nei ateityje neketino ir neketina turėti intereso į turtą (arba jo dalį), kuris yra vertinamas;

- ✓ Dėl turto valdymo teisių perdavimo ar apribojimų vertintojas informacijos neturi;

- ✓ Remiantis užsakovo pateiktomis duomenimis ir pateiktu aiškinamuoju raštu, bibliotekos fondas (ilgalaikiame turte esantys vadovėliai), knygos, blankai, vadovėliai, licencijos, spec. mokymo moduliai, žemėlapiai, standai, antspaudai, valstybės heraldika (išskyrus vėliavas), skulptūros, meno dirbiniai ir paveikslai yra nevertinami. Turto vertinime buhalterinė įsigijimo vertė.

- ✓ Kompiuterinėms programoms ir intelektinei nuosavybei yra netaikomas nei fizinis, nei ekonominis, nei funkcinis nusidėvėjimas. Programos suinstaliuotos naudojamuose mokyklos kompiuteriuose. Kai įranga yra nudėvima, kompiuterinės programos perkeliama į kitą įrenginį. Priimama prielaida, kad intelektinės nuosavybės licencijos sąlyginė vertė vertinimo dienai yra turto įsigijimo kaina

- ✓ Vertintojas daro prielaidą, kad turtas, kuris viršija apklausos metu gautą maksimalų tarnavimo amžių yra fiziškai ir morališkai pasenęs, nusidėvėjęs. Remiantis užsakovo atsakymu į paklausimą dėl tokio turto naudojimo tolimesnėje įstaigos veikloje, daroma prielaida, kad turtas ir toliau bus naudojamas. Kadangi turtas ir toliau bus naudojamas ir turi būti įtrauktas į įstaigos apskaitą, todėl turto vertinime yra priimama sąlyginė turto vertė 1 € (1 vnt).

- ✓ Turto inventorizacija nėra atlikta, vertinime remiamasi užsakovo pateiktais duomenimis ir laikoma, kad pateikti turto sąrašai yra teisingi ir atitinkantys faktines aplinkybes.

4 Sąlygos ir aplinkybės, kurios gali turėti įtakos turto vertinimui ir į kurias nebuvo atsižvelgta

- ✓ Vertintojas neanalizavo turto daiktinių teisių ir netyrė turto disponavimo apribojimų;
- ✓ Nebuvo atliekama pateiktų dokumentų ekspertizė;
- ✓ Vertintojas neanalizavo turto savininko finansinės padėties, finansinių ir turtinių įsipareigojimų;
- ✓ Turto būklė nustatyta apžiūrint išoriškai, darant prielaidą, kad turto vidaus būklė atitinka normalų nusidėvėjimą pagal turto amžių bei išorinę būklę;
- ✓ Minimos sąlygos ir aplinkybės nebuvo išnagrinėtos, nes vertintojas neturi techninių ir juridinių galimybių jas ištirti;
- ✓ Vertintojai neprisiima jokios atsakomybės, susijusios su vertinamo turto nuosavybės teisėmis, jų apsunkinimu bei suvaržymais; Vertintojai neprisiima įsipareigojimų dėl šioje ataskaitoje nustatytų turto verčių, pasikeitus turto naudojimo sąlygoms, turto fizinei būklei ar po įvykių bei sprendimų, kurie gali atsirasti po datos, kuri šioje ataskaitoje įvardinta kaip vertės nustatymo data;
- ✓ Vertintojas remiasi tik tomis sąlygomis ir aplinkybėmis, kurios turi įtakos vertinamo turto vertei, kurios buvo iki nurodytos turto vertės nustatymo dienos (praėityje);
- ✓ Vertintojas vadovaujasi tais teisės aktais ir dokumentais, kurie galiojo iki ir nurodytą turto arba verslo vertės nustatymo dieną (praėityje)

5 Turto vertintojas

- ✓ Turtą įvertino ir turto vertinimo ataskaitą parengė UAB „Vertinimo partneriai“ buveinės adresas Vilniaus m. Lvovo g. 13-12. Įmonės kodas: 304746018, duomenys apie įmonę saugomi juridinių asmenų registre – VĮ „Registru centras“, Vilniaus filialas. Įmonės įrašymo į išorės turto vertinimo veiklą turinčių teisę verstis asmenų sąrašą pažymėjimo Nr. 000179, įrašymo į sąrašą pagrindas – Turto vertinimo priežiūros tarnybos direktoriaus 2018-02-28 įsakymas Nr. V1-68. Įmonės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimas „BTA Insurance Company“ SE filialas Lietuvoje Nr. PCAD049722 išduotas 2018-03-26;

- ✓ Turto vertinimo ataskaitą sudarė – kilnojamojo turto vertintojas Kristina Vysockaja, kvalifikacijos pažymėjimas Nr.000149, išduotas 2017-12-06, Vilnius.

Lietuvos ekonomikos raida ir perspektyvos

2018 m. spalio 11 d.

Pasaulio ekonominis aktyvumas tebėra gana didelis, tačiau jo raida įvairiuose regionuose tampa mažiau vienoda. Ekonominis augimas yra susilpnėjęs JAV, kur aktyvumą skatinančiai veikia fiskalinės politikos sprendimai ir didėjančios privačiojo sektoriaus išlaidos. Stipri vidaus paklausa didina JAV importą, tuo prisidedama prie pasaulio prekybos srautų. Tačiau pastarieji šiuo metu vis dėlto auga mažiau nei prieš keletą ketvirčių. Užsienio prekybos plėtra ypač prislopo išsivysčiusiose šalyse – euro zonoje, Japonijoje, kai kuriose kitose šalyse. Būtent šioje šalių grupėje 2017 m. ekonominis aktyvumas šoktelėjo labiausiai, tuo padidinęs viso pasaulio ūkio plėtrą, o pastaruoju metu šiose šalyse daugelis makroekonominės rodiklių tapo mažiau veržlūs – lėčiau auga apdirbamosios gamyba, importas ir eksportas, sumenko pasiūkėjimo rodikliai.

Tarptautinei prekybai vis svarbesnis tampa neapibrėžtumas dėl jos perspektyvų. Įvestų prekybos suvaržymų tiesioginis poveikis yra ribotas – šie suvaržymai taikomi tik gana nedidelei pasaulinės prekybos daliai. Daug didesnę įtaką tiek prekybos srautams, tiek ekonominiam aktyvumui gali daryti rizika, kad įtampa prekybos srityje padidės ir kad vis labiau bus nutolta nuo pasiekimų laisvosios prekybos srityje. Didesnė prekybos suvaržymai didintų įmonių sąnaudas, mažintų gyventojų perkamąją galią, o tai galėtų paveikti namų ūkių varlėjimą, investicijas, darbo rinkos rodiklius. Poveikį makroekonominėi raidai galėtų turėti ir prastesni lūkesčiai, skatinantys tiek gyventojus, tiek įmones atidėti išlaidas. Tikėtina, kad neapibrėžtumas dėl tarptautinės prekybos srautų jau turi įtakos įmonių sprendimams.

Mažiau didėjanti paklausa prekybos partnerėse turi poveikį Lietuvos eksportui. Mažiau nei pamaui kyla lietuviškos kilmės prekių eksportas. Prie jo augimo sulėtėjimo daugiausia prisideda mažiau didėjanti paklausa ES šalyse. Bemaž visiškai išblėso reeksporto plėtra – pamaui daug didėjusi Rusijos importo apimtis gerokai pakėlė Lietuvos reeksportą į šią šalį, o šiemet, Rusijos importui augant mažiau, reeksportas beveik nuslojo kilti.

Kitai nei išorės paklausa, su vidaus ūkine raida susiję makroekonominiai rodikliai kol kas neišsivyspa. Pamaui pradėjusios gana sparčiai augti, šiemet toliau reikšmingai didėja investicijos. Tiesa, pamaui sparčiau kilo investicijos į gamybos priemones (nemaža jų dalis importuojama), o šiemet labiau gausėja investicijų į pastatus ir statinius. Tai siejama su numatomu lėšų iš ES paramos fondų daugėjimu, todėl ypač didėja inžinerinių statinių ir negyvenamųjų pastatų statybų. Statybos atsigauja tuo metu, kai šalies ekonominis aktyvumas jau viršija potencialų lygį, t. y. skaičingesni statybos darbai dar labiau padidina ūkio plėtrą ir prisideda prie kai kurių makroekonominės disbalansų. Darbai statybų sektoriuje turi poveikį ne tik šiam sektoriui – veikiamas ūkinis aktyvumas susijusiose ekonominėse veiklose, gausinamos namų ūkių pajamos, o tai vėlgi didina vidaus paklausą, spaudimą darbo užmokesčiui ir kitiems darbo rinkos rodikliams.

Padidėjusi imigracija tik nedaug sumažina įtampą darbo rinkoje. Didžioji įvažiuojančiųjų užsienio piliečių dalis dirba transporto sektoriuje – šiame sektoriuje samdomų darbuotojų ėmė gerokai daugėti prieš dvejus metus, t. y. tuomet, kai buvo supaprastintos tam tikrų profesijų darbuotojų imigracijos procedūros. Transporto sektoriuje samdomų darbuotojų daugėja sparčiai – metinis augimo tempas artimas 5 proc. Tačiau daugelyje kitų ekonominių veiklų darbuotojų gausėja tik nedaug (pvz., pramonėje) arba jų mažėja (pvz., prekyboje, kitose paslaugų veiklose), nors visose pagrindinėse ekonominėse veiklose vis didesnė dalis įmonių teigia, kad darbuotojų trūkumas riboja jų veiklą. Tai rodo disbalansus darbo rinkoje, o jie galiausiai lemia spartų darbo užmokesčio kilimą, gerokai viršijantį darbo našumo augimo tempą, ir vis didėjančią darbuotojams atitenkančią sukurtos pridėtinės vertės dalį, kuri jau priartėjo prie istoriškai aukščiausios reikšmės. Tokie disbalansai darbo rinkoje stebimi jau netrumpą laiką ir artimiausiu metu neturėtų išnykti, o tai veikia viso ūkio plėtrą. Nemenkai didėjant vidaus paklausai ir, nors ir mažiau, nei laukta, augant eksportui, prognozuojama, kad realusis BVP šiemet padidės 3,4 proc. Kitąmet, numatant mažiau augsiančius srautus iš ES paramos fondų ir dar lėčiau didėjančią paklausą užsienio prekybos partnerėse, ekonomikos plėtra turėtų būti mažesnė – prognozuojama, kad ūkio augimo tempas sudarys 2,8 proc.

Bendroji metinė infliacija tebėra sumažėjusi. Infliacijos svyravimus labiausiai veikia su pasaulinėmis žaliavų rinkomis susijusios kainos. Sparčiai augant pasaulio ekonomikai, kylanti paklausa didinančiai veikia naftos kainas, kurias palaiko ir šių žaliavų

išgaunančių šalių pasiūlos ribojimas. Šiuo metu naftos kainos, skaičiuojamos eurais, yra apie 40 proc. didesnės nei prieš metus – būtent dėl šios priežasties kylančios degalų kainos dabar labiau didina bendrąją infliaciją nei kitų pagrindinių prekių ir paslaugų grupių kainos. Tiesa, paslaugaisiais mėnesiais naftos kainos buvo mažesnės, nei buvo numatyta ankstesnėse makroekonominių rodiklių prognozėse (iš dalies dėl naftą eksportuojančių šalių susitarimo didinti šios žaliavos išgavimo apimtį), o tai yra vienas iš veiksnių, dėl kurių bendrosios infliacijos prognozė 2018 m. yra sumažinta. Mažiau, nei prognozuota, infliaciją didina ir maisto kainos. Susikaupus atsargoms ir esant pakankamai pasiūlai, daugelis maisto žaliavų, išskyrus grūdinių kultūrų, kainų pasaulinėse rinkose mažėja. Dėl šios priežasties lėčiau maisto kainos kyla ir vartotojams. Tiesa, jau artimiausiu metu ši lėtėjimo tendencija gali pasikeisti, nes šiemet vyrovę žemės ūkiui nepalankūs orai ir prognozuojamas prastas derlius gali nulėmti maisto kainų didėjimą. Grynoji infliacija, apimanči paslaugų ir pramonės prekių kainas, taip pat yra šiek tiek nukritusi. Tačiau šį sumažėjimą labiausiai veikia susisiekimo oro transportu kainos, kurios praėjusių metų vasaros mėnesiais itin daug pakilo, o šių metų vasarą dėl bazės įtakos buvo reikšmingai mažesnės nei prieš metus. Neįskaitant minėtų kainų poveikio, grynoji infliacija tebėra gana stabili, nes ją ir toliau didinančiai veikia augančios darbo sąnaudos ir vidaus paklausa. Prognozuojama, kad vidutinė metinė infliacija šiemet bus lygi 2,6 proc. Kitamet, numalant daug mažesnę nei šiemet naftos kainų didėjimą, vidutinė metinė infliacija turėtų sumažėti. Prognozuojama, kad ji sudarys 2,2 proc.

Numatoma Lietuvos ekonomikos raida

	2018 m. spalio mėn. prognozė ^a			2018 m. birželio mėn. prognozė		
	2017	2018 ^b	2019 ^b	2017	2018 ^b	2019 ^b
Kainų ir sąnaudų kaita (% pokytis per metus)						
Vidutinė metinė infliacija, apskaičiuota pagal SVKI	3,7	2,6	2,2	3,7	2,7	2,2
BVP defliatorius ^c	4,3	2,5	2,2	4,3	2,6	2,2
Darbo užmokestis ^d	8,6	8,7	6,8	8,6	7,6	6,0
Importo defliatorius ^c	4,4	2,8	1,7	4,4	2,8	1,7
Eksporto defliatorius ^c	5,4	2,5	1,6	5,4	2,5	1,6
Ekonominis aktyvumas (palyginamosiomis kainomis; %, pokytis per metus)						
Bendrasis vidaus produktas ^c	3,9	3,4	2,8	3,9	3,2	2,7
Privačiojo vartojimo išlaidos ^c	4,0	3,8	3,8	4,1	3,8	3,5
Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidos ^c	1,0	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1
Bendrojo pagrindinio kapitalo sudarymas ^c	6,7	7,7	5,2	6,7	6,9	5,2
Prekių ir paslaugų eksportas ^c	13,7	5,3	4,6	13,7	5,7	4,6
Prekių ir paslaugų importas ^c	13,6	6,2	5,5	13,6	6,9	5,4
Darbo rinka						
Nedarbo lygis (vidutinis metinis; %, palyginti su darbo jėga)	7,1	6,5	6,3	7,1	6,7	6,6
Užimtųjų skaičius (% pokytis per metus) ^e	-0,5	0,2	-0,3	-0,5	-0,1	-0,3
Išorės sektoriaus (% palyginti su BVP)						
Prekių ir paslaugų balansas	2,3	1,4	0,7	2,3	1,2	0,5
Einamosios sąskaitos balansas	0,7	-0,2	-0,8	0,7	-0,2	-1,0
Einamosios ir kapitalo sąskaitų balansas	1,9	1,7	1,5	1,9	1,6	1,2

^a Makroekonominių rodiklių prognozės parengtos pagal informaciją, paskelbtą iki 2018 m. rugpjūčio 21 d.

^b Prognozė.

^c Pašalinus sezoninį ir darbo dienų skaičiaus įtaką.

^d 2019 m. darbo užmokesčio augimo prognozė neapima jo perskaičiavimo dėl įsigaliosiančių mokesčių ir pensijų sistemos pakeitimų.

^e Nacionalinių sąskaitų duomenys; užimtųjų skaičius apibrėžiamas pagal vidaus koncepciją.

I. TARPTAUTINĖ APLINKA

Intensyvesnė tarptautinė prekyba, didesnės investicijos, pagerėję gyventojų ir įmonių lūkesčiai 2017 m. lėmė spartų pasaulio ekonomikos augimą. Daugelyje šalių prie nemažo augimo prisidėjo tiek investicijų, tiek eksporto, tiek namų ūkių vartojimo raida. 2018 m. balandžio mėn. pateiktu TVF vertinimu, pasaulio BVP augimas šiemet ir kitąmet turėtų išlikti spartus ir siekti 3,9 proc. Tiesa, 2018 m. pirmąjį ketvirtį išsivysčiusios rinkos ekonomikos šalyse augimas sulėtėjo. JK ekonomikos augimas per pirmuosius tris mėnesius siekė tik 0,1 proc., daugiausia dėl sumažėjusios darbų apimtys statybų sektoriuje, mažesnio gamybos ir vidaus vartojimo augimo. Reikšmingai sulėtėjo ir Prancūzijos ūkio raida – nuo 0,7 proc. (2017 m. paskutinį ketvirtį) iki 0,2 proc. (2018 m. pirmąjį ketvirtį). Kita vertus, manoma, kad Ispanija, nei tikėtasi, pirmąjį ketvirtį ekonomikos augimas yra laikinas. JAV ūkio augimą 2018 m. turėtų paspartinti mokesčių mažinimas ir valdžios sektoriaus išlaidų didinimas, o euro zonoje poveikio turėtų nebedaryti pirmąjį ketvirtį duomenis paveikę trumpalaikiai veiksniai, tokie kaip oras, švenčių dienos.

2017 m. ES ir euro zonos ekonomika paaugo daugiau, nei tikėtasi – metinis augimas siekė 2,5 proc. Eurosistema prognozuoja, kad 2018 ir 2019 m. euro zonos ekonomika augs atitinkamai 2,1 ir 1,9 proc. ES ir euro zonos ekonomikos augimo prognozes lemia stiprus verslo ciklo impulsas, pasireiškiantis per didesnius ekonominius pasitikėjimo rodiklius, atsigaiviusią užsienio prekybą ir palankias finansavimo sąlygas. Tikimasi, kad tebetęsiančia skatinamojo pobūdžio pinigų politika šiemet prisidės prie namų ūkių vartojimo augimo ir investicijų plėtros. Metų pradžioje manyta, kad trumpuoju laikotarpiu ES ir euro zonos ekonomikos augimas gali viršyti lūkesčius, tačiau kai kurių makroekonominė rodiklių raida šių metų pirmąjį ketvirtį buvo prastesnė, nei tikėtasi. Vokietijos, didžiausios apimties ES ekonomikos, BVP augimo lėtėjimą pirmąjį ketvirtį lėmė mažesni, nei tikėtasi, vidaus vartojimo ir privačių investicijų į statybą rodikliai bei prastesni verslo lūkesčiai. Tiesa, dalį sulėtėjimo paaiškina vienartiniai veiksniai, tokie kaip metalo pramonės darbuotojų streikai, prastesnės nei įprastai oro sąlygos ir grūpo protrūkis. Kita vertus, vidutinės trukmės laikotarpiu kelios grėsmės euro zonos ir ES ekonomikos augimui išlieka. Riziką kelia didelis neapibrėžtumas dėl JK pasitraukimo iš ES ir derybų dėl naujosios prekybos sutarties baigtis. Be to, ES ir euro zonos ekonomikos augimą gali lėtinti mažtančis darbo našumo augimas.

2018 m. pirmąjį ketvirtį JK ūkis augo lėčiausiai per penkerius metus. Reikšmingas sulėtėjimas siejamas su menkesniu pasauliniu ekonomikos augimu, nepalankiomis klimato sąlygomis metų pradžioje ir neapibrėžtumu dėl „Brexit“ baigties. Mažesnis, nei tikėtasi, ekonomikos augimas 2017 m. paskutinį ketvirtį lėmė prastesnius ir visų praėjusių metų plėtros rezultatus. Vis dėlto prognozuojama, kad veržli pasaulio ir ES ekonomikos raida skatins eksportą. Eksporto raida šiais ir 2019 m. turėtų bent kiek palaikyti šalies BVP augimą.

JAV ekonomikos aktyvumas ir toliau bus didelis, daugiausia dėl sparčiai augančios vidaus paklausos. Dabar vykdoma skatinamoji fiskalinė politika palankiai veikia investicijų ir vartojimo išlaidas, todėl tikimasi, kad JAV BVP augimas 2018 m. padidės iki 2,9 proc. Be to, JAV darbo rinka išlieka stipri. 2018 m. kovo mėn. duomenimis, nedarbo lygis sudarė 3,9 proc. Toks žemas paskutinį kartą jis buvo prieš 17 m. Kita vertus, nors makroekonominiai rodikliai pagerėjo, dėl mokesčių sumažinimo pablogėjo viešųjų finansų padėtis ir tai prisidėjo prie einamosios sąskaitos deficito ir valstybės skolos padidėjimo. Be to, užimtumo didėjimas ir vidaus vartojimas artimiausiu metu gali paskatinti kainų augimą.

Rusijos ekonomikos augimas tiek 2017 m., tiek 2018 m. pradžioje buvo gana lėtas, bet nuoseklus. Palanki išorės aplinka (didesnės žaliavų kainos ir didesnė tarptautinė prekyba) pagerino Rusijos einamąją sąskaitą ir

Daugelis tarptautinių institucijų tikisi sparčios ūkio raidos tiek išsivysčiusiose, tiek ir besiformuojančiose rinkos ekonomikos šalyse.

1 lentelė. Kai kurių išsivysčiusių ir besiformuojančių rinkos ekonomikos šalių BVP ir vartotojų kainų pokytis

	2017	2018*	2019*
Realusis BVP pokytis, proc.			
Pasaulis	3,5	3,3	3,9
Išsivysčiusios šalys	2,3	2,5	2,2
JAV	2,3	2,9	2,7
Euro zona	2,5	2,4	2,0
JK	1,6	1,5	1,5
Besiformuojančios rinkos ekonomikos šalys	4,3	4,6	4,9
Čina	6,8	6,6	6,4
Rusija	1,5	1,7	1,5
Brazilija	1,0	2,3	2,5
Infliacija, proc.			
Išsivysčiusios šalys	1,7	2,0	1,9
Besiformuojančios rinkos ekonomikos šalys	4,0	4,5	4,3

*2018 m. spalio mėn. TVF prognozės.

2017 m. didėję ekonominio pasitikėjimo rodikliai euro zonoje siekė tiek sumažėjo.

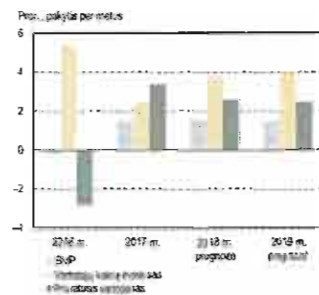
1 pav. Euro zonos pasitikėjimo rodiklių raida

Šaltinis: Eurostatas ir Lietuvos banko skaičiavimai

Palanki išorės aplinka prisidėjo prie Rusijos ekonomikos augimo. Dėl naftos kainų raudos nemenkai paaugo Rusijos užsienio valiutos atsargos, o mažesnė infliacija Rusijos centriniui bankui leido sumažinti monetinę palūkanų normą.

2 pav. Rusijos ekonominių rodiklių prognozės

Šaltinis: „Consensus Economics“ ir Lietuvos banko skaičiavimai

padėjo sumažinti pirminį biudžeto deficitą. Dėl naftos kainų raišos nemenkai paaugo ir Rusijos užsienio valiutos alsargos, o sumažėjusi infliacija ir jos lūkesčiai Rusijos centriniam bankui leido sumažinti metinę palūkanų normą iki 7,25 proc.

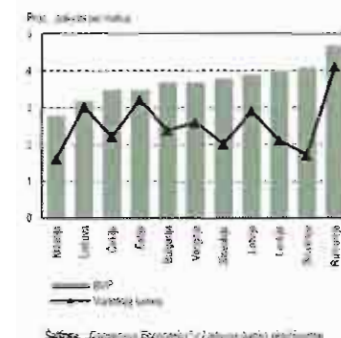
Kaimyninių šalių ekonomikos augimas išlieka spartus. 2017 m. Latvijos BVP metinis augimas sudarė 4,5 proc. Prie ūkio augimo prisidėjo tiek išorės, tiek vidaus paklausa. Latvijos centrinis bankas prognozuoja, kad ekonomikos augimas 2018 m. viršys 4 proc., o daugelis stambių investicinių projektų, kurie pradėti vykdyti 2017 m., bus vykdomi ir šiemet. Be to, nemenkai kylančios darbo užmokesčiai turėtų skatinti vidaus vartojimą. 2017 m. Estijos BVP paaugo 4,9 proc. – kone daugiausia per dešimtmetį. Kaip ir daugelyje šalių, augimą skatino eksporto plėtra ir ypač alsigavusios investicijos. Estijos ekonomika ir toliau turėtų nemenkai augti, tačiau jos augimas, kaip ir kitose Baltijos valstybėse, gali ir sulėtėti, nes pastaraisiais metais ji nemažai lėmė tiek išorės paklausos padidėjimas, o įmonių gamybos pajėgumai ir darbo našumas keitėsi ne tiek daug.

Skatinamoji pinigų politika ir spartesnis ES šalių ekonomikos augimo tempas pagerino Skandinavijos šalių ekonomines perspektyvas. Tikimasi, kad dėl skatinamosios fiskalinės politikos ir dėl to suaktyvėsiančios vidaus paklausos Švedijos BVP augimas turėtų išlikti tvirtas. Vis dėlto trumpuoju laikotarpiu Švedijos ekonomikos augimui riziką kelia vangumas būsto rinkoje. Tai dėl didesnės skolos naštos gali riboti namų ūkių išlaidas ir pakenkti ilgalaikiam investicijų augimui. Praėjusiais metais sulėtėjimas Norvegijos būsto rinkoje sukėlė tam tikrą neapibrėžtumą dėl trumpojo laikotarpio ekonomikos augimo perspektyvų, tačiau, naujausiais duomenimis, staigus užimtumo ir darbo užmokesčio padidėjimas vis dėlto prisideda prie vidaus vartojimo augimo, o išaugusios investicijos į naftos išgavimą – prie eksporto apimtys didėjimo. Danijos ir Suomijos ekonomikos augimo perspektyvos palankios – tai rodo išaugę namų ūkių ir įmonių pasitikėjimo rodikliai.

2017 m. žaliavų kainos nemažai svyravo, o šių metų pradžioje jų augimas buvo nebe toks didelis. Kylaip nei ankstesnius kelerius metus, 2017 m. naftos kainos nemenkai paaugo. Pagrindiniai tai lėmę veiksniai – naftą eksportuojančių šalių organizacijos (OPEC) ir kai kurių jai nepriklausančių šalių, įskaitant Rusiją, įsipareigojimų riboti naftos išgavimą laikymasis, taip pat spartesnis, nei tikėtasi, pasaulinės paklausos augimas, geopolitinės rizikos ir galimos JAV sankcijos Venesuelai bei Iranui. Tiesa, pasaulinės naftos kainos 2018 m. vis dėlto buvo didesnės, nei tikėtasi, ypač gegužės mėn. Tam įtakos turėjo OPEC ir kitų naftos gavybos šalių susitarimas mažinti naftos išgavimo mastus ir JAV sprendimas pasitraukti iš Irano branduolinio susitarimo. Metinis metalų kainų augimas 2017 m. siekė 22 proc. ir tikimasi, kad 2018 m. jis sumažės iki 18 proc. Bendrą metalų kainų kilimą paskatino didėjantis atotrūkis tarp pasaulinės paklausos ir pasiūlos. Spartus pasaulio ekonomikos augimas didino metalo žaliavų paklausą, o viena didžiausių metalų eksportuotojų – Kinija – mažino gavybą. Maisto žaliavų kainos 2018 m. pradžioje augo kur kas mažiau nei 2017 m., daugiausia dėl kritusių cukraus ir aliejų kainų. Pagerėjus cukraus žaliavos eksporto galimybėms Brazilijoje ir Indijoje, gamintojai galėjo padidinti pasiūlą, tai mažino pasaulines kainas. Tiesa, kai kurios žaliavų kainos nuosekliai didėjo, joms įtakos turėjo nepalankios oro sąlygos, neigiamai paveikusias Šiaurės ir Pietų Amerikos augalininkystės ūkius ir padidinusios grūdų kainas. Apskritai prognozuojama, kad dėl palankių klimato sąlygų maisto žaliavų kainos 2018 m. didės daug mažiau nei 2017 m. arba bus artimos kainoms, vyravusioms praėjusiais metais.

Tikimasi, kad ekonomikos augimas daugelyje Rytų ir Vidurio Europos šalių šiais metais gerokai viršys 3 proc.

3 pav. Kai kurių Rytų ir Vidurio Europos šalių infliacijos ir BVP prognozės 2018 m.

Daug didėjusios 2017 m., šiemet maisto žaliavų kainos auga kur kas mažiau.

4 pav. Pasaulinių maisto žaliavų kainų kaita

Šaltiniai: Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacija ir kitos tarptautinės organizacijos.

II. EUROSISTEMOS PINIGŲ POLITIKA

Eurosistema toliau vykdė stipraus skatinamojo pobūdžio pinigų politiką ir skelbė planuojanti tokią ją palaikyti ilgą laiką. Eurosistema toliau palaikė mažas oficialiąsias palūkanų normas ir teigė, kad jos nesikeis dar gana ilgą laiką, gerokai ilgiau, negu bus vykdoma išplėstinė turto pirkimo programa (TPP).

2018 m. kovo mėn. Valdancioji taryba pakeitė ateities gaires dėl išplėstinės TPP apimtys – atsisakyta vertinimo, kad per mėnesį superkamų skolos vertybinių popierių vertė ateityje gali didėti. Toks sprendimas buvo priimtas sustiprėjus įsitikinimui, kad su euro zonos ekonomikos perspektyva siejamų rizikų santykis ir finansinės sąlygos ateityje reikšmingai nesuprastės. Šį ECB valdančiosios tarybos įsitikinimą sustiprino tai, kad euro zonos ūkio augimo prognozė 2018 m. kovo mėn. buvo ir vėl pagerinta, o infliacijos prognozė rodė didėjančią tikimybę, kad kainų augimas viduliniu laikotarpiu taps ECB siekiamo lygio. Tačiau Valdancioji taryba paliko teiginį, kad prireikus TPP trukmė gali būti ilginama. Be to, Valdancioji taryba toliau teigia, kad ECB palūkanų normos išliks žemos ir nesikeis dar gana ilgą laiką, gerokai ilgiau, nei bus vykdoma išplėstinė TPP.

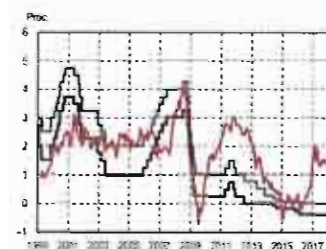
Eurosistema toliau sklandžiai vykdė išplėstinę TPP. Nuo 2018 m. pradžios išplėstinė TPP vykdoma pagal 2017 m. spalio mėn. pakeistus kiekybinio skatinimo programos parametrus, t. y. per mėnesį superkamų skolos vertybinių popierių vertė sumažinta nuo 60 iki 30 mlrd. Eur. Numatoma visa išplėstinės TPP trukmė yra 43 mėn. – programa bus vykdoma bent iki 2018 m. rugsėjo pabaigos. Planuojama bendra programos apimtis – 2,6 trln. Eur. Pagal ją iki 2018 m. balandžio pabaigos iš viso nupirka turto už 2,4 trln. Eur. Pagal Viešojo sektoriaus pirkimo programą (VSP) Eurosistemos nupirka skolos vertybinių popierių suma sudarė 2,0 trln. Eur – 82 proc. viso pagal išplėstinę TPP iki šiol nupirkto turto.

Lietuvos bankas, kaip ir kiti euro zonos nacionaliniai centriniai bankai, toliau proporcingai prisideda prie Eurosistemos išplėstinės TPP įgyvendinimo. Iki 2018 m. balandžio pabaigos pagal VSP Lietuvos bankas iš viso buvo nupirkęs skolos vertybinių popierių už 9,9 mlrd. Eur, jų didžiąją dalį sudarė Europos institucijų skolos vertybiniai popieriai. Kita pirkimų dalis – Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai. Jų Lietuvos bankas kartu su ECB iki balandžio pabaigos nupirko už 2,8 mlrd. Eur. Lietuvos bankas ir ECB Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolos vertybinių popierių šiuo metu yra nupirkę tiek pat, kiek jų buvo nupirkti 2017 m. spalio mėn., nes 2018 m. vasario mėn. Vyriausybė išpirkė didelės vertės skolos vertybinių popierių emisiją, kurios dalį buvo įsigiję Lietuvos bankas ir ECB. Kadangi Vyriausybė į rinką iš viso yra išleidusi mažiau obligacijų, nei Eurosistema yra pasirengusi jų nupirkti pagal išplėstinę TPP, Lietuvos bankas ir ECB naujų Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolos vertybinių popierių įsigijo tik tiek, kiek jų reikėtų vasario mėn. sumažėjimui kompensuoti. Papildomus suplanuotus skolos vertybinius popierius pagal išplėstinę TPP Lietuvos bankas įsigijo kaip įprasta – pirkdamas daugiau Europos institucijų skolos vertybinių popierių.

Euro zonos vyriausybių ir įmonių skolinimosi kapitalo rinkose kaina yra šiek tiek didesnė nei buvo 2017 m. lapkričio mėn. Gerėjantys lūkesčiai dėl euro zonos ekonomikos perspektyvų ir stiprėjantis įsitikinimas, kad didžiųjų pasaulio centrinių bankų palūkanų normos ateityje kils sparčiau, lėmė, kad euro zonos vyriausybių 10 m. trukmės skolos vertybinių popierių vidutinis pajamingumas nuo 2017 m. lapkričio iki 2018 m. vasario vidurio didėjo. Vėliau šie lūkesčiai dėl įvairių veiksnių – kainų koregavimosi pasaulinėse akcijų rinkose, išaugusių geopolitinių neramumų, šiek tiek suprastėjusių euro zonos išankstinių aktyvumo rodiklių – sumažėjo, todėl vyriausybių skolos vertybinių popierių pajamingumas pamažėjo. Gegužės mėn. Italijos ir dalies kitų periferinių euro zonos šalių vyriausybių skolos kaina vėl pradėjo augti dėl neapibrėžtumo formuojant Italijos valdančiąją koaliciją. Euro zonos bendrovių skolos vertybinių popierių pajamingumas

Valdančiosios tarybos vertinimu, infliacija vis dar nėra pakankamai tvirta, todėl toliau palaikomos itin žemos pagrindinės ECB palūkanų normos.

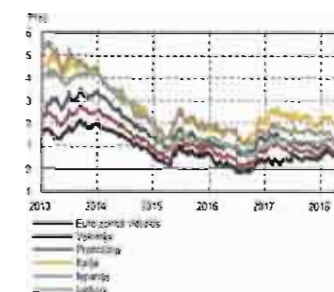
5 pav. ECB indėlių gamybos ir PRO palūkanų normos bei infliacija

Šaltinis: „Reserve Bankers Digest“

Didžiausią įtaką euro zonos vyriausybių skolos vertybinių popierių pajamingumo mažėjimui išplėstinė TPP padarė dar prieš ją paskelbiant, kai finansų rinkos į turto kainas iš anksto įskačiavo didėjančią tikimybę, kad ECB imsis nestandartinių pinigų politikos priemonių. Vėliau didelę svyravimų dalį lėmė ir kiti veiksniai.

6 pav. Nacionalinė valiuta išleidžiama euro zonos vyriausybių 10 m. trukmės obligacijų metinis pajamingumas

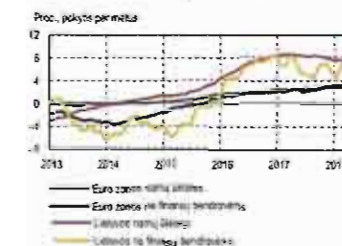

Šaltinis: ECB ir „Thomson Reuters Datastream“

Pastaba: Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolos vertybinių popierių pajamingumas iki 2018 m. vasario 29 d. – Lietuvos banko skelbiamas duomenis – ECB duomenys

Palankios finansavimo sąlygos skatina euro zonos ir Lietuvos realiojo sektoriaus kreditavimą.

7 pav. PFJ skolinimo namų ūkiams ir ne finansų bendrovėms šimos kaita euro zonoje ir Lietuvoje

Šaltinis: ECB ir Lietuvos banko skelbiamas duomenys

Pastaba: nacionaliniai duomenys padidinti pasvertomis vidutinėmis pajamomis PFJ pajamų lygiu, įvertinti duomenys ir kitų centrinių įstaigų pajamų skaitmenais

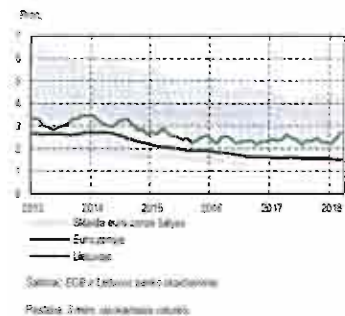
atliko vyriausybės skolos vertybinių popierių pajamingumo tendencijas ir taip pat yra didesnis nei 2017 m. lapkričio mėn. (investicinio reitingo didesnis 39, o aukštesnės rizikos – 97 baz. p.).

Skatinamosios Eurosistemos pinigų politikos priemonės prisidėjo prie to, kad euro zonoje ir Lietuvoje veikiančių bankų skolinimas augtų toliau. Tiesa, Lietuvoje paskolų didėjimui šiuo metu didesnis poveikį daro paklausos veiksniai – didesnės įmonių investicijos ir kylantis gyventojų darbo užmokestis¹. Euro zonoje paskolų sumos privačiam ne finansų sektoriui augimas nuo 2017 m. lapkričio mėn. toliau laipsniškai spartėjo. Lietuvoje paskolų portfelis ir toliau didėja sparčiau nei euro zonoje. Naujų paskolų ne finansų bendrovėms vidutinių palūkanų normų² tendencijos nuo 2017 m. lapkričio mėn. Lietuvoje ir euro zonoje išsiskyrė: Lietuvoje palūkanų normos padidėjo (41 baz. p.), o euro zonoje dar šiek tiek sumažėjo (3 baz. p.). Naujų būsto paskolų vidutinės palūkanų normos tuo pačiu laikotarpiu tiek Lietuvoje, tiek ir euro zonoje svyravo nežymiai (Lietuvoje paaugo 9 baz. p., o euro zonoje sumažėjo 3 baz. p.). Apskritai naujų paskolų palūkanų normų lygis išlieka žemiausias per visą istoriją euro zonoje ir labai žemas Lietuvoje.

Itin stipraus skatinamojo pobūdžio Eurosistemos pinigų politika toliau darė teigiamą įtaką euro zonos ir Lietuvos makroekonominėi raidai. ECB ekspertų vertinimu, dėl Eurosistemos įgyvendinamos plataus masto skatinamosios pinigų politikos euro zonos ūkis augs ir kainų lygis 2016–2020 m. kils 1,9 proc. p. daugiau. Eurosistemos skatinamoji pinigų politika Lietuvos ekonomiką teigiamai veikia daugiausia per eksportuojantįjį sektorių: didesnė euro zonos paklausa ir dar prieš išplėstinės TPP paskelbimą stipriai sumažėjęs euro kursas mūsų šalies eksportui suteikia daugiau galimybių. Lietuvos banko vertinimu, dėl skatinamosios pinigų politikos 2016–2019 m. mūsų šalies realiojo BVP augimas ir infliacija padidės atitinkamai 1,0 ir 1,3 proc. p.

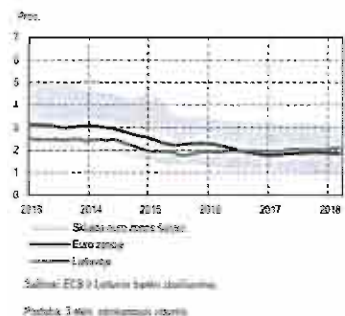
Dėl Eurosistemos taikomų skatinamųjų pinigų politikos priemonių ne finansų bendrovių finansavimui sąlygos išlieka itin palankios.

8 pav. PFĮ naujų paskolų ne finansų bendrovėms vidutinė palūkanų norma

Nors naujų paskolų būstui įsigyti palūkanų normos euro zonoje ir Lietuvoje jau kurį laiką iš esmės nekinta, dėl skatinamųjų Eurosistemos pinigų politikos priemonių jos išlieka itin palankios.

9 pav. PFĮ naujų būsto paskolų vidutinė palūkanų norma

¹ Daugiau apie paskolų portfelio augimo Lietuvoje priežastis žr. šios apžvalgos VII skyrį.

² Lyginant naujų paskolų ne finansų bendrovėms ir namų ūkiams palūkanų normas, naudojami 3 mėn. slenkamieji vidurkiai. Taip siekiama sumažinti laikinų svyravimų įtaką ir išgyrimo tendencijas.

III. REALUSIS SEKTORIUS

Lietuvos ekonomikos augimas išlieka spartus. Tiesa, palyginti su praėjusių metų pirmąja puse, šiek tiek pakito veiksniai, labiausiai prisidedantys prie ūkio augimo. Iki praėjusių metų vidurio daugiausia prie ūkio plėtros prisidėjo namų ūkių vartojimas, o šiuo metu jo didėjimas yra nuosaikesnis. Vis dėlto Lietuvos ekonomika tebeauga sparčiu tempu, ir prie to labiausiai prisideda palanki užsienio paklausa, didinanti eksporto apimtį, bei gausesnės investicijos. Pažymėtina, kad jau netrumpą laiką stebimas palyginti spartus ūkio augimas lemia didėjančią gamybos atolūkę, kuris rodo, kiek esama ūkio raida yra nutolusi nuo tvarios ūkio raidos. Didėjantis gamybos atolūkis sudaro sąlygas formuotis disbalansams, o jie šiuo metu labiausiai pasireiškia darbo rinkoje³ ir yra viena iš svarbiausių spartaus darbo užmokesčio kėlimo priežasčių.

Nors darbo užmokesčio auga sparčiai, nedidėjantis užimtumas ir infliacija lemia nuosaikesnį namų ūkių vartojimo augimą. Jie nboja realiojo darbo užmokesčio fondo – vieno svarbiausių namų ūkių vartojimo raišai įtaką darančių veiksnių – augimą. 2017 m. antrąją pusę jis buvo daugiau nei trečdaliu mažesnis negu 2016 m. Tiesa, netgi augdamos lėčiau, namų ūkių iš darbo santykių gaunamos pajamos labiausiai prisideda prie namų ūkių realiųjų disponuojamųjų pajamų augimo. Tik pastarųjų augimas, kitaip nei darbo užmokesčio fondo augimas, 2017 m. antrąjį pusmetį nesulėtėjo. Tai sietina su valdžios institucijų sprendimais, dėl kurių padidėjo socialinės išmokos namų ūkiams ir ne taip sparčiai didėjo socialinės įmokos. Pastarųjų lėtesnis augimas sietinas su „Sodros“ tarifų pakeitimais įsigaliojus kai kurioms naujojo socialinio modelio nuostatomis, o didesnes socialines išmokas lėmė 10 Eur nuo praėjusių metų spalio mėn. padidinta bazinė pensija. Vis dėlto kol kas šių sprendimų nulemtas namų ūkių perkamosios galios padidėjimas nepaskatino reikšmingesnio namų ūkių vartojimo augimo.

2017 m. Lietuvoje ūgtelėjo darbo našumas. Esant prastai demografini situacijai, darbo našumas yra tarp svarbiausių veiksnių, sudarančių sąlygas ekonomikai augti. Ūgtelėjus darbo našumui, nustojo didėti kelerius pastaruosius metus didėjusi pridėtinės vertės darbo užmokesčio dalis. Ji jau daugiau nei trejus metus viršija istorinį vidurkį. Šiai tendencijai užsitęsus, dar labiau didėtų spaudimas įmonėms kelti prekių ir paslaugų kainas, o tai turėtų poveikį įmonių tarptautiniam konkurencingumui.

Darbo našumo augimui itin svarbios investicijos, o jos 2017 m. augo sparčiausiai per pastaruosius ketverius metus. Prie spartaus investicijų augimo prisidėjo investicijos tiek į pastatus ir statinius, tiek į mašinas ir įrenginius. Labiausiai investicijas į statybą didino trečdaliu padidėjusi naujų pramoninių pastatų ir sandėlių statybos darbų apimtis ir taip pat trečdaliu ūgtelėjusi inžinerinių tinklų, ypač dujų ir elektros, modernizacijos ir plėtros darbų apimtis. Didėjant investicijoms į statybą, kartu kyla ir statybų sektoriaus aktyvumas. Šis sektorius po kelerių metų pertraukos vėl yra tarp ekonominių veiklų, labiausiai prisidedančių prie Lietuvos ūkio augimo. Investicijų į transporto priemones didėjimui daugiausia įtakos turį tebesitęsiantis krovinių gabenančių įmonių vilkikų parko atnaujinimas ir plėtra, taip pat ir keleivių vežimui skirtų transporto priemonių parko atnaujinimas. 2017 m. antrąjį pusmetį investicijos į informacijos ir ryšių technologijas, kaip ir į intelektualinės nuosavybės produktus, toliau augo sparčiau nei visos investicijos. Tai rodo, kad įmonės tęsia gamybos procesų automatizavimą ir skaitmeninimą. 2017 m. itin daug prie investicijų gausėjimo prisidėjo ir valdžios sektorius. Viena daugiausia papildomų investicijų sulaukusių sričių buvo krašto apsauga.

Namų ūkių vartojimui augant nuosaikiau, Lietuvos ekonomikos spartį plėtrą palaiko dėl itin palankios užsienio paklausos didėjanči eksporto apimtis ir augančios investicijos.

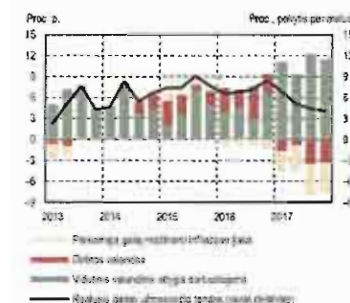
10 pav. Realiojo BVP kaitos veiksniai (pajamų milijardais)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Nedidėjantis užimtumas ir infliacija slopina realiojo darbo užmokesčio fondo didėjimą.

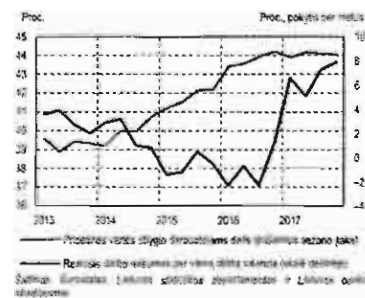
11 pav. Realiojo darbo užmokesčio fondo kaitos veiksniai

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Ūgtelėjus darbo našumui, nustojo didėti kelerius pastaruosius metus augusi pridėtinės vertės darbo užmokesčio dalis.

12 pav. Darbo našumas ir pridėtinės vertės darbo užmokesčio dalis

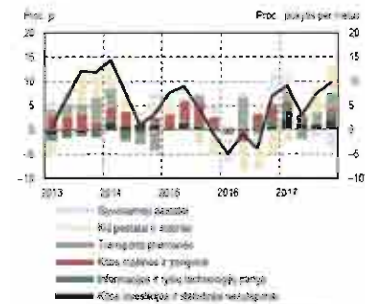
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

³ Daugiau apie padėję darbo rinkoje žr. šios apžvalgos IV skyrį.

Didėjančios investicijos ir auganti išorės paklausa labiausiai prisideda prie spartaus realiojo prekių ir paslaugų eksporto augimo. Jis 2017 m. buvo sparčiausias per pastaruosius šešerius metus. Vienas iš veiksnių – išorės paklausa – iki praėjusių metų vis labiau didėjo nuo 2015 m. vidurio. Pradžioje paklausa ėmė slūpėti ES šalyse, o vėliau ji pagyvėjo ir NVS regione, kuris 2017 m. pradėjo atsigaivinti po dvejus metus trukusio nuosmukio. Naujausi duomenys rodo, kad šiais metais išorės paklausa vis dėlto turėtų augti nuosaikiau. Tai ribos prekių ir paslaugų eksporto plėtrą. Vis dėlto jau netrumpą laiką prekių ir paslaugų eksportas auga sparčiau nei išorės paklausa, todėl didėja Lietuvos eksporto rinkos dalis. Tai rodo, kad Lietuvos įmonės sėkmingai investuoja į gamybos pajėgumų plėtrą ir procesų automatizavimą, taip pat diegia procesus, leidžiančius efektyviau panaudoti jau turimus gamybos pajėgumus. Numatoma dar spartesnis investicijų augimas turėtų sudaryti sąlygas eksportuotojams palaikyti santykinai sparčią plėtrą.

2017 m. investicijos augo sparčiausiu tempu per pastaruosius ketverius metus.

13 pav. Investicijų kaitos veiksniai (palyginamosiomis kainomis)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai

Didėjančios investicijos ir auganti išorės paklausa lemia spartų realiojo prekių ir paslaugų eksporto augimą.

14 pav. Išorės paklausa, gamybinių pajėgumų panaudojimo lygis, prekių ir paslaugų eksportas (pašalinus sezoną įtaką)

Šaltinis: ECB, Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai

IV. DARBO RINKA

Darbo rinkoje jaučiama įtampa, tačiau padėtis didžiuosiuose ir mažesniuose šalies regionuose skiriasi. Šių metų pradžioje nedarbo lygis sudarė 7,2 proc. ir buvo 0,8 proc. p. mažesnis nei atitinkamu laikotarpiu prieš metus. Nedarbo lygis jau ilgiau nei metus mažėja lėčiau nei ankstesniais ketveriais metais. Tai gali reikšti, kad didžioji dalis nepanaudotų darbo jėgos resursų jau yra išnaudota. Pvz., nedarbo lygis didžiuosiuose miestuose – Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje – pernai buvo toks pat kaip praėjusio dešimtmečio ekonomikos pakilimui pasiekus aukščiausią tašką ir sudarė 3,8 proc. Esant tokiam nedarbui, įmonės dažnai samdo ne darbo neturinčius, o kitose įmonėse jau dirbančius asmenis. Vis dėlto visoje kitoje šalies dalyje nedarbo lygis sudarė 9 proc. ir buvo dvigubai didesnis nei minėtu pakilimo laikotarpiu. Tai rodo regionines ekonomikos problemas, pvz., tai, kad nuo 2013 m. ūkio plėtra šioje šalies dalyje buvo reikšmingai lėtesnė nei didžiųjų miestų regionuose.

Įmonėms vis sunkiau randant darbuotojų, naujų darbo vietų daugėja lėčiau nei įprastai. Tam tikrose ekonominėse veiklose jų kaitą lėmė specifiniai su darbuotojų trūkumu nesusiję veiksniai. Pvz., darbo vietų prekybos sektoriuje mažėjo todėl, kad keli didesni prekybos tinklai automatinizavo arba perkėlė į kitas įmones dalį funkcijų. Švietimo įstaigose darbo vietų mažėjo dėl mažinamo švietimo įstaigų tinklo. Vis dėlto prie darbo vietų skaičiaus augimo lėtėjimo daugumoje kitų veiklų įmonių prisideda vis didesnis darbuotojų trūkumas. Su juo metų pradžioje susidūrė 18 proc. įmonių, nors prieš metus – tik 14 proc. Be to, darbuotojų trūkumo didėjimas apima vis daugiau ekonomikos sektorių: iki 2017 m. pradžios jis buvo reikšmingesnis tik pramonėje ir prekyboje, tačiau pastaruosiu metu trūkumas didėja ir statybos bei paslaugų sektoriuose.

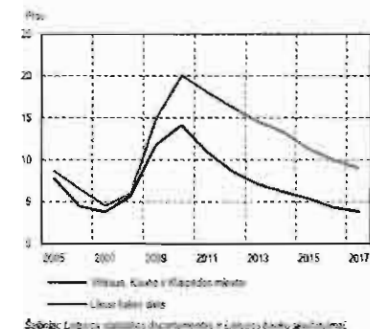
Supaprastintos imigracijos procedūros bei darbuotojų trūkumas lemia išaugusį imigrantų iš ne ES šalių skaičių. Nuo 2017 m. pradžios įdarbinant profesijų, kurių darbuotojų Lietuvoje trūksta, atstovus iš ne ES šalių neberekia tikrinti, ar nėra ES piliečio, galinčio užimti darbo vietą. Tai prisidėjo prie užsieniečių (daugiausia iš Ukrainos ir Baltarusijos) imigracijos didėjimo. Šių metų pradžioje profesijų, kurių darbuotojų Lietuvoje trūksta, sąrašas⁴ buvo papildytas dalimi statybos profesijų. Tai padidins įmonių, galinčių naudotis supaprastinta imigracijos tvarka, skaičių. Vis dėlto 2017 m. bendra imigracija iš esmės nepasikeitė, nes išaugusią užsieniečių imigraciją atšvėrė sumažėjusi grįžtančių Lietuvos piliečių imigracija. Tiesa, prie pastarosios sumažėjimo Lietuvos migracijos statistikoje galėjo prisidėti aktyvesnis skolų už privalomąjį sveikatos draudimą administravimas. Šis veiksnys pastebimai paveikė emigracijos duomenis 2017 m. pradžioje.

Darbo užmokesčio augimas buvo spartus, tačiau šiek tiek lėtesnis nei ankstesniais ketvirčiais. Prie sulėtėjimo 2017 m. antrąjį pusmetį prisidėjo išnykęs minimalio darbo užmokesčio didinimo poveikis. Augimui dar labiau sulėtėti neleido nuo 2017 m. liepos mėn. įsigaliojusi naujojo darbo kodekso nuostata, numalanti, kad minimalusis darbo užmokeskis mokamas tik už nekvalifikuotą darbą. Ji prisidėjo prie to, kad darbuotojų, dirbusių visą darbo dieną ir uždirbusių minimalųjį darbo užmokesį, dalis sumažėjo nuo 9,8 iki 3,3 proc. Šių metų sausio mėn. 5,2 proc. padidėjęs minimalusis darbo užmokeskis šiek tiek paspartino atlygio augimą, tačiau mažiau nei įprastai, nes prisidėjo minėtos darbuotojų dalies sumažėjimas. Šiais metais prie darbo užmokesčio augimo veikiausiai prisideda ir įvesta socialinio draudimo įmokų žemutinė riba. Ji galėjo paskatinti didinti atlygį tiems darbuotojams, kurie gavo mažesnę nei minimalųjį darbo užmokesį. Galiausiai prie spartaus darbo užmokesčio augimo daug prisideda darbuotojų trūkumas. Jį labiausiai junda kvalifikuotų darbuotojų ieškančios didžiųjų miestų įmonės. Svarbus veiksnys yra ir daugiau nei metus gana sparčiai kylantis darbo užmokeskis viešajame sektoriuje.

⁴ Jį sudarė keturios profesijos – tolimųjų reisų vairuotojo, suvartintojo, siuvėjo ir lavų korpusų sunnkėjo.

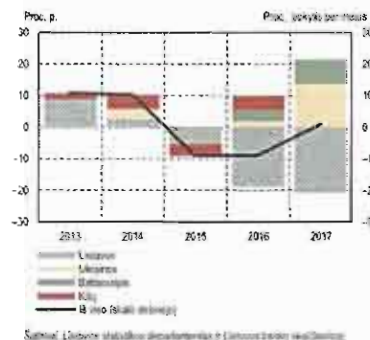
Nors šalyje labiau jaučiamas darbuotojų trūkumas, darbo rinkos padėtis regionuose skiriasi.

15 pav. Nedarbo lygis didžiuosiuose miestuose ir likusioje šalies dalyje

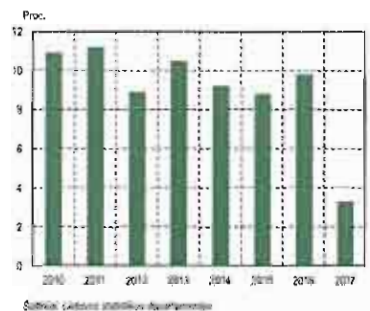
Užsieniečių imigraciją paskatino paprastesnė jų įdarbinimo tvarka bei didėjantis darbuotojų trūkumas.

16 pav. Imigracijos kaitos veiksniai pagal pilietybę

Naujasis darbo kodeksas prisidėjo prie darbuotojų, gaunančių minimalųjį darbo užmokesį, dalies mažėjimo.

17 pav. Minimalųjį darbo užmokesį gaunančių darbuotojų dalis

V. IŠORĖS SEKTORIUS

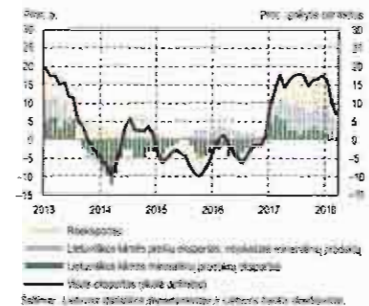
2017 m. eksporto plėtra buvo išskirtinai stipri. Nominalusis prekių eksportas padidėjo 16,9 proc. Prie to prisidėjo tiek augusios žaliavų ir gaminių kainos, tiek didėjusi realioji eksporto apimtis. Kaip įprasta, prie eksporto plėtros gana daug prisidėjo Lietuvos gamintojų investicijos. Praėjusiais metais materialinės investicijos į apdirbamąją gamybą padidėjo 16,0 proc. Tai didino įmonių gamybos pajėgumus, laigi ir galimybes didinti eksportą. Kita vertus, eksportą palankiai veikė gerokai palankesnė tarptautinė ekonominė aplinka. Daugiau nei anksčiau augo pasaulio ekonomika, geresnė buvo pagrindinių Lietuvos eksporto partnerių padėtis. 2017 m. Vokietijos realusis importas padidėjo 5,1 proc., Latvijos – 9,5, Estijos – 3,5, Lenkijos – 8,7, o visos ES – 4,5 proc. Kadangi didelė lietuviškos kilmės eksporto dalis keliauja būtent į ES, toks ES importo padidėjimas buvo ypač palankus Lietuvos gamintojams. Gerokai pagyvėjo užsienio prekyba ir su kitu prekybos partneriu – Rusija. Šios šalies ekonomikai vėl pradėjus augti, imtos atkurti gamybos, prekybos ir kitos atsargos, o tai gerokai padidino šios šalies importą. 2017 m. Rusijos realusis importas padidėjo 17,4 proc. Į Rusiją Lietuva daugiausia reeksportuoja, taigi toks Rusijos importo padidėjimas palankiai veikė Lietuvos transporto sektorių. Apskritai reeksporto plėtra pernai lėmė beveik pusę viso nominaliojo prekių eksporto augimo.

Šiomet eksporto augimas pradeda lėtėti. Pastebimas tiek lietuviškos kilmės eksporto, tiek reeksporto augimo lėtėjimas. Pėmai Rusijos importas paaugo itin daug, o šiomet augimas jau silpsta, tai daro mažinamąjį poveikį Lietuvos reeksporto plėtrai. Lietuviškos kilmės eksporto augimo tempas taip pat tapo mažesnis, tiesa, auga šis visų pagrindinių prekių grupių eksportas. Jo pagrindinė kryptis yra ES, taigi sulėtėjimą galėjo lemti šiek tiek prastesnė ES ūkio rodikliai metų pradžioje. Kartu eksporto plėtrą skatina ūglėlėjęs eksportas į kitas nei ES ar NVS šalis. Pagrindinės išaugusio eksporto kryptys – JAV, Jungtiniai Arabų Emyratai, Turkija, Ukraina, Singapūras. Apskritai nuosaikesnė eksporto raida nėra atsiūktinė, nes mažiau kyla žaliavų ir gaminių kainos, mažiau didėja užsienio paklausa. Šiek tiek tolesnės perspektyvos neapibrėžtumą didina užsienio prekybos ribojimai, kuriuos ima taikyti didžiosios valstybės.

Eilnamoji sąskaita – artima subalansuotai, Nominaliojo eksporto augimui viršijant importo augimą, prekybos balansas 2017 m. pagerėjo. Tiesa, gerėjo tik prekybos paslaugomis balansas, jį labiausiai gerino vis dar sparti transporto sektoriaus plėtra. Prekybos prekėmis balansas šiek tiek pablogėjo, prie to prisidėjo aukštesnės energijos žaliavų ir produktų kainos. Pirminis balansas, palyginti su 2016 m. duomenimis, šiek tiek pagerėjo – deficitas buvo mažesnis. Tačiau šio balanso sudėtinės dalys keitėsi nevienodai. Darbo ir investicijų pajamų balansai iš esmės nesikeitė, o kitų pirminių pajamų balansas pagerėjo. Jo pagerėjimui daugiausia įtakos turėjo ūgtelėjusios ES lėšos, skiriamos žemės ūkio subsidijoms. Antrinių pajamų balansas iš esmės nepakito, perteklius buvo maždaug toks, koks jis buvo prieš metus. Panašaus lygio kaip 2016 m. buvo visi pagrindiniai antrinių pajamų balansai – valdžios sektoriaus, asmeninių pervedimų ir kt.

2017 m. prekių eksporto plėtra buvo išskirtinai didelė, šiemet eksportas auga mažiau.

18 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksportas ir reeksportas (3 mėn. slenkamieji vidurkiai)

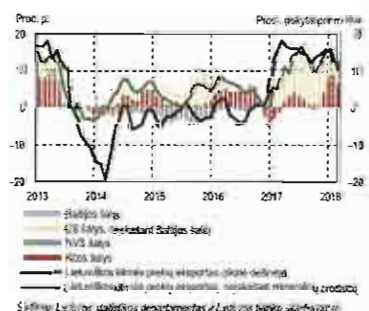
Lietuviškos kilmės prekių eksportas auga mažiau, tačiau auga šis visų pagrindinių prekių grupių eksportas.

19 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksportas, neįskaitant mineralinių produktų, pagal produktus (3 mėn. slenkamieji vidurkiai)

Lietuviškos kilmės prekių eksportas į ES auga mažiau, bet paspartėjo eksporto į kitas nei ES šalis augimas.

20 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksportas, neįskaitant mineralinių produktų, pagal šalis (3 mėn. slenkamieji vidurkiai)

VI. KAINOS IR SĄNAUDOS

Vidutinė metinė infliacija, apskaičiuota pagal SVKI, 2017 m. sudarė 3,7 proc. – kur kas daugiau nei pastaruosius keletą metų. Pradėjusi kilti 2016 m. pabaigoje, 2017 m. metinė infliacija visus mėnesius, išskyrus sausio mėn., buvo didesnė nei 3 proc. Infliacija nebuvo tolygi. Ji kilo iki rugsėjo mėn., kai pasiekė aukščiausią tašką (daugiau nei 4,6 %), o vėliau po truputį krito ir metų pabaigoje sudarė apie 3,8 proc. Vartotojams 2017 m. visų grupių kainų kaita buvo mažiau palanki nei 2016 m.: paslaugų, maisto, įskaitant alkoholi ir tabaką, ir pramonės prekių kainos didėjo sparčiau, administruojamos kainos mažėjo lėčiau, o 2016 m. kritusios degalų ir tepalų kainos pėmai gerokai padidėjo.

2017 m. antrojoje pusėje infliacijos kilimo tendencija pasikeitė – infliacija pradėjo mažėti. Tam daugiausia įtakos turėjo maisto, įskaitant gėrimus ir tabaką, kainų pokyčiai. Pirmiausia, šių metų kovo mėn. pradėjo nykti prieš metus padidintų mokesčių, ypač akcizų alkoholiniams gėrimams, poveikis bendrajai infliacijai. Šiemet akcizų alkoholiniams gėrimams nenumatoma didinti, taigi šių gėrimų kainų augimas turėtų būti gerokai nuosaikesnis. Maisto kainų, neįskaitant alkoholinių gėrimų ir tabako, augimas nuo praėjusių metų spalio mėn. lėtėja. Vienų labiausiai Lietuvoje vartojamų maisto prekių – pieno ir jo produktų – kainų kaita tampa kiek palankesnę vartotojams. Pvz., dėl nemenkai augančios žaliavinio pieno gamybos Europoje didėja jo ir susijusių produktų pasiūla. Šis veiksnys ir didelės pieno miltelių atsargos lėmė, kad pieno ir jo produktų, kurie sudaro beveik 4 proc. siekiančią vidutinio Lietuvos vartotojo krepšelio dalį, kainų augimas šių metų pradžioje buvo kur kas lėtesnis nei pėmai. Kitų maisto žaliavų (pvz., mėsos, grūdų) kainų augimas šių metų pradžioje išlieka gana lėtas (mažiau nei 2 %), išskyrus dėl didelių atsargų pasaulyje jau kurį laiką mažėjančias cukraus kainas.

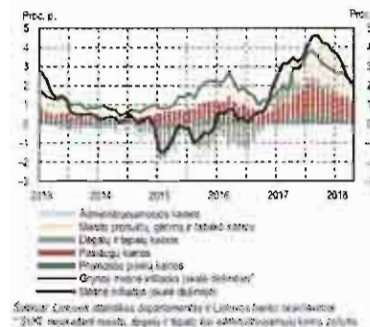
Bendrąją infliaciją metų pradžioje slopino ir mažiau brangę degalai. Pėmai metų pradžioje jų kainų metinis augimas buvo apie 15 proc., o šių metų pradžioje šis augimas sudarė apie 2 proc. Tiesa, pasaulinės naftos kainos 2018 m. pirmaisiais mėnesiais vis dėlto buvo didesnės, nei likėtasi. o gegužės mėn. kilstelėjo gerokai. Tam įtakos turėjo OPEC ir kitų naftos gamybos šalių susitarimas mažinti naftos išgavimo mastus. JAV sprendimas pasitraukti iš Irano branduolinio susitarimo. Naftos kainoms įtakos turėjo ir neramumai Venesueloje, pasaulyje vyraujanti didelė naftos paklausa. Numatoma, kad naftos žaliavų kainos 2018 m. bus didesnės nei praėjusiais metais. Tiesa, naftos rinka yra labai nepastovi, taigi galimi įvairūs nenumatytai pokyčiai, ypač pasiūlos.

Grynoji infliacija, kurią apskaičiuojant įtraukiamos tik rinkos paslaugų ir pramonės prekių kainos, panašiai kaip ir bendroji metinė infliacija, yra sumažėjusi. 2017 m. rugpjūčio mėn. pasiekusi 3,8 proc., šių metų balandžio mėn. grynoji infliacija sudarė 2 proc. Grynajai infliacijai daugiausia įtakos turi kylančios paslaugų kainos (2017 m. vidutinis metinis paslaugų kainų augimas viršijo 5 %). Šias kainas pastebimai veikia pokyčiai darbo rinkoje, tiksliau – dėl darbuotojų trūkumo ir keliamos minimalios mėnesinės algos daug didėjantis darbo užmokestis. Jo augimas gerokai viršija darbo našumo augimą, taigi vienetinės darbo sąnaudos didėja. Istoriniai duomenys rodo, kad vienetinių darbo sąnaudų ir paslaugų kainų sąryšis yra teigiamas ir gana stiprus. Tiesa, tiek šias, tiek kitas kainas vienu metu veikia daugiau nei vienas veiksnys, bet paslaugų kainos su vienetinėmis darbo sąnaudomis paprastai yra susijusios labiau nei kai kurios kitos kainos.

Artimiausiu laikotarpiu paslaugų kainų augimas vis dėlto turėtų šiek tiek sulėtėti. Viena iš priežasčių yra tai, kad vidutinis darbo užmokestis artimiausiais metais turėtų augti lėčiau nei pėmai ar užpėmai. Šių metų pirmąjį ketvirtį jau buvo pastebimas paslaugų kainų augimo lėtėjimas. Tiesa, šis pokytis labiau sietinas su trumpalaikiais kainų svyravimais, ypač atostogų kelionių, susisiekimo oro transportu, apgyvendinimo paslaugų kainomis.

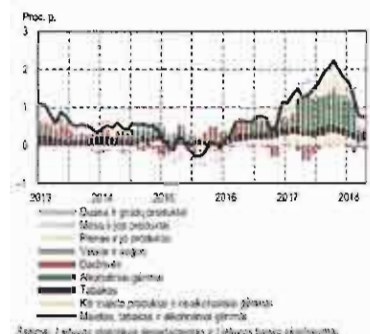
Tiek 2017 m., tiek 2018 m. pradžioje infliaciją Lietuvoje daugiausia didino kylančios maisto produktų, įskaitant alkoholi ir tabaką, ir paslaugų kainos.

21 pav. Metinė infliacija pagal SVKI ir jos veiksniai

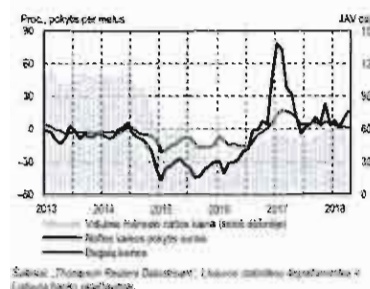
Bendras maisto kainų augimas Lietuvoje vis dėlto pastebimai sulėtėjo.

22 pav. Maisto, tabako ir gėrimų kainų įtaka bendrajai metinei infliacijai

Pasaulinės naftos kainos vėl kyla.

23 pav. Pasaulinių naftos kainų ir degalų kainų Lietuvoje kaita

o ne su pamatiniais ekonominiais veiksniais, tokiais kaip darbo sąnaudos.

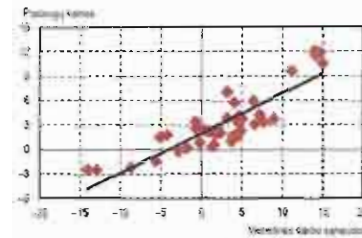
Kitos grynosios infliacijos sudedamosios dalies – pramonės prekių – kainos svyruoja kur kas mažiau nei paslaugų kainos, jų svyravimą gana daug lemia sezoniskumas. Šios prekių grupės kainų svyravimui nemažai įtakos turi drabužių ir avalynės kainų kaita, o šių metų pirmąjį ketvirtį nemažą įtaką turėjo ir kietojo kuro brangimas. Kiek reikšmingiau bendrą pramonės prekių kainų augimą slopino farmacijos gaminiai. Pėmai šie gaminiai atpigo 1,9 proc., o šiemet farmacijos gaminių kainos yra maždaug 4 proc. mažesnės nei prieš metus, iš dalies dėl nuo 21 iki 5 proc. sumažinto receptinių nekompensuojamųjų vaistų PVM tarifo.

Skirtingai nei kitos kainų grupės, administruojamosios kainos pastaruju metu didina infliaciją labiau nei praėjusiais metais. Prie bendro administruojamųjų kainų augimo daugiausia prisideda kylančios atliekų surinkimo ir šilumos energijos kainos. Pastarosios šį sezoną gana nemažai kilo dėl gerokai išaugusių biokuro kainų, padidintų nepriklausomų šilumos gamintojų kainų, kiek padidėjusių dujų kainų. Sprendžiant iš metinių kainų pokyčių, iš gyventojams aktualiausių administruojamųjų kainų sumažėjo tik elektros kainos.

2017 m. euro zonoje gerokai padidėjusi bendroji infliacija pastaruju metu šiek tiek sumažėjo. Sumažėjo ne tik grynoji infliacija (neapimanči energijos ir maisto kainų), bet ir kitų kainų augimas. Prie šio mažėjimo prisidėjo menkiau kilusios energijos kainos, taip pat šiek tiek mažiau augusios neapdoroto maisto kainos. Tuo pat metu euro zonos grynąją infliaciją, pastaruju metu esančią ties 1,0 proc. lygiu, kaip ir Lietuvoje, daugiausia lemia kylančios paslaugų kainos. Gerėjant euro zonos ūkio būklei, paslaugų kainų augimas išlieka gana stabilus.

Kylančioms paslaugų kainoms įtakos turi didėjančios vienetinės darbo sąnaudos.

24 pav. Ryšys tarp paslaugų kainų ir vienetinių darbo sąnaudų metinio augimo 2008–2017 m. (išlyginus duomenis)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos statistikos departamentas

Bendroji infliacija euro zonoje taip pat šiek tiek mažėja.

25 pav. Euro zonos infliacija pagal SVKI ir jos komponentus

Šaltinis: Eurostatas ir Lietuvos statistikos departamentas

VII. EKONOMIKOS FINANSAVIMAS⁵

Kreditavimas Lietuvoje ir toliau nemenkai auga. 2018 m. kovo mėn. PFĮ paskolų privačiajam ne finansų sektoriui portfelis buvo 6,2 proc. didesnis nei prieš metus, o grynasis naujų paskolų srautas per tą patį laikotarpį ūgtelėjo 10,8 proc. Teigiamas metinis paskolų portfelio augimas fiksuojamas jau trečius metus iš eilės ir reikšmingų jo lėtėjimo požymių kol kas nematyti. Nors kredito augimo sparta tebėra santykinai didelė, palyginli su realiąja šalies ekonomika, tokius pokyčius galima laikyti atitinkančiais makroekonominę raidą. Pvz., per 2017 m. kreditas Lietuvoje padidėjo 8,5 proc., o nominalusis BVP⁶ – 8,2 proc., dėl to įsiskolinimo lygį rodantis kredito ir BVP santykis reikšmingai nepasikeitė.

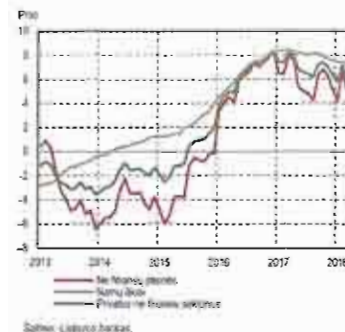
Prie bendro paskolų portfelio augimo labiausiai prisidėjo būsto paskolos. 2018 m. kovo mėn. tokių paskolų portfelis buvo 7,9 proc. didesnis nei prieš metus, o grynasis naujų paskolų srautas išaugo 7,2 proc. Aktyviai namų ūkiai skolinosi ir vartojimui. Nors, palyginli su 2017 m. pradžia, vartojimo paskolų portfelio augimo tempas sulėtėjo, jis tebėra pakankamai spartus (4,7 %). Esminiai veiksniai, prisidėję prie nemenko namų ūkių skolinimosi, buvo mažos palūkanos, augantis darbo užmokestis, didėjantis vartojimas ir pakylėti gyventojų lūkesčiai dėl ateities perspektyvų. Tikėtina, kad namų ūkių skolinimasis ir toliau augs, tačiau lėčiau, nes būsto paskolų palūkanos nuosaikiai didėja, o aktyvumas nekilnojamojo turto rinkoje nebe toks didelis.

Aktyvi šalies ekonomika, tvari įmonių finansinė būklė ir atsigaunančios investicijos skatino verslo kreditavimą. PFĮ paskolų ne finansų įmonėms portfelis augo ir 2018 m. kovo mėn. buvo 5,1 proc. didesnis nei prieš metus. Nors dėl pavienių stambių paskolų augimo tempas nuolat svyruoja, jis yra teigiamas nuo 2016 m. pradžios. Augančią kredito paklausą labiausiai lemia gerėjantys įmonių lūkesčiai dėl verslo perspektyvų ir su tuo susijęs aktyvesnis investavimas. Be to, jau kuris laikas įmonių pajamos auga, pelnas didėja, o turimo turto likvidumas gerėja, todėl bankai verslą finansuoja lengviau. Reikšmingai prie teigiamų kredito pokyčių prisidėjo prekybos bei profesinę, mokslinę ir techninę veiklą vykdančios įmonės. Joms suteiktų paskolų portfelis per 2017 m. padidėjo atitinkamai 146,2 mln. ir 188,0 mln. Eur. Labiausiai sumažėjo anergelikos sektoriui suteiktų paskolų portfelis, kuris dėl jam būdingo spartaus didelių trumpalaikių paskolų vertės sumažėjimo per 2017 m. prarado du penktadalius savo vertės.

Nors palūkanų normos tebėra santykinai žemos, skolinimo sąlygos kai kuriems sektoriams grėžtėja. Pvz., pastaraisiais metais nuosaikiai didėja būsto paskolų palūkanos. 2018 m. kovo mėn. vidutinė naujų būsto paskolų palūkanų norma siekė 2,20 proc. ir buvo 0,17 proc. p. didesnė nei prieš metus. Pastebimai brango stambios paskolos statybos veiklą vykdančioms įmonėms, o tai rodo, kad bankai šį segmentą vertina kaip vieną rizikingiausių. Statybos įmonėms suteiktų naujų mažų (iki 29 tūkst. Eur) paskolų palūkanos iš esmės nesikeitė, o stambių paskolų (daugiau nei 290 tūkst. Eur) – padidėjo.

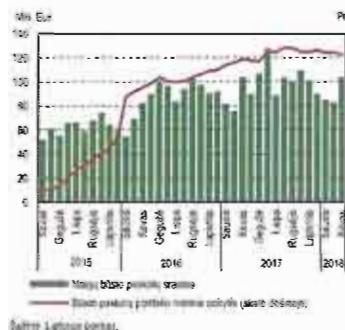
Kreditavimas Lietuvoje ir toliau nemenkai auga.

26 pav. PFĮ paskolų portfelio raida

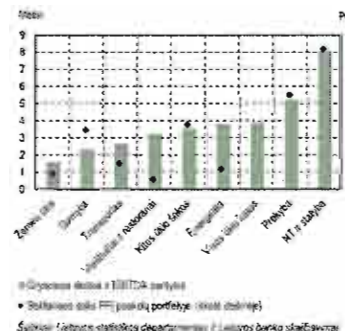
Skolinimosi būstui įsigyti aktyvumas nemažėja.

27 pav. PFĮ suteiktų naujų būsto paskolų grynasis srautas ir būsto paskolų portfelio metinis augimas

Nekilnojamojo turto (įskaitant statybas) sektorius sudaro didžiąsą PFĮ paskolų portfelio dalį ir išsiskiria didžiausia įsipareigojimų našta.

28 pav. Grynosios skolos ir EBITDA santykis bei sektoriaus dalis PFĮ paskolų portfelio

⁵ Šioje dalyje paskoloms įvertinti naudojami Lietuvos banko Ekonomikos ir finansinio stabilumo tarnybos Statistikos departamento pateikiami PFĮ duomenys, kurie yra patikslinti, atsižvelgus į banknutavusias finansų įstaigas ir susijungimus (plačiau žr.: Lietuvos ekonomikos apžvalga, 2014 m. gruodis, 2 priedas). Šie duomenys gali skirtis nuo pradžios ūkio rinkamų bankų duomenų.

⁶ Paskutinių keturių ketvirčių slenkamoji suma.

VIII. VALDŽIOS SEKTORIAUS FINANSAI

2017 m. antrus metus iš eilės Lietuvoje fiksuotas teigiamas valdžios sektoriaus balansas – perteklius sudarė 0,6 proc. BVP ir per metus padidėjo 0,3 proc. p. Gerėjusią fiskalinę padėtį daugiausia lėmė palanki ekonomikos ciklo fazė, sudariusi sąlygas mokesčių pajamų bei socialinių įmokų didėjimui, ir ribotas išlaidų augimas dėl mažėjusių palūkanų įmokų bei einamųjų ir kapitalo išlaidų. Nors 2017 m. valdžios sektoriaus pajamų ir išlaidų augimas buvo didžiausias per pastaruosius kelerius metus (išlaidų augimas – didžiausias nuo 2011 m., pajamų – nuo 2014 m.), tačiau sparčiau augęs nominalusis BVP lėmė valdžios sektoriaus pajamų ir BVP santykio, taip pat išlaidų ir BVP santykio sumažėjimą – iki atitinkamai 33,9 ir 33,3 proc. Pagal šiuos santykius, rodančius, kokia BVP dalis yra perskirstoma per valdžios sektoriaus biudžetą, Lietuva tebėra viena iš paskutinių ES. Nors valdžios sektoriaus balansas šiais ir kitais metais numatomas perteklinis, tačiau šioje ekonomikos ciklo fazėje kyla rizika dėl prociklinės fiskalinės politikos vykdymo. Kadangi dalis pertekliaus susidaro būtent dėl palankios ciklinės padėties, papildomai ekonomikos fiskalinės politikos priemonėmis būtų rekomenduotina neskatinėti.

Valdžios sektoriaus pajamos 2017 m. antrąjį pusmetį buvo 5,1 proc. didesnės nei prieš metus. Jų augimą daugiausia lėmė ūgtelėjusios socialinės įmokos ir gausesnės pajamos iš trijų pagrindinių mokesčių – PVM, GPM ir akcizų. Pajamų iš socialinių įmokų ir GPM augimui daugiausia įtakos turėjo spartus darbo užmokesčio augimas. Pastarasis veiksnys skatinamai veikė namų ūkių vartojimą, o šis atitinkamai gausino pajamas iš netiesioginių mokesčių (PVM ir akcizų). Geresniam akcizų surinkimui įtakos turėjo ir nuo 2017 m. kovo mėn. padidėję akcizų, taikomų apdorotam tabakui ir alkoholiniams gėrimams, tarifai. Pastebėtina, kad mokesčių pajamų ir BVP santykis 2017 m. šiek tiek sumažėjo – tai lėmė prastėjęs pelno mokesčio surinkimas (iš dalies dėl ankstesniais metais susidariusių pelno mokesčio permokų grąžinimo ar įskaitymo į kitus mokesčius). Kapitalo ir einamieji pervedimai (nemokesčių pajamų dalis) antrąjį pusmetį mažėjo. Tokia jų raida daugiausia susijusi su lėtai įsibėgėjančiu 2014–2020 m. ES finansinės perspektyvos lėšų panaudojimu.

Valdžios sektoriaus išlaidos 2017 m. antrąjį pusmetį buvo 6 proc. didesnės nei prieš metus. Tokį jų pokytį daugiausia lėmė sparčiau augusios socialinės išmokos bei investicijos. Socialinių išmokų augimo paspartėjimui didžiausią poveikį turėjo 2017 m. spalio mėn. 10 Eur padidinta bazinė pensija (viduliniškai lėmusi apie 4,7 % pensijos padidėjimą). Nepaisant menko ES paramos lėšų augimo, 2017 m. antrąjį pusmetį investicijos didėjo 14,9 proc. Valdžios sektoriaus išlaidas didino augančios išlaidos tarpiniam vartojimui ir darbo užmokesčiui. Tiesa, pastarųjų išlaidų augimas ketvirtąjį ketvirtį sumažėjo iki 1 proc., nes išnyko anksčiau šias išlaidas didinusių veiksnių – minimalios mėnesinės algos kėlimo, atlyginimų didinimo mokytojams – poveikis. Vis dėlto antrąjį pusmetį buvo ir valdžios sektoriaus išlaidų augimą ribojančių veiksnių – mažėjo palūkanų įmokos, einamieji ir kapitalo pervedimai.

Valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis 2017 m. sumažėjo 0,4 proc. p. – iki 39,7 proc. Skolos lygis eurai 2017 m. didėjo (nuo štai obligacijų išpirkimui 2018 m. pradžioje), tačiau sparčiau augęs nominalusis BVP (skolos ir BVP santykio vardiklio dalis) lėmė bendrą santykio mažėjimą. Skolos ir BVP santykis 2018 m. turėtų toliau mažėti dėl 2018 m. pradžioje išpirktos 1,3 mlrd. Eur vertės euroobligacijų emisijos.

Valdžios sektoriaus pajamų augimą 2017 m. antrąjį pusmetį daugiausia lėmė gausesnės socialinės įmokos ir pajamos iš netiesioginių mokesčių.

29 pav. Valdžios sektoriaus pajamų kaitos veiksniai

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Valdžios sektoriaus išlaidos antrąjį pusmetį daugiau augo dėl didėjusių socialinių išmokų, investicijų.

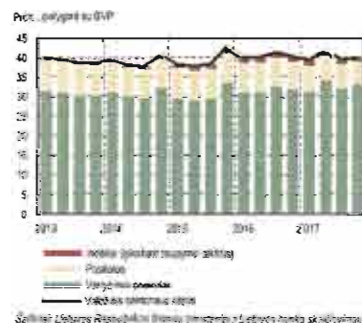
30 pav. Valdžios sektoriaus išlaidų kaitos veiksniai

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis 2017 m. sumažėjo iki 39,7 proc.

31 pav. Valdžios sektoriaus skola

Šaltinis: Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir Lietuvos banko skaičiavimai.

PRIEDAI

1 PRIEDAS. Ekonominė konvergencija ir jos įtaka kainoms

Eurosistemos pinigų politika ir šalies ekonomikos konvergencija lemia infliacijos tendencijas ilguoju laikotarpiu. Eurosistemos tikslas yra palaikyti kainų stabilumą euro zonoje, tačiau Vidurio ir Rytų Europos (VRE) valstybės išsiskiria tuo, kad jose infliacijos tempai gali būti didesni nei ES senbuovėse dėl ekonominės konvergencijos. Tam įtakos turi ne tik dalyvavimas ES bendrojoje rinkoje, kuris skatina kainų ir atlyginimų vienodėjimą ES, bet ir mažiau išsivysčiusių ES šalių santykinai spartesnis ekonominis augimas. Taigi, šiame apžvalgos priede nagrinėjama, kaip ekonominė konvergencija veikia infliaciją Lietuvoje ir kitose ES valstybėse.

1. Eurosistemos pinigų politika ir ekonominė (pajamų lygio) konvergencija

Pagrindinis veiksnys, lemiantis tam tikrą infliacijos lygį vidutiniu ir ypač ilguoju laikotarpiu, yra pinigų politika. Kertinis Eurosistemos, kurią sudaro ECB ir euro zonos šalių nacionaliniai centriniai bankai, tikslas yra palaikyti kainų stabilumą euro zonoje. Kainų stabilumas apibrėžiamas kaip mažesnė nei 2 proc., bet šiam tygiui artima visos euro zonos metinė infliacija vidutiniu laikotarpiu, skaičiuojama pagal SVKI. Keliant tokį tikslą, siekiama apsisaugoti tiek nuo pernelyg spausaus kainų augimo, tiek nuo neigiamų pasekmių, kurias galėtų sukelti užsitęsęs ypač mažos infliacijos laikotarpis arba defliacija⁷.

Infliacijai Lietuvoje ilgesniu laikotarpiu reikšmingą įtaką daro ir kainų konvergencija. Pastaroji kyla iš itin didelio Lietuvos ekonomikos atvirumo užsienio prekybai, buvimo ES bendrojoje rinkoje ir ekonominės (pajamų) konvergencijos – proceso, kurio metu Lietuva tampa vis labiau išsivysčiusios ekonomikos šalimi. Tiek ES, tiek euro zonos šalių ekonominio išsivystymo lygis nėra vienodas. Tai ypač akivaizdu lyginant senąsias ir naujas ES nares: 2004 m. ir vėliau prie ES prisijungusių valstybių ekonomikos (jų struktūra, pragyvenimo, darbo našumo lygis ir pan.) iš esmės tebėra besivystančios ir laikui bėgant panašėja į ES narių senbuvų ekonomikas. Tokiomis aplinkybėmis visų ES šalių, bet ypač naujųjų narių, ekonomikas, įskaitant jų kainų raidą, veikia du reikšmingi ekonominiai procesai. Dalyvavimas ES bendrojoje rinkoje skatina ir greitina kainų, įskaitant ir atlyginimų, vienodėjimą. Mažiau išsivysčiusių ES šalių santykinai spartesnis ekonominis augimas suteikia šių šalių infliacijai papildomą stimulą. Tuo pat metu spartesnis ekonomikos augimas lemia mažiau išsivysčiusių šalių pajamų lygio artėjimą prie labiau išsivysčiusių ES narių pajamų lygio – ekonominę konvergenciją.

Vykstant tarptautinei prekybai, dalyvavimo bendrojoje rinkoje skatinamas kainų vienodėjimas intensyviau veikia prekių kainas, tačiau laisvas darbo jėgos judėjimas sukuria tiesiogines prielaidas ir darbo užmokesčio vienodėjimui, o tai paveikia paslaugų kainas. Stipresnė tarptautinė konkurencija prekių rinkoje lemia tai, kad prekių kainų lygis skirtingose šalyse yra daug vienodesnis nei paslaugų kainų lygis. Prekių kainoms suvienodėjus, jų kaitą ima lemti bendri veiksniai, taigi atitinkamos prekių grupės infliacija tarp šalių supanašėja (infliacija „importuojama“). Kadangi esama reikšmingos dalies paslaugų, kuriomis tarptautiniu mastu neprekiuojama, paslaugų kainas toks mechanizmas veikia mažiau, tačiau kitas kertinis ES bendrosios rinkos elementas – laisvas darbo jėgos judėjimas – sukuria prielaidas vienodėti darbo užmokesčiui. Dėl šios priežasties sparčiau didėja darbo sąnaudos, o tai brangina paslaugas naujosiose ES narėse ir taip paskatinamas paslaugų, kuriomis tarptautiniu mastu neprekiuojama, kainų vienodėjimas.

Ekonominė (pajamų) konvergencija yra dar vienas svarbus veiksnys, kuris lemia, kad mažiau ekonomiškai išsivysčiusiose ES šalyse darbo užmokeskis, pragyvenimo ir kainų lygis kyla sparčiau nei ES valstybėse senbuovėse. Taip yra dėl to, kad darbo našumas eksportuojančiame (prekių) sektoriuje auga sparčiau nei neeksportuojančiame (paslaugų) sektoriuje⁸. Augant darbo našumui eksportuojančiame sektoriuje, didėja jame dirbančių asmenų darbo užmokeskis. Tai sukuria spaudimą darbo atlygiui ir neeksportuojančiame sektoriuje, todėl jame pradeda kilti kainos. Dėl to padidėja bendroji infliacija.

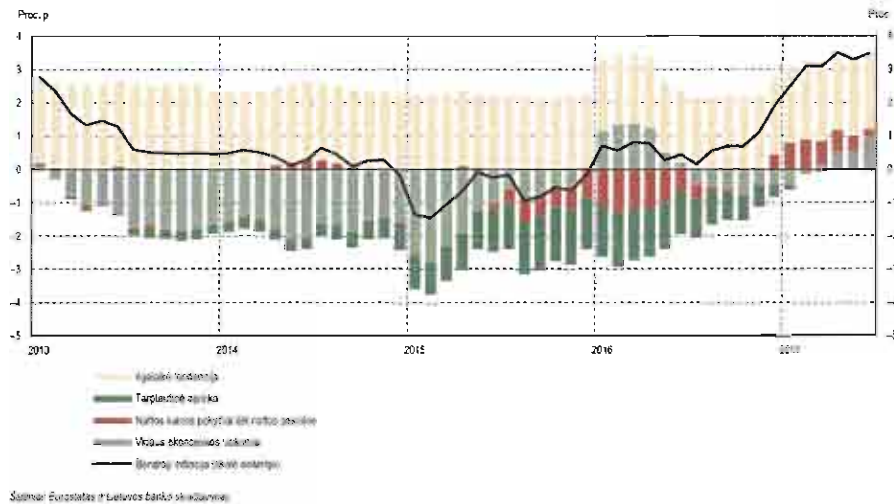
Ekonominių tyrimų rezultatai (Halpern, Wyplosz 2001; Egert 2002; Mihaljek, Klau 2004) rodo, kad dėl ekonominės integracijos ir konvergencijos besivystančiose šalyse kainų augimas gali būti reikšmingai – iki 3 proc. p. – spartesnis nei kainų pokyčiai išsivysčiusiose valstybėse. Naujesniuose šios srities tyrimuose (Konopczak 2013) pateikiami įverčiai rodo, kad dėl ekonominės konvergencijos VRE valstybėse infliacijos tempas gali būti maždaug 1–3 proc. p. didesnis, palyginti su ES senbuvėmis. Infliacijos dalis, Lietuvoje labiausiai susijusi su pinigų politikos ir konvergencijos veiksniais, yra vertinama Juliaus Stakėno (2018). Jo atliekamas tyrimas rodo, kad gana reikšmingą bendrosios infliacijos dalį lemia ilgalaikė tendencija. 2001–2017 m. duomenimis, ši tendencija kasmet galėjo lemti vidutiniškai 2,3 proc. p. infliacijos (žr. A pav.). Aplatiama tendencija yra tiesiogiai susijusi su pinigų politikos ir konvergencijos veiksniais, nepriklausančiais nuo trumpalaikių pokyčių (pvz., naftos ar maisto žaliavų kainų svyravimų). Tiesa, infliacija ne visada yra artima ilgalaikiai tendencijai. Jai įtaką daro ir įvairūs trumpojo laikotarpio ekonominiai veiksniai. Vienas iš jų – tarptautinė ekonominė aplinka. Pvz., dėl lėtokai augusios pasaulio ekonomikos pokriziniu laikotarpiu tarptautinė aplinka infliaciją Lietuvoje veikė slopinamai. Dėl to 2015 m. bendroji infliacija Lietuvoje net buvo neigiama. Tačiau kai 2015 m. antrojoje

⁷ Kitaip tariant, siekiama ne tik apsisaugoti euro (taigi ir santaujų) portamąja gaitę, bet ir užtikrinti efektyvių kamy sistemos veikimą, išvengti defliacijos spiralę, kai kainoms nuolat mažėjant, o gyvenimo lygis dėl to atidėtojanant vartojimo, įmonėms – investicines išlaidas, kyla ekonominės stagnacijos grėsmė.

⁸ Ekonomikos teorijoje tai žinoma kaip Batassos ir Samuelsono efektas (ir su juo artimai susijęs Baumolio ir Boweno efektas).

pusėje pasaulio ekonomikos padėtis ėmė pastebimai gerėti, infliacija šalyje ėmė didėti. Infliacijos pokyčius lemia ir kitas veiksnys – situacija darbo rinkoje. Pvz., pokyziui laikotarpiu nedarbas buvo didesnis, darbuotojų derybinė galia – menkesnė, todėl spaudimo kainoms dėl darbo užmokesčio rados nebuvo. Vėliau, nedarbai sumažėjus ir vis labiau trūkstant linkamos kvalifikacijos darbuotojų, darbo sąnaudos ėmė gerokai didėti. Tai darė didinamąjį poveikį infliacijai 2016 m. pirmojoje pusėje ir 2017 m. Dar vienas ne mažiau svarbus veiksnys – naftos žaliavų kainų pokyčiai. 2015 m. kritusi, o 2016 m. antrojoje pusėje pradėjusi kilti naftos kaina infliacijai padarė nemenką poveikį.

A pav. Bendrosios metinės infliacijos Lietuvoje veiksniai (ekonometrinė analizė)

2. Ekonominė konvergencija Lietuvoje, Baltijos šalyse ir ES

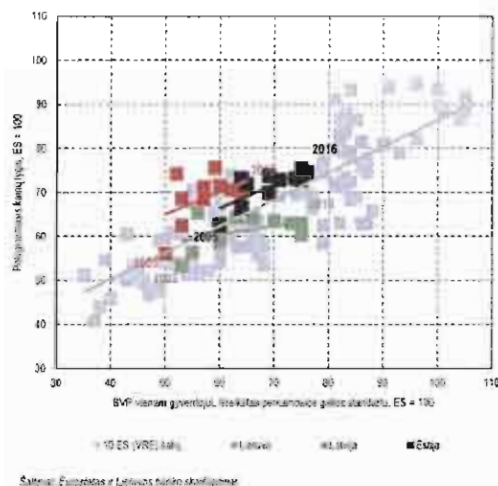
Vienas svarbesnių infliacijai poveikį turinčių veiksnių – ekonominė konvergencija. Norint geriau suvokti jos tempą ir mastą, reikėtų palyginti šio proceso tendencijas panašaus išsivystymo ES šalyse. Ekonominės integracijos ir konvergencijos poveikis kainų lygiui VRE šalyse 2005–2016 m. pavaizduotas B pav. Paveiklo horizontaliojoje ašyje parodytas kiekvienos valstybės vienam gyventojui tenkančio BVP, pakoreguoto pagal perkamąją galią⁹, lygis, palyginti su ES vidurkiu¹⁰. Paveiklo vertikaliojoje ašyje pavaizduotas kiekvienos valstybės santykinis kainų lygis: kuo didesnė reikšmė, tuo didesnis, palyginti su ES vidurkiu, šalies bendrasis kainų lygis. Tarp aptariamų rodiklių yra stiprus teigiamas ryšys, kurį perteikia vidutinė pilka linija: kuo aukštesnis šalies pajamų lygis, tuo aukštesnis ir jos kainų lygis. Kartu ši tendencija parodo VRE valstybių konvergencijos kryptį: laikui bėgant VRE valstybėse artėjama prie didesnio BVP vienam gyventojui lygio ir didesnio kainų lygio.

Ivertinus Lietuvos ekonominio išsivystymo (pajamų) lygį, matyti, kad bendras kainų lygis Lietuvoje tarp kitų VRE šalių lygio santykinio aukštumu neišsiskiria. Atskirai nagrinėjant 2005–2016 m. situaciją Baltijos valstybėse, būtent Lietuvos BVP, tenkančio vienam gyventojui, konvergencijos tempą, matyti, kad pastaruosius keletą metų kainų lygis Lietuvoje augo lėčiau, nei būtų galima spręsti iš B pav. rodomos apibendrintos VRE šalių patirties (atitinkamai žalia ir pilka linijos). Kitaip nei Lietuvoje, BVP vienam gyventojui augimą Latvijoje ir Estijoje 2005–2016 m. lydėjo didesnis kainų lygio kilimas. Šiuo laikotarpiu santykinis kainų lygis Latvijoje pakilo apie 15 proc. p., Estijoje – apie 13 proc. p., o Lietuvoje – kiek mažiau nei 10 proc. p. Tuo pat metu BVP vienam gyventojui Latvijoje ir Estijoje padidėjo po 15 proc. p., Lietuvoje jis padidėjo 22 proc. p. Pagal perkamąją galią pakoreguotas BVP vienam gyventojui Lietuvoje, 2016 m. duomenimis, buvo panašus kaip Estijoje (sudarė 75 % ES vidurkio) ir gerokai didesnis nei Latvijoje (65 %). Tačiau kainų lygis Lietuvoje 2016 m. sudarė maždaug 63 proc. ES vidurkio ir buvo mažesnis nei Estijoje (75 %) ar Latvijoje (71 %). Taigi, nors vidutinė metinė infliacija Lietuvoje 2017 m. buvo gana didelė ir siekė 3,7 proc. (2016 m. vidutinė metinė infliacija buvo 0,7 %), galima teigti, kad 2017 m. Lietuvos kainų lygis dar labiau priartėjo prie vidutinio kainų lygio ES, tačiau išliko mažesnis nei Latvijoje ir Estijoje, kuriose 2017 m. vidutinė metinė infliacija atitinkamai siekė 2,9 ir 3,6 proc.

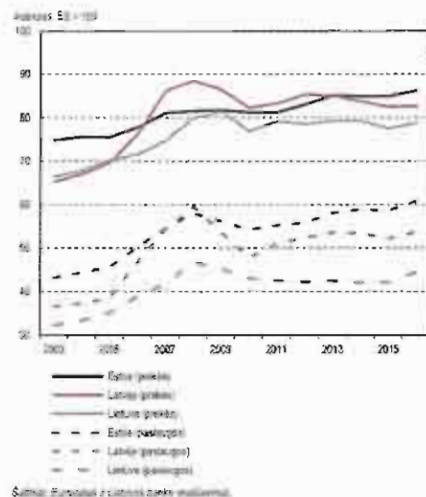
⁹ Koregavimu pagal perkamąją galią siekiama atsivelti į kainų lygio skirtumus šalyse ir taip padidinti pagal nominaliąją vertę (pvz., eurais) skaičiuojamų ekonominių rodiklių palyginamumą tarp šalių.

¹⁰ Taip pajamų konvergenciją galima pavaizduoti kaip šalies BVP vienam gyventojui kilmą horizontaliojoje ašimi iš kairės į dešinę.

B pav. BVP vienam gyventojui (išreikšto perkamosios galios standartu) 2005–2016 m. ir bendro kainų lygio trylikoje VRE šalių palyginimas

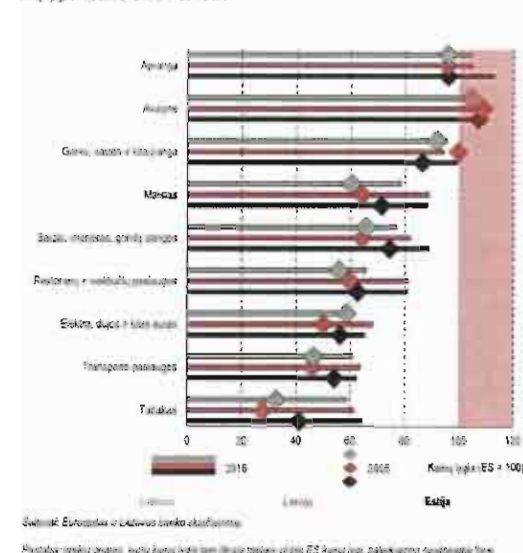
C pav. 2003–2016 m. Lietuvos, Latvijos ir Estijos prekių ir paslaugų kainų lygio palyginimas

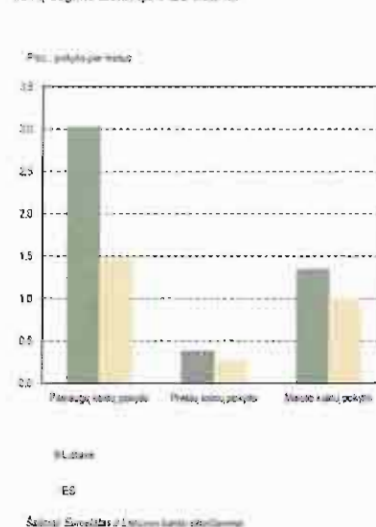
Skirtumą tarp vidutinio kainų lygio ES ir Lietuvoje iš esmės lemia paslaugų kainos. Eurostat duomenys rodo, kad 2016 m. bendras paslaugų kainų lygis Lietuvoje buvo pastebimai mažesnis nei Latvijoje ir Estijoje ir maždaug du kartus mažesnis už atitinkamą kainų vidurkį ES (žr. C pav.). Tuo metu prekių kainos, kurių suvienodėjimą ypač skatina tarptautinė prekyba, Lietuvoje buvo pasiekusios apie 80 proc. atitinkamo ES vidurkio. Analogišką išvadą galima daryti ir lyginant konkrečias prekių ir paslaugų grupes.

Detalesnis atskirų prekių ir paslaugų grupių kainų palyginimas patvirtina bendrą tendenciją, kad prekių kainos jau ilgą laiką yra daug labiau priartėjusios prie ES kainų vidurkio nei paslaugų kainos (žr. D pav.). Kadangi prekyba su ES yra nevaržoma ir daugiausia prekiaujama prekėmis, prekių kainos tarp ES šalių ilgainiui konverguoja. Tuo pat metu kai kurių prekių kainos jau gali būti labai panašios į ES vidurkį, nes tam įtakos turi ir kiti veiksniai, pvz., importuojamų prekių dalies tam tikroje prekių grupėje dydis. Be to, Lietuvoje veikia kur kas mažesnė nei didžiosiose ES valstybėse maslo ekonomija, todėl prekybininkai gali nustatyti didesnius atkainius ir taip iš dalies kompensuoti didesnes pardavimo sąnaudas. Kalbant apie konkrečias prekių ir paslaugų grupes, matyti, kad Lietuvoje ES kainų lygį yra viršijusios aprangos ir avalynės prekių grupių kainos (2016 m. duomenimis, jos ES kainų lygio vidurkį viršijo atitinkamai 4,3 ir 2,7 %). Tiesa, tai pastebima jau nuo 2008 m., o ne tik pastaraisiais metais. Gana didelį svorį gyventojų pirminių krepšelyje sudarančio maisto kainos 2016 m. Lietuvoje siekė beveik 80 proc. ES kainų lygio. Yra ir tokių prekių bei paslaugų, už kuas Lietuvoje mokama apie 40 proc. mažiau nei ES (pvz., transporto paslaugos, elektra, dujos ir kitas kuras, labakas). Lyginant 2005 m. ir 2016 m. kainų lygį, matyti, kad daugiausia visose Baltijos šalyse pabrango labakas, maistas ir transporto paslaugos. Tačiau lyginant prekių ir paslaugų grupių kainų lygį tarp Baltijos valstybių, vėlgi paaiškėja, kad, 2016 m. duomenimis, Lietuvoje daugumos prekių ir paslaugų kainų lygis nebuvo aukštesnis nei Latvijoje ar Estijoje.

D pav. Kai kurių Lietuvos, Latvijos ir Estijos prekių ir paslaugų kainų lygis, palyginti su ES kainų lygio vidurkiu: 2005 ir 2016 m.

E pav. 2013–2017 m. paslaugų, prekių (įskaitant maistą) ir maisto kainų augimo Lietuvoje ir ES vidurkis.

Ilguoju laikotarpiu paslaugų kainų lygio pokyčius santykinai labiau turėtų veikti su ekonomine konvergencija susiję veiksniai, o prekių kainų kaita daugiausia turėtų priklausyti nuo bendrų tarptautinių veiksnių ir tendencijų. Tai galima numanyti atsižvelgiant į tai, kad prekių kainos Lietuvoje prie vidutinio kainų lygio ES yra priartėjusios daug labiau nei paslaugų kainos. 2013–2017 m. duomenys tokį lūkestį iš esmės taip pat patvirtina: skirtingai nei pramonės prekių ir maisto kainos, kurios per aptariamą laikotarpį Lietuvoje padidėjo tik šiek tiek daugiau nei vidutiniškai ES, paslaugų kainos Lietuvoje padidėjo dvigubai daugiau nei ES (žr. E pav.).

Literatūra

- Egert B. 2002: *Investigating the Balassa-Samuelson Hypothesis in Transition: Do We Understand What We See?* Economics of Transition 10, 273–309.
- Halpern L., Wyplosz C. 2001: *Economic Transformation and Real Exchange Rates in the 2000s: the Balassa-Samuelson Connection*. UNO Economic Survey of Europe 1, 227–240.
- Konopczak K. 2013: *The Balassa-Samuelson Effect and the Channels of Its Absorption in the Central and Eastern European Countries*. NBP Working Paper, No. 163.
- Mihaljek D., Klau M. 2004: *The Balassa-Samuelson Effect in Central Europe: a Disaggregated Analysis*. Comparative Economic Studies 46(1), 63–94.
- Stakėnas J. 2018: *Slicing up Inflation: Analysis and Forecasting of Lithuanian Inflation Components*. Rengiama spaudai.

Efektyvieji mokesčių tarifai leidžia įvertinti, kokia mokesčių našta tenka darbui ir kapitalui, palyginti mokesčių našta skirtingose šalyse ir jos kaitą. Tokiam palyginimui standartiniai tarifai nelinka dėl mokesčių bazių skirtumų, o efektyvieji tarifai leidžia atsižvelgti ne tik į standartinio tarifo dydį, bet ir į mokesčio kreditus, neapmokestinamojo pajamų dydžio taikymą. Šiame Lietuvos ekonomikos apžvalgos priede lyginami efektyvieji darbo ir kapitalo mokesčių tarifai Lietuvoje ir ES šalyse ir nagrinėjamos pagrindinės skirtumus lemiančios priežastys.

Vis dėlto bendro sutarimo, kiek turėtų būti apmokestinamas darbas ir kiek – kapitalas ir kaip tarp jų turėtų būti pasiskirsčiusi mokesčių našta, nėra. Dalis teoninių modelių rodo, kad optimalus kapitalo pajamų mokesčių tarifas yra nulinis, t. y. kapitalo pajamos neturėtų būti apmokestinamos (pvz., Chamley 1986). Praktikoje pagrindiniais argumentais dėl mažesnio kapitalo apmokestinimo laikoma tai, kad kapitalas yra judresnis ir lengviau išvengti jo apmokestinimo, todėl ir nustatomi palankesni tarifai, taip siekiant kapitalą sulaikyti šalyje (pvz., Skandinavijos šalyse laikomos dvejybinio pajamų apmokestinimo (angl. *dual income taxation*) sistema, t. y. pajamoms iš darbo taikomas progresinis ir didesnis apmokestinimas, o pajamoms iš kapitalo – proporcinis ir mažesnis). Kitas argumentas yra tai, kad šalys konkuruoja, siekdamos pritraukti investicijas, o didesnis pelno apmokestinimas galėtų lėmti jo perkėlimą iš šalies ir mažesnes investicijas (Crivelli ir kt. 2015). Be to, EBPO atliktų tyrimo duomenimis, pelno mokeskis yra žalingiausias ekonomikos augimui (Brys ir kt. 2016), o didžiausia pelno mokesčio našta vis vien tenka darbuotojams (Fuest ir kt. 2017). Tačiau pateikiama ir tokių argumentų, kad efektyvieji darbo ir kapitalo pajamų mokesčių tarifai turėtų būti panašūs, nes mažesnis kapitalo pajamų apmokestinimas sudaro pajamų perkėlimo galimybes savarankiškai dirbantiems asmenims ir smulkiems įmonėms, t. y. pasirenkama atlygi gauti dividendais (t. y. kaip pajamos iš kapitalo), o ne kaip darbo užmokesį (Pirttilä, Selin 2011). Kapitalo pajamos yra pasiskirsčiusios netolygiau nei darbo pajamos, ir spartesnį pajamų augimą tarp didžiausias pajamas gaunančių gyventojų nuo 2000 m. lėmė būtent kapitalo pajamos (Piketty ir kt. 2016). Taigi, didesnis kapitalo pajamų apmokestinimas mažintų pajamų nelygybę (Farhi, Werning 2008). Mažesnę mokesčių našta, tenkančią darbui, teigiamai veikia darbo rinkos rodiklius – aktyvumo, nedarbo lygio – ir, kad būtų skatinamas ekonomikos augimas, įvairios institucijos paprastai rekomenduoja mažinti darbo apmokestinimą, bet didinti mažiau ekonomikos augimui žalingus mokesčius, pvz., neklinojamojo turto, aplinkosaugos ir pan. (European Commission 2017b).

Efektyvusis su darbo santykiais susijusių pajamų mokesčių tarifas rodo, kokia vidutinė mokesčių našta tenka samdomajam darbuvi, o efektyvusis kapitalo mokesčių tarifas – kokia ji tenka įmonėms, savarankiškai dirbantiems asmenims, namų ūkiams (pajamoms iš kapitalo, turtui ir kt.). Pirmasis tarifas (šiam priede jis bus vadinamas darbo mokesčių tarifu) skaičiuojamas samdomų darbuotojų arba už juos sumokamus gyventojų pajamų mokesčių (GPM) ir socialinio draudimo įmokas (SDI) dalinant iš atitinkamos mokesčio bazės – darbo užmokesčio fondo, įtraukiant darbdavio patiriamas samdos išlaidas (tai atitinka visą darbo vietos kainą). Kapitalo mokesčiai atitinka dividendų, turto, pelno, kapitalo prieaugio, palūkanų ir pan. apmokestinimą. Efektyviusius kapitalo mokesčių tarifus galima skaičiuoti makrolygmeniu, t. y. imant visą ekonomiką, naudojantis mokesčių pajamų ir nacionalinių sąskaitų duomenimis, arba mikrolygmeniu, naudojantis įmonių statistika ir finansinėmis ataskaitomis, laip pat ji galima skaičiuoti kaip teorinius efektyviusius tarifus (Gorter, de Mooij 2001). Šiame priede efektyvieji kapitalo mokesčių tarifai bus skaičiuojami pirmuoju būdu. Efektyviųjų mokesčių tarifų apibrėžimai pateikiami A lentelėje.

A lentelė. Efektyviųjų mokesčių tarifų apibrėžimai

	Mokestinės pajamos [1]	Mokesčių bazė [2]
Efektyvusis darbo mokesčių tarifas [1] / [2]	D.51A + D.51C1 (samdomų darbuotojų sumokamas GPM) + D.29C (darbo jėgos ir atlyginimo mokesčiai) + D.611C (privalomosios faktinės darbdavių SDI) + D.613CE (privalomosios faktinės darbuotojų SDI)	GRS_A1_100 (VDU) * fisa_emppaid (samdomų darbuotojų skaičius) + D.29C (darbo jėgos ir atlyginimo mokesčiai) + D.611C (privalomosios faktinės darbdavių SDI)*
Efektyvusis kapitalo mokesčių tarifas [1] / [2]	D.51A + D.51C1 (GPM dalis, gaunama iš kapitalo pajamų ir savarankiškai dirbančių asmenų pajamų) + D.51B + D.51CZ (bendrovių pelno mokesčiai, įskaitant vertės pildėjimo mokesčius) + D.51D (loterijų ir azartinį žaidimų mokesčiai) + D.51E (kiti niekur kitur nepriskirti pajamų mokesčiai) + D.613CS (privalomosios faktinės savarankiškai dirbančių asmenų SDI) + D.214B (fiziniai mokesčiai) + D.214C (finansinių ir kapitalo samdomų mokesčiai) + D.29A (žemės, pastatų ir kitų statinių mokesčiai) + D.29B (mokesčiai už ilgalaikio turto naudojimą) + D.29E (verslo ir profesinės licencijos) + D.29H (kiti niekur kitur nepriskirti gamybos mokesčiai) + D.59A (einamieji kapitalo mokesčiai) + D.59F (kiti niekur kitur nepriskirti einamieji mokesčiai) + D.91 (kapitalo mokesčiai)	B.2n.S.11–12 (įmonių grynasis likutis ir perlikus) + B.2n.S.14–15 + B.3n.S.14 (namų ūkių ir ne pelno institucijų teikiančių paslaugas namų ūkiams, grynasis likutis ir perlikus ir mokesčių pajamos) + D.41.S.11–12rec (įmonių gautos palūkanos) – D.41.S.11–12pay (įmonių mokėtos palūkanos) + D.44.S.11–12rec (įmonių gautos pajamos iš nuosavybės, priskirtos draudimo polių savininkams) – D.44.S.11–12pay (įmonių išmokos iš nuosavybės priskirtos draudimo polių savininkams) + D.45.S.11–12rec (įmonių gauta nuoma) – D.45.S.11–12pay (įmonių mokėta nuoma) + D.42.S.11–12rec (įmonių gautos bendrovių paskirstamosios pajamos) – D.42.S.11–12pay (įmonių mokėtos bendrovių paskirstamosios pajamos) + D.42.S.13rec (vaidžios sektoriaus gautos paskirstamosios pajamos) + D.42.S.2rec (iš likusio pasaulio gautos paskirstamosios pajamos) + D.41.S.14–15rec (namų ūkių ir ne pelno institucijų, teikiančių paslaugas namų ūkiams, gautos palūkanos) – D.41.S.14–15pay (namų ūkių ir ne pelno institucijų, teikiančių paslaugas namų ūkiams, mokėtos palūkanos) + D.45.S.14–15rec (namų ūkių ir ne pelno institucijų, teikiančių paslaugas namų ūkiams, gauta nuoma) – D.45.S.14–15pay (namų ūkių ir ne pelno institucijų, teikiančių paslaugas namų ūkiams, mokėta nuoma) + D.42.S.14–15rec (namų ūkių ir ne pelno institucijų, teikiančių paslaugas namų ūkiams, gautos paskirstamosios pajamos) + D.44.S.14–15rec (namų ūkių ir ne pelno institucijų, teikiančių paslaugas namų ūkiams, pajamos iš nuosavybės, priskirtos draudimo polių savininkams)

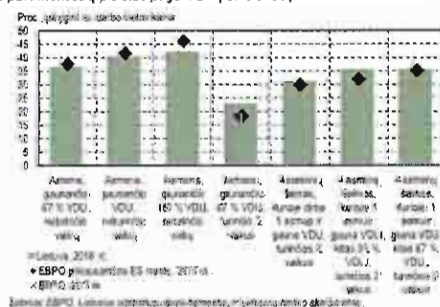
2.0×10^{-4} 1.0×10^{-4} 5.0×10^{-5} 2.5×10^{-5} 1.25×10^{-5} 6.25×10^{-6} 3.125×10^{-6} 1.5625×10^{-6} 7.8125×10^{-7} 3.90625×10^{-7} 1.953125×10^{-7} 9.765625×10^{-8} 4.8828125×10^{-8} $2.44140625 \times 10^{-8}$ $1.220703125 \times 10^{-8}$ $6.103515625 \times 10^{-9}$ $3.0517578125 \times 10^{-9}$ $1.52587890625 \times 10^{-9}$ $7.62939453125 \times 10^{-10}$ $3.814697265625 \times 10^{-10}$ $1.9073486328125 \times 10^{-10}$ $9.5367431640625 \times 10^{-11}$ $4.76837158203125 \times 10^{-11}$ $2.384185791015625 \times 10^{-11}$ $1.1920928955078125 \times 10^{-11}$ $5.9604644775390625 \times 10^{-12}$ $2.9802322387695312 \times 10^{-12}$ $1.4901161193847656 \times 10^{-12}$ $7.450580596923828 \times 10^{-13}$ $3.725290298461914 \times 10^{-13}$ $1.862645149230957 \times 10^{-13}$ $9.313225746154785 \times 10^{-14}$ $4.656612873077392 \times 10^{-14}$ $2.328306436538696 \times 10^{-14}$ $1.164153218269348 \times 10^{-14}$ $5.82076609134674 \times 10^{-15}$ $2.91038304567337 \times 10^{-15}$ $1.455191522836685 \times 10^{-15}$ $7.275957614183425 \times 10^{-16}$ $3.637978807091712 \times 10^{-16}$ $1.818989403545856 \times 10^{-16}$ $9.09494701772928 \times 10^{-17}$ $4.54747350886464 \times 10^{-17}$ $2.27373675443232 \times 10^{-17}$ $1.13686837721616 \times 10^{-17}$ $5.6843418860808 \times 10^{-18}$ $2.8421709430404 \times 10^{-18}$ $1.4210854715202 \times 10^{-18}$ $7.105427357601 \times 10^{-19}$ $3.5527136788005 \times 10^{-19}$ $1.7763568394002 \times 10^{-19}$ $8.881784197001 \times 10^{-20}$ $4.4408920985005 \times 10^{-20}$ $2.2204460492502 \times 10^{-20}$ $1.1102230246251 \times 10^{-20}$ $5.5511151231255 \times 10^{-21}$ $2.7755575615627 \times 10^{-21}$ $1.3877787807814 \times 10^{-21}$ $6.938893903907 \times 10^{-22}$ $3.4694469519535 \times 10^{-22}$ $1.7347234759767 \times 10^{-22}$ $8.6736173798835 \times 10^{-23}$ $4.3368086899417 \times 10^{-23}$ $2.1684043449709 \times 10^{-23}$ $1.0842021724854 \times 10^{-23}$ $5.421010862427 \times 10^{-24}$ $2.7105054312135 \times 10^{-24}$ $1.3552527156067 \times 10^{-24}$ $6.7762635780335 \times 10^{-25}$ $3.3881317890167 \times 10^{-25}$ $1.6940658945084 \times 10^{-25}$ $8.470329472542 \times 10^{-26}$ $4.235164736271 \times 10^{-26}$ $2.1175823681355 \times 10^{-26}$ $1.0587911840677 \times 10^{-26}$ $5.2939559203385 \times 10^{-27}$ $2.6469779601692 \times 10^{-27}$ $1.3234889800846 \times 10^{-27}$ $6.617444900423 \times 10^{-28}$ $3.3087224502115 \times 10^{-28}$ $1.6543612251057 \times 10^{-28}$ $8.2718061255285 \times 10^{-29}$ $4.1359030627642 \times 10^{-29}$ $2.0679515313821 \times 10^{-29}$ $1.0339757656911 \times 10^{-29}$ $5.1698788284555 \times 10^{-30}$ $2.5849394142277 \times 10^{-30}$ $1.2924697071139 \times 10^{-30}$ $6.4623485355695 \times 10^{-31}$ $3.2311742677847 \times 10^{-31}$ $1.6155871338924 \times 10^{-31}$ $8.077935669462 \times 10^{-32}$ $4.038967834731 \times 10^{-32}$ $2.0194839173655 \times 10^{-32}$ $1.0097419586827 \times 10^{-32}$ $5.0487097934135 \times 10^{-33}$ $2.5243548967067 \times 10^{-33}$ $1.2621774483534 \times 10^{-33}$ $6.310887241767 \times 10^{-34}$ $3.1554436208835 \times 10^{-34}$ $1.5777218104417 \times 10^{-34}$ $7.8886090522085 \times 10^{-35}$ $3.9443045261042 \times 10^{-35}$ $1.9721522630521 \times 10^{-35}$ $9.8607613152605 \times 10^{-36}$ $4.9303806576302 \times 10^{-36}$ $2.4651903288151 \times 10^{-36}$ $1.2325951644075 \times 10^{-36}$ $6.1629758220375 \times 10^{-37}$ $3.0814879110187 \times 10^{-37}$ $1.5407439555094 \times 10^{-37}$ $7.703719777547 \times 10^{-38}$ $3.8518598887735 \times 10^{-38}$ $1.9259299443867 \times 10^{-38}$ $9.6296497219335 \times 10^{-39}$ $4.8148248609667 \times 10^{-39}$ $2.4074124304834 \times 10^{-39}$ $1.2037062152417 \times 10^{-39}$ $6.0185310762085 \times 10^{-40}$ $3.0092655381042 \times 10^{-40}$ $1.5046327690521 \times 10^{-40}$ $7.5231638452605 \times 10^{-41}$ $3.7615819226302 \times 10^{-41}$ $1.8807909613151 \times 10^{-41}$ $9.4039548065755 \times 10^{-42}$ $4.7019774032877 \times 10^{-42}$ $2.3509887016439 \times 10^{-42}$ $1.1754943508219 \times 10^{-42}$ $5.8774717541095 \times 10^{-43}$ $2.9387358770547 \times 10^{-43}$ $1.4693679385274 \times 10^{-43}$ $7.346839692637 \times 10^{-44}$ $3.6734198463185 \times 10^{-44}$ $1.8367099231592 \times 10^{-44}$ $9.183549615796 \times 10^{-45}$ $4.591774807898 \times 10^{-45}$ $2.295887403949 \times 10^{-45}$ $1.1479437019745 \times 10^{-45}$ $5.7397185098725 \times 10^{-46}$ $2.8698592549362 \times 10^{-46}$ $1.4349296274681 \times 10^{-46}$ $7.1746481373405 \times 10^{-47}$ $3.5873240686702 \times 10^{-47}$ $1.7936620343351 \times 10^{-47}$ $8.9683101716755 \times 10^{-48}$ $4.4841550858377 \times 10^{-48}$

Poster 2: Systems are models, considering different conceptual aspects of existing systems for future systems.

[illegible]

LETUVOS EKONOMIKOS APŽVALGA / 2014 M. BŪKLĖ

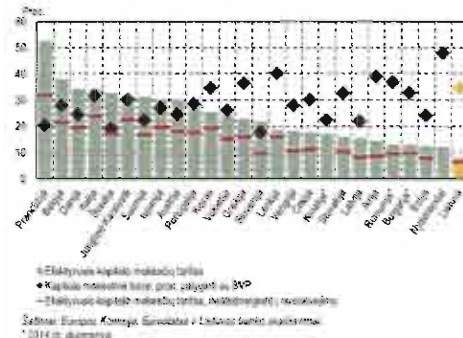
B pav. Mokesčių piešlās pagal namu ūko sudēti

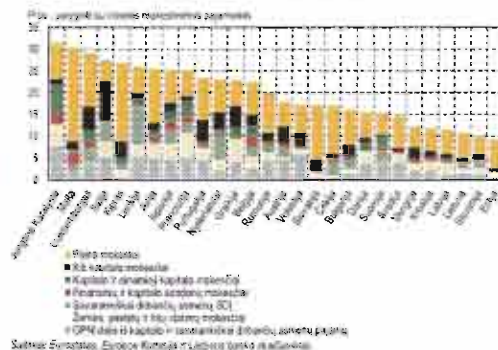
¹¹ Čia ES vidurkjį atitinka ES šalių priklausančių EBPO vidurkis. Šis rodiklis naudojamas todėl, kad Eurostatas skelbiami naujausi duomenys yra 2015 m., o EBPO – 2017 m.

Lietuvos vidutinis efektyvusis kapitalo mokesčių tarifas yra mažiausias ES – 2015 m. jis sudarė 8,3 proc.¹² Tokie kitų Baltijos šalių – Latvijos ir Estijos – tarifai buvo kiek didesni ir sudarė atitinkamai 15,6 ir 12,5 proc. Nors efektyvusis kapitalo mokesčių tarifas Lietuvoje nėra didelis, tačiau kapitalo bazė (proc., palyginti su BVP) yra viena iš didesnių ES (žr. C pav.). Mažos mokeslinės pajamos, palyginti su kapitalo baze, gali rodyti, kad Lietuvos tarifai yra mažesni nei kitų ES šalių, yra taikoma daug išimčių arba lengvatų, neužtikrinamas mokesčių prievolių vykdymas ir kt. Lietuvoje mokeslinės pajamos iš kapitalo sudaro apie 11 proc. visų mokesčių pajamų. Pagal šį rodiklį Lietuva yra trečia nuo galo ES (žr. D pav.). Lietuvoje, kaip ir daugumoje kitų ES valstybių, didžiausią kapitalo mokesčių dalį sudaro mokeslinės pajamos iš pelno mokesčio, tačiau palyginti nedidelę dalį sudaro mokeslinės pajamos iš GPM, kuris surenkamas iš kapitalo pajamų ir savarankiškai dirbančių asmenų gaunamų pajamų, žemės ir statinių mokesčių, įvairių kitų kapitalo mokesčių.

C pav. Efektyvusis kapitalo mokesčių tarifas ES šalyse 2015 m.

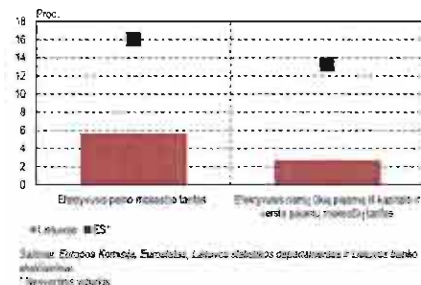

D pav. Kapitalo mokesčių pajamų struktūra ES šalyse 2015 m.

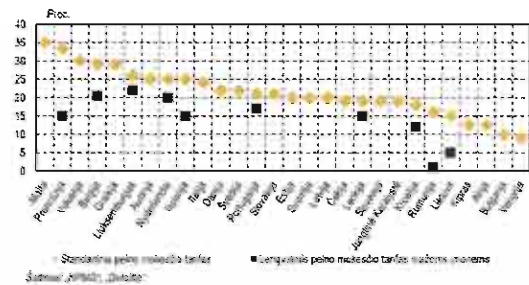

Itin mažą bendrą kapitalo mokesčią Lietuvoje lemia tiek palyginti nedidelis efektyvusis pelno mokesčio tarifas, tiek nedidelis efektyvusis mokesčio tarifas, tenkantis namų ūkių pajamoms iš kapitalo ir verslo pajamoms (į šią kategoriją patenka ir savarankiškai dirbančių asmenų pajamos). Efektyvusis pelno mokesčio tarifas Lietuvoje sudaro apie 6 proc. (žr. E pav.). Mažesni nei vidutinis ES tarifą lemia mažas standartinis pelno mokesčio tarifas ir įvairių lengvatinių tarifų bei išimčių taikymas. Lietuvoje standartinis pelno mokesčio tarifas sudaro 15 proc. ir yra penktas mažiausias ES (žr. F pav.). Be to, Lietuvoje taikomas 5 proc. lengvatinis tarifas smulkiosioms įmonėms (darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir metinė apyvarta neviršija 300 tūkst. Eur.) ir įvairios lengvatos (pvz., vykdančioms mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą, investicinius projektus, kinui ir pan.). Nuo 2015 m. (jų efektyvieji tarifai yra skaičiuojami) pelno mokesčio įstatymas keitėsi: kai kurios anksčiau galiojusios lengvatos buvo panaikintos, pvz., jūrų uostų, oro navigacinių paslaugų rinkliavoms, socialinėms įmonėms ir kt., tačiau atsirado ir naujų lengvatų, pvz., naujai įregistruotiems vienetams, išplėsta investicijų lengvata ir kt.¹³ Nors lengvatinių tarifų bei išimčių taikymas yra būdingas ir kitoms šalims, paprastai jose taikomi didesni standartiniai pelno mokesčio tarifai. Be to, tik nedidelė dalis valstybių taiko lengvatinį tarifą įmonėms pagal įmonės dydį. Jis vertintinas kaip netikslingas, nes mažina paskatas įmonėms augti, prisideda prie rinkos iškreipimų, išplečia mokesčio arbitražo galimybes ir pan. Vis dėlto apmokestinamąjį pelną skaičiuojant pagal nacionalinių sąskaitų duomenis efektyvieji tarifai gali būti nustatomi ne visiškai tikslūs, nes į nacionalines sąskaitas kiekviena šalis įtraukia skirtingus šešėlinės ekonomikos įverčius. Lietuvos efektyvusis pelno mokesčio tarifas, skaičiuojamas iš įmonių statistikos duomenų, yra šiek tiek didesnis, 2016 m. jis sudarė apie 10,5 proc.

E pav. Efektyvūs įmonių ir namų ūkių mokesčių tarifai

F pav. Pelno mokesčio tarifai ES šalyse 2018 m.

¹² Efektyvieji kapitalo mokesčių tarifai paprastai skaičiuojami iš mokesčių bazę įtraukiant grynąjį likutinį perėkčių, t. y. atėmus nusidėvėjimą, kurį nacionalinėse sąskaitose atitinka pagrindinio kapitalo vartojimas. Vis dėlto šis rodiklis labai skiriasi nuo įmonėse skaičiuojamo nusidėvėjimo. Taigi, iš mokesčių bazę galima įtraukti ir bendrąjį likutinį perėkčių, t. y. neatėmus nusidėvėjimo. Taip skaičiuojamas Lietuvos efektyvusis kapitalo mokesčių tarifas sudarytu apie 6,4 proc.

¹³ Daugiau apie pakeitimus žr. http://www.vmi.lt/cms/web/kmndb/1.13.0/-asset_publisher/OnuXf8GISPM/content/pelno-mokescio-istatymo-pakeitima-nuo-2018-metu/10174.

REVIEWS EXCLUSIVELY APPLICABLE / 2010 INSTRUCTIONS

Literatūra

- Brys B., Perret S., Thomas A., O'Reilly P. 2016: *Tax Design for Inclusive Economic Growth*. OECD Taxation Working Papers, No. 26.
- Chamley C. 1986: Optimal Taxation of Capital Income in General Equilibrium with Infinite Lives. *Econometrica* 54(3), 607–622.
- Crivelli E., De Mooij R., Keen M. 2015: *Base Erosion, Profit Shifting and Developing Countries*. IMF Working Paper No. WPI/15/118.
- European Commission 2017a: *Taxation Trends in the European Union*: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/taxation_trends_report_2017.pdf.
- European Commission 2017b: *Tax Policies in the European Union 2017 Survey*: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/tax_policies_survey_2017.pdf.
- Farhi E., Werning I. 2008: *The Political Economy of Nonlinear Capital Taxation*. Mimeo, Harvard and MIT.
- Fuest C., Peichl A., Siegloch S. 2017: *Do Higher Corporate Taxes Reduce Wages? Micro Evidence from Germany*. Leibniz Institute for Economic Research at the University of Munich Working Paper No. 241.
- Gorter J., de Mooij R. A. 2001: *Capital Income Taxation in Europe, Trends and Trade-Offs*. CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis.
- Mendoza E. G., Razin A., Tesar L. 1994: Effective Tax Rates in Macroeconomics: Cross-Country Estimates of Tax Rates on Factor Incomes and Consumption. *Journal of Monetary Economics* 34, 297–323.
- Piketty T., Saez E., Zucman G. 2016: *Distributional National Accounts: Methods and Estimates for the United States*. NBER Working Paper No. 22945.
- Pirttilä J., Selin H. 2011: Income Shifting within a Dual Income Tax System: Evidence from the Finnish Tax Reform of 1993. *Scandinavian Journal of Economics* 113(1), 120–144.

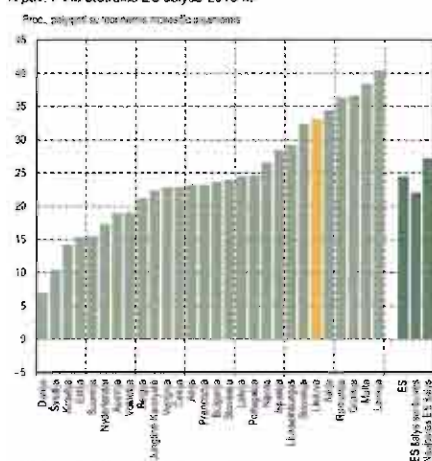
PVM apmokestinamoji bazė yra plačios apimties ir gana pastovi, todėl šis mokestis ES šalyse yra vienas svarbiausių valdžios sektoriaus pajamų šaltinių. Lietuva iš kitų ES šalių išsiskiria ne tik didele PVM pajamų dalimi, palyginti su visomis biudžeto pajamomis, bet ir dideliu PVM atotrūkiu. Jis rodo, kiek mokesčių pajamų negaunama dėl lengvatinių tarifų, išimčių, įstatymų nesilaikymo. Lietuvoje su įstatymų nesilaikymu susijęs atotrūkis yra vienas didžiausių ES, be to, per pastaruosius metus jis sumažėjo nedaug. Su lengvatinais tarifais ir išimtimis susijęs atotrūkis nėra didelis, tačiau kai kurių lengvatinių tarifų pagrįstumą verta svarstyti.

1. PVM atotrūkio šaltiniai

PVM atotrūkį sudaro skirtumas tarp teorinių ir faktiškai surenkamų pajamų. Teorinės PVM pajamos galima apskaičiuoti teorinę mokesčio bazę, pvz., galutinį namų ūkių ir valdžios sektoriaus vartojimą, padauginant iš mokesčio tarifo (Lietuvoje – 21 %). Europos Komisijos vertinimu, 2015 m. Lietuvoje PVM atotrūkis sudarė 33 proc., didesnis jis buvo tik penkiose ES šalyse: Italijoje, Rumunijoje, Graikijoje, Maltoje ir Lenkijoje (žr. A pav.). Latvijos ir Estijos PVM atotrūkis buvo pastebimai mažesnis nei Lietuvos ir sudarė atitinkamai 24 ir 15 proc. ES šalių PVM atotrūkio vidurkis buvo 25 proc., naujųjų narių – didesnis nei senųjų, jis sudarė 27 proc.

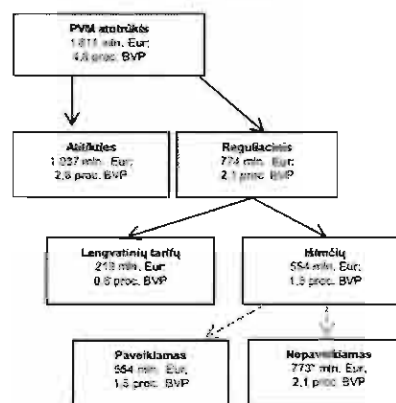
PVM atotrūkį lemia dvi priežastys: apsisprendimas iš viso neapmokestinti kai kurių prekių ir paslaugų ar jas apmokestinti taikant mažesnę tarifą ir įstatymų neatitinkanti mokesčio mokėtojų elgsena. Pirmosios priežasties lemiamas PVM pajamų sumažėjimas vadinamas reguliaciniu atotrūkiu (angl. *policy gap*), antrosios – atitikties atotrūkiu (angl. *compliance gap*). Reguliacinį atotrūkį sudaro lengvatinių tarifų ir išimčių atotrūčiai (žr. B pav.).

A pav. PVM atotrūkis ES šalyse 2015 m.

Šaltinis: Europos Komisija ir Lietuvos banko skaičiavimai

B pav. PVM atotrūkio skaidymas Lietuvoje 2015 m.

Šaltinis: Europos Komisija ir Lietuvos banko skaičiavimai

*Šaltinis: pildytas Lietuvos statistikos departamento duomenimis

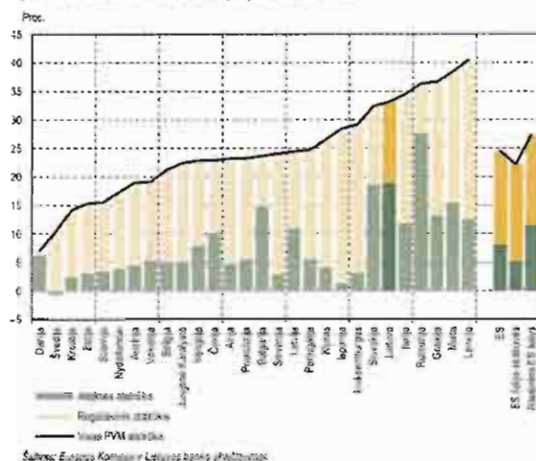
Lietuvoje reguliacinis atotrūkis sudaro mažesniąją PVM atotrūkio dalį. 2015 m. jis siekė 774 mln. Eur, arba 2,1 proc. BVP. Palyginti su kitomis ES šalimis, Lietuvoje lengvatiniai tarifai buvo taikomi gana nedideliam prekių ir paslaugų skaičiui. Lengvatiniu 9 proc. tarifu buvo apmokestinamas centrinis šildymas, knygų, spauda, keleivių vežimas ir apgyvendinimo paslaugos, 5 proc. tarifas buvo taikomas kompensuojamiesiems vaistams ir nekompensuojamiesiems receptiniams vaistams. Be to, Lietuvoje buvo taikomos apmokestinimo PVM išimtys daliai visuomenei svarbių paslaugų, pvz., sveikatos, socialinių, švietimo, kultūros, sporto. Neapmokestinamos buvo ir finansinės, draudimo, azartinių lošimų ir kt. paslaugos, tam tikrais atvejais – nekilnojamojo turto pardavimas. Išimtys, kurias privalo taikyti ES šalys, yra nustatytos PVM direktyvoje¹⁵, todėl su jomis susijęs reguliacinis atotrūkis nebūtinai gali būti panaikintas ar smarkiai sumažinamas.

Dalis išimčių atotrūkio apskritai negali būti sumažinta, nes apmokestinti tam tikras paslaugas iš principo neįmanoma. Pvz., šalyse paprastai keliamas tikslas pradinio ugdymo paslaugas teikti nemokamai, taigi jų apmokestinimas tam liksui prieštarautų. Tam tikros paslaugos, pvz., krašto apsaugos, konkurencijos užtikrinimo, ne teikiamos kiekvienam gyventojui atskirai, o yra visiems gyventojams bendros, todėl jų neįmanoma apmokestinti. Europos Komisijos taikoma PVM atotrūkio skaičiavimo metodika numato, kad nepaveikiamą išimčių atotrūkį sudaro prarastos PVM pajamos už sąlyginės nuomos (angl. *imputed rents*), viešojo ir finansų sektoriaus suteiktas paslaugas. Lietuvoje šios pajamos siekia 773 mln. Eur, arba 2,1 proc. BVP.

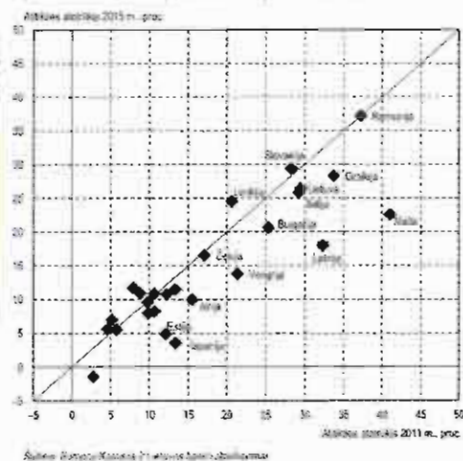
¹⁵ Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos.

Lietuvoje atitikties atotrūkis sudaro didesniąją PVM atotrūkio dalį: 2015 m. jis siekė 1 037 mln. Eur, arba 2,8 proc. BVP. Panaši šio atotrūkio svarba yra ir daugumoje naujųjų ES šalių, o senosioms ES narėms svarbiau reguliacinis atotrūkis (žr. C pav.). Atitikties atotrūkių temia sukčiavimo schemos, mokesčio slėpimas ir vengimas, tyčiniai bankrotai, netyčinės klaidos PVM deklaracijose ir pan. Kita vertus, Lietuvoje atitikties atotrūkis yra ne tik vienas didžiausių ES, bet ir reikšmingai nemažėjantis (žr. D pav.). Per ketverius metus jis sumažėjo 10 proc. (nuo 29,5 iki 26,4 %), ir tai, palyginti su kitomis ES šalimis, yra trečias mažiausias sumažėjimas. 2011 m. didesnis nei 20 proc. buvo dešimtys ES šalių (daugiausia naujųjų) atitikties atotrūkis. Daugiau nei pusėje šių šalių atitikties atotrūkis buvo sumažintas reikšmingai – 16–45 proc.

C pav. PVM atotrūkis ES narėse pagal prielaidą, 2015 m.

D pav. Atitikties atotrūkio pokytis ES valstybėse 2011–2015 m.

2. Atitikties atotrūkio mažinimo ES šalyse būdai

ES šalys taikė nemažai priemonių, kurios galėjo padėti sumažinti atitikties atotrūkių. Europos Komisija kasmet analizuoja ir skelbia ataskaitą apie PVM atotrūkio kaitą ES šalyse. Šiame priede iš 2015–2017 m. Europos Komisijos paskelbtų ataskaitų (European Commission 2015, 2016b, 2017) atrenkami trys dažnai taikyti atotrūkio mažinimo būdai. Juos atrenkant daugiausia dėmesio kreipiama į šalis, kuriose PVM atotrūkis sumažėjo daugiausia, ir naujas ES nares. Trys priemonės, kurių taikymas pastaraisiais metais galėjo reikšmingai sumažinti PVM atotrūkių, yra atvirkštinio apmokestinimo PVM mechanizmas, didelės mokesčių slėpimo rizikos fizinį asmenų sąrašas, informacinių technologijų panaudojimas išrašant sąskaitas faktūras ir kasos aparatuose.

ES šalys gana aktyviai taikė atvirkštinio apmokestinimo PVM mechanizmą. Taikant įprastinį apmokestinimą, pardavėjas pateikia sąskaitą, kurioje nurodoma prekės ar paslaugos kaina be PVM ir PVM suma. Pirkėjas pardavėjui sumoka tiek sumą be PVM, tiek PVM. Tada pardavėjas gautą PVM sumoka valstybei arba sumoka tik jo dalį, jei anksčiau gamybos arba paslaugų teikimo procese įsigijo prekių ir paslaugų, kurioms buvo taikomas PVM. Kiekvienas tolesnis prekės ar paslaugos perpardavimas susijęs su tolesniu PVM sumos mokėjimu. Viena įmonė PVM sumoka, o kita valstybei mokėtiną PVM sumažina jau sumokėto PVM suma. Problemų kyla, kai, vykstant tokiems perpardavimams, kuri nors įmonė PVM nesumoka ir tampa neapmokėta (likviduojama arba tampa neįmanoma su įmone susisiekti, nes ji buvo fiktyvi, ir pan.). Tokios situacijos susidaro taikant „karuselės“ sukčiavimo schemą, kai į šalį yra importuojamos prekės, tada šalyje jos keletą kartų perparduodamos, galiausiai eksportuojamos tam pačiam importuotojui. Taigi, vienos įmonės sumažina mokėtiną PVM, o kitos jo nesumoka ir taip valstybės biudžetas patiria žalą (European Commission 2016a).

Atvirkštinio apmokestinimo PVM mechanizmas gali padėti išvengti „pradingstančių“ prekybinių daromos žalos. Jis gali būti taikomas tam tikroms konkrečioms prekėms ar paslaugoms. Taikant šį apmokestinimą, privalo sumokėti valstybei PVM tiek pardavėjas, tiek pirkėjas. Pz., pardavėjas gali pateikti sąskaitą, kurioje nurodyta kaina be PVM ir pateiktas nurodymas, kad pirkėjas sumokėtų PVM valstybės biudžetui. Taigi, pirkėjas turi sumokėti ir kartu gali aleižje susimąžinti mokėtiną PVM sumą. Toks mechanizmas trukdo vykdyti „karuselės“ sukčiavimo schemą, nes PVM sumoka ir susigražina ta pati įmonė, todėl faktinis PVM mokėjimas neįvyksta. Taip sprendžiama „pradingstančių“ prekeivių problema.

Tiesa, taikant atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą šiuo metu, nukrypstama nuo ES veikiančios PVM sistemos pagrindinių principų. Šis mechanizmas ES lygmeniu tėra laikina priemonė, kuria stengiama sumažinti ypač didelį PVM atotrūkį turinčiose valstybėse, kol bus baigta galutinė PVM sistemos reforma. PVM direktyva leidžia taikyti vietinį atvirkštinį PVM mechanizmą iki 2022 m., apmokestinamo asmens ar įmonės prekių ir paslaugų tiekimui vienoje sąskaitoje viršijant 10 000 Eur sumą (European Commission 2014). Nemažai diskusijų kelia tai, kad aktyvus šio mechanizmo taikymas

mas konkrečiuose sektoriuose gali sukurti sukčiavimą kitose srityse, o didelio masto mechanizmo taikymas gali paversti PVM į pardavimo mokestį.

Aktyvesniu elektroninių priemonių naudojimu prisideda prie efektyvesnės mokesčių įstatymų laikymosi kontrolės. Kadangi PVM yra apmokestinama apyvarta, įmonė gali siekti apyvartą deklaruoti mažesnę, nei ji yra iš tikrųjų. Jeigu atsiskaitoma grynaisiais, jie gali būti neįtraukiami į kasos aparatus, gali būti specialia programine įranga ištrinami ar redaguojami dalis kasos aparato pardavimo įrašų ir taip sumažinama deklaruojama apyvarta bei mokėtinas PVM. Atliekant mokesčių mokėjimo patikrinimą, dažnai būna neįmanoma matyti, kad dalis įrašų buvo redaguoti ar ištrinti. Šiai problemai spręsti šalys naudoja fiskalinius kasos aparatus, kuriais iš karto užregistruojamas pardavimo įrašas. Juose naudojama technologija neleidžia ištrinti arba keisti įrašų nepaliekant jokių pėdsakų, todėl visi šie veiksmai mokesčių tikrintojui yra matomi. Kai kurios šalys, pvz., Čekija, Slovėnija, Vengrija, numatė kasos aparatus sujungti su mokesčių administratoriaus duomenų bazėmis. Tai leidžia realiu laiku perduoti kiekvieno pardavimo sandorio duomenis mokesčių administratoriui. Ši priemonė leidžia tiksliau atrinkti didesnės mokesčių slėpimo rizikos įmones mokesčiniui patikrinimui, vykdyti tokį patikrinimą nuololiniu būdu, sumažinti laiką jam atlikti ir padidinti jo efektyvumą. Esant didesnei baismės rizikai, įmonės būtų mažiau linkusios rizikuoti ir slėpti mokesčius. Tai galėtų padidinti PVM pajamas tuose paslaugų sektoriuose, kuriuose dažnai atsiskaitoma grynaisiais, pvz., restoranų, apgyvendinimo paslaugų ir kt. Panašus elektroninių priemonių pritaikymas, kai įmonės perka prekes ar paslaugas iš kitų įmonių ir išrašo sąskaitą faktūrą, taip pat galėtų padidinti mokesčio patikrinimo efektyvumą.

Dar viena reikšminga atotrūkį mažinanti priemonė – didelės mokesčių slėpimo rizikos asmenų sąrašas. Pasitaiko atvejų, kai fizinis asmuo sąmoningai fikviduoja įmonę tam, kad įkurtų naują įmonę, perimsiančią senosios turtą, klientus ir kt., bet ne mokesčių skolą. Tokios veiklos daromos žalos mastas nėra tiksliai apskaičiuotas, tačiau šias manipuliacijas vykdančias asmenis galėtų būti įtraukiami į tam tikrą sąrašą ir taip būtų apribotos jų galimybės kurti naujas įmones.

3. PVM išimties ir lengvatinių tarifai

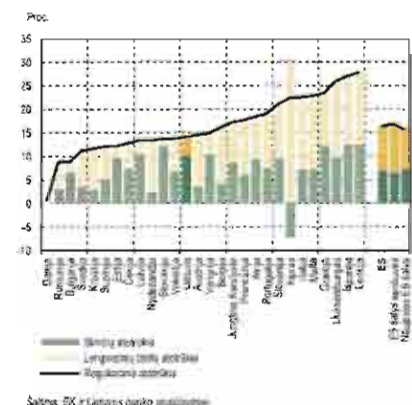
PVM mokesčio efektyvumas paprastai priklauso nuo paklausos reakcijos į apmokestinamų prekių ir paslaugų kainų pokytį. Kai prekių ar paslaugų paklausa elastinga kainai, net maži kainų pokyčiai gali reikšmingai paveikti paklausą. Šiuo atveju PVM tarifo dydis, taikomas prekėms ar paslaugoms, gali iš esmės keisti vartotojų sprendimus. Ekonominė logika numato, kad efektyvioje mokesčių sistemoje prekės ar paslaugos, pasižyminčios mažu paklausos elastingumu kainai, turėtų būti apmokestinamos daugiau nei tos prekės ar paslaugos, kurių paklausa yra elastingesnė. Taip skirtingų PVM tarifų taikymas užtikrintų efektyvesnę PVM sistemą. Kita vertus, prekių ir paslaugų paklausos elastingumą kainai įvertinti praktiškai – sudėtingas uždavinys. Mokesčių surinkimo institucijos turi įvertinti ne tik kiekvieno rinkos produkto ir paslaugos (kiekvieno ES narėje) paklausos elastingumą kainai, bet ir reguliariai vertinti elastingumą pasikeitus vartotojų pirmenybėms ar rinkoje atsiradus naujų prekių, galinčių turėti įtakos jau esančių prekių paklausos elastingumui. Vadinasi, PVM tarifų diferencijavimas, taikomas neturint išsamių žinių apie prekių ir paslaugų kainų elastingumą, efektyvumo nepadidintų ir vieno bendro PVM tarfo taikymas yra kur kas paprastesnė išeitis.

Kita vertus, mažiau pasiturintys namų ūkiai vartojimui paprastai išleidžia didesnę dalį pajamų nei turtingesni namų ūkiai, todėl kaip vartojimo mokestis PVM yra regresyvus ir lemia didesnę naštą mažiau pajamų generuojantiems namų ūkiams. Paprastai mokesčių sistema laikoma regresine, jei mokesčių dalis, palyginti su visomis pajamomis, mažėja, kai pajamos auga. Siekiami sumažinti PVM regresyvumą ir apsaugoti pažeidžiamiausius gyventojus, valdžios atstovai renkasi PVM tarifų diferencijavimą ir išimtis kaip išeitį. Kita vertus, empirinių tyrimų rezultatai rodo, kad skirtingų PVM tarifų taikymas ne visada užtikrina progresyvumą ir yra nuostolingas valstybės biudžetui.

Dažnai tam tikruose sektoriuose taikomos PVM lengvatos, tikintis, kad PVM mokesčio sumažinimas padidins žemos kvalifikacijos darbuotojų paklausą tam tikruose sektoriuose ir užtikrins konkurencingumą tarptautiniu lygmeniu. Pvz., daugelyje šalių taikomi sumažinti PVM tarifai darbui imliuose sektoriuose, ypač restoranų ir viešbučių sektoriuje, taip siekiant padidinti užimtumą. Juose neretai įdarbinami žemesnės kvalifikacijos darbuotojai, taigi PVM sumažinimas teoriškai didintų šių darbuotojų paklausą, o galutinių viešbučių ir restoranų paslaugų kainų sumažėjimas skatintų turizmą. Vis dėlto empirinių tyrimų rezultatai rodo, kad PVM lengvatų ekonominis poveikis darbo rinkai ne visada yra toks, kokio tikimasi (Harju, Kosonen 2016). Jis dažnai yra laikinas ir suveikia tose šalyse, kurių darbo rinka yra nelanksti ir nestabili.

Progresyvumo ir konkurencijos problemų sprendimas nėra vienintelis sumažintų PVM tarifų taikymo priežastis. Skirtingi PVM tarifai gali būti taikomi siekiant skatinti tam tikrų prekių ir paslaugų paklausą, kadangi vartotojai dažnai nepakankamai įvertina ilgalaikę jų naudą. Pvz., nors didesnes pajamas gaunantis asmuo gali įsigyti lengvatiniu PVM tarfu apmokestinamų prekių, tačiau

E pav. Reguliacinis PVM atotrūkis pagal priežastį, 2015 m.

daugelis ES šalių taiko lengvatą knygoms ir periodikai ir taip tiesiogiai skalina žinių perdavimą.

Palyginti su kitomis ES šalimis, Lietuva pagal bendrą reguliacinį atotrūkį neišsiskiria (žr. E pav.), tačiau apmokestinimo išimčių lemiama atotrūkio dalis yra gana nemaža. Nors Lietuvoje taikomos tik tos išimties, kurios yra numatytos minėtoje PVM direktyvoje, tokių atvejų, kai prekių ar paslaugų tiekimas yra neapmokestinamas, gali pasitaikyti dėl gana bendro išimčių apibrėžimo. Toks apibrėžimas gali sudaryti galimybes neapmokestinti tų prekių ir paslaugų, kurias iš tikrųjų ketinta apmokestinti. Pvz., gali būti nepakankamai aišku, ar paslaugos, susijusios asmens išvaizda ar rekreacija, laikytinos asmens sveikatos paslaugomis. Būtent dėl tokio išimčių taikymo tam tikrais atvejais gali nepagrįstai sumažėti valdžios sektoriaus pajamos. Lengvatinių tarifų taikymo prasmingumas ir nauda irgi svarstyti. Nors lengvatiniiais tarifais (pvz., laikomais keleivių vežimui, šildymui ar vaistams) siekiama padėti nepasiturintiems gyventojams, iš tikrųjų naudos gauna ne tik mažas, bet ir didelės pajamas gaunantys namų ūkiai. Taigi, tokia pagalba nėra efektyvi ir dėl jos netenkama gana daug valstybės pajamų (žr. A lentelę).

Kita vertus, teisingumą ir persikirstymą labiau nei PVM lengvatų ir išimčių taikymas užtikrintų progresiniai tiesioginiai pajamų mokesčiai ir tikslinė išmokų sistema (Mirreles ir kt. 2011). PVM tarifų diferencijavimas paprastai praverčia tik tada, kai valstybė siekia persikirstyti, tačiau netaiko efektyviai veikiančios tiesioginių mokesčių ir socialinių išmokų sistemos. PVM lengvatų atsisakymas ir mokesstinės bazės suvienodinimas užtikrintų netiesioginių mokesčių sistemos paprastumą, sumažintų administracinę našlą įmonėms, susiduriančioms su keliomis PVM tarifo kategorijomis, nes taip sumažėtų dokumentacijos ir papildomų skaičiavimų našta. Galiausiai dėl vienodo apmokestinimo paprastintų politinių sprendimų priėmimas, nes skirtingų tarifų sistema būna palanki interesų grupėms varžytis dėl nuolaidų ir lengvatų. Mažiau uždirbančių asmenų mokesčių pleišto sumažinimas ir darbo rinkos pritaikymas būtų kur kas veiksmingesnė priemonė, kaip padidinti žemos kvalifikacijos darbuotojų paklausą (Le 2003).

A lentelė. Lietuvos PVM įstatyme numatytų lengvatų vertinimas

Lengvata	Teorinis pagrindimas	Kylančios problemos	PVM pajamų netekimai dėl lengvatų (mln. Eur ir proc., palyginti su BVP)
Vaisiai ir medicinos pagalbos priemonės, neigaliųjų techninė ir medicininė pagalba	Persikirstymas, mažas pajamas gaunantiems asmenims	Naudinga tiek mažas, tiek didelės pajamas gaunantiems namų ūkiams. Skaitinė išmokų (nuolaidų) sistema užtikrintų geresnę persikirstymą	97,7 (0,22 %)
Cemlinis šildymas ir karštas vanduo	Persikirstymas, mažas pajamas gaunantiems asmenims	Lengvata teikia naudą tiek mažas, tiek didelės pajamas gaunantiems namų ūkiams, nemažas valstybės pajamų praradimas	47,9 (0,11 %)
Keleivių vežimo nustatytais reguliariais susisiekimo maršrutais, keleivių bagažo vežimo paslaugos	Viešojo transporto sistemos patrauklumas ir prieinamumas mažas pajamas gaunantiems asmenims	Lengvata teikia naudą tiek mažas, tiek didelės pajamas gaunantiems namų ūkiams, nemažas valstybės pajamų praradimas	31,0 (0,07 %)
Viešbučiai ir specialaus apgyvendinimo paslaugos	Padidėja žemos kvalifikacijos darbuotojų paklausa, didinamas sektoriaus konkurencingumas	Ekonominis poveikis darbo rinkai laikinas arba nereikšmingas: vartotojų kainų analizė rodo, kad sektoriaus konkurencingumas nebūtina padidėja	14,2 (0,03 %)
Knygos ir periodiniai leidiniai	Prekių ir paslaugų paklausos ir pasiūlos skatinimas, įvertinant ligalaukį naudą	Daugelis šalių taiko šią lengvatą	12,0 (0,03 %)

Šaltinis: Pajamų mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

Lietuvos PVM atotrūkis – skirtumas tarp faktinių ir teorinių mokesčio pajamų – yra vienas didžiausių ES. Didžiąją jo dalį lemia įstatymų neatitinkanti mokesčio mokėtojų elgsena (atitikties atotrūkis). Šiuo faktu Lietuva išsiskiria iš kitų ES šalių – jose didžioji dalis PVM atotrūkio susidaro dėl reguliacinio atotrūkio (įstatymuose numatytų lengvatinių tarifų ir išimčių). Nuo daugelio kitų ES šalių, kuriose yra didelis atitikties atotrūkis, Lietuva skiriasi tuo, kad per ketverius metus atotrūkį sumažino nedaug. Pastaraisiais metais ES šalys pritaikė nemažai priemonių, kuriomis buvo prisidėta prie PVM atotrūkio mažėjimo. Aktyvesnis atvirkštinio apmokestinimo PVM mechanizmo taikymas galėjo sumažinti nuostolius dėl vykdomų „karuselės“ sukūrimo schemų. Elektroninių priemonių aktyvesnis taikymas leido efektyviau vykdyti mokesčių įstatymų laikymosi kontrolę ir sudarė galimybių padidinti jos apimtį. Didelės mokesčių nemokėjimo rizikos fizinį asmenų registro sukūrimas galėjo sumažinti PVM išvengimo likviduojant senas ir kuriant naujas įmones tikimybę. Nors reguliacinis atotrūkis Lietuvoje nėra didelis, kai kurių lengvatinių PVM tarifų pagrįstumą verta svarstyti. Pvz., lengvatinis tarifas šildymui nėra efektyvi priemonė mažinti mokesčių našlą mažas pajamas gaunantiems asmenims, nes tuo tarifu naudojasi visi gyventojai. Prie reguliacinio atotrūkio gali prisidėti ir gana bendro pobūdžio apmokestinimo PVM išimčių apibrėžtys.

Literatūra

- European Commission 2014: *Assessment of the Application and Impact of the Optional 'Reverse Charge Mechanism' within the EU VAT System*: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/docs/body/kp_07_14_060_en.pdf.
- European Commission 2015: *Study to quantify and analyse the VAT Gap in the EU Member States*. CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/docs/body/vat-gap.pdf.
- European Commission 2016a: *Generalised Reverse Charge Mechanism*. Commission Staff Working Document.
- European Commission 2016b: *Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States: 2016 Final Report*. IHS, Institute for Advanced Studies.
- European Commission 2017: *Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States: 2017 Final Report*. IHS, Institute for Advanced Studies.
- Harju J., Kosonen T., 2016: *Reduced VAT Rates in Service Sectors Increasing Employment? Evidence from Restaurant Industry*. Government Institute for Economic Research.
- Mirrlees J., Besley T., Stuart A. ir kt. 2011: *Tax by Design*. Oxford University Press.
- Le T. M. 2003: *Value Added Taxation: Mechanism, Design, and Policy Issues*. World Bank Course on Practical Issues of Tax Policy in Developing Countries.

2017 m. vaikų neturinčiam vieno asmens namų ūkiui nebuvo taikomas progresinis efektyvusis GPM tarifas, buvo Vengrija. Ši valstybė 2011–2013 m. įvykdė GPM reformą, kurios metu anksčiau galiojusį progresinį GPM tarifą pakeitė proporcinio (Eurostat 2014). Vykdydama reformą buvo atsisakyta ir bene visų su GPM susijusių lengvatų. Vienintelė išlikusi lengvata suteikiama namų ūkiams, auginančioms vaikus.

A lentelė. EBPO šalių gyventojų darbo pajamų apmokestinimo rodikliai 2017 m.

Valstybė	Viso valdžios sektoriaus taikomas efektyvusis GPM tarifas, proc.	Centrinė valdžia			Kiti valdžios posektorai		
		GPM tarifų skaičius	Mažiausias nominalusis GPM tarifas, proc.	Didžiausias nominalusis GPM tarifas, proc.	Gyventojų pajamų apmokestinimas	Mažiausias nominalusis GPM tarifas, proc.	Didžiausias nominalusis GPM tarifas, proc.
Alinija	15,38	2	20,00	40,00	nėra		
Australija	24,38	5	0,00	45,00	nėra		
Austrija	14,44	7	0,00	55,00	nėra		
Belgija	28,55	5	25,00	50,00	progresinis	25,00	50,00
Čekija	13,11	1	15,00	15,00	nėra		
Čilė	0,00	8	0,00	40,00	nėra		
Danija	36,06	2	10,08	26,08	proporcinis	22,50	27,80
Estija	16,77	1	20,00	20,00	nėra		
Graikija	9,97	4	22,00	45,00	nėra		
Islandija	28,33	2	22,50	31,80	proporcinis	12,44	14,52
Ispanija	15,06	5	9,00	22,50	progresinis	9,50	21,00
Italija	21,99	5	23,00	43,00	proporcinis	1,23	3,83
Izraelis	9,72	7	10,00	50,00	nėra		
Japonija	7,91	7	5,00	45,00	proporcinis	10,00	10,00
JAV	18,49	7	10,00	39,60	proporcinis	2,40	4,25
Jungtinė Karalystė	13,98	3	20,00	45,00	nėra		
Kanada	16,63	5	15,00	33,00	progresinis	5,10	13,20
Latvija	18,91	1	23,00	23,00	nėra		
Lenkija	7,24	2	18,00	32,00	nėra		
Liuksemburgas	18,74	23	0,00	42,00	nėra		
Meksika	9,84	11	1,92	35,00	nėra		
Naujoji Zelandija	18,13	4	10,50	33,00	nėra		
Norvegija	19,42	5	9,55	24,07	proporcinis	0,00	14,45
Nyderlandai	17,28	4	8,90	52,00	nėra		
Pietų Korėja	6,12	6	6,00	40,00	proporcinis	5,00	15,00
Portugalija	16,48	5	14,50	48,00	nėra		
Prancūzija	14,84	5	0,00	45,00	nėra		
Slovakija	10,13	2	19,00	25,00	nėra		
Slovėnija	11,65	5	16,00	50,00	nėra		
Suomija	20,99	5	0,00	31,50	proporcinis	17,00	22,50
Švedija	17,99	3	0,00	25,00	proporcinis	29,19	35,15
Šveicarija	10,71	11	0,00	11,50	progresinis	0,00	13,00
Turkija	12,92	4	15,00	35,00	nėra		
Vengrija	15,00	1	15,00	15,00	nėra		
Vokietija	19,11	Formulė	0,00	45,00	nėra		

Šaltinis: EBPO ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Pastaba: Iš viso valdžios sektoriaus pajamų ilgiau kaip pajamų lygis VDU, rodiklis.

3. Nominalieji GPM tarifai

Kaip minėta, vertikaliosios lygybės principas gali būti įgyvendinamas keliais būdais. Tiesa, tie būdai nėra vienodai paplitę (žr. A lentelę). Sprendžiant tik iš centrinės valdžios taikomų mokesčių tarifų, EBPO šalyse progresiniai GPM tarifai yra gana plačiai taikomi – juos taiko 31 iš 35 EBPO šalių. Tik keturios šios organizacijos valstybės – Čekija, Estija, Latvija¹⁷ ir Vengrija – taiko proporcinį GPM tarifą (vieną tarifą) apmokestinamos darbo pajamas. Lietuvoje taip pat

¹⁷ Latvijoje proporcinis GPM tarifas buvo taikomas iki 2017 m. pabaigos. 2018 m. buvo įvesta progresinė GPM sistema, apimanči tris taritus.

taikomas proporcinis GPM tarifas. Estija ir Latvija proporcinis GPM tarifas įsivedė atgavusios nepriklausomybę, o Čekijoje ir Vengrijoje jie buvo įvesti po mokesčių reformų, atitinkamai 2008 ir 2011 m. Anksčiau abiejose valstybėse buvo taikomi progresiniai GPM tarifai. Tiek Čekijos, tiek Vengrijos GPM reformomis siekla perkelti mokesinę naštą nuo gyventojų pajamų apmokestinimo prie vartojimo, nepalankių veiksmų (susijusių su poveikiu aplinkai ir sveikatai) ar turto apmokestinimo. Pagrindiniai reformų tikslai buvo skatinti efektyvumą ir didinti užimtumą (IMF 2008; Ministry for National Economy 2012).

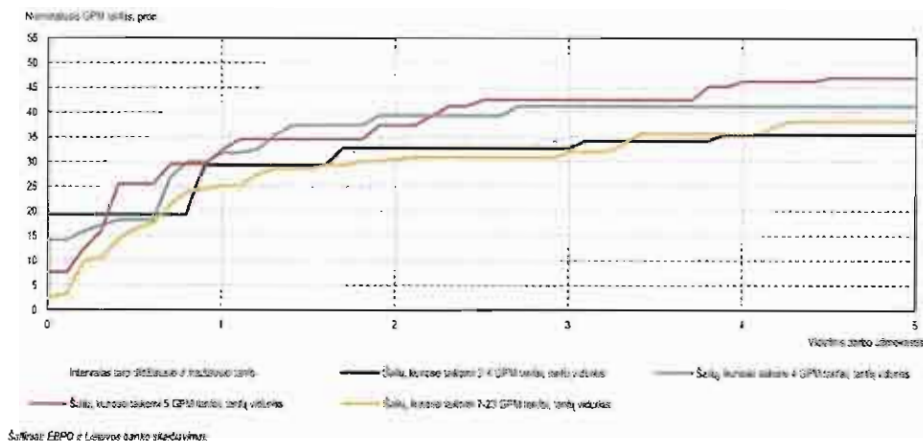
Be centrinės valdžios, daugiau nei trečdalyje EBPO valstybių GPM nustato ir kiti valdžios posektoriai (pvz., savivaldybės, federalinės žemės). Tiesa, jų renkama GPM dažniau taikomas proporcinis tarifas (iš 13 valstybių, kuriose darbo pajamos apmokestina kiti valdžios posektoriai, devyniose taikomas proporcinis mokesčių tarifas). Sunkto GPM pasiskirstymas tarp centrinės valdžios ir kitų valdžios posektonų labai svyruoja. Kai kuriose valstybėse, pvz., Italijoje arba Pietų Korėjoje, didžiąją GPM dalį surenka centrinė valdžia, o kitose, pvz., Suomijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, – kiti valdžios posektoriai.

Tarp valstybių, kuriose taikomas progresinis GPM tarifas, yra reikšmingų tiek tarifų skaičiaus, tiek jų dydžių skirtumų. GPM tarifų skaičius svyruoja nuo 2 (Ainija, Danija, Ispanija, Lenkija, Slovakija) iki 11 (Meksika, Šveicarija) ar net 23 (Liuksemburgas). 2017 m. EBPO valstybėse vidutiniškai buvo taikoma po beveik penkis GPM tarifas, o jei atmesume proporcinis tarifus taikančias valstybes, šis skaičius padidėtų iki beveik 5,5. Palyginti su 2000 m. duomenimis, vidutinis taikomų GPM tarifų skaičius šiek tiek sumažėjo (0,2–0,4). Tiesa, 2000–2017 m. galima išskirti du laikotarpius, kuriais kaitos tendencijos skyrėsi. 2000–2009 m. vidutinis tarifų skaičius mažėjo, o 2010–2017 m. – didėjo. GPM tarifų skaičiaus mažėjimas 2000–2009 m. aiškinamas siekiu gyventojų pajamų apmokestinimo sistemą padaryti paprastesnę ir sumažinti didžiausias pajamas gaunančių asmenų apmokestinimą (OECD Tax Policy Studies 2006). GPM tarifų skaičiaus augimas 2010–2017 m. daugiausia siejamas su poreikiu didinti valdžios sektoriaus pajamas (OECD 2014).

EBPO šalių progresiniai nominalieji GPM tarifai itin sparčiai didėja, kol namų ūkių darbo pajamos pasiekia VDU, paskui didėjimas silpnėja (žr. B pav.). Valstybėse, kuriose taikoma daugiau GPM tarifų, mažiausias pajamas gaunančius namų ūkius linkstama apmokestinti taikant mažesnę tarifą nei valstybėse, kuriose taikoma mažiau tarifų. Tačiau valstybėse, kuriose taikoma daugiau GPM tarifų, namų ūkiams, gaunantiems didžiausias pajamas iš darbo santykių, taikomo nominaliojo GPM tarifo vidurkis nebūtinai yra didesnis nei valstybėse, kuriose taikoma mažiau tarifų. B pav. paleikiama nominaliųjų GPM tarifų kaita tik iki penkis VDU siekiančios pajamų ribos, tačiau dalyje valstybių nominalieji GPM tarifai didėja ir pasiekus septyniems ar aštuoniems VDU lygias pajamas, o kai kuriose – 22–25 VDU siekiančias pajamas.

Iš visų EBPO šalių labiausiai išsiskiria Liuksemburgo nominaliųjų GPM tarifų sistema. Ji apima 23 nominaliuosius GPM tarifus: mažiausias yra 0, didžiausias – 42 proc. Tačiau dauguma šių tarifų apmokestinamos namų ūkių pajamos iš darbo santykių, nesiekiančias VDU. Kai vieno asmens, neturinčio vaikų, namų ūkio pajamos pasiekia VDU, taikomas 39 proc. nominalusis GPM tarifas.

B pav. Progresiniai GPM tarifai EBPO šalyse, kuriose pajamų mokesčių renka tik centrinė valdžia. 2017 m.

4. Mokesčių lengvatos ir mokesčių kreditai

Tik nominalusis GPM tarifas ar jo kaita nesuteikia visos informacijos, reikalingos įvertinti namų ūkiams tenkančią mokesčių naštą ir efektyviojo GPM tarifo progresyvumą. Ne mažiau svarbus veiksnys yra galimi atskaitymai iš gyventojų apmokestinamųjų pajamų arba iš mokesčių. Tą patį valdžios sektoriaus pajamų iš GPM lygį galima pasiekti arba namų ūkį apmokestinant mažesniu tarifu ir netaikant jokių atskaitymų iš apmokestinamųjų pajamų ar iš mokesčių, arba namų ūkį apmokestinant didesniu tarifu ir suteikiant galimybę susimažinti apmokestinamąsias pajamas ar mokesčius.

Galimi atskaitymai dažniausiai skirstomi į dvi grupes – mokesčių lengvatas ir mokesčių kreditus (OECD 2006). Mokesčių lengvatos yra tokios gyventojų pajamos, kurios gali būti atskaitytos iš visų gautų pajamų, taip sumažinant apmokestinamąsias pajamas, nuo kurių skaičiuojamas GPM. Kaip dažniausiai EBPO valstybėse naudojamas mokesčių lengvatas galima būtų išskirti neapmokestinamąjį pajamų dydį, socialinio draudimo įmokų atskaitymus, su darbu susijusių išlaidų atskaitymus, neapmokestinamąsias pajamas turintiems vaikų ar kitų išlaikomų asmenų. Mokesčių kreditas yra pinigų suma, kurią galima susimažinti jau apskaičiuotų mokesčių sumą. EBPO valstybėse labiausiai paplitusios mokesčių kredito formos yra pagrindinis mokesčių kreditas, mokesčių kreditas už vaikus ar mokesčių kreditas taikomas pagrindiniam namų ūkio maitintojui.

B lentelė. Namų ūkų, kurių pajamos lygios VDU, galimų atskaitymų iš apmokestinamųjų pajamų ar atskaitymų iš apskaičiuotų mokesčių ir pajamų santykis 2017 m.

Valstybė	Mokesčių lengvatos			Mokesčių kreditas			(proc.)
	Neapmokestinamas pajamų dydis	Kita	Iš viso	Pagrindinis mokesčių kreditas	Kita, proc.	Iš viso	Visi galimi atskaitymai iš apmokestinamųjų pajamų ir apskaičiuotų mokesčių
	(1)	(2)	(3) = (1) + (2)	(4)	(5)	(6) = (4) + (5)	(7) = (3) + (6)
Airija	0,00	0,00	0,00	4,54	4,54	9,08	9,08
Australija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Austrija	0,02	3,43	3,45	0,00	0,87	0,87	4,32
Belgija	0,00	7,03	7,03	0,00	3,64	3,64	10,67
Čekija	0,00	0,00	0,00	0,00	6,99	6,99	6,99
Čilė	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Danija	0,00	1,70	1,70	1,31	0,00	1,31	3,01
Estija	2,92	0,32	3,24	0,00	0,00	0,00	3,24
Graikija	0,00	2,24	2,24	9,10	0,00	9,10	11,34
Islandija	0,00	0,32	0,32	7,13	0,00	7,13	7,45
Ispanija	0,00	2,35	2,35	3,98	0,00	3,98	6,32
Italija	0,00	1,77	1,77	3,18	0,00	3,18	4,95
Izraelis	0,00	0,00	0,00	3,92	0,00	3,92	3,92
Japonija	0,45	2,79	3,24	0,00	0,00	0,00	3,24
JAV	2,94	0,00	2,94	0,00	0,00	0,00	2,94
Jungtinė Karalystė	6,02	0,00	6,02	0,00	0,00	0,00	6,02
Kanada	0,00	0,00	0,00	3,72	0,94	4,66	4,66
Latvija	1,50	2,40	3,90	0,00	0,16	0,16	4,06
Lenkija	0,00	2,00	2,00	1,12	6,69	7,81	9,81
Liuksemburgas	0,16	2,28	2,44	0,55	0,00	0,55	2,99
Meksika	0,23	0,00	0,23	0,00	0,00	0,00	0,23
Naujoji Zelandija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Norvegija	0,00	2,98	2,98	0,00	0,00	0,00	2,98
Nyderlandai	0,00	0,88	0,88	0,00	1,69	1,69	1,69
Pietų Korėja	0,35	3,74	4,09	1,43	0,00	1,43	5,52
Portugalija	4,87	0,00	4,87	0,00	0,00	0,00	4,87
Prancūzija	0,00	5,61	5,61	0,00	0,00	0,00	5,61
Slovakija	6,32	2,55	8,87	0,00	0,00	0,00	8,87
Slovėnija	3,37	4,26	7,63	0,00	0,00	0,00	7,63
Suomija	0,00	0,66	0,66	2,88	0,00	2,88	3,54
Švedija	0,00	0,00	0,00	0,00	13,15	13,15	13,15
Šveicarija	0,00	0,25	0,25	0,00	0,00	0,00	0,25
Turkija	0,00	2,25	2,25	3,97	0,00	3,97	6,22
Vengrija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vokietija	0,00	4,21	4,21	0,00	0,00	0,00	4,21

Šaltinis: EBPO ir Lietuvos duomenys skaičiuojami.

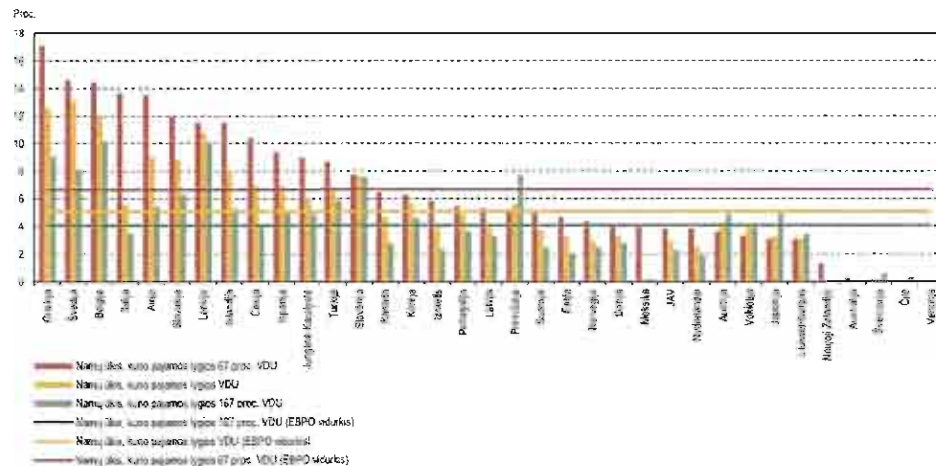
2017 m. daugelyje EBPO šalių vieno asmens neturintčio vaikų namų ūkiui, kurio pajamos lygios VDU, buvo galima susimažinti mokestinę naštą pasinaudojus galimais atskaitymais iš gautų pajamų ar apskaičiuotų mokesčių

(žr. B lentelę). Iš 35 EBPO narių mokesčių lengvatos taikomos 28 valstybėse, mokesčių kreditai – 19, o 13 valstybių taikomos tiek mokesčių lengvatos, tiek kreditai. Tik trijose EBPO šalyse – Australijoje, Naujojoje Zelandijoje ir Vengrijoje – iš vieno asmens susidedantis vaikų neturintis namų ūkis, kurio pajamos lygios VDU, negali susimąžinti apmokestinamųjų pajamų ar mokeslinės naštos įstatymuose numatytais atskaitymais.

Dėl taikomų mokesčių lengvatų ir mokesčių kreditų namų ūkio, kurio pajamos lygios VDU, efektyvusis GPM tarifas EBPO šalyse sumažėja vidutiniškai šiek tiek daugiau nei 5 proc. p. Tiesa, tarp valstybių esama reikšmingų skirtumų – dalyje jų šių lengvatų visai nėra, kitose dėl jų efektyvusis GPM tarifas sumažėja daugiau nei 10 proc. p. (Belgijoje, Graikijoje, Lenkijoje, Švedijoje). Dėl mokesčių lengvatų ir mokesčių kreditų efektyvusis GPM tarifas mažėja beveik vienodai. EBPO šalyse dėl neapmokestinamojo pajamų dydžio efektyvusis GPM tarifas vidutiniškai sumažėja 0,8 proc. p., kitos lengvatos šį tarifą taip pat nemenkai sumažina. Iš mokesčių kreditų akivaizdų poveikį efektyviajam GPM tarifui daro pagrindinis mokesčių kreditas (1,3 proc. p.).

Daugelyje EBPO šalių mokesčių lengvatų ir mokesčių kredito įtaka efektyviajam GPM tarifui mažėja didėjant namų ūkių pajamoms (žr. C pav.). Kai namų ūkio pajamos sudaro 67 proc. VDU, dėl taikomų mokesčių lengvatų ir mokesčių kreditų efektyvusis GPM tarifas vidutiniškai sumažėja 6,7 proc. p., kai pajamos lygios VDU – 5,1 proc. p., o kai jos sudaro 167 proc. – 4,1 proc. p. Toks mažėjantis mokesčių lengvatų ir mokesčių kredito poveikis efektyviajam GPM tarifui pastebimas daugelyje EBPO šalių, tačiau tarp jų yra valstybių, kuriose didėjant namų ūkių pajamoms mokesčių lengvatų ir mokesčių kredito įtaka efektyviajam GPM tarifui didėja (pvz., Austrijoje, Japonijoje, Liuksemburge, Prancūzijoje, Vokietijoje). Šiose valstybėse mokesčių lengvatų ir mokesčių kredito sistemos pagrindą sudaro socialinio draudimo įmokų ir kiti atskaitymai iš pajamų, kurie didėja didėjant namų ūkių pajamoms, o Japonijoje ir Prancūzijoje didėjant gyventojų pajamoms didėja ir su darbu susijusių išlaidų atskaitymai. Tiesa, reikėtų pastebėti, kad visose šiose valstybėse efektyviojo GPM tarifo progresyvumas yra artimas EBPO vidurkiui arba jį viršija. Taip yra dėl gana spartaus nominaliųjų GPM tarifų didėjimo didėjant namų ūkių pajamoms.

C pav. EBPO šalių galimų atskaitymų iš gautų pajamų ar atskaitymų iš apskaičiuotų mokesčių santykis su gaunamomis pajamomis 2017 m.

Šaltinis: EBPO ir Lietuvos Statistikos departamentas.

Pastaba: Namų ūkių pajamos – vidinis namų ūkių pajamų pajamos.

Valstybėse, kuriose neapmokestinamojo pajamų dydžio poveikis yra nedidelis arba jo iš viso nėra, mokesčių kredito schemas dažniausiai taikomos norint padidinti efektyviojo GPM tarifo progresyvumą. Didžiausias mokesčių kreditų poveikis efektyviajam GPM tarifui yra tose valstybėse, kuriose netaikoma jokia mokesčių lengvatų schema (Airijoje, Čekijoje, Švedijoje) arba kuriose lengvatos reikšmingai nedidina efektyviojo GPM tarifo progresyvumo (Graikijoje, Islandijoje, Lenkijoje). Valstybėse, kuriose taikomos tiek mokesčių lengvatos, tiek mokesčių kreditai, pastarųjų poveikis efektyviajam GPM tarifui įprastai yra didesnis. Lyginant mokesčių lengvatų ir mokesčių kreditų progresyvumą, pastebima, kad EBPO šalyse didėjant namų ūkių pajamoms mokesčių kreditų poveikis efektyviajam GPM tarifui paprastai mažėja greičiau nei mokesčių lengvatų poveikis.

Beveik visose EBPO valstybėse, kuriose veikia mokesčių kredito schemas, mokesčių kredito suma nekinta arba mažėja didėjant namų ūkių pajamoms. Tik trijose valstybėse – Kanadoje, Lenkijoje ir Švedijoje – mokesčių kredito suma absoliučiajais išraiškais didėja didėjant namų ūkių pajamoms. Kanadoje tai lemia leidžiami Kanados pensijų plano ir darbo draudimo įmokų atskaitymai, Lenkijoje – sveikatos draudimo įmokų atskaitymai, Švedijoje – darbuotojo socialinio draudimo įmokų atskaitymai ir mokesčių kredito, priklausancio nuo gautų pajamų, sistema (angl. *earned income tax credit*).

Tiesa, galima atskaityti mokesčių kredito suma šiose valstybėse didėja lėčiau nei namų ūkių pajamos. todėl poveikis efektyviajam GPM tarifui didėjant namų ūkių pajamos mažėja.

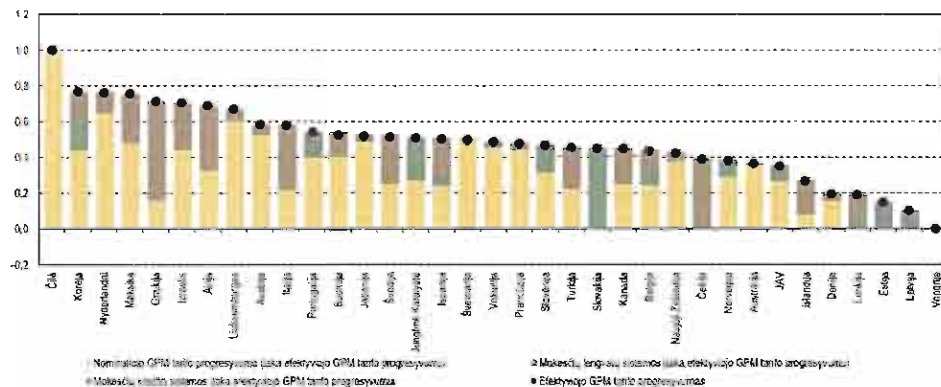
Nuo 2000 m. Iki pasaulinės finansų krizės mokesčių lengvatų ir mokesčių kredito poveikis efektyviajam GPM tarifui EBPO šalyse iš esmės nesikeltė, bet po to pradėjo didėti, o kartu mažėjo ir efektyvusis GPM tarifas. Šie pokyčiai labiausiai buvo pastebimi tarp mažesnes pajamas gaunančių namų ūkių. Pvz., dėl galimų atskaitymų iš vieno asmens susidedančio neturinio vaikų namų ūkio, kurio pajamos lygios 67 proc. VDU, efektyvusis GPM tarifas 2000–2002 m. buvo 5,8 proc. p. mažesnis nei nominalusis GPM tarifas, o 2015–2017 m. šis skirtumas padidėjo iki 6,8 proc. p. Vieno asmens neturinio vaikų namų ūkio pajamoms esant VDU lygio, galimų atskaitymų poveikis padidėjo mažiau – nuo 4,7 iki 5,1 proc. p. o pajamoms esant 167 proc. VDU lygio, nepakito ir sudarė 4,1 proc. p. Galimų atskaitymų iš gautų pajamų ar apskaičiuotų mokesčių poveikis efektyviajam GPM tarifui didėjo dėl vis intensyvesnio mokesčių kredito naudojimo, o mokesčių lengvatų poveikis analizuojamu laikotarpiu sumažėjo. Tokie pokyčiai apėmė visus anksčiau analizuotus pajamų lygius, tik skirtingu mastu.

Iš EBPO valstybių prie minėtų tendencijų labiausiai prisidėjo Čekijoje, Graikijoje, Italijoje ir Švedijoje įvykę GPM sistemų pokyčiai. Pokyčiai Graikijoje buvo labiausiai susiję su 2013 m. įvykdyta GPM reforma, kurios metu buvo sumažintas GPM tarifų skaičius, atsisakyta nemažos dalies suteikiamų mokesčių lengvatų ir įvestas bazinis mokesčių kreditas (IMF 2013). Čekijoje nauja GPM sistema pradėjo veikti 2008 m., kai valstybėje veikusi progresyvi keturių tarifų GPM sistema buvo pakeista į proporcinę (European Commission 2009), kartu išplečiant mokesčių kredito taikymą (IMF 2008). Švedijoje 2007 m. buvo pradėta taikyti mokesčių kredito, priklausancio nuo gautų pajamų, sistema (Edmark ir kt. 2012), kurios pagrindinis tikslas buvo skatinti darbo jėgos aktyvumą. Įvedant šią sistemą nebuvo reikšmingai keičiamos nei taikomų mokesčių lengvatų schemos, nei GPM tarifų sistema. Italijoje analizuojamu laikotarpiu buvo atliktos dvi reikšmingos GPM sistemos reformos (2003 ir 2007 m.). 2003 m. buvo sumažintas GPM tarifų skaičius, mokesčių kredito sistema buvo pakeista į mokesčių lengvatų sistemą (OECD 2004). tačiau jau 2007 m. GPM tarifų skaičius vėl buvo padidintas ir vėl grįžta prie mokesčių kredito sistemos (OECD 2007). Tiesa, kitaip nei kitose valstybėse, Italijoje mokesčių pakeitimai turėjo reikšmingos įtakos tik mažesnes pajamas gaunantiems namų ūkiams.

5. Efektyviojo GPM tarifo progresyvumą lemiantys veiksniai

EBPO šalių efektyviųjų GPM tarifų progresyvumą veiksniai palyginimas rodo, kad jam didžiausią įtaką daro nominaliųjų GPM tarifų progresyvumas (žr. D pav.). Jis svarbiausias efektyviojo GPM tarifo progresyvumo veiksnys yra maždaug trečdalyje EBPO valstybių, kai kuriose valstybėse jis yra bene vienintelis veiksnys. pvz., Australijoje, Čilėje, Šveicarijoje. Iš EBPO tik šešiose valstybėse (Čekijoje, Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Slovakijoje ir Vengrijoje) negalima įžvelgti jokio nominaliojo GPM tarifo progresyvumo vieno asmens neturinio vaikų namų ūkio pajamoms didėjant nuo 67 iki 167 proc. VDU. Kad nominaliojo GPM tarifo progresyvumas yra svarbus veiksnys, siekiant santykinai didesnio efektyviojo GPM tarifo progresyvumo, rodo tai, kad pastarosiose šešiose valstybėse efektyviojo GPM tarifo progresyvumas neviršija EBPO vidurkio, o keturių iš jų turi efektyviojo GPM tarifo progresyvumą yra mažiausias iš visų EBPO šalių.

D pav. Mokesčių lengvatų, mokesčių kredito ir nominaliojo GPM tarifo progresyvumo įtaka EBPO šalių efektyviojo GPM tarifo progresyvumui, 2017 m.

Šaltiniai: EBPO ir Lietuvos statistikos duomenys.

EBPO šalyse, kuriose efektyviojo GPM tarifo progresyvumas yra didžiausias, dažnai taikomas ne tik progresyvis GPM tarifas, bet ir mokesčių kreditų sistema. Daug įtakos efektyviojo GPM tarifo progresyvumui ji turi Airijoje, Graikijoje, Italijoje, Izraelyje ir Meksikoje. Apskritai iš dešimties EBPO valstybių, kuriose taikomi progresyviausi efektyvieji GPM tarifai, devyniose veikia mokesčių kredito sistema, o septyniose ji reikšmingai prisideda prie efektyviojo GPM tarifo progresyvumo. Mokesčių kreditas pagrindinis efektyviojo GPM tarifo progresyvumo veiksnys yra aštuoniose EBPO valstybėse. Vienoje šalyje – Čekijoje – mokesčių kredito sistema yra vienintelis efektyviojo GPM tarifo progresyvumą lemiantis

veiksnius.

Nors mokesčių lengvatos ir yra paplitusios EBPO šalyse, prie efektyviojo GPM tarifo progresyvumo daugelyje valstybių jos prisideda nedaug. Tarp dešimties EBPO valstybių, kuriose GPM tarifai yra progresyviausi, tik vienoje – Pietų Korėjoje – mokesčių lengvatos reikšmingai prisideda prie efektyviojo GPM tarifo progresyvumo. Iš 28 EBPO šalių, taikančių mokesčių lengvatų sistemas, tik trjose – Estijoje, Latvijoje ir Slovakijoje – jos yra pagrindinis efektyviojo GPM tarifo progresyvumo veiksnys ir tik pastarojoje šalyje leidžia pasiekti artimą EBPO vidurkiui efektyviojo GPM tarifo progresyvumą. Slovakijoje tai buvo pasiekta, įvedant didžiausią iš EBPO šalių neapmokestinamąjį pajamų dydį, sudarantį apie trečdali VDU.

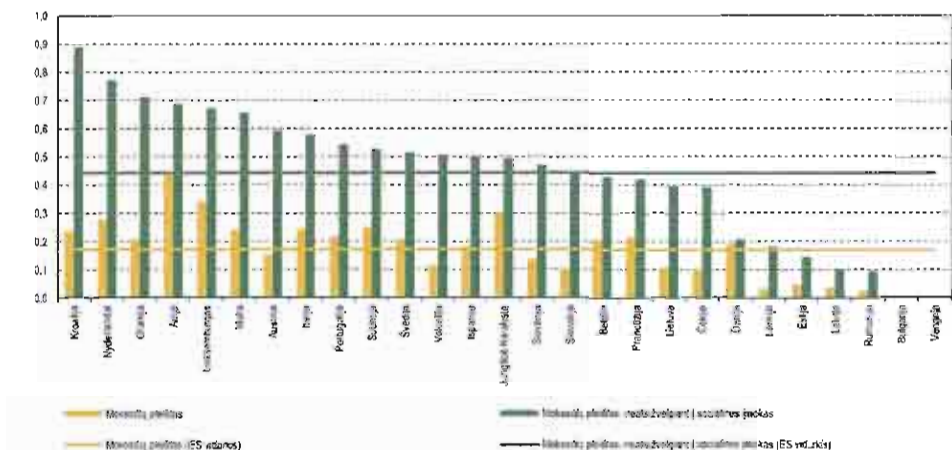
Apsisprendimą pradėti naudoti ar praplėsti mokesčių kredito schemas valstybės paprastai argumentuoja tuo, kad mokesčių kredito dydis yra vienodas visiems gyventojams (jei jie sumoka pakankamą GPM sumą), o galimų atskaityti mokesčių lengvatų dydis taikant progresinį GPM tarifą gana dažnai didėja didėjant pajamoms (OECD 2006). GPM mokesčių sistemos progresyvumą galima dar labiau padidinti, jei valstybė taiko „neiššvaistomą“ mokesčių kreditą. Taikant šią schemą, namų ūkiams, kurių GPM mokesčiai įsipareigojimai yra mažesni, nei nustatyta mokesčių kredito suma, yra pervedama pinigų suma, lygi nepanaudotai mokesčių kredito sumai.

6. GPM ir mokesčių pleišto progresyvumas

Nuo praėjusios amžiaus paskutinio dešimtmečio iki pasaulinės finansų krizės daugelyje valstybių vyravo GPM tarifų mažėjimo tendencija. Jų mažėjimas dažnai buvo kompensuojamas socialinio draudimo įmokų ir vartojimo mokesčių didinimu, taip pat mokesčių bazės išplėtimu. Padidėjus socialinio draudimo įmokų svarbai mokesčių pleište, sumažėjo mokesčių sistemos progresyvumas. Tai vyko dėl to, kad socialinio draudimo įmokai paprastai taikomos proporcinis tarifas. Mokesčių sistemos progresyvumą dar labiau mažino dalyje valstybių taikomos socialinio draudimo įmokų viršutinė riba. Todėl progresyvumas yra reikšmingai mažesnis, kai vertinamas mokesčių pleištas, o ne efektyvusis GPM tarifas (OECD 2006).

E pav. pavaizduotas ES valstybių mokesčių pleišto progresyvumas, įvertintas anksčiau taikytu progresyvumo apskaičiavimo metodu. Jame palyginami asmenų, gaunančių 167 ir 67 proc. VDU pajamų, mokesčių pleištai ir mokesčių pleištai, neatsižvelgus į socialines įmokas. Palyginimas rodo, kad bene visose valstybėse, išskyrus Bulgariją ir Vengriją, mokesčių pleišto progresyvumas yra didesnis, kai nevertinamas socialinių įmokų poveikis. Kaip minėta, dažnu atveju tai susiję su socialinio draudimo įmokoms taikomais proporciniais tarifais, taip pat dalyje valstybių taikoma socialinio draudimo įmokų viršutinė riba. Tiesa, dėl socialinio draudimo įmokų atsirandantys progresyvumo skirtumai tarp valstybių labai nevienodi. Kai kuriose valstybėse, pvz., Graikijoje, Kroatijoje, Nyderlanduose, jie labai dideli, o kitose, pvz., Danijoje, Latvijoje, Rumunijoje, – labai maži. Lietuvoje dėl socialinio draudimo įmokų susidarantis progresyvumo sumažėjimas daugmaž atitinka ES vidurkį. Tiesa, tiek mokesčių pleišto, neatsižvelgus į socialinio draudimo įmokas, tiek viso mokesčių pleišto progresyvumas Lietuvoje yra tarp trečdaliai mažiausių ES.

E pav. ES valstybių socialinių įmokų įtaka namų ūkio mokesčių pleišto progresyvumui, 2017 m.

Šaltinis: Europos Komisija ir Lietuvos darbo statistikos departamentas.

Pastaba: skaitmeniniai rodikliai, apibūdinti progresyvumą. Progresyvumas yra apibūdintas taikant pirmąjį ir 167 ir 67 proc. VDU namų ūkių mokesčių pajamų skirtumą. 167 proc. VDU – namų ūkis, kurio pajamos sudaro 167 proc. VDU; mokesčių pleišto dydis. Dėl skaitmeninio rodiklio pavidalo apskaičiuoti šie rodikliai.

Išvados

Šiame priede atlikta palyginamoji gyventojų pajamų apmokeslinimo analizė leidžia daryti tokius apibendrinimus. Pirmia, EBPO šalių efektyviųjų GPM tarifų progresyvumui didžiausią įtaką daro nominalieji GPM tarifai, o mokesčių lengvatos ir mokesčių kreditai prie progresyvumo prisideda mažiau. Progresinius GPM tarifus taiko didžioji dalis EBPO šalių. Antra, daugelyje EBPO šalių mokesčių našla sumažinama taikant mokesčių lengvatas ir (arba) mokesčių kreditus. EBPO šalyse, kuriose efektyviojo GPM tarifo progresyvumas yra didžiausias, dažnai be progresinių tarifų naudojamos ir mokesčių kreditų sistemos, o mokesčių lengvatos, nors ir gana paplitusios EBPO valstybėse, prie efektyviojo GPM tarifo progresyvumo prisideda gerokai mažiau. Trečia, efektyviojo GPM tarifo progresyvumas yra kur kas didesnis nei mokesčių pleišto progresyvumas. Dažniausiai šį skirtumą lemia socialinio draudimo įmokoms taikomas proporcinis tarifas, taip pat dalyje valstybių taikoma socialinio draudimo įmokų viršutinė riba.

Literatūra

Edmark K., Liang C., Mörk E., Selin H. 2012: *Evaluation of the Swedish Earned Income Tax Credit*. IFAU – Institute for Labour Market Policy Evaluation. Working Paper No. 1.

European Commission 2009: *Monitoring Revenue Trends and Tax Reforms in Member States 2008*.

Eurostat 2014: *Taxation Trends in the European Union*: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/economic-analysis-taxation/taxation-trends-eu-union_en.

IMF 2008: *Czech Republic: Selected Issues*. IMF Country Report No. 08/40.

IMF 2013: *Greece: First and Second Reviews Under the Extended Arrangement Under the Extended Fund Facility, Request for Waiver of Applicability, Modification of Performance Criteria, and Rephasing of Access—Staff Report, Staff Supplement; Press Release on the Executive Board Discussion; and Statement by the Executive Director for Greece*. IMF Country Report No. 13/20.

Ministry for National Economy 2012: *Tax Policy of a Reformed Hungary. Steps Towards a Transformed Tax System*.

OECD 2004: *Tax Policy Reforms in Italy*: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/37154690.pdf>.

OECD 2006: *Fundamental Reform of Personal Income Tax*: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/37154690.pdf>.

OECD 2007: *Taxing Wages 2006–2007*: https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/tax_wages-2007-en.pdf?expires=1529409983&id=id&accname=ocid54020789&checksum=943BCD345E62273108BBF029A2FA0B94.

OECD 2014: *FOCUS on Top Incomes and Taxation in OECD Countries: Was the Crisis a Game Changer?*: <http://www.oecd.org/els/soc/OECD2014-FocusOnTopIncomes.pdf>.

Apžvalga pagal : <https://www.lb.lt/lt/leidiniai/makroekonominės-proгнозės-2018-m-spalis> ir <https://www.lb.lt/lt/leidiniai/lietuvos-ekonomikos-apzvalga-2018-m-spalis>.

Ketvirtinė automobilių rinkos apžvalga, 2018 m. 2 ketvirtis

Įsibėgėjus 2018 metams Lietuvos automobilių rinkoje taip pat fiksuojamas pagreitis. Automobilių sandorių skaičius auga, visų Baltijos šalių automobilių parkai plečiasi, o verslo atstovai tiesiog trina rankomis – tokio derlingo ketvirčio naujų automobilių pardavėjai turbūt dar neregėjo.

Šių metų antrąjį ketvirtį Lietuvoje užfiksuotas labai didelis naujų automobilių sandorių augimas. Ir tai kelia klausimą: kodėl rinkoje pastebima tokia dinamika? Kas tam sudarė palankias sąlygas? Kiek tai gali tęstis?

Iš tiesų naujų automobilių pardavimų statistikai daug įtakos daro stipriai suaktyvėjęs reeksportas. Būtų labai smagu, jeigu visos naujos transporto priemonės – o jų net 10,6 tūkst. – riedėtų Lietuvos gatvėmis. Tačiau nemaža tokių automobilių dalis – tikėtina, jog ji sieks apie 20-25 proc. – per artimiausius kelis mėnesius iškeliaus į kitas užsienio valstybes. Ir tai tęsiasi jau keletą metų.

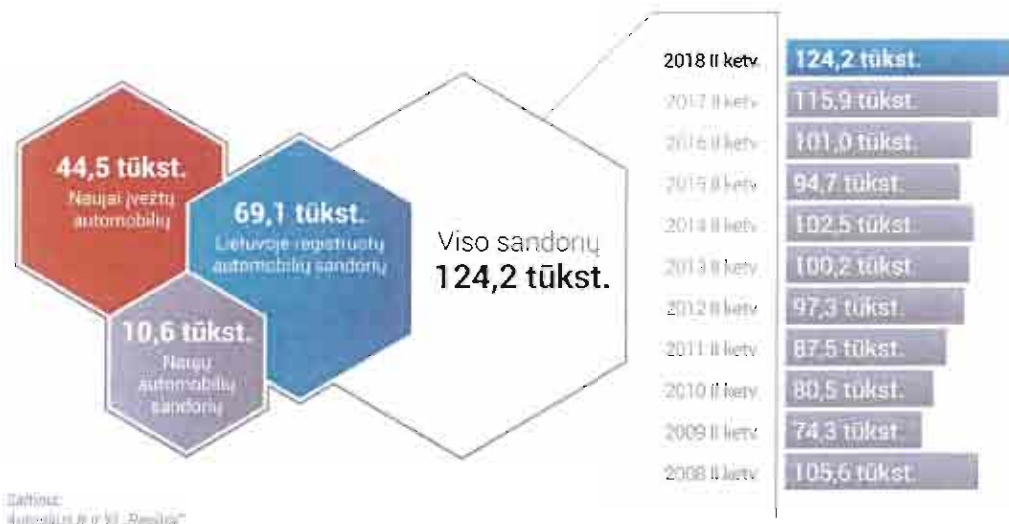
Visgi tai, kad pardavimai suaktyvėjo ir organiškai, galima suprasti pagal kai kurių kitų markių rezultatus – tiek „Toyota“, tiek „Volkswagen“ tikriausiai tokio gero ketvirčio neprisimena. Ir džiugu, kad prie puikių rezultatų prekybininkai priėjo pakopa po pakopos – tai sudaro pagrindą manyti, jog didelis naujų automobilių registracijų skaičius staigiai žemyn nekreis. Galima tikėtis stabilumo.

Įdomu ir tai, kad augo ne tik naujų, bet ir iš užsienio pastoviai registracijai įvežtų automobilių sandorių skaičius. Jų per antrąjį šių metų ketvirtį įvežta net 13,7 proc. daugiau nei 2017-ųjų balandį-birželį – iš viso net 44,5 tūkst. Pridedus tai prie itin stabilios vidinės rinkos galima daryti išvadą, kad vairuotojai vis dažniau perka Lietuvoje dar neregistruotus automobilius. Tai reiškia, kad vidinėje rinkoje jie neranda tinkamo kainos ir poreikius tenkinančio balanso, o automobilių verslininkai su didžiausiu naudojami tokia situacija.

Lietuvos automobilių rinkoje jau kuris laikas sklinda gandai apie galimus taršos mokesčius naujai registruojamiems automobiliams. Tačiau jokios spekuliacijos bei nekonkretūs pasiūlymai nepadarė jokios įtakos naudoto automobilio pasirinkimo formulei.

Į šalį ir toliau plūsta senos, nebrangios, tačiau neretai prabangesnės transporto priemonės. Trys iš keturių tokių automobilių – dyzeliniai ir lieka tik spėlioti, kaip pasiskirstymą pagal degalų tipą pakeis galimas taršos mokestis. Mokesčio dydis bei taršos emisija, už kurią reikės mokėti leis įvertinti galimas to pasekmes.

Lietuvos automobilių rinkoje augo visų tipų sandorių skaičius

Išsibėgėjus 2018 metams Lietuvos automobilių rinkoje pastebima dinamika. Antrąjį šių metų ketvirtį visų tipų sandorių skaičius pasiekė net 124,2 tūkst. – 7,2 proc. daugiau nei 2017-ųjų balandį-birželį.

Labiausiai augo naujų automobilių registracijų skaičius – per metus jis padidėjo net 30,2 proc. Antrąjį šių metų ketvirtį Lietuvoje užregistruota net 10,6 tūkst., kai tuo pačiu metu pernai registracijų skaičius siekė apie 8,2 tūkst.

Naudotų automobilių sandorių skaičius vidinėje Lietuvos rinkoje išliko stabilus ir padidėjo vos 0,8 proc. iki 69,1 tūkst. sandorių. Vis dažniau lietuviai naudotos transporto priemonės ieško užsienio šalyse arba įsigija iš verslininkų, kurie automobilius įveža ir parduoda dar nepriregistravę. Fiksuojama, jog pastoviai registracijai importuotų automobilių sandorių skaičius 2018-ųjų II ketvirtį siekė net 44,5 tūkst – 13,7 proc. arba maždaug septintadaliu daugiau nei 2017-ųjų balandį-birželį.

Šaltinis: https://autoplus.lt/tyrimai/barometras/ketvirtine-automobilu-rinkos-apzvalga-2018m-2-ketvirtis?page_nr=1

2018 m. vasario mėnesį įregistruota daugiau galingesnių traktorių 2018-03-14

Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registro duomenimis, 2018 m. vasario mėn. žemės ūkio subjektai Lietuvoje iš viso įregistravo 259 traktorius, 36 javų kombainus, 8 srutvežius, 2 savaeigius pesticidų purkštuvus, 1 savaeigį smulkintuvą ir 1 savaeigį cukrinių runkelių kombainą. Analizuojamu laikotarpiu 100 proc. įregistruotų traktorių sudarė ratiniai traktoriai.

2018 m. vasario mėn. žemdirbiai įregistravo septynis naujus, 2018 m. pagamintus traktorius (tai sudaro 2,7 proc. visų įregistruotų traktorių), trisdešimt septynis 2017 m. pagamintus traktorius (14,3 proc. visų analizuojamu laikotarpiu įregistruotų traktorių). Didžiosios dalies (79,2 proc.) įregistruotų ratinių traktorių galia buvo mažesnė kaip 100 AG. Nuo 100 iki 200 AG galios ratiniai traktoriai sudarė 16,6 proc. 2018 m. sausio mėn. didesnės kaip 200 AG galios traktorių buvo įregistruota 4,2 proc. visų Lietuvos žemės ūkio subjektų įregistruotų traktorių. 2018 m. vasario mėn. 32 (arba 12,4 proc.) registruoti ratiniai traktoriai buvo baltarusiški: (11 Belarus, 2 ChTZ, 12 MTZ ir 7 VTZ–VMTZ ratinis traktoriai). 2018 m. vasario mėn. žemės ūkio subjektai įregistravo 43 John Deere ratinius traktorius, iš kurių du pagaminti 2018 m., o vienas – 2017 m. Tai sudaro 18,9 proc. vakarietišky arba 16,6 proc. visų analizuojamu laikotarpiu įregistruotų traktorių. Kili žemės ūkio subjektų įregistruoti traktoriai išsidėsto taip: Kubota (29 vnt., arba atitinkamai 12,8 proc. ir 11,2 proc.), Iseki (25 vnt., arba atitinkamai 11,0 proc. ir 9,7 proc.), Yanmar (17 vnt., arba atitinkamai 7,5 proc. ir 6,6 proc.), Hinomoto (15 vnt., arba atitinkamai 6,6 proc. ir 5,8 proc.), CF MOTO (13 vnt., iš kurių vienuolika traktorių pagaminta 2017 m., arba atitinkamai 12,7 proc. ir 12,3 proc.), Case IH (12 vnt., iš kurių du pagaminti 2017 m., arba atitinkamai 5,3 proc. ir 4,6 proc.) ir Mitsubishi (12 vnt., arba atitinkamai 5,3 proc. ir 4,6 proc.).

Registro duomenimis, 2018 m. vasario mėn. ūkininkai ir žemės ūkio bendrovės įregistravo 36 javų kombainus. Iš jų tik vienas (arba 2,8 proc.) buvo pagamintas 2018 m., o trys (arba 8,3 proc.) – 2017 m. Dauguma (97,2 proc.) analizuojamu laikotarpiu įregistruotų javų kombainų buvo vakarietiški. 2018 m. vasario mėnesį įregistruota 10 (arba 27,8 proc. visų įregistruotų javų kombainų kompanijos Claas, 9 (arba 25,0 proc.) – John Deere, po 4 (arba 11,1 proc.) – Massey Ferguson ir Sampo Rosenlew, po 2 (arba 5,6 proc.) – Dronningborg ir Volvo BM, po 1 (arba 2,8 proc.) – Case, Deutz-Fahr, Fortschritt ir New Holland javų kombainą.

2018 m. vasario mėn. Lietuvos žemdirbiai įregistravo 8 srutvežius (Annaburger firmos – 1, Fliegl – 1, Fortschritt – 1, Kaweco – 1, Kotte – 1, Meprozet – 2 (iš jų 1 pagamintas 2017 m.), 2 savaeigius pesticidų purkštuvus (Amazona firmos – 1, SANDS – 1), 1 savaeigį smulkintuvą (New Holland firmos) ir 1 savaeigį cukrinių runkelių kombainą (Kleine firmos).

Šaltinis: <http://archyvas.vic.lt/?mid=246>

7 Vertinamo turto šakos apžvalga

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro parengtoje apžvalgoje susisteminta naujausia informacija, atspindinti Lietuvos profesinio mokymo būklę. Leidinyje aptariami pagrindiniai duomenys, apibūdinantys pirminio profesinio mokymo mokinius, testinio profesinio mokymo apimtį, profesinio mokymo įstaigų mokytojus ir vadovus, profesinio mokymo teikėjus, profesinio mokymo sistemos koordinavimą ir finansavimą. Remiamasi oficialiąja statistika, registrų duomenimis, 2013–2017 m. Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro vykdytais tyrimais ir apklausomis.

Pasiūlymus, pastabas, komentarus prašome siųsti Švietimo ir mokslo ministerijos Strateginių programų skyriaus vedėjui Ričardui Ališauskui (Ričardas.Ališauskas@smm.lt).

Redakcinė grupė

Jurgita Petrauskienė, Švietimo ir mokslo ministrė (pirmininkė)

Dr. Giedrius Viliūnas, Švietimo ir mokslo viceministras (pirmininkės pavaduotojas)

Marius Ablačiūnas, Švietimo ir mokslo ministro patarėjas

Ričardas Ališauskas, Švietimo ir mokslo ministerijos Strateginių programų skyriaus vedėjas

Valdotas Levickis, Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidento pavaduotojas

Laura Stračinskienė, Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centro direktoriaus pavaduotoja

Dr. Saulius Zybartas, Švietimo ir mokslo ministerijos Mokymosi visą gyvenimą departamento direktorius

Prof. dr. Pranas Žiliukas, Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti prezidentas

Apžvalgą parengė Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro darbuotojai.

Už pagalbą rengiant apžvalgą, duomenų ir informacijos teikimą dėkojame Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti, Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centro, Nacionalinio egzaminų centro, Švietimo informacinių technologijų centro, Švietimo ir mokslo ministerijos darbuotojams.

Redaktore Nijolė Šorienė

Dizainerė Paulė Gumbelevičiūtė

Maketuotojas Gintautas Vaitonis

Pastaraisiais metais sulaukta keleto kryptingų pastangų, siekiant apžvelgti ir įvertinti profesinio mokymo sistemos atskiras dalis. Pavyzdžiui, 2016 metais CEDEFOP parengė pameistrystės studiją, kurioje pateikiama išsami šios profesinio mokymo organizavimo formos įgyvendinimo situacija Lietuvoje ir formuluojami siūlymai dėl pameistrystės plėtros. Paminėtina ir Valstybės kontrolės 2016 metais parengta profesinio mokymo efektyvumo analizė „Kaip panaudojamos profesinio mokymo galimybės“, kurioje daugiausia dėmesio skiriama sektoringų praktinio mokymo centrų veiklai vertinti. Lietuvos švietimo taryba 2017 m. pristatė glaustą Lietuvos švietimo būklės 2013–2016 metais apžvalgą, kurioje vienas skyrius skirtas profesiniam mokymui.

Profesinio mokymo būklės apžvalga 2017 yra viena iš Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos iniciatyvų, skirtų surinkti, apibendrinti ir pateikti informaciją, padėsiančią atsakyti į aktualiausias šios dienos klausimus, susijusius su profesiniu mokymu Lietuvoje. Dėl to rengiant leidinį pasirinkta probleminė duomenų surinkimo ir jų pristatymo prieiga, atsiribojant nuo *a priori* žinomų faktų ir teiginių, pavyzdžiui, nuo pagrindinių profesinio mokymo siekinių tarptautiniuose ir nacionaliniuose švietimo politikos dokumentuose nagrinė-

jimo ir jų laimejamą atskleidžiančių duomenų analizės. Laikomas nuostatos, kad *Profesinio mokymo būklės apžvalga 2017* – tai duomenimis grįsta priemonė, padėsianti nustatyti ir spręsti aktualiausias profesinio mokymo sistemos problemas.

Leidinyje dėmesys sutelkiamas į pirminio profesinio mokymo mokinių, profesinio mokymo įstaigų mokytojų, vadovų ir profesinio mokymo teikėjų charakteristikas, profesinio mokymo turinį, profesinio mokymo sistemos koordinavimo ir finansavimo ypatumus. Taip pat bene pirmą kartą nagrinėjami duomenys apie tęstinio profesinio mokymo apimtį. Pateikiama įvairių rodiklių, kurie apibūdina profesinio mokymo požymių kaitą laike, jų vietą tarptautiniame kontekste, duomenų pagrindu formuluojami apibendrinantys teiginiai. Leidinyje pateikiami įvairaus detalumo statistiniai duomenys, todėl kai kuriais atvejais jie leidžia daryti tik hipotetinio pobūdžio prielaidas, kurioms patvirtinti reikia papildomos analizės. Todėl paskutiniame leidinio skyriuje pateikiama *diskusija*. Tai savotiškas pokalbis su skaitytoju interpretuojant duomenis, o kartu ir tolesnių šios ir kitų profesinio mokymo būklės apžvalgų įvadas.

Palyginti nedidelė leidinio apimtis ir nesudėtingas duomenų pateikimas potencialiai jį daro prieinamą plačiai skaitytojų grupei. Tačiau vienas pagrindinių siekių yra taikomojo pobūdžio – leidinio rengėjai nuoširdžiai tikisi, kad surinkti duomenys ir jų pagrindu nustatomos probleminės tendencijos prisidės prie veiksmingų duomenimis grįstų sprendimų švietimo politikos lygmeniu.

Rengėjai

CEDEFOP, 2016. Pameistrystės įgyvendinimo Lietuvoje apžvalga. Atskaus pameistrystės kėio finalinio link. Prieiga per internetą: www.cedefop.europa.eu/files/4140_f.pdf
Valstybės kontrolės 2016 m. vasario 22 d. valstybinio audito ataskaita Nr. VA-P-50-1-1 „Kaip panaudojamos profesinio mokymo galimybės“. Prieiga per internetą: <https://www.vk.lt/rodo/1/failas.aspx?id=3616>

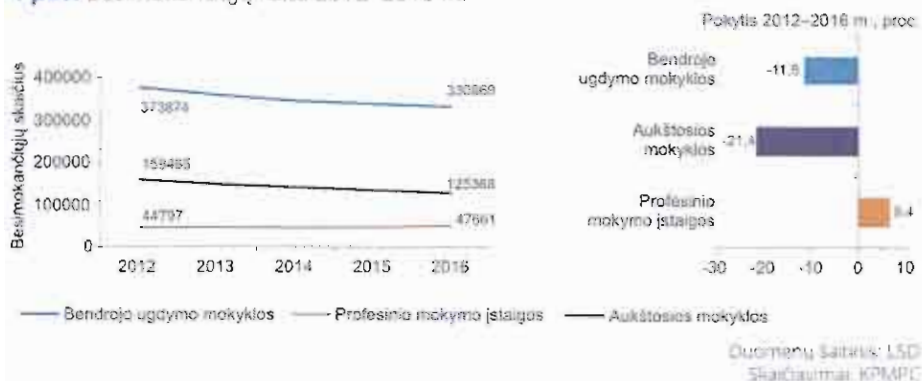
- Pastaruosius penketą metų besimokančiųjų profesinio mokymo įstaigose pagal pirminio profesinio mokymo programas skaičius didėjo, nors mokinių bendrojo ugdymo mokyklose ir studentų aukštosiose mokyklose mažėjo. Šį pokytį lėmė ne didėjantis pagrindinį ar vidurinį išsilavinimą bendrojo ugdymo mokyklose įgijusių ir mokymąsi pagal profesinio mokymo programas pasirinkusių mokinių skaičius, o profesinio mokymo įstaigų, kolegijų ir universitetų absolventų, tęsiančių mokymąsi pagal profesinio mokymo programas, skaičiaus augimas.
- Lietuvoje mokinių, kurie siekia įgyti kvalifikaciją kartu su viduriniu išsilavinimu, dalis yra viena mažiausių Europos Sąjungoje. Šis rodiklis yra laikomas vienu iš pagrindinių, vertinančių profesinio mokymo patrauklumą Europos šalyse. Matoma priešinga tendencija – Lietuvoje daugėja mokinių, kurie kvalifikacijos siekia įgiję vidurinį išsilavinimą bendrojo ugdymo mokyklose.
- Vidutinis pirminio profesinio mokymo programos mokinio amžius – 25 metai, tačiau besimokančiųjų kai kurias programas amžiaus vidurkis siekia 32–35 metus. Kas dešimtas profesinio mokymo programą pasirinkęs mokinys – 40 metų ar vyresnis.
- Per pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą (PUPP) tik 57 proc. mokinių, siekiančių įgyti pagrindinį išsilavinimą profesinio mokymo įstaigose, gauna teigiamus įvertinimus, o bendrojo ugdymo mokyklose tokių mokinių dalis yra ne mažesnė kaip 80 proc. Vidutinis PUPP matematikos pažymys mokinių, siekiančių įgyti pagrindinį išsilavinimą profesinio mokymo įstaigose, yra tik 3,5 balo, o bendrojo ugdymo mokyklose – 5–6 balai. Vidutinis PUPP lietuvių kalbos pažymys mokinių, siekiančių įgyti pagrindinį išsilavinimą profesinio mokymo įstaigose, yra 5 balai, o bendrojo ugdymo mokyklose – 6–7 balai.
- Vidutiniškai vienas profesinio mokymo įstaigos abiturientas renkas laikyti 0,6 valstybinio brandos egzamino, o bendrojo ugdymo mokyklų – 3,4 valstybinio brandos egzamino. Aukščiausius įvertinimus profesinio mokymo įstaigų mokiniai gauna iš anglų kalbos valstybinio brandos egzamino, žemiausius – lietuvių kalbos, matematikos, fizikos ir chemijos.
- Pirminio profesinio mokymo programas kasmet baigia apie 15–16 tūkst. kvalifikaciją įgijusių asmenų, dar apie 13,5 tūkst. įgytą kvalifikaciją liudijančių profesinio mokymo diplomų išduodama asmenims, baigusiems tęstinio profesinio mokymo programas. 52 proc. tęstinio profesinio mokymo programas baigusiems asmenims išduotų profesinio mokymo diplomų suteikia transporto paslaugų srities kvalifikacijas.
- Praėjus metams po pirminio profesinio mokymo programos baigimo dirbo 59 proc. 2014 m. ir 60 proc. 2015 m. absolventų, iš jų vidutiniškai 63 proc. dirbo įgytą kvalifikacijos lygmenį atitinkančiose darbo vietose. 2016 m. vidutinės profesinio mokymo programos absolvento pajamos praėjus metams, kai baigė mokytis, siekė 525 eurus, o vidutinės pirmosios ir antrosios studijų pakopų absolventų pajamos, praėjus metams po studijų baigimo, siekė 745 eurus; vidutinis darbo užmokestis (bruto) šalyje 2016 m. birželio mėn. buvo 772 eurai.

Kiek mokinių mokosi pagal pirminio profesinio mokymo programas?

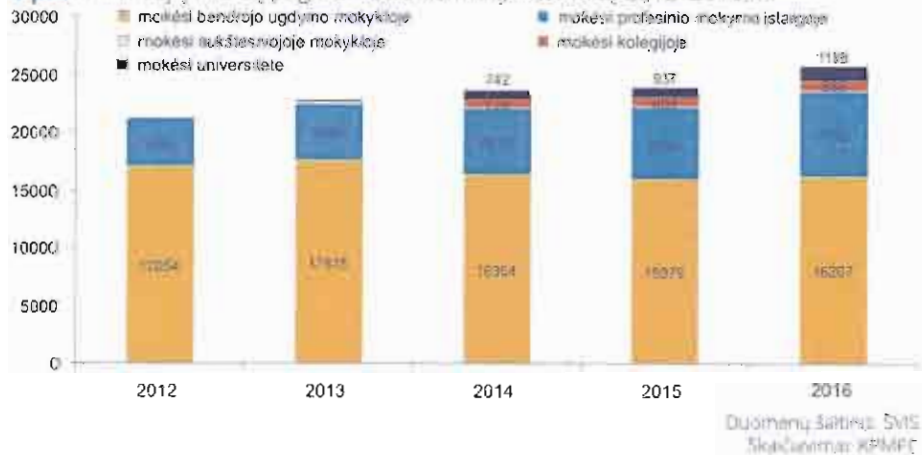
2016–2017 m. m. pagal pirminio profesinio mokymo programas mokėsi 47 661 mokinys. Nors per pastaruosius penkerius metus besimokančiųjų bendrojo ugdymo mokyklose sumažėjo 12 proc., o studijuojančiųjų aukštesiose mokyklose (visose pakopose) – 21 proc., mokinių, besimokančiųjų pagal pirminio profesinio mokymo programas, skaičius išaugo 6 proc. (+ 2 864 mokiniai) (1 pav.). Šį pokytį lėmė ne didėjantis

asmenų, siekiančių įgyti pirmąją kvalifikaciją, skaičius, o asmenų, kurie yra jau įgiję kvalifikaciją, skaičiaus profesinio mokymo įstaigose augimas (2 pav.). Iš viso 2016–2017 m. m. profesinio mokymo įstaigose mokėsi 6 997 mokiniai, siekiantys įgyti ne pirmąją kvalifikaciją. Daugiausiai ne pirmos kvalifikacijos siekiančių mokinių mokėsi Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centre (827 mokiniai), arba 19 proc. visų besimokančiųjų šlame

1 pav. Besimokančiųjų kaita 2012–2016 m.

2 pav. Pirmieji ir kursą pagal ankstesnio mokymosi vietą 2012–2016 m.

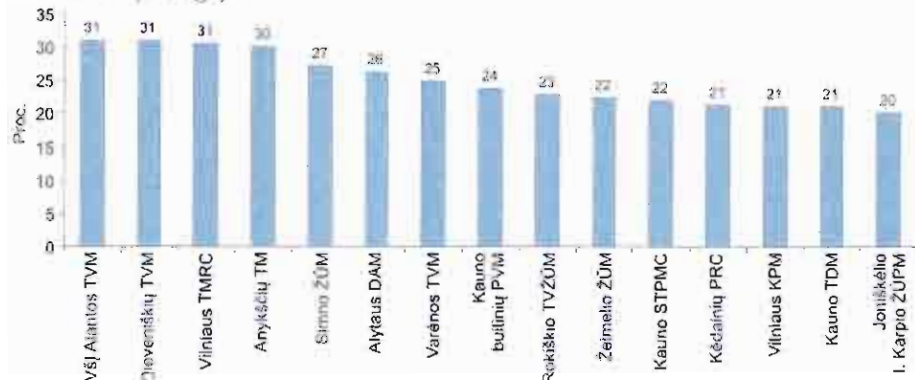
centre) ir Kauno statybos ir paslaugų mokymo centre (434 mokiniai, arba 22 proc. visų besimokančiųjų šiame centre), tačiau keturiose profesinio mokymo įstaigose ne pirmos kvalifikacijos siekė beveik trečdalis visų besimokančiųjų jose: VšĮ Alantos technologijos ir verslo mokykla (126 mokiniai, arba 31 proc. besimokančiųjų šioje mokykloje), Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla (80 mokinių, arba 31 proc. besimokančiųjų šioje mokykloje), Vilniaus technologijų mokymo ir reabilitacijos centras (51 mokinys, arba 31 proc. besimokančiųjų šiame centre) ir Anykščių technologijos mokykla (66 mokiniai, arba 30 proc. besimokančiųjų šioje mokykloje) (7 pav.).

2017 m. priėmimas į pirminio profesinio mokymo programas vykdytas centralizuotai, naudojant Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrąjam priėmimui organizuoti (LAMA BPO) informacinę sistemą. Iš viso informacinėje sistemoje buvo registruoti 26 862 stojančiųjų prašymai, iš jų 23 486 atitiko formaliuosius reikalavimus. 22 921 stojančiųjų prašymas atitiko reikalavimus, nustatytus mokymuisi pasirinktose profesinio

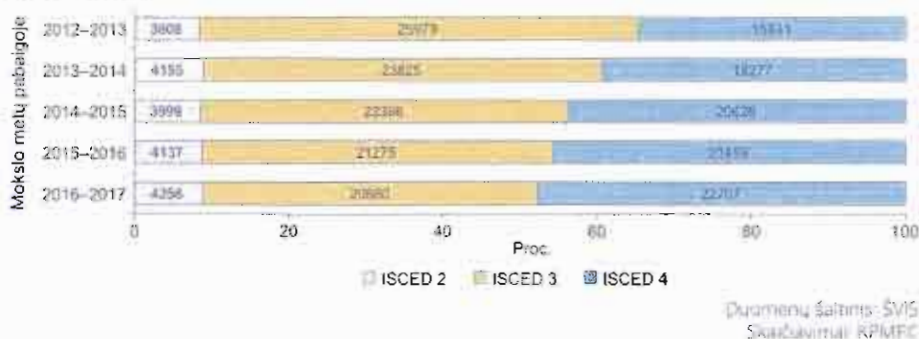
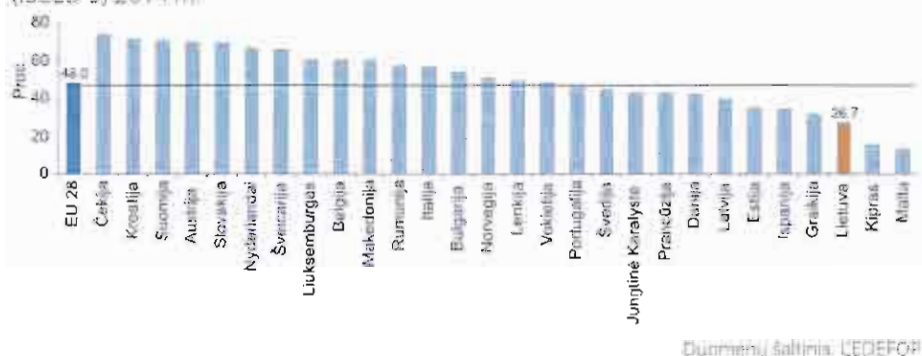
mokymo programose. 20 623 asmenys buvo pakviesti mokytis, iš jų 18 685 pasirašė mokymosi sutartis su profesinio mokymo įstaigomis. Lyginant su 2016 m. priėmimo į pirminio profesinio mokymo programas duomenimis, primatejų į I kursą 2017 m. sumažėjo 27 proc. (– 6 971 asmuo). 82 proc. pasirašiusių mokymosi sutartis siekia pirmosios kvalifikacijos, 12 proc. – antrosios kvalifikacijos, 6 proc. – siekia trečiosios ir paskesnės kvalifikacijos. Į pirminio profesinio mokymo programas 2017 m. priimti 2 328 asmenys, turintys aukštojo mokslo kvalifikaciją (164 asmenys, įgiję profesinio bakalauro, 771 asmuo, įgijęs bakalauro ir 279 asmenys, įgiję magistro kvalifikaciją laipsnį). Lyginant su praėjusiais metais, 2017 m. asmenų, įgijusių aukštojo mokslo kvalifikaciją ir priimtų į profesinio mokymo programas, skaičius išaugo 13 proc. (+ 272 asmenys). LAMA BPO duomenimis, 2017 m. priėmimas vykdytas į 299 pirminio profesinio mokymo programas, iš jų į 28 nebuvo priimtas nė vienas mokinys.

Vienas iš pagrindinių rodiklių, kurluo vertinamas profesinio mokymo patrauklumas

3 pav. Siekiančiųjų ne pirmos kvalifikacijos dalis profesinio mokymo įstaigose 2016–2017 m. m. pabaigoje

Duomenų šaltinis: ITC
Skaidriavimas: KPMPK

4 pav. Besimokančiųjų pasiskirstymas pagal profesinio mokymo programų lygmenis 2012–2016 m.**5 pav.** Mokinių, kurie kartu su profesija siekia įgyti ir vidurinį išsilavinimą, dalis (ISCED 3) 2014 m.

Europos šalyse, yra dalyvavimas profesiniame mokyme kartu siekiant ir vidurinio išsilavinimo. Tačiau Lietuvoje 2012–2016 m. daugėjo mokinių, kurie mokytis pagal profesinio mokymo programas pradėjo jau įgiję vidurinį išsilavinimą (ISCED 4). Dalis mokinių, kurie įgiję pagrindinį išsilavinimą rinkosi mokytis pagal profesinio mokymo programas kartu su vidurinio ugdymo programa (ISCED

3), 2012–2016 m. sumažėjo 18 procentinių punktų (4 pav.). Pagal tai, kokia dalis jaunuolių siekia įgyti kvalifikaciją kartu su viduriniu išsilavinimu, Lietuva stipriai atsilieka nuo ES šalių vidurkio (2014 m. ES vidurkis – 48 proc., Lietuvoje – 27 proc.) ir kartu su Estija, Malta, Kipru, Graikija ir Ispanija priskiriama prie šalių, kuriose tokių mokinių dalis yra viena iš mažiausių (5 pav.).

Kas dažniau renkas pirmąjį profesinį mokymąsi?

Pirmąjį profesinį mokymąsi kiek dažniau renkas vaikinai (56 proc. visų besimokančiųjų) nei merginos (44 proc. visų besimokančiųjų) ir ši tendencija išlieka panaši pastaruosius keletą metų (2012–2017 m.

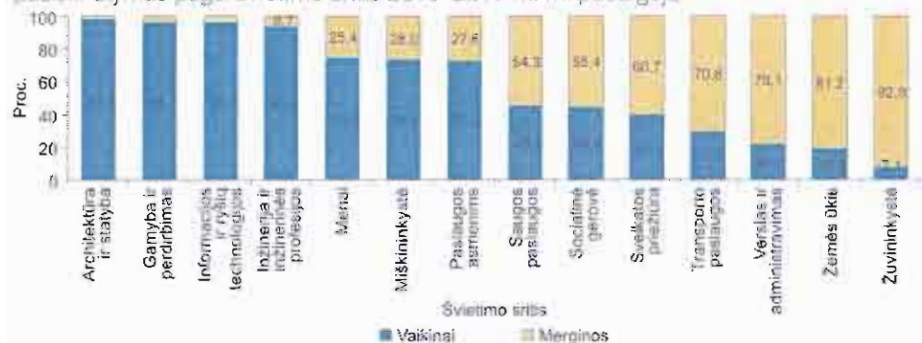
merginų, besimokančių pagal profesinio mokymo programas, dalis padidėjo 3 proc. punktais). Tačiau skirtumai tarp profesinį mokymą besirenkančių vaikinių ir merginų yra akivaizdūs analizuojant jų pasiskirs-

tymą pagal kai kurias pirminio profesinio mokymo programų grupes vaikinai sudaro daugiau kaip 90 proc. visų besimokančiųjų pagal architektūros ir statybos, inžinerijos ir inžinerinių profesijų, miškininkystės ir transporto paslaugų profesinio mokymo programas ir, atvirkščiai, merginos sudaro daugiau kaip 90 proc. visų besimokančiųjų pagal socialines gerovės srities profesinio mokymo programas (5 pav.).

Vidutinis besimokančiojo pagal pirminio profesinio mokymo programas amžius 2017 m. buvo 24,6 metų (nuo 2012 m. jis išaugo 3 metais). 2012–2013 m. m. pabaigoje 14–22 metų mokinių dalis siekė

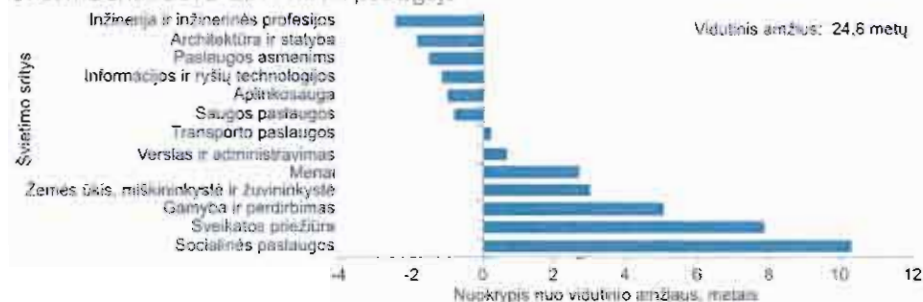
72 proc. visų besimokančiųjų, o 2016–2017 m. m. pabaigoje – tik 61 proc., o kas dešimtas mokinys, pasirinkęs pirminio profesinio mokymo programą, buvo 40 metų ar vyresnis. Labai skiriasi besimokančiųjų amžius pagal švietimo sričių profesinio mokymo programas. Jauniausi mokiniai renkasi inžinerijos ir inžinerinių profesijų profesinio mokymo programas (amžiaus vidurkis – 22 metai), o vyriausi – socialinių paslaugų profesinio mokymo programas (amžiaus vidurkis – 35 metai) ir sveikatos priežiūros profesinio mokymo programas (amžiaus vidurkis – 32 metai) (7 pav.).

6 pav. Vaikinių ir merginų, besimokančių pagal profesinio mokymo programas, dalies pasiskirstymas pagal švietimo sritis 2016–2017 m. m. pabaigoje

Duomenų šaltinis: SVS
Skaičiavimai: KPMPC

7 pav. Besimokančiųjų pagal profesinio mokymo programas amžiaus skirtumai pagal švietimo sritis 2016–2017 m. m. pabaigoje

Duomenų šaltinis: SVS
Skaičiavimai: KPMPC

Kiek pirminio profesinio mokymo mokinių įgyja kvalifikaciją ir kaip sėkmingai įsidarbina?

Profesinio mokymo įstaigas kasmet baigia apie 15–16 tūkst. mokinių. 2016 m. 94 proc. mokinių baigę pirminio profesinio mokymo programas, įgijo kvalifikaciją. Daugiausia 2016 m. pirminio profesinio mokymo programas baigusiu asmenų įgijo inžinerijos ir inžinerinių profesijų, verslo ir administravimo, paslaugų asmenims kvalifikacijas (11 pav.).

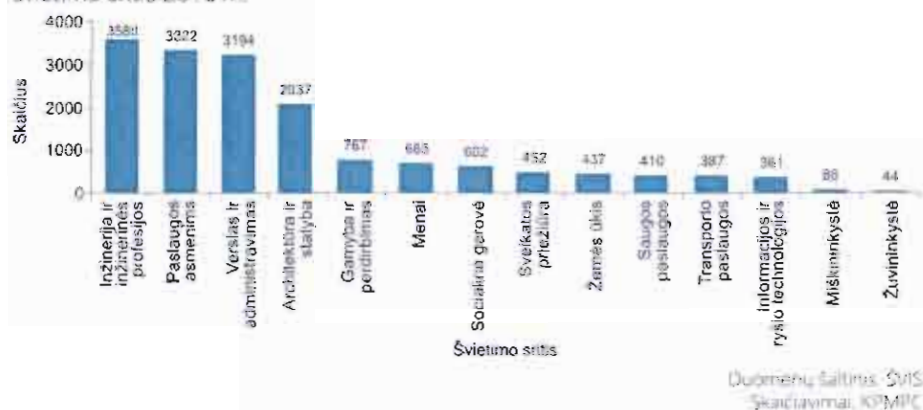
Praėjus metams, t. y. 12 mėnesių po profesinio mokymo programos baigimo, dirbo 59 proc. 2014 m. ir 60 proc. 2015 m. laidos absolventų (neįskaičiuojant absolventų, turinčių specialiųjų poreikių ir asmenų, kuriems yra atimta arba apribota laisvė). Praėjus metams po profesinio mokymo programos baigimo didžiausia dalis įsidarbinusių absolventų buvo tarp įgijusių saugos paslaugų srities kvalifikacijas (ugniagesio, policininko, pasieniečio) (vidutiniškai 93 proc.) (12 pav.).

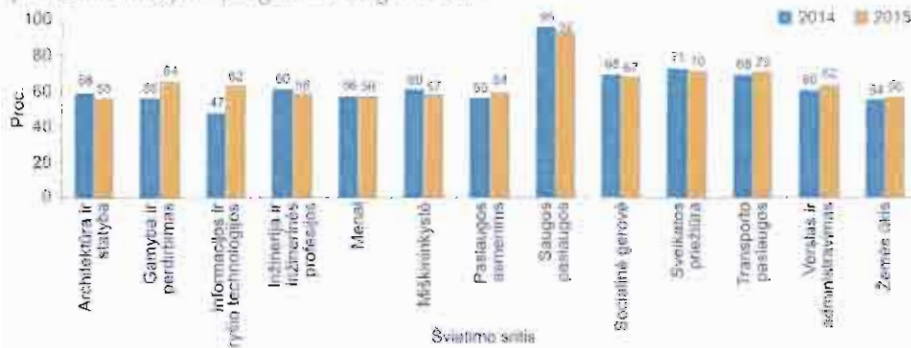
2014 m. laidos profesinio mokymo programų absolventų vidutinės pajamos praėjus metams po profesinio mokymo pro-

gramos baigimo siekė 459 eurus, 2015 m. laidos – 525 eurus (13 pav.). Pirmosios ir antrosios studijų pakopų 2015 m. absolventų vidutinės pajamos praėjus metams po studijų baigimo siekė 745 eurus, o vidutinis darbo užmokestis (bruto) šalyje Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2016 m. birželio mėn. buvo 772 eurai.

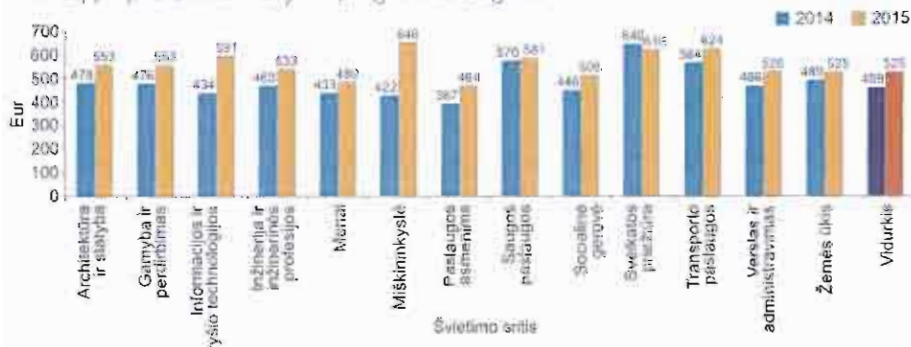
63 proc. 2015 m. laidos dirbančių absolventų 12 mėnesių po profesinio mokymo programos baigimo dirbo darbą, kuris pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių yra priskiriamas 4–8 profesijų grupėms, t. y. darbą, kuriam ir yra reikalinga jų įgyta kvalifikacija. 18 proc. 2015 m. laidos dirbančių absolventų 12 mėnesių po profesinio mokymo programos baigimo dirbo darbą, kuris pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių yra priskiriamas 1–3 profesijų grupėms, t. y. darbą, kuriam reikalinga aukštesnė nei jų įgyta kvalifikacija. O 19 proc. 2015 m. laidos dirbančių absolventų 12 mėnesių po profesinio mokymo programos baigimo dirbo neįkvalifikuotą darbą (14 pav.).

11 pav. Profesinio mokymo įstaigose parengtų specialistų pasiskirstymas pagal švietimo sritis 2016 m.

12 pav. 2014 ir 2015 m. laidų profesinio mokymo absolventų dirbusių 12 mėnesių po profesinio mokymo programos baigimo, dalis

Duomenų šaltinis: ŠVIS
Skaičiavimai: MOSTA, KPMPC

13 pav. 2014 ir 2015 m. laidų profesinio mokymo absolventų vidutinės pajamos 12 mėnesių po profesinio mokymo programos baigimo

Duomenų šaltinis: ŠVIS
Skaičiavimai: MOSTA, KPMPC

14 pav. 12 mėnesių po profesinio mokymo programos baigimo dirbančių 2015 m. absolventų pasiskirstymas pagal Lietuvos profesijų klasifikatoriaus pagrindines grupes

Duomenų šaltinis: ŠVIS
Skaičiavimai: MOSTA, KPMPC

- Vyresnių kaip 50 metų bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių profesinio mokymo įstaigose, ir profesijos mokytojų dalis siekia 55 proc., profesinio mokymo įstaigų direktorių pavaduotojų ugdymui ir skyrių vedėjų – 62 proc., direktorių – 82 proc. Ši problema – profesinio mokymo įstaigų pedagoginės bendruomenės senėjimas – yra panašaus masto kaip ir Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose (52 proc.) bei kitose Europos Sąjungos šalyse (Danijoje – 50 proc., Latvijoje – 51 proc., Nyderlanduose – 54 proc.).
- Vyresnių kaip 65 metų bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių profesinio mokymo įstaigose, profesijos mokytojų ir profesinio mokymo įstaigų direktorių pavaduotojų ugdymui dalis nėra didelė – svyruoja nuo 3 iki 6 proc. Tačiau kas dešimtas profesinio mokymo įstaigos vadovas jau yra sulaukęs 65 metų ar vyresnio amžiaus.
- 79 proc. profesijos mokytojų yra įgiję aukštąjį išsilavinimą, tačiau tik 48 proc. profesijos mokytojų turi pedagogo kvalifikaciją; 52 proc. profesijos mokytojų bazines pedagogines ir psichologines žinias, suteikiančias teisę dirbti mokytoju, yra įgiję pedagoginių-psichologinių žinių kurso metu.
- Profesinio mokymo įstaigų vertinimu, profesijos mokytojams labiausiai trūksta vienos iš Europos Sąjungos kalbų mokėjimo ir didaktinės kompetencijos gebėjimų, svarbių kokybiškam kasdieniam darbui pamokoje: taikyti mokinių motyvavimo metodus; gebėjimo pažinti individualius mokinio poreikius, atnaujinti ir tobulinti mokymo turinį, vertinti mokinių pasiekimus ir pažangą.

Kiek darbuotojų dirba profesinio mokymo įstaigose?

2016–2017 m. m. profesinio mokymo įstaigose dirbo 4 190 darbuotojų: 1 215 bendrojo ugdymo dalykų mokytojų, 2 307 profesijos mokytojai, 28 praktikos vadovai, 308 mokyklų vadovai (įskaitant pavaduotojus ugdymui ir ugdymą organizuojančių skyrių vedėjus), 7 ikimokyklinio ugdymo mokytojai, 1 logopedas, 1 meninio ugdymo mokytojas, 323 pagalbos mokiniui specialistai. Per pastaruosius penkerius metus mokyklų vadovų skaičius išliko nepakitęs, bendrojo ugdymo dalykų mokytojų sumažėjo 11 proc., o profesijos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaičius padidėjo atitinkamai 3 ir 4 proc.

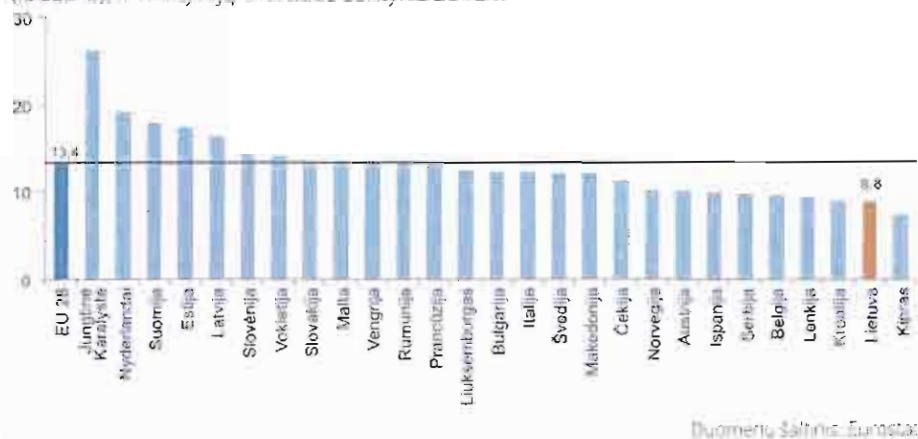
Mokinių, kurie mokosi pagal pirminio

profesinio mokymo kartu su vidurinio ugdymo programas (ISCED 3), ir mokytojų skaičiaus santykis 2015 m. buvo tarp žemiausių Europos Sąjungoje – 8,8 mokinio vienam mokytojui (2013 m. – 9,4 mokinio vienam mokytojui) (15 pav.). ES vidurkis siekia 13,4 mokinio vienam mokytojui (2013 m. – 13,2), Estijoje šis santykis siekia 17,3 (2013 m. – 17,7), Latvijoje – 16,2 (2013 m. – 17,9) mokinio vienam mokytojui. Mokinių, kurie mokosi pagal profesinio mokymo programas įgiję vidurinį išsilavinimą (ISCED 4), ir mokytojų skaičiaus santykis 2015 m. buvo beveik dvigubai didesnis nei tuo atveju, kai profesijos mokomasi kartu su vidurinio ugdymo progra-

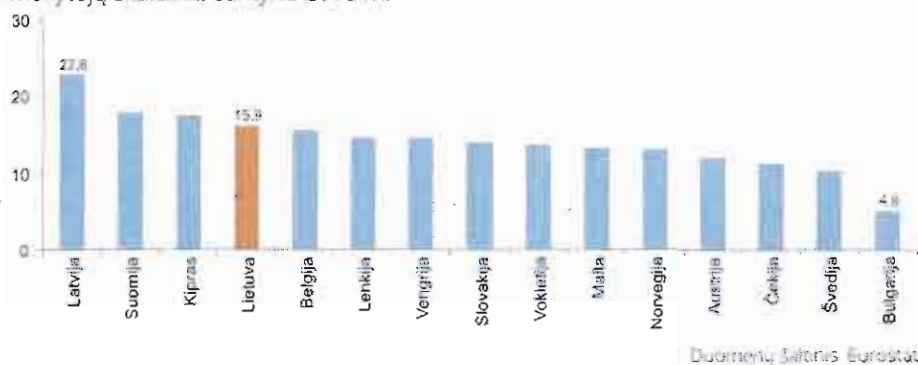
ma (ISCED 3) ir siekė 15,9 mokinio vienam mokytojų (2013 m. – 12,7 mokinio vienam mokytojų) (18 pav.) Mokių, kurie mokosi profesijos įgiję vidurinį išsilavinimą

(ISCED 4), ir mokytojų skaičiaus santykis kaimyninėse šalyse, kaip Suomija ir Latvija, 2015 m. buvo kiek didesnis – atitinkamai 17,8 ir 22,6 mokinio vienam mokytojų.

15 pav. Mokių, kurie mokosi profesijos kartu su vidurinio ugdymo programa (ISCED 3), ir mokytojų skaičiaus santykis 2015 m.

16 pav. Mokių, kurie mokosi profesijos įgiję vidurinį išsilavinimą (ISCED 4), ir mokytojų skaičiaus santykis 2015 m.

Kokios pagrindinės mokytojų charakteristikos?

2016–2017 m. m. 55 proc. profesinio mokymo įstaigose dirbančių bendrojo ugdymo ir profesijos mokytojų buvo 50 metų amžiaus ir vyresni (17 pav.). 50 metų ir vyresnių mokytojų dalis Lietuvos ben-

drojo ugdymo mokyklose siekė 52 proc. CEDEFOP duomenimis¹, 2009 m. 50 metų ir vyresnių mokytojų profesinio moky-

¹ Prieiga per internetą: <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/statistics-and-indicators/statistics-and-graphs/ageing-non-teachers>

mo įstaigose dalis ES valstybėse svyravo nuo 26 proc. Maltos ir Liuksemburge iki 50 proc. Danijoje, 51 proc. Latvijoje, 54 proc. Nyderlanduose. 65 metų ir vyresnių bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių profesinio mokymo įstaigose, ir profesijos mokytojų dalis nebuvo didelė ir sudarė atitinkamai 5 proc. ir 6 proc.

2012–2016 m. 50 metų ir vyresnių bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių profesinio mokymo įstaigose, dalis padidėjo 3 proc. punktais, profesijos mokytojų – 2 proc. punktais. Per šį laikotarpį 65 metų ir vyresnio amžiaus bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių profesinio mokymo įstaigose, dalis liko nepakitusi, o profesijos mokytojų – padidėjo 1 proc. punktu.

2016–2017 m. m. tik 3 proc. profesinio mokymo įstaigose dirbančių bendrojo ugdymo mokytojų ir 6 proc. profesijos mokytojų buvo jaunesni nei 30 metų amžiaus. Jaunesnių nei 30 metų mokytojų dalis bendrojo ugdymo mokyklose taip pat nebuvo didelė ir sudarė apie 3 proc.

2012–2016 m. jaunesnių nei 30 metų bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių pro-

fesinio mokymo įstaigose, dalis sumažėjo 5 proc. punktais, o 4 proc. punktais išaugo 60 metų ir vyresnių mokytojų dalis. Profesijos mokytojų amžiaus kaita 2012–2016 m. nebuvo didelė – pokytis atskirose amžiaus grupėse svyravo apie 2 proc. punktus.

Dauguma (82 proc.) profesinio mokymo įstaigose dirbančių bendrojo ugdymo mokytojų – moterys, tačiau profesijos mokytojų moterų ir vyrų santykis buvo tolygesnis – moterys sudarė 64 proc. visų profesijos mokytojų (18 pav.).

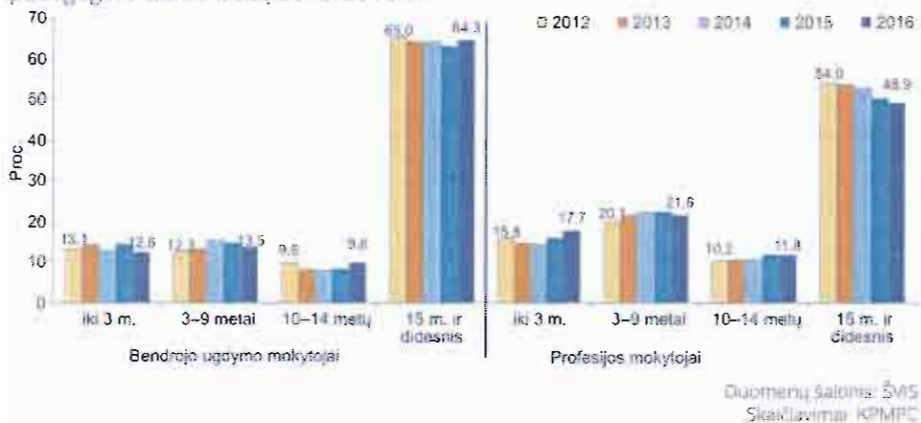
64 proc. profesinio mokymo įstaigose dirbančių bendrojo ugdymo mokytojų ir 49 proc. profesijos mokytojų turėjo 15 metų ir didesnį pedagoginio darbo stažą (19 pav.). Neseniai pradėjusių dirbti (turinčių iki 3 metų pedagoginio darbo stažą) bendrojo ugdymo mokytojų dalis 2012–2016 m. sumažėjo 0,5 proc. punkto, o profesijos mokytojų – išaugo 2 proc. punktais.

98 proc. profesinio mokymo įstaigose dirbančių bendrojo ugdymo mokytojų turėjo aukštąjį išsilavinimą, o aukštąjį išsilavinimą turinčių profesijos mokytojų dalis siekė 79 proc., aukštesnįjį išsilavinimą – 16 proc.

17 pav. Profesinio mokymo įstaigose dirbančių mokytojų pasiskirstymas pagal amžių 2012–2016 m.

Duomenų šaltinis: ŠVTS
Skaičiavimai: KPMPC

18 pav. Profesinio mokymo įstaigose dirbančių mokytojų ir vadovų moterų dalis: kaita 2012–2016 m.**19 pav.** Profesinio mokymo įstaigose dirbančių mokytojų pasiskirstymas pagal pedagoginio darbo stažą 2012–2016 m.

vidurinį išsilavinimą – 5 proc. (20 pav.). 2012–2016 m. profesijos mokytojų, turinčių aukštąjį išsilavinimą, dalis išaugo 5 proc. punktais, o turinčių aukštesnįjį išsilavinimą dalis sumažėjo 5 proc. punktais. Profesijos mokytojų, turinčių vidurinį išsilavinimą, dalis per pastaruosius metus faktiškai nepakito.

2016–2017 m. m. 48 proc. profesijos mokytojų turėjo pedagogo kvalifikaciją, 52 proc. mokytojų – bazines pedagogines ir psichologines žinias, suteikiančias teisę

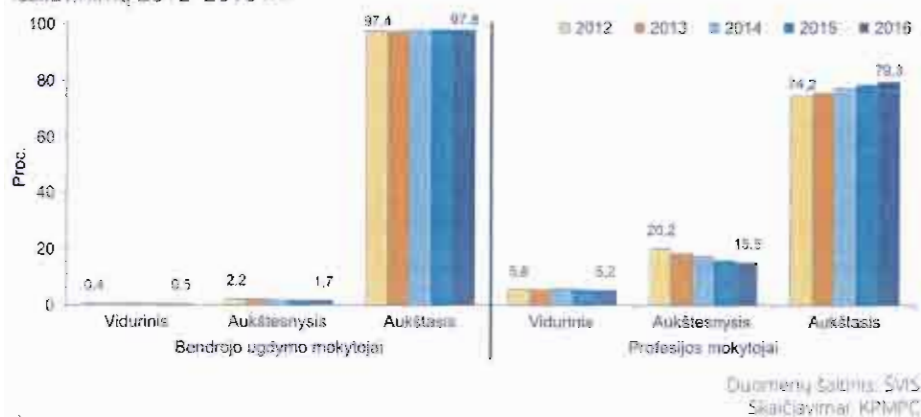
dirbti mokytoju, buvo įgiję pedagoginių-psichologinių žinių kurso metu. Tačiau 2017 m. Kvalifikacijų ir profesinio mokymo centro vykdytos apklausos duomenys atskleidė, kad, profesinio mokymo įstaigų vadovų nuomone, šių pedagoginių-psichologinių žinių kursų kokybė yra nepatenkinama. 2012–2016 m. profesijos mokytojų, turinčių pedagogo kvalifikaciją, dalis kito nedaug – padidėjo 2 proc. punktais.

2016–2017 m. m. 49 proc. profesinio

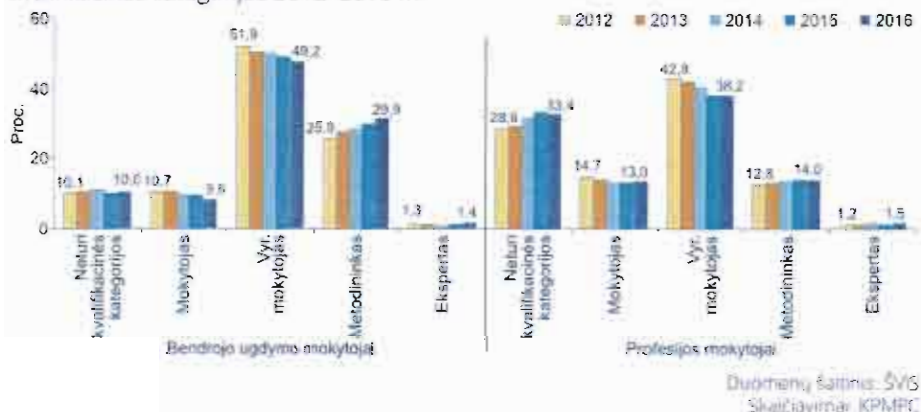
mokymo įstaigose dirbančių bendrojo ugdymo mokytojų buvo įgiję vyresniojo mokytojo, 30 proc. – mokytojo metodinio kvalifikacinės kategorijos, o 38 proc. profesijos mokytojų – turėjo vyresniojo mokytojo, 14 proc. – mokytojo metodinio kvalifikacinės kategorijos ir 33 proc. profesijos mokytojų visai nebuvo įgiję kvalifikacinės kategorijos (21 pav.). Bendrojo ugdymo ir profesijos mokytojų įgijusių mokytojo eksperto kvalifikacinę kategoriją, dalis nebuvo didelė – nesiekė 2 proc.

Vienas iš būdų profesinio mokymo įstaigų darbuotojams tobulinti kvalifikaciją yra dalyvauti tarptautinėse mainų programose. ŠVIS duomenimis, tik 5 proc. profesijos mokytojų ir 4 proc. profesinio mokymo įstaigose dirbančių bendrojo ugdymo mokytojų per pastaruosius penkerius metus buvo dalyvavę tarptautinėse mainų programose (didžiausia dalis dalyvavusiųjų tarptautinėse mainų programose buvo direktorių pavaduotojų ugdymui ir skyrių vadėjų – 11 proc.) (22 pav.). Kiek kitokius duomenis

20 pav. Profesinio mokymo įstaigose dirbančių mokytojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą 2012–2016 m.

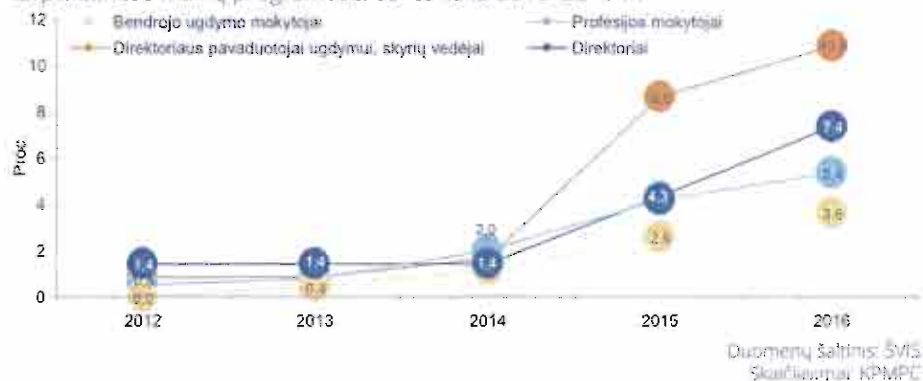
21 pav. Profesinio mokymo įstaigose dirbančių mokytojų pasiskirstymas pagal kvalifikacinės kategorijas 2012–2016 m.

pateikia švietimo mainų paramos fondas, administruojantis „Erasmus+“ programą Lietuvoje: pastaraisiais metais mobilumo vizituose į užsienio šalių profesinio mokymo įstaigas ar įmones kasmet dalyvauja daugiau nei 500 profesinio mokymo specialistų, tiesą, jų skaičius mažėja dėl išaugusių mokinių mobilumo išlaidų. Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro 2017 m.

atlikta profesinio mokymo įstaigų apklausa atskleidė, kad labiausiai profesijos mokytojams trūksta vienos iš ES užsienio kalbos mokėjimo ir gebėjimų, sudarančių mokytojų didaktinę kompetenciją – taikyti mokinių motyvavimo metodus, gebėjimo pažinti individualius mokinio poreikius, atnaujinti ir tobulinti mokymo turinį, vertinti mokinių pasiekimus ir pažangą (22 pav.).

22 pav. Profesinio mokymo įstaigose dirbančių mokytojų ir vadovų, dalyvaujančių tarptautinėse mainų programose, dalis kaita 2012–2016 m.

23 pav. Respondentų, nurodžiusių kompetencijas, kurių labiausiai trūksta profesijos mokytojams, dalis 2017 m.

Šio skyriaus paskirtis yra apibendrinti *Profesinio mokymo būklės apžvalgoje* pateiktus duomenis ir jų pagrindu nusakyti tendencijas, įvertinant pateiktą statistiką ir argumentus, daugeliu atvejų galima daryti pakankamai pagrįstas išvadas. Tačiau kai kuriais aspektais, stokojant atitinkamų rodiklių, korektiška apsiriboti tik prielaidų ir hipotezių formuliavimu. Tačiau pastarosios irgi yra neabejotinai naudingos diskusijose apie profesinio mokymo tobulinimo būdus, taip pat projektuojant kryptingą būklės analizę ateityje. Todėl šio skyriaus pavadinimas ir papildytas *diskusijos sąvoka*.

Besimokančiųjų skaičiaus ir priėmimo į profesinį mokymą taisyklių kaita. Apžvalgoje pateikti statistiniai duomenys pakankamai iliustratyviai byloja, kad pastaruosius keletą metų vis daugiau profesinio mokymo įstaigų, taip pat kolegijų ir universitetų absolventų renkasi mokymąsi pagal profesinio mokymo programas. Pastarasis faktas, turint omenyje subjektyvią tokių asmenų įvairovę, pakankamai kontroversiškas. Viena vertus, valstybė anksčiau jau investavo į šių žmonių mokymąsi, sykiu jie patys eikvojo asmenines lėšas ir pan., tačiau jie visgi grįžta toliau mokytis. Tokį siekį nuolat mokytis gali lemti ir socialinės paramos sistema – gaunamos lengvatos transportui, pirmenybė gauti valstybės finansuojamą vietą ikimokyklinio ugdymo įstaigoje, našlaičių pensiją ir pan. Faktas, kad dalis asmenų, baigę mokslą kito tipo švietimo įstaigoje, užuot tapę bedarbiais arba emigravę, renkasi profesinį mokymąsi, gali būti vertintinas ir pozityviai. Galima tikėtis, kad gerėjant studijų kokybei ir atitinkamai didėjant aukštąjį išsilavinimą ar kvalifikaciją įgijusių asmenų

įsidarbinimo galimybei, ateityje toks grįžimas mokytis į profesines mokyklas gali ir sumažėti. Visgi daug įprastesnis profesinės karjeros kėlas, kurį turėtų skatinti ir remti valstybė, yra toks, kai dalis baigusių profesinio mokymo įstaigą jos absolventų renkasi aukštojo mokslo studijas, o ne atvirkščiai.

2017 m. pirmą kartą vykdytas mokinių priėmimas į profesinio mokymo programas centralizuotai naudojant LAMA BPO informacinę sistemą parodė, lyginant su praėjusiais metais, jau keliais tūkstančiais mažesnę įstojusį į profesinio mokymo įstaigas mokinių skaičių. Naujas priėmimo organizavimo būdas padėjo užtikrinti didesnę šio proceso skaidrumą ir suveikė kaip prevencinė priemonė dirbtiniam mokinių skaičiaus didinimui. Tačiau kartu verta atsižvelgti į faktą, kad naujos priėmimo taisyklės buvo įdiegtos per palyginti labai trumpą laiką ir tai lėmė informacinės sistemos „draugiškumo vartotojui“ trūkumą ir tinkamo viešinimo, kaip dirbti su sistema, stoką. Šie nesklandumai ateityje turėtų būti pašalinti įvertinant laiko, skaitmeninio raštingumo, administracinius ir kitus sistemos funkcionavimui svarbius parametrus.

Įvertinant šioje apžvalgoje aptartą profesinio mokymo programų įgyvendinimo pasiskirstymą konkrečiose profesinio mokymo įstaigose ir jų sąsajas su turima infrastruktūra, galima teigti, kad tikslinga svarstyti esminį priėmimo mokytis į profesinio mokymo įstaigas principų persvarstymą planavimo lygmeniu. Neretai pasitaiko atvejų, kai profesinio mokymo įstaigai skiriamos infrastruktūrinės investicijos ir (ar) regioniniai darbo rinkos poreikiai akivaizdžiai neatitinka tos profesinio mokymo įstaigos įgyvendinamų profesinio mokymo

programų profilio – tai nenormali išlaidų ir naudos požiūriu situacija. Teigtina, kad būtent regioniniai darbo rinkos poreikiai ir sektorinis finansinis įsikišimas turėtų tapti viena iš svarbiausių veiksmingo ir skaidraus priėmimo į profesinio mokymo programas planavimo kriterijų.

Profesinio mokymo organizavimo modeliai. Nagrinėjant mokymosi profesinio mokymo įstaigose organizacinius aspektus, apžvalgoje išryškintas faktas, kad Lietuvoje mokinių, kurie siekia įgyti kvalifikaciją kartu su viduriniu išsilavinimu, dalis yra viena žemiausių Europos Sąjungoje, o didėja įgijusių vidurinį išsilavinimą ir vėliau pasirinkusių profesinį mokymąsi apimtis. Viena vertus, tokią situaciją lemia bendrojo ugdymo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų konkurencija dėl mokinių skaičiaus ir su tuo susijęs finansavimas. Kita vertus, mokymosi modelio, kai profesijos mokomasi kartu su vidurinio ugdymo programa, mažėjimas beveik tiesiogiai rodo ir tai, kad tebėra menkas profesinio mokymo prestižas visuomenėje. Jį menkina ir objektyvūs mokinių pasiekimai: profesinio mokymo įstaigose mokiniai demonstruoja prastesnius pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo ir valstybinių brandos egzaminų rezultatus. Neadekvačiai didelė mokymąsi pagal profesinio mokymo programas pasirinkusių mokinių dalis patiria nesėkmę per pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą. Tai kartu leidžia daryti prielaidą, kad toks pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas mažina mokinių savivertę ir pasitikėjimą savo jėgomis, nes neretai šie mokiniai į profesinio mokymo įstaigas ateina mokytis dėl to, kad jiems sunku pritaipyti bendrojo ugdymo mokyklose, jų mažesnė mokymosi motyvacija

Nekvestionuojant vidurinio ugdymo svarbos, profesinio mokymo įstaigose būtina sistemingai stiprinti bendrojo ugdymo kokybę. Vienas iš veiksmingų būdų – bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo turinio integracija, su tuo susijusi aukštesnė mokymosi motyvacija. Pavyzdžiui, inžinerinė profesinio mokymo įstaigų infrastruktūra yra paranki mokantis tikslųjų mokslų dalykų. Lietuvoje jau yra profesinio mokymo įstaigų, taikančių kokybinę dalykų integraciją, kuri gerina mokymosi pasiekimus, mažina iškritusių iš profesinio mokymo sistemos mokinių skaičių, didina mokinių mokymosi motyvaciją ir gerina savarankiško mokymosi įgūdžius.

Tėstiname profesiniame mokyme akivaizdžiai vyrauja transporto srities profesinio mokymo programos ir atitinkamai besimokančiųjų skaičius jose taip pat yra didžiausias. Tarp profesinio mokymo teikėjų didelė šių paslaugų koncentracija yra darbo rinkos mokymo centruose, todėl juose stiprėja darbo su suauguslaisiais specializacija. Tačiau šie centrai beveik „nematomi“ pirminio profesinio mokymo srityje. Siekiant plėtoti įvairiapuses paslaugas regionuose galima teigti, kad profesinio mokymo įstaigos turėtų plėtoti savo potencialą ne tik tėstiname, bet ir pirminiame mokyme ir atvirkščiai. Tėstinio ir neformaliojo profesinio mokymo atveju ateityje būtina išspręsti ankstesnio mokymo(si) pasiekimų vertinimo ir pripažinimo problemas, susiejant šį procesą su diegiamais nacionalinio lygmens profesiniais standartais ir modulinėmis profesinio mokymo programomis. Taip pat būtina stiprinti šių programų įgyvendinimo kokybės mechanizmus.

Organizuojant profesinį mokymą vyrauja mokyklinė profesinio mokymo forma,

kai teorinis mokymas derinamas su praktiniu mokymu pačioje profesinio mokymo įstaigoje arba įmonėse. Pameistrų ir pameistrystę taikančių profesinio mokymo teikėjų skaičius didėja nežymiai. Neretai profesinio mokymo organizavimas pameistrystės forma yra vykdomas tik įgyvendinant tarptautinių organizacijų ar fondų finansuojamus projektus. Pameistrystės modeliui įtvirtinti ir tolesnei jo plėtrai būtina užtikrinti esmines sąlygas, kurios iki šiol yra nepakankamos: įmonės dažnai neturi metodikos ir parengtų specialistų pameistriams mokyti, nėra įtvirtintos pameistrystės kokybės užtikrinimo procedūros; taip pat nesuformuotas skaidrus finansavimo mechanizmas įskaitant darbdavių įsipareigojimus ar paskatas jiems.

Mokytojų ir vadovų padėtis. Apžvalgoje pateikti duomenys fiksuoja profesinio mokymo įstaigų pedagoginės bendruomenės senėjimo problemą, kuri yra panašaus masto kaip ir Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose ir kai kuriose kitose Europos Sąjungos šalyse. Pritraukti naujų profesijos mokytojų sunku dėl kėlto aplinkybių: nėra sisteminio tokių pedagogų rengimo ir dalis jų „nubyra“ dėl didesnių atlyginimų į privačios veiklos sektorių. Galimas profesinio mokymo įstaigų persitvarkymas į viešąsias įstaigas turėtų iš dalies padėti spręsti profesijos mokytojų atlyginimų dydžio problemą, nes toks įstaigos statusas leidžia didesnę finansinę lankstumą lyginant su biudžetinės įstaigos veiklos specifika.

Vyresnių kaip 65 metų bendrojo ugdymo mokytojų, dirbančių profesinio mokymo įstaigose, profesijos mokytojų ir profesinio mokymo įstaigų direktorių pavaduotojų ugdymui dalis nėra didelė,

tačiau kas dešimtas profesinio mokymo įstaigos vadovas jau yra sulaukęs 65 metų ar vyresnio amžiaus. Demokratinės visuomenės požiriu jokia diskriminacija, taigi ir dėl amžiaus, nėra leistina. Taip pat nėra abejonės, kad vadovavimui taip pat labai svarbi gyvenimiška patirtis, kuri įgyjama su amžiumi. Tačiau nemažą vyresnio amžiaus vadovų dalį galima kontroversiškai interpretuoti kelių aplinkybių kontekste: iki šiol nėra faktinės vadovų rotacijos mechanizmo, taip pat periodiškai nėra vertinamos jų vadybinės kompetencijos. Pusė profesinių mokyklų vadovų turi aukščiausią vadybinę kategoriją, kuri formaliai reiškia aukščiausias vadybines kompetencijas, tačiau dažnai minėta kategorija yra įgyta ganėtinai seniai ir klausimas dėl jos adekvatumo šiais laikais yra atviras.

Keturi penktadaliai profesijos mokytojų yra įgiję aukštąjį išsilavinimą, tačiau tik pusė jų turi pedagogo kvalifikaciją. Kita pusė profesijos mokytojų bazinės pedagoginės ir psichologinės žinias, suteikiančias teisę dirbti mokytoju, yra įgiję pedagoginių-psichologinių žinių kurso metu. Tai pakankamai komplikuota aplinkybė, nes nemažai duomenų, įskaitant profesinio mokymo įstaigų vadovų nuomones, rodo vadinamojo pedagoginių-psichologinių žinių kurso silpnumą. Šiuo metu ji mokymų rinkoje siūlo ne tik aukštosios mokyklos, tačiau ir daugybė įvairių švietimo centrų ar privačių įstaigų. Pedagoginių ir andragoginių žinių būtinybė yra akivaizdi, nes ir geriausia profesijos meistrai būtinos ne tik dalyko, bet ir psichologinės bei didaktinės žinios.

Profesinio mokymo įstaigų vertinimu, profesijos mokytojams labiausiai trūksta vienos iš Europos Sąjungos kalbų mokėjimo ir didaktinės kompetencijos gebėjimų,

svarbių kokybiškam kasdieniam darbui pamokoje: taikyti mokinių motyvavimo metodus, gebėjimo pažinti individualius mokinio poreikius, atnaujinti ir tobulinti mokymo turinį, vertinti mokinių pasiekimus ir pažangą. Dar viena problema – palyginti netvari profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo sistema, kuri iš esmės remiasi ES struktūrinių fondų finansavimu ir stokoja tęstinumo.

Ugdymo turinio ir vertinimo problematika. Užsitusus diskusijoms ir suinteresuotų institucijų pozicijų derinimui, stringa jau parengtų profesinių standartų tvirtinimas. Tai glaudžiai siejasi su profesinio mokymo programų ir profesinio mokymo turinio atnaujinimu. Šiuo metu tik keturių modulių profesinio mokymo programų turinys atitinka patvirtinto profesinio standarto nustatytus reikalavimus suteikiamoms kvalifikacijoms. Kitų modulių profesinio mokymo programų turinys yra suderintas ir apsvaistytas tik sektoriniuose profesiniuose komitetuose. Tačiau dar apie 1 000 pirminio ir tęstinio profesinio mokymo programų turi būti peržiūrėti: vienos jų bus išregistruotos kaip neaktualios, kitos bus keičiamos naujomis.

Šiuo metu parengtų ir įgyvendinamų modulių profesinio mokymo programų turinys taip pat turi būti nuolat peržiūrimas ir atnaujinamas. Kelių pastarųjų metų patirtis parodė, kad šiuo metu parengtoje ir įgyvendinamose programose profesinio mokymo turinys yra suskaidytas pagal įgyjamąs kompetencijas į smulkius iki 10 kreditų apimties modulius. Mokymasis pagal tokius mažos apimties modulius nesureikia galimybės asmeniui, baigusiam tik vieną ar du modulius, įgyti darbo rinkoje

prasmingų kompetencijų rinkinį. Todėl profesinio mokymo įstaigos suaugusiems ne visada gali pasiūlyti tęstinį profesinį mokymąsi pagal tokias moduliškas profesinio mokymo programas.

Nors yra reglamentuotas būdas, kaip vertinti ir pripažinti savišvietos ir neformaliojo būdu įgytas kompetencijas, tačiau ši sistema šiuo metu neveikia dėl kelių priežasčių: profesinio mokymo įstaigoms trūksta metodinių priemonių ir pagalbos, be to, jos neretai yra nesuinteresuotos dėl finansinių priežasčių tokias kompetencijas vertinti ir pripažinti. Todėl siekiant skatinti savišvietos ir neformaliojo būdu įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą, būtina tarpinstituciniu lygmeniu susitarti dėl tokios procedūros įkainių nustatymo, dėl institucijų atsakingų už šio proceso stebėjimą, koordinavimą ir kokybės užtikrinimą, metodinės pagalbos profesinio mokymo įstaigoms teikimą.

Valdymas ir finansavimas. Lietuvoje profesinio mokymo valdymas ir koordinavimas, lyginant su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis, labai centralizuotas. Tai turėtų hipotetiškai reikšti detalai planuojamas, rinkos požiūriu adekvačias, kryptingai vertinamas ir jų pagrindu koreguojamas profesinio mokymo įstaigų veiklas. Tačiau realiai profesinio mokymo būklė neretai rodo atvirkštines tendencijas: mokymo programoms trūksta dermės su regionine darbo rinkos struktūra, mokinių kontingentas planuojamas pagal ne visai aiškius kriterijus, nemaža dalis profesinio mokymo įstaigų, turinčių sektorinius praktinio mokymo centrus, nevengia imtis daugiaprofilinės veiklos, nepaisydamos, kad anksčiau buvo skirtos investicijos jų infrastruktūrai.

Profesinio mokymo valdymas komplikuotas dėl kelių aplinkybių: centralizuotas valdymo modelis suponuoja atitinkamų (pakankamai gausių) žmogiškųjų išteklių ir aukštų kompetencijų būtinybę. Tačiau minėtų išteklių lyginant su panašaus dydžio valstybėmis nėra daug, o kai kuriais atvejais gerokai atsilieka nuo jų. ES struktūrinių fondų naudojimas, pavyzdžiui, epizodiškai įvertinant profesinio mokymo kokybę, nėra pakankamai tvarus ir stokoja išvestinių sprendimų viešojo administravimo lygmeniu. Padėtis tampa sudėtingesnė ir dėl to, kad trūksta efektyvios atsakomybės, kurią iliustratyviai rodo dalies sektorių praktinio mokymo centrų situacija, kai gerokai nukrypta nuo pradinės koncepcijos nuostatų ir sutartinių tokių centrų steigimo įsipareigojimų.

Socialinė partnerystė profesinio mokymo srityje dar tik formuojasi. Bandymai decentralizuoti profesinį mokymą traukiant į profesinio mokymo įstaigų valdymą įvairius dalininkus iki šiol neretai yra abejotinos kokybės ir naudos: pasitaiko, kad dalininkais tampa palyginti silpnos organizacijos, negalinčios veiksmingai prisidėti prie profesinio mokymo įstaigų plėtros, arba tik verslo interesų paisantys ūkio subjektai. Siekiant pertvarkyti profesinio mokymo įstaigas į viešąsias, tikslinga aiškiai įvertinti ligšiolinę viešųjų įstaigų valdymo kokybę ir problemas. Priešingu atveju galima susidurti su potencialiomis naujųjų – būsimųjų dalininkų – klaidomis ar netgi piktnaudžiavimu.

Ieškoma atsakymo, kaip užtikrinti kuo didesnį sektorių praktinių mokymo centrų veiklos kryptingumą, kurio šiuo metu stokojama. Tęstinio profesinio mokymosi srityje trūksta aiškumo dėl dalyvių registravimo, įgyvendinamų programų kiekybi-

nės ir kokybinės stebėsenos; epizodiškai veikia mokymosi pasiekimų pripažinimo sistema. Profesinio mokymo planavimas ir programinis įgyvendinimas turi būti aiškiau suderintas tarp skirtingų asignavimų valdytojų, pirmiausia – Švietimo ir mokslo, Socialinės apsaugos ir darbo bei Ūkio ministerijų. Finansavimo aspektu būtina detaliau įvertinti ES struktūrinių fondų investicijas, taip pat aiškiau pagrįsti asignavimus pirminio profesinio mokymo įstaigoms, nes statistinis „išsibarstymas“ (kiek skirama daugiausia ir mažiausia lėšų vienam mokiniui) yra labai didelis.

Apžvalgos aktualumas ir nauja Profesinio mokymo įstatymo redakcija.

Lietuvos Respublikos Seimui svarstyti pateiktoje naujoje *Profesinio mokymo įstatymo redakcijoje* atsispindi esminiai ir sisteminiai profesinio mokymo tobulinimo siekliai: profesinių mokyklų statuso pertvarkymas į viešąsias įstaigas siekiant paskatinti veiksmingą verslo dalyvavimą profesiniame mokyme, praktinio mokymo gerinimas ir pamelstrystės plėtra, neformaliai įgytų žinių ir įgūdžių pripažinimo plėtojimas, sektorių profesinių komitetų funkcijų išplėtimas, profesinio mokymo stebėsenos įdiegimas ir efektyvus jos rezultatų naudojimas, valdymo ir koordinavimo funkcijų patikslinimas siekiant veiksmingai plėtoti sistemą ir kt. Atliktą profesinio mokymo būklės analizę pagrindžia minėtų siekių būtinumą ir kartu padeda išryškinti jų įgyvendinimo kryptis, kurios galėtų (turėtų) atsispindėti arba pačiam įstatyme, arba poįstatyminiuose teisės aktuose. Aktyviose diskusijose dėl profesinio mokymo plėtojimo šiuo metu yra labai svarbūs susitarimai ir įsipareigojimai, visų pirma dėl socialinės partnerystės stipri-

nimo ir atsakomybės didinimo; socialinių partnerių tiesioginio įsitraukimo į profesinio mokymo įstaigų valdymą, sektoriinių profesinių komitetų realaus įgalinimo spręsti konkrečiame ūkio sektoriuje kylančius klausimus, susijusius su žmogiškųjų išteklių poreikiu, jų kompetencijų nustatymu, profesinio mokymo apimčių ir turinio

planavimu. Taip pat būtina neatidėliotinai spręsti profesinio mokymo įstaigų tinklo, jų įgyvendinamų profesinio mokymo programų ir investicijų dermės klausimus, kas neišvengiamai siesis tiek su priėmimo į profesinio mokymo programas peržiūra ir tobulinimu, tiek su profesinio mokymo turinio peržiūra.

Vidutinis darbuotojų skaičius regionuose pagal ekonominės veiklos rūšis 2016 m.

EVRS seks- cija	EVRS sektoriaus pavadinimas	Iš viso	Asmenys	Kultūra	Kitos dės	Mažųjų pajamų	Pajamų dės	Stadijų gėn	Tiesių gėn	Utemas	Vilniaus
	Iš viso	1 251 014	41 131	252 610	126 791	38 642	72 160	91 077	25 304	44 153	520 102
A	Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	29 686	1 188	5 202	2 077	1 004	8 534	5 976	1 123	1 082	5 456
B	Šiurkštus ir kasybų eksploatavimas	2 618	22	967	471	20			61	272	317
C	Apdirbamoji gamyba	199 344	6 777	50 017	23 212	8 864	16 965	16 783	4 931	9 758	52 531
D	Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	12 330	325	1 567	1 031	443	863	577	200	375	6 678
E	Gyvenamasis statybos, nuosėdų valymas ir t. t.	15 108	484	2 354	1 699	565	1 040	5 104		920	1 671
F	Statyba	48 330	3 411	19 233	10 062	2 190	5 652	16 071	1 480	5 116	41 703
G	Gėdmeninė ir maistinė prekyba ir t. t.	218 170	5 032	47 811	10 646	5 286	9 084	12 452	8 338	7 002	102 306
H	Transportas ir saugumas	110 119	3 505	17 427	15 539	2 893	4 403	10 372	2 056	2 655	66 134
I	Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	38 423	1 419	8 475	5 290	1 021	1 355	1 940	495	694	13 408
J	Sveikata ir ryšiai	28 026	157	4 815	616	225	301	1 018	54	209	25 280
K	Finansinė ir draudimo veikla	15 662	14	365	389	73			76	88	13 734
L	Neįskaitantys turto operacijos	18 539	507	3 309	2 046	484	790	1 102	341	599	9 017
M	Prilaukus, maisto ir techninės veikla	52 014	593	9 400	2 614	439	1 144	1 396	268	665	23 685
N	Administracinė ir aptarnavimo veikla	54 396	954	1 508	1 816	336	1 576	2 446	568	1 028	20 268
O	Viešasis valdymas ir gyvybės, privačiosios socialinės draudimas	79 996	3 689	8 249	5 295	2 579	4 341	4 434	2 374	2 177	43 667
P	Gyvenimas	142 354	5 781	32 107	15 862	6 215	9 830	12 560	3 779	5 753	44 170
Q	Gėdmenų sveikatos priežiūra ir socialiniai darbai	105 303	5 116	252 48	12 051	4 047	7 005	8 814	2 945	3 287	32 336
R	Mėtinė, pramoninė ir paslaugų organizavimas	27 293	1 247	5 313	2 703	792	1 798	1 205	623	907	16 448
S	Kitas aptarnavimo veikla	13 303	467	2 701	954	205	542	832	116	400	6 588

Konfidencialūs duomenys.
Duomenų šaltinis: LSO.

Vidutinis mėnesinis neto darbo užmokestis regionuose pagal ekonominės veiklos rūšis, eurai 2016 m.

EVRS klasė	EVRS veiklos pavadinimas	U. viso	Asmenų	Kauno	Klaipėda	Marijampolė	Panovėžius	Šiauliai	Tauragės	Telšiai	Utenos	Vilniaus
	Iš viso	602,3	518,9	592,5	587,4	505,5	532,9	517,3	494,9	538,8	526,3	665,9
A	Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	532,6	541,1	540,8	538,2	563,2	527,8	530,9	498,7	438,0	451,7	543,5
B	Pasvylė ir karnų eksploatavimas	725,3	328,9	725,9	814,1	453,8		838,7		533,2	304,0	702,8
C	Apdirbami gamyba	621,4	534,8	640,9	359,0	547,7	630,0	553,7	490,2	698,2	516,1	642,0
D	Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	765,2	616,4	712,0	719,0	520,3	579,9	642,5	454,1	536,4	574,9	866,3
E	Vandens tiekimas, nuotekų valymas ir t.t.	614,9	538,4	572,8	619,8	576,8	576,5	518,9	511,0	578,5		576,2
F	Statyba	560,6	504,0	573,0	519,8	497,9	604,7	533,8	553,2	520,2	490,3	591,4
G	Didmeninė ir mažmeninė prekyba ir t.t.	558,5	479,0	502,8	493,7	422,7	483,8	444,8	495,4	405,5	405,7	600,3
H	Transportas ir sandėliavimas	572,9	445,7	540,0	665,8	409,0	467,2	440,3	431,0	446,0	447,0	615,0
I	Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	422,1	436,4	410,2	409,0	354,5	357,1	377,5	412,2	346,7	352,0	650,0
J	Informacija ir ryšiai	1 003,5	556,4	848,1	624,6	564,2	482,4	601,6	558,3	423,3	535,2	1 094,9
K	Finansinė ir draudimo veikla	1 088,9	541,5	700,0	562,8	496,0	578,9		635,3	506,6	521,1	1 141,8
L	Nejudamojo turto operacijos	551,3	429,6	510,3	472,3	510,6	434,4	403,4	405,4	475,8	462,0	625,3
M	Profesinė, mokymų ir techninė veikla	746,2	439,0	682,0	631,3	628,6	476,2	543,9	517,2	551,3	635,2	801,2
N	Administracinė ir aptarnavimo veikla	520,9	459,9	493,0	603,0	497,8	434,6	450,8	536,2	517,8	471,1	523,2
O	Viešųjų valdymų ir gyvybiškai reikalingų paslaugų veikla	724,3	652,7	684,9	701,6	640,1	655,8	640,9	460,2	642,7	645,8	778,5
P	Sveikatos	540,1	490,7	565,8	510,8	496,1	483,1	495,8	490,2	502,0	479,5	580,8
Q	Žmonių sveikatos priežiūra ir socialiniai darbai	595,7	540,8	572,1	589,0	498,7	591,3	562,3	550,5	534,6	560,0	640,7
R	Mėtinės, pramoninės ir polio organizavimo veikla	504,2	479,4	489,8	409,6	437,0	451,0	457,9	482,1	457,0	430,3	548,3
S	Kitą aptarnavimo veikla	519,7	400,2	486,1	402,8	401,5	436,5	414,0	376,7	380,8	381,6	596,3

— konfidencialūs skaičiai
Duomenų šaltinis: LSO

Nuolatinių 14–29 metų gyventojų skaičius 2017 m. pradžioje

Amžius	14–15	16–18	19–20	21–22	23–24	25–29
Lietuvos Respublika	52 802	93 497	65 953	69 608	79 474	193 381
Alytaus apskritis	2 701	4 898	3 430	3 840	4 275	5 024
Kauno apskritis	10 406	18 344	13 304	13 767	15 584	41 089
Klaipėdos apskritis	5 847	10 394	7 269	7 715	8 715	21 100
Marijampolės apskritis	3 215	5 682	3 924	4 183	4 541	5 740
Panėvėžio apskritis	4 486	7 872	5 841	6 013	6 890	12 483
Šiaulių apskritis	5 247	9 575	6 950	7 001	8 272	15 639
Tauragės apskritis	2 093	3 907	2 731	3 101	3 340	5 779
Telšių apskritis	2 900	5 403	3 818	4 150	4 657	7 905
Utenos apskritis	2 312	4 293	3 084	3 324	3 675	7 233
Vilniaus apskritis	13 594	23 129	15 603	16 424	19 935	65 383

Duomenų šaltinis: LSD

PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGOS

Profesinio mokymo įstaigų skaičiaus kaita 2010–2016 m.

Mokyklos tipas	2010–2011	2011–2012	2012–2013	2013–2014	2014–2015	2015–2016	2016–2017
Iš viso profesinio mokymo įstaigų	78	75	76	75	79	76	74
Valstybinių	75	72	73	73	77	73	71
Iš jų, kurių steigėja yra Švietimo ir mokslo ministerija	72	69	70	70	74	70	67
Iš jų viešosios įstaigos	15	25	25	25	26	23	23
Nevalstybinių	3	3	3	2	2	3	3

PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGŲ MOKINIAI

Mokinių skaičiaus kaita 2010–2016 m.

	2010–2011	2011–2012	2012–2013	2013–2014	2014–2015	2015–2016	2016–2017
Iš viso mokinių	49505*	46530*	44797*	45635*	46462*	46543*	47661*
Valstybinėse profesinio mokymo įstaigose	49422	46436	44663	45463	46237	46269	47409
Nevalstybinėse profesinio mokymo įstaigose	83	94	134	172	225	274	252
Priimta	22211	20134	20865	22413	23278*	23672*	25631*
I valstybines profesinio mokymo įstaigas	22169	20080	20784	22317	23147	23520	25511
I nevalstybines profesinio mokymo įstaigas	42	54	81	96	131	152	120
Baigė	14979**	16594**	16738**	15954**	16177**	16859**	18080**
Valstybinę profesinio mokymo įstaigą	14962	16568	16714	15914	16124	16796	17985
Nevalstybinę profesinio mokymo įstaigą	17	26	24	40	53	63	95

*Išskaičiuoti ir profesinio mokymo įstaigų mokiniai, kurie mokosi tik pagal pagrindinio ugdymo programą.

**Išskaičiuoti ir reorganizuotas profesinio mokymo įstaigas baigę mokiniai.

8 Vertinamo turto ir turto naudotojo aprašymas

DIEVENIŠKIŲ TECHNOLOGIJŲ IR VERSLO MOKYKLA įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190804176. Mokyklos buveinė – Geranionų g.38, LT -17138 Dieveniškės, Šalčininkų rajonas. Mokyklos grupė – profesinio mokymo įstaiga. Mokyklos kalba – lietuvių ir kitomis tautinių mažumų kalbomis. Mokyklos teisinė forma – biudžetinė įstaiga.

1963 m. liepos 11 d. įsteigta Dieveniškų kaimo profesinė technikos mokykla Nr.17. Per laikotarpį nuo 1963 m. iki 2009 m. mokyklos pavadinimas keistas keletą kartų. Nuo 2009 m. mokyklai suteiktas Dieveniškų technologijų ir verslo mokyklos vardas.

Mokiniai turi galimybę atlikti praktiką ne tik Lietuvoje, bet ir užsienio valstybėse. Pirma užsienio šalis, kurioje mokiniai atliko praktiką, buvo Lenkija, vėliau mokiniai stažavosi Italijoje, D. Britanijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Norvegijoje ir kitose šalyse. Kirpėjo, virėjo, technikos priežiūros mokymo programų baigiamojo kurso mokiniai atliko mokomąją praktiką Vokietijoje, Italijoje, Turkijoje. Būsimieji technikos priežiūros verslo darbuotojai turi galimybę atlikti mokomąją praktiką Maltos autoservisuose.

2018 m. birželio 30 d. mokykloje mokėsi 147 mokiniai, darbuotojų skaičius – 59 darbuotojų.

Mokykloje mokoma pagal šias studijų programas:

- ✓ Apdailininko (statybininko);
- ✓ Virėjo;
- ✓ Dailiųjų tekstilės dirbinių gamintojo;
- ✓ Automobilų elektros įrengimų remontininko,
- ✓ Automobilų mechaniko;
- ✓ Virėjo;
- ✓ Dailiųjų metalo dirbinių gamintojo;
- ✓ Dailiųjų tekstilės dirbinių gamintojo;
- ✓ Komunalinio ūkio paslaugų darbuotojo,
- ✓ Dekoratyvinio želdinimo ir aplinkos tvarkymo verslo darbuotojo.

Mokykloje TEIKIAMOS PASLAUGOS:

- Traktorininkų kursai
- Valgykla
- Ūkininkų kursai
- Bendrabutis
- Vairavimo mokykla

Vertinamas turtas apžiūrėtas Šalčininkų r. sav. Dieveniškų mstl. Geranionų g. 38. Apžiūros metu turtas buvo fotografuojamas ir filmuojamas. Turto apžiūros medžiaga pateikiama skaitmeninėje laikmenoje. Turto būklė nustatyta apžiūrint turtą išoriškai, bei pagal užsakovo suteiktą žodinę informaciją apžiūros metu. Vertinamo turto sąrašas su identifikaciniais numeriais (inventoriniais numeriais), amžiumi (įsigijimo data, įvedimo į eksploataciją data) pateikiamas žemiau esančiose skaičiavimo lentelėse. Turtas yra prižiūrėtas, tvarkingas ir tinkamas naudojimui.

Vertinamo turto nuosavybė nustatyta remiantis užsakovo pateiktais įstaigos nuostatais, transporto priemonių techniniais pasais. Dokumentų kopijos yra pridėamos prieduose.

Vinius 2018 m.

9 Vertinamų objektų rinkos vertės nustatymas

Apskaičiuojama sąlyginė transporto priemonės (-ių) rinkos vertė palyginamuoju metodu

Vertinamų transporto priemonių vidutinė vertė skaičiuojama lyginamosios vertės metodu. Kadangi nėra informacijos apie panašaus turto sandorių kainas, todėl, pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymą "Dėl turto ir verslo vertinimo metodikos patvirtinimo" 2012-04-27 Nr. 1K-159, remiamasi panašaus turto pasiūlymų kainomis.

Įprasta, kad skelbiama turto pardavimo kaina būna aukštesnė nei vėliau sutarta pirkimo – pardavimo ar nuomos sandorio suma. 2016 lapkričio 18d. buvo atlikta 59 atestuotų turto vertintojų bei vertintojų asistentų apklausa, kurios rezultatai patvirtina išsakytą teiginį. Išsami informacija apie respondentus, jų kvalifikaciją, nekilnojamojo bei kilnojamojo turto profesinę patirtį bei jų atsakymus saugoma LTVA archyve. Apklausos dalyvių buvo paprašyta įvardinti tipinę nuolaidą turto pardavimo bei nuomos atveju. Pažymėtina, kad rinkoje yra galimi ir išskirtiniai atvejai, kuomet pardavėjas skuba parduoti savo turtą ar subjektyviai vertina savo turto savybes, kas lemia tiek mažesnę, tiek didesnę nei įprastą pasiūlos nuolaidą.

Kilnojamasis turtas

2016 m. lapkričio 18 d. apklausus 17 kilnojamojo turto vertintojų bei 12 kilnojamojo turto vertintojų asistentų nustatyta, kad įprastu atveju pardavimo nuolaida sudaro:

- Lengvieji automobiliai – 8%;
- Motociklai – 8%;
- Mikroautobusai, autobusai – 8%;
- Krovininis transportas – 8%;
- Priekabos ir puspriekabės – 8%;
- Statybos, sandėliavimo ir komunalinė technika – 8%;
- Žemės ūkio ir miško technika – 9%;
- Vandens transportas – 9%;
- Baldai – 11%;
- Audio, video technika – 12%;
- Kompiuterinė technika – 13%;
- Buitinė technika – 12%;
- Prekybinė technika – 12%;
- Pramoninė technika – 12%.

Lentelė 3 – Informacija apie KT pardavimo nuolaidas

	Lengvieji automobiliai	Motociklai	Mikroautobusai, autobusai	Krovininis transportas	Priekabos ir puspriekabės	Statybos, sandėliavimo ir komunalinė technika	Žemės ūkio ir miško technika	Vandens transportas	Baldai	Audio, video technika	Kompiuterinė technika	Buitinė technika	Prekybinė technika	Pramoninė technika
Respondentai	29	21	23	23	22	14	17	11	16	14	14	14	12	11
Vidutinis dydis	8%	8%	8%	8%	8%	8%	9%	9%	11%	12%	13%	12%	12%	12%
Variacijos koeficientas	80.1 %	51.4 %	48.7 %	68.0 %	62.3 %	59.5 %	57.4 %	68.2 %	71.3 %	39.7 %	33.8 %	50.0 %	27.9 %	28.8 %

Skaičiuojant transporto priemonės (-ių) sąlyginę vertę, palyginamojo objekto pardavimo kaina yra nurodoma su nuolaida.

Palyginamieji objektai esantys atviroje rinkoje buvo parinkti kuo panašesni į vertinamą turtą, pagal savo charakteristikas. Turtas atliekantis tą pačią funkciją, su kuo įmanoma panašesnę komplektaciją ir turimais priedais jeigu tokių yra.

Duomenys apie vertinamąjį objektą:

lengvasis automobilis

Markė ir modelis:	VW Golf	Valstybinis Nr.:	FFU636
Identifikacijos Nr.:	WVWZZZ1KZBP116240	Variklio darbinis tūris, cm³:	1598
Pirmos registracijos data/ gamybos metai:	2/22/2011	Galia, kW:	66
Degalų rūšis:	Dyzelinas	Kėbulo tipas:	M1-AC
TP rida pagal Transeksta:	172211	Odometro parodymai, km:	n/d
TP būklė:	vidutiniška	Spalva:	balta

Odometro parodymai užfiksuoti apžiūros metu apžiūrint TP. Jeigu transporto priemonės odometro parodymų nepavyko apžiūrėti apžiūros metu, rida nustatoma remiantis Lietuvos techninės apžiūros įmonių asociacija „Transeksta“ :

Tipiškiausi palyginamieji objektai vertinamam turtui

Palyginamojo objekto markė , modelis	VW Golf	VW Golf	VW Golf
Pirmos registracijos / gamybos data	2011	2011	2011
Variklio darbinis tūris, cm³	1598	1598	1598
Kuro rūšis:	Dyzelinas	Dyzelinas	Dyzelinas
Rida (km)	125000	87000	93000
Kaina (Eur) (K)	6,999 €	7,300 €	7,790 €
Kaina po derybų (Eur) (K)	6,439 €	6,716 €	7,167 €
Vidutinė rinkos vertė:	6774		

Skaiciavimo seka: $(6439+6716+7167) / 3 = 6774$. Priimama sąlyginė rinkos vertė € yra: 6800

1 palyginamasis objektas :

https://suchen.mobile.de/fahrzeuge/details.html?id=268512844&damageUnrepaired=NO_DAMAGE_UNREPAIRED&fuels=DIESEL&isSearchRequest=true&makeModelVariant1.makeId=25200&makeModelVariant1.modelGroupId=29&maxFirstRegistrationDate=2011&maxPowerAsArray=67&maxPowerAsArray=KW&minFirstRegistrationDate=2011&minPowerAsArray=65&minPowerAsArray=KW&pageNumber=1&scopeId=C&sfmr=false&transmissions=MANUAL_GEAR&searchId=4f53c707-5d3f-294a-cc4f-3d4807ea28ec

2 palyginamasis objektas :

https://suchen.mobile.de/fahrzeuge/details.html?id=269896309&damageUnrepaired=NO_DAMAGE_UNREPAIRED&fuels=DIESEL&isSearchRequest=true&makeModelVariant1.makeId=25200&makeModelVariant1.modelGroupId=29&maxFirstRegistrationDate=2011&maxPowerAsArray=67&maxPowerAsArray=KW&minFirstRegistrationDate=2011&minPowerAsArray=65&minPowerAsArray=KW&pageNumber=1&scopeId=C&sfmr=false&transmissions=MANUAL_GEAR&searchId=4f53c707-5d3f-294a-cc4f-3d4807ea28ec

3 palyginamasis objektas :

https://suchen.mobile.de/fahrzeuge/details.html?id=267222493&damageUnrepaired=NO_DAMAGE_UNREPAIRED&fuels=DIESEL&isSearchRequest=true&makeModelVariant1.makeId=25200&makeModelVariant1.modelGroupId=29&maxFirstRegistrationDate=2011&maxPowerAsArray=67&maxPowerAsArray=KW&minFirstRegistrationDate=2011&minPowerAsArray=65&minPowerAsArray=KW&pageNumber=1&scopeId=C&sfmr=false&transmissions=MANUAL_GEAR&searchId=4f53c707-5d3f-294a-cc4f-3d4807ea28ec

Transporto priemonės sąlyginė rinkos vertė :

6,800 €

Duomenys apie vertinamąjį objektą: lengvasis automobilis

Markė ir modelis:	VW Transporter	Valstybinis Nr.:	BEM234
Identifikacijos Nr.:	WV2ZZZ70ZMH070565	Variklio darbinis tūris, cm³:	2461
Pirmos registracijos data/ gamybos metai:	5/24/1991	Galia, kW:	81
Degalų rūšis:	Benzinas	Kėbulo tipas:	M1-AF
TP rida pagal Transeksta:	367491	Odometro parodymai, km:	n/d
TP būklė:	vidutiniška	Spalva:	balta

Odometro parodymai užfiksuoti apžiūros metu apžiūrint TP. Jeigu transporto priemonės odometro parodymų nepavyko apžiūrėti apžiūros metu, rida nustatoma remiantis Lietuvos techninės apžiūros įmonių asociacija „Transeksa“ :

Tipiškiausi palyginamieji objektai vertinamam turtui

Palyginamojo objekto markė , modelis	VW Transporter	VW Transporter	VW Transporter
Pirmos registracijos / gamybos data	1991	1991	1991
Variklio darbinis tūris, cm³	2461	2461	2461
Kuro rūšis:	Benzinas	Benzinas	Benzinas
Rida (km)	434000	298000	310000
Kaina (Eur) (K)	1,500 €	1,850 €	1,990 €
Kaina po derybų (Eur) (K)	1,380 €	1,702 €	1,831 €
Vidutinė rinkos vertė:	1638		

Skaiciavimo seka: $(1380+1702+1831) / 3 = 1638$. Priimama sąlyginė rinkos vertė € yra: 1600

1 palyginamasis objektas :

https://suchen.mobile.de/fahrzeuge/details.html?id=269863216&damageUnrepaired=NO_DAMAGE_UNREPAIRED&isSearchRequest=true&makeModelVariant1.makeId=25200&makeModelVariant1.modelGroupId=2&maxFirstRegistrationDate=1991&maxPowerAsArray=84&maxPowerAsArray=KW&minFirstRegistrationDate=1991&minPowerAsArray=80&minPowerAsArray=KW&pageNumber=1&scopeId=C&sfmr=false&searchId=b2bd0c25-8633-cbbe-c9dc-a91bd2996fdf

2 palyginamasis objektas :

https://suchen.mobile.de/fahrzeuge/details.html?id=269264506&damageUnrepaired=NO_DAMAGE_UNREPAIRED&isSearchRequest=true&makeModelVariant1.makeId=25200&makeModelVariant1.modelGroupId=2&maxFirstRegistrationDate=1991&maxPowerAsArray=84&maxPowerAsArray=KW&minFirstRegistrationDate=1991&minPowerAsArray=80&minPowerAsArray=KW&pageNumber=1&scopeId=C&sfmr=false&searchId=b2bd0c25-8633-cbbe-c9dc-a91bd2996fdf

3 palyginamasis objektas :

https://suchen.mobile.de/fahrzeuge/details.html?id=269585414&damageUnrepaired=NO_DAMAGE_UNREPAIRED&isSearchRequest=true&makeModelVariant1.makeId=25200&makeModelVariant1.modelGroupId=2&maxFirstRegistrationDate=1991&maxPowerAsArray=84&maxPowerAsArray=KW&minFirstRegistrationDate=1991&minPowerAsArray=80&minPowerAsArray=KW&pageNumber=1&scopeId=C&sfmr=false&searchId=b2bd0c25-8633-cbbe-c9dc-a91bd2996fdf

Transporto priemonės sąlyginė rinkos vertė :

1,600 €

Duomenys apie vertinamą objektą:

autopriekaba

Markė ir modelis:	Rydwon Euro A750/2	Valstybinis Nr.:	AM767
Identifikacijos Nr.:	SYBA0602050001784	Variklio darbinis tūris, cm ³ :	n/d
Pirmos registracijos data/ gamybos metai:	11/15/2005	Galia, kW:	n/d
Degalų rūšis:		Kėbulo tipas:	n/d
TP rida pagal Transeksta:	n/d	Odometro parodymai, km:	n/d
TP būklė:	vidutiniška	Spalva:	PILKA

Odometro parodymai užfiksuoti apžiūros metu apžiūrint TP. Jeigu transporto priemonės odometro parodymų nepavyko apžiūrėti apžiūros metu, rida nustatoma remiantis Lietuvos techninės apžiūros įmonių asociacija „Transeksta“ :

Tipiškiausi palyginamieji objektai vertinam turtui

Palyginamojo objekto markė , modelis	Belaz 8120	Easyline 200	Lengvojo automobilio priekaba
Pirmos registracijos / gamybos data	2006	2008	2008
Variklio darbinis tūris, cm ³	n/d	n/d	n/d
Kuro rūšis:	-	-	-
Rida (km)	-	-	-
Kaina (Eur) (K)	420 €	590 €	800 €
Kaina po derybų (Eur) (K)	386 €	543 €	736 €
Vidutinė rinkos vertė:	555		

Skaiciavimo seka: (386+543+736) / 3 =555. Priimama sąlyginė rinkos vertė € yra: 600

1 palyginamasis objektas : <https://autoplus.lt/skelbimai/belaz-8120-lengvuju-automobiliu-priekabos-7836>

2 palyginamasis objektas : <https://autoplus.lt/skelbimai/kita-easyline-200-lengvuju-automobiliu-priekabos>

3 palyginamasis objektas : <https://autoplus.lt/skelbimai/kita-lengvuju-automobiliu-priekabos-7402279.htm>

Transporto priemonės sąlyginė rinkos vertė :

600 €

Duomenys apie vertinamąjį objektą: traktoriaus priekaba

Markė ir modelis:	2PTS-4	Valstybinis Nr.:	AL2589
Identifikacijos Nr.:	n/d	Variklio darbinis tūris, cm³:	n/d
Pirmos registracijos data/ gamybos metai:	1988.01.01	Galia, kW:	n/d
Degalų rūšis:		Kėbulo tipas:	n/d
TP rida pagal Transeksta:	n/d	Odometro parodymai, km:	n/d
TP būklė:	vidutiniška	Spalva:	n/d

Odometro parodymai užfiksuoti apžiūros metu apžiūrint TP. Jeigu transporto priemonės odometro parodymų nepavyko apžiūrėti apžiūros metu, rida nustatoma remiantis Lietuvos techninės apžiūros įmonių asociacija „Transeksta“ :

Tipiškiausi palyginamieji objektai vertinamam turtui

Palyginamojo objekto markė , modelis	2-PTS-4	2-PTS-4	1-PTS-2
Pirmos registracijos / gamybos data	1988	1988	1988
Variklio darbinis tūris, cm³	n/d	n/d	n/d
Kuro rūšis:	-	-	-
Rida (km)	-	-	-
Kaina (Eur) (K)	1,200 €	1,200 €	1,449 €
Kaina po derybų (Eur) (K)	1,092 €	1,092 €	1,319 €
Vidutinė rinkos vertė:	1168		

Skaiciavimo seka: $(1092+1092+1319) / 3 = 1168$. Priimama sąlyginė rinkos vertė € yra: 1200

1 palyginamasis objektas : <https://www.skelbiu.lt/skelbimai/puspriekabe-37363903.html>

2 palyginamasis objektas : <https://www.skelbiu.lt/skelbimai/puspriekabe-35697027.html>

3 palyginamasis objektas : <https://www.skelbiu.lt/skelbimai/priekaba-1pts2-37382021.html>

Transporto priemonės sąlyginė rinkos vertė :

1,200 €

Duomenys apie vertinamą objektą:

Ratinis traktorius

Markė ir modelis:	MTZ 80	Valstybinis Nr.:	8292LE
Identifikacijos Nr.:	92462	Variklio darbinis tūris, cm³:	n/d
Pirmos registracijos data/ gamybos metai:	1/1/1979	Galia, kW:	57.8
Degalų rūšis:	Dyzelinas	Kėbulo tipas:	n/d
TP rida pagal Transeksta:	n/d	Odometro parodymai, km:	n/d
TP būklė:	vidutiniška	Spalva:	n/d

Odometro parodymai užfiksuoti apžiūros metu apžiūrint TP. Jeigu transporto priemonės odometro parodymų nepavyko apžiūrėti apžiūros metu, rida nustatoma remiantis Lietuvos techninės apžiūros įmonių asociacija „Transeksta“ :

Tipiškiausi palyginamieji objektai vertinam turtui

Palyginamojo objekto markė , modelis	MTZ - 82 UK	MTZ - 82 UK	MTZ - 82 UK
Pirmos registracijos / gamybos data	1988	1994	1989
Variklio darbinis tūris, cm³	n/d	n/d	n/d
Kuro rūšis:	Dyzelinas	Dyzelinas	Dyzelinas
Rida (km)	-	-	-
Kaina (Eur) (K)	4,670 €	4,750 €	3,000 €
Kaina po derybų (Eur) (K)	4,250 €	4,323 €	2,730 €
Vidutinė rinkos vertė:	3767		

Skaiciavimo seka: $(4250+4323+2730) / 3 = 3767$. Priimama salyginė rinkos vertė € yra: 3800

1 palyginamasis objektas : <https://www.skelbiu.lt/skelbimai/mtz-82-36788753.html>

2 palyginamasis objektas : <https://www.skelbiu.lt/skelbimai/mtz-82-36765481.html>

3 palyginamasis objektas : <https://www.skelbiu.lt/skelbimai/mtz-82-36866139.html>

Transporto priemonės salyginė rinkos vertė :

3,800 €

Duomenys apie vertinamą objektą:

Ratinis traktorius

Markė ir modelis:	MTZ 80	Valstybinis Nr.:	8293LE
Identifikacijos Nr.:	583401	Variklio darbinis tūris, cm³:	n/d
Pirmos registracijos data/ gamybos metai:	1/1/1988	Galia, kW:	57.8
Degalų rūšis:	Dyzelinas	Kėbulo tipas:	n/d
TP rida pagal Transeksta:	n/d	Odometro parodymai, km:	n/d
TP būklė:	vidutiniška	Spalva:	n/d

Odometro parodymai užfiksuoti apžiūros metu apžiūrint TP. Jeigu transporto priemonės odometro parodymų nepavyko apžiūrėti apžiūros metu, rida nustatoma remiantis Lietuvos techninės apžiūros įmonių asociacija „Transeksta“ :

Tipiškiausi palyginamieji objektai vertinam turtui

Palyginamojo objekto markė , modelis	MTZ - 82 UK	MTZ - 82 UK	MTZ - 82 UK
Pirmos registracijos / gamybos data	1988	1994	1989
Variklio darbinis tūris, cm³	n/d	n/d	n/d
Kuro rūšis:	Dyzelinas	Dyzelinas	Dyzelinas
Rida (km)	-	-	-
Kaina (Eur) (K)	4,670 €	4,750 €	3,000 €
Kaina po derybų (Eur) (K)	4,250 €	4,323 €	2,730 €
Vidutinė rinkos vertė:	3767		

Skaiciavimo seka: $(4250+4323+2730) / 3 = 3767$. Priimama sąlyginė rinkos vertė € yra: 3800

1 palyginamasis objektas : <https://www.skelbiu.lt/skelbimai/mtz-82-36788753.html>

2 palyginamasis objektas : <https://www.skelbiu.lt/skelbimai/mtz-82-36765481.html>

3 palyginamasis objektas : <https://www.skelbiu.lt/skelbimai/mtz-82-36866139.html>

Transporto priemonės sąlyginė rinkos vertė :

3,800 €

Duomenys apie vertinamą objektą:

Ratinis traktorius

Markė ir modelis:	MTZ Belarus 952.3	Valstybinis Nr.:	3761LE
Identifikacijos Nr.:	09902113	Variklio darbinis tūris, cm³:	n/d
Pirmos registracijos data/ gamybos metai:	1/1/2007	Galia, kW:	57.8
Degalų rūšis:	Dyzelinas	Kėbulo tipas:	n/d
TP rida pagal Transeksta:	n/d	Odometro parodymai, km:	n/d
TP būklė:	vidutiniška	Spalva:	n/d

Odometro parodymai užfiksuoti apžiūros metu apžiūrint TP. Jeigu transporto priemonės odometro parodymų nepavyko apžiūrėti apžiūros metu, rida nustatoma remiantis Lietuvos techninės apžiūros įmonių asociacija „Transeksta“ :

Tipiškiausi palyginamieji objektai vertinam turtui

Palyginamojo objekto markė , modelis	MTZ Belarus 952.3	MTZ Belarus 952.4	MTZ Belarus 952.4
Pirmos registracijos / gamybos data	2008	2010	2010
Variklio darbinis tūris, cm³	n/d	n/d	n/d
Kuro rūšis:	Dyzelinas	Dyzelinas	Dyzelinas
Rida (km)	-	-	-
Kaina (Eur) (K)	13,450 €	13,500 €	12,007 €
Kaina po derybų (Eur) (K)	12,240 €	12,285 €	10,926 €
Vidutinė rinkos vertė:	11817		

Skaiciavimo seka: $(12240 + 12285 + 10926) / 3 = 11817$. Priimama sąlyginė rinkos vertė € yra: 11800

1 palyginamasis objektas : https://autoplus.lt/skelbimai/mtz-belarus-952-3-traktoriai-7593673.html?_ga=2

2 palyginamasis objektas : <https://www.skelbiu.lt/skelbimai/belarus-37666935.html>

3 palyginamasis objektas : <https://www.mascus.lt/zemes-ukis/naudoti-traktoriai/mtz-belarus-952-4-tractor>

Transporto priemonės sąlyginė rinkos vertė :

11,800 €

Duomenys apie vertinamąjį objektą: lengvasis automobilis

Markė ir modelis:	VW Golf	Valstybinis Nr.:	EDS564
Identifikacijos Nr.:	WVWZZZ1JZYW282743	Variklio darbinis tūris, cm³:	1896
Pirmos registracijos data/ gamybos metai:	9/16/1999	Galia, kW:	50
Degalų rūšis:	Dyzelinas	Kėbulo tipas:	M1-AB-ST
TP rida pagal Transeksta:	313488	Odometro parodymai, km:	n/d
TP būklė:	vidutiniška	Spalva:	PILKA

Odometro parodymai užfiksuoti apžiūros metu apžiūrint TP. Jeigu transporto priemonės odometro parodymų nepavyko apžiūrėti apžiūros metu, rida nustatoma remiantis Lietuvos techninės apžiūros įmonių asociacija „Transeksta“ :

Tipiškiausi palyginamieji objektai vertinamam turtui

Palyginamojo objekto markė , modelis	VW Golf	VW Golf	VW Golf
Pirmos registracijos / gamybos data	1999	1999	1999
Variklio darbinis tūris, cm³	1896	1896	1896
Kuro rūšis:	Dyzelinas	Dyzelinas	Dyzelinas
Rida (km)	226282	250000	255664
Kaina (Eur) (K)	890 €	990 €	1,200 €
Kaina po derybų (Eur) (K)	819 €	911 €	1,104 €
Vidutinė rinkos vertė:	945		

Skaiciavimo seka: $(819+911+1104) / 3 = 945$. Priimama sąlyginė rinkos vertė € yra: 900

1 palyginamasis objektas :

https://suchen.mobile.de/fahrzeuge/details.html?id=271230533&damageUnrepaired=NO_DAMAGE_UNREPAIRED&fuels=DIESEL&isSearchRequest=true&makeModelVariant1.makeId=25200&makeModelVariant1.modelGroupId=29&maxFirstRegistrationDate=1999&maxPowerAsArray=51&maxPowerAsArray=KW&minFirstRegistrationDate=1999&minPowerAsArray=49&minPowerAsArray=KW&pageNumber=1&scopeId=C&sfmr=false&transmissions=MANUAL_GEAR&searchId=86390e88-1882-90b3-6312-f46b20ec3438

2 palyginamasis objektas :

https://suchen.mobile.de/fahrzeuge/details.html?id=270808414&damageUnrepaired=NO_DAMAGE_UNREPAIRED&fuels=DIESEL&isSearchRequest=true&makeModelVariant1.makeId=25200&makeModelVariant1.modelGroupId=29&maxFirstRegistrationDate=1999&maxPowerAsArray=51&maxPowerAsArray=KW&minFirstRegistrationDate=1999&minPowerAsArray=49&minPowerAsArray=KW&pageNumber=1&scopeId=C&sfmr=false&transmissions=MANUAL_GEAR&searchId=86390e88-1882-90b3-6312-f46b20ec3438

3 palyginamasis objektas :

https://suchen.mobile.de/fahrzeuge/details.html?id=270096486&damageUnrepaired=NO_DAMAGE_UNREPAIRED&fuels=DIESEL&isSearchRequest=true&makeModelVariant1.makeId=25200&makeModelVariant1.modelGroupId=29&maxFirstRegistrationDate=1999&maxPowerAsArray=51&maxPowerAsArray=KW&minFirstRegistrationDate=1999&minPowerAsArray=49&minPowerAsArray=KW&pageNumber=1&scopeId=C&sfmr=false&transmissions=MANUAL_GEAR&searchId=86390e88-1882-90b3-6312-f46b20ec3438

Transporto priemonės sąlyginė rinkos vertė :

900 €

Duomenys apie vertinamąjį objektą: sunkvežimis

Markė ir modelis:	Renault Mascott 130	Valstybinis Nr.:	SVA422
Identifikacijos Nr.:	VF652AFA000027730	Variklio darbinis tūris, cm³:	2800
Pirmos registracijos data/ gamybos metai:	12/20/2001	Galia, kW:	92
Degalų rūšis:	Dyzelinas	Kėbulo tipas:	N2-BABST
TP rida pagal Transeksta:	284282	Odometro parodymai, km:	n/d
TP būklė:	vidutiniška	Spalva:	PILKA

Odometro parodymai užfiksuoti apžiūros metu apžiūrint TP. Jeigu transporto priemonės odometro parodymų nepavyko apžiūrėti apžiūros metu, rida nustatoma remiantis Lietuvos techninės apžiūros įmonių asociacija „Transeksta“ :

Tipiškiausi palyginamieji objektai vertinamam turtui

Palyginamojo objekto markė , modelis	Renault Mascott 130	Renault Mascott 130	Renault Mascott 130
Pirmos registracijos / gamybos data	2002	2003	2001
Variklio darbinis tūris, cm³	2800	2800	2800
Kuro rūšis:	Dyzelinas	Dyzelinas	Dyzelinas
Rida (km)	308000	362478	213000
Kaina (Eur) (K)	3,000 €	4,300 €	3,950 €
Kaina po derybų (Eur) (K)	2,760 €	3,956 €	3,634 €
Vidutinė rinkos vertė:	3450		

Skaiciavimo seka: $(2760+3956+3634) / 3 = 3450$. Priimama sąlyginė rinkos vertė € yra: 3500

1 palyginamasis objektas : <https://autoline.lt/-/sunkvezimiai-furgonai/RENAULT-Mascott-150--181008223>

2 palyginamasis objektas : https://suchen.mobile.de/fahrzeuge/details.html?id=270492993&damageUnrepaired=NO_DAMAGE_UNREPAIRED&grossPrice=false&isSearchRequest=true&makeModelVariant1.makeId=20700&makeModelVariant1.modelDescription=MASCOTT&maxFirstRegistrationDate=2003&minFirstRegistrationDate=1999&pageNumber=1&scopeId=VUT75&sortOption.sortBy=searchNetGrossPrice&sortOption.sortOrder=ASCENDING&searchId=66027fae-20c2-beb3-5382-353877b9c724

3 palyginamasis objektas : https://suchen.mobile.de/fahrzeuge/details.html?id=270471492&damageUnrepaired=NO_DAMAGE_UNREPAIRED&grossPrice=false&isSearchRequest=true&makeModelVariant1.makeId=20700&makeModelVariant1.modelDescription=MASCOTT&maxFirstRegistrationDate=2002&minFirstRegistrationDate=2000&pageNumber=1&scopeId=VUT75&sortOption.sortBy=searchNetGrossPrice&sortOption.sortOrder=ASCENDING&searchId=bdd6626c-c097-3f0a-7aef-9300b960cecb

Transporto priemonės sąlyginė rinkos vertė :

3,500 €

9.1. Rinkos vertės nustatymas išlaidų (kaštų) metodu

Del vertinamo turto specifikos yra objektyviai yra įmanomas tik vienas vertinamo turto nuvertėjimo skaičiavimo modelis, t. y. suskaidymo skaičiavimo modelis. Kiti Metodikos 70.2-70.3 punktuose nurodyti modeliai šiuo atveju yra objektyviai neįmanomi, kadangi neįmanoma tiksliai nustatyti ar nuspėti turto gyvavimo amžiaus (nėra aišku, kiek turtas dar gyvuos, nėra įmanoma tiksliai apskaičiuoti likusį turto gyvavimo laiką), todėl nėra įmanomas gyvavimo amžiaus skaičiavimo modelio taikymas, o rinkos pokyčių skaičiavimo modelis yra neįmanomas dėl to, kad Bludžetinė įstaiga Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla nėra rinkos subjektas ir vertinamas turtas nenaudojamas komercinėje veikloje. Būtent užsakovo specifiškai ir vertinamo turto specifiškai ir lemia, kad vertintojas pasirinko Metodikos 70.1 punkte nurodytą, objektyviausią ir lengviausiai patikrinamą turto nuvertėjimo skaičiavimo modelį, t. y. suskaidymo skaičiavimo modelį.

Atsižvelgiant į turto specifiškai ir siekdamas gauti kuo įmanoma tikslesnį turto vertės skaičiavimo modelį atliko rinkos dalyvių apklausą. Elektroniniu būdu išsiųstas užklauskas švietimo įstaigoms turinčioms panašius turto kompleksus. Apklausoje klausta koks geriausias ir maksimalus naudojimo terminas gali būti ar yra taikomas eksploatuojant turtą. Apklauskos forma yra pateikiama atskaitos prieduose, o susisteminti ir apibendrinti duomenys pateikiami žemiau esančioje lentelėje. Del nedidelio duomenų svyravimo nėra daroma gautų rezultatų pataisa. Daroma prielaida, kad respondentų nuomonė yra sutampanti. Duomenys yra saugomi vertinimo įmonės vidiniame archyve. Del Bendoro duomenų apsaugos įstatymo, apklausos rezultatai esant poreikiui gali būti pateikti gavus raštišką apklausos davėjo sutikimą. Apklausoje jos davėjas nurodo darbuotojų pavadinimą, pareigas, vardą pavardę, telefono numerį arba el. pašto adresą.

Pozicijos pavadinimas	Respond. 1	Respond. 2	Respond. 3	Respond. 4	Respond. 5	Respond. 6	Respond. 7	Gautas respondentų atsakymų aritmetinis vidurkis
Medžiagos mokslo ir mokymo tikslams	10	12	9	10	10	9	9	9,86 Priimama 10
Ūkinės medžiagos ir raštinės reikmenys	10	7	11	5	9	13	12	9,57 Priimama 10
Atsarginės dalys	10	10	12	5	7	11	12	9,57 Priimama 10
Kompiuterinė įranga	10	10	12	10	9	9	10	10 Priimama 10
Spausdintuvai (printeriai, kopijavimo aparatai)	10	10	12	8	9	8	10	9,57 Priimama 10
Virtuvės indai	10	13	15	10	6	7	8	9,83 Priimama 10
Skaitmeninė vaizdo įranga	10	10	12	10	9	9	9	9,83 Priimama 10
Baldai	15	17	13	15	16	16	15	15,33 Priimama 15
Foto prekės	10	10	12	10	12	7	8	9,83 Priimama 10
Telefonai ir kitos ryšių įrenginiai	10	10	12	5	7	12	11	9,5 Priimama 10
Kitas įvairus inventorių	10	10	15	10	7	7	9	9,67 Priimama 10
Darbo drabužiai	10	7	12	2	12	13	12	9,67 Priimama 10
Patalynė (užuolaidos, žaliuzės)	10	9	10	9	8	10	11	9,5 Priimama 10
Muzikiniai instrumentai (kostiurnai)				5	10	12	11	9,5 Priimama 10

Dalis turto yra naudojama nuo mokyklos įsteigimo, nors turtas yra fiziškai nusidėvėjęs. Turtas yra faktiškai naudojamas mokslo įstaigos veikloje ir naudojamas pagal paskirtį. Del mokyklų reorganizavimo, buhalterinių programų keitimų ir panašių veiksmų neįmanoma nustatyti dalies turto, ypač to, kuris itin senas, gamybos metų. Kiekvienais metais yra atliekama turto inventORIZACIJA ir patikra, kurios metu nusprendžiama ar turtas gali būti toliau eksploatuojamas. Vertintojas atlikdamas skaičiavimus remiasi jam pateikta medžiaga. Kitos ar papildomos medžiagos, kuri padėtų patikslinti turto amžių, įsigijimo kainą ar gamybos metus vertintojas neturi.

Vertintojas daro prielaidą, kad turtas, kuris viršija apklausoje gautą maksimalų tarnavimo amžių yra fiziškai ir morališkai pasenęs, nusidėvėjęs. Vertinime priimama prielaida, kad tokio turto utilizavimas yra lygus turto likutinei (žaliavų) vertei. Žemiau pateikiamas abstraktus pavyzdys.

Pavyzdys.

Mokymuisi skirtas stalas, kurio fizinis amžius yra 20 m. Stalviršis medinis, lakuotas. Korpusas pagamintas iš metalo. Stalo demontavimui reikalingas darbuotojas, kuriam skaičiuojamas darbo užmokestis. Metalinės stalo dalies svoris ~15 kg, pagal šiai dienai esamas metalo supirkimo kainas 1 t. juodojo metalo kaina svyruoja nuo 200 iki 230 eur / t. Metalinės dalies žaliavos kaina - ~3 - 3,45 eur. Transportuojant žaliavą į metalo surinkimo aikštelę patiriamos kuro ir transporto amortizavimo išlaidos. Medinis stalviršis yra lakuotas ir jo panaudoti kaip kuro žaliavos nėra galimybės dėl į aplinką išskiriamų kenksmingų medžiagų. Stalviršis turi būti gabenamas į stambiagarbitinių atliekų surinkimo aikštelę, todėl pa

tiiriamos kuro ir transporto amortizacijos išlaidos.

Šis teorinis pavyzdys rodo, kad turto likutinė (žaliavų) vertė yra lygi arba mažesnė nei utilizavimo kaštai.

Remiantis užsakovo atsakymu į paklausimą dėl tokio turto naudojimo tolimesnėje įstaigos veikloje, daroma prielaida, kad turtas nors ir viršija maksimalų tarnavimo amžių bus ir toliau bus naudojamas. Kadangi turtas ir toliau bus naudojamas ir turi būti įtrauktas į įstaigos apskaitą, todėl turto vertinime yra priimama sąlyginė turto vertė 1 € (1vnt).

Turtas nusidėvi trimis aspektais, todėl skaičiuojant vertinamo objekto nusidėvėjimo vertę, nustatomas fizinis nusidėvėjimas, funkcinis nusidėvėjimas ir ekonominis nusidėvėjimas.

Fizinis nusidėvėjimas rodo fizinius objekto savybių pakitimus per tam tikrą laikotarpį ir per funkcijų atlikimo skaičių (naudojimo intensyvumą).

Laikoma, kad naudojimo intensyvumas yra normalus. Fizinis amžius yra X metų (turto amžius pateikiamas skaičiavimuose). Remiantis šiais duomenimis, galime rasti fizinį nusidėvėjimą:

Vilnius 2018 m.

$FN = \text{turto kaina} \times \text{fizinis amžius} / \text{tarnavimo laikotarpis} = x \text{ €}$

Funkcinis nusidėvėjimas – objekto funkcinių trūkumų atsiradimas per tam tikrą laiką, rinkoje pasikeitus technologijai, mados skoniui, dėl demografinių ar socialinių ir kitų veiksnių.

Vertintinas turtas yra faktiškai naudojamas Biudžetinė įstaiga Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla veikloje, turtas nėra nurašytas kaip turintis defektų ar netinkamas naudoti, vertintojas laikosi nuomonės, kad vertintas turtas visiškai tinka Biudžetinė įstaiga Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla funkcijoms vykdyti, t. y. vertinamo turto funkcinis nusidėvėjimas yra lygus 0. Vertintojas neturi jokios informacijos ar duomenų, kurie leistų daryti kitokias išvadas dėl turto funkcinio nusidėvėjimo. Dėl šios priežasties vertintojas nurodo, kad turtas nėra funkciškai nusidėvėjęs. Funkcinis nusidėvėjimas yra lygus 0 proc, nes turtas atitinka visus techninius pajėgumus ir pilnai atlieka funkciją.

Apskaičiuojame funkcinį nusidėvėjimą:

$TN = (\text{turto kaina} - FN) \times TN / 100 = x \text{ €}$

Ekonominis nusidėvėjimą sukelia veiksniai, esantys už objekto ribų. Ekonominį nusidėvėjimą apsprendžiantys veiksniai: sumažėjęs gaminamos produkcijos poreikis; pertekliniai pajėgumai pramonėje; žaliavos ir medžiagų išsėdystymas; žaliavos, medžiagų, darbo, komunalinių paslaugų, transporto sąnaudų padidėjimas, kai pagamintos parduodamos produkcijos kaina pasilieka nekintanti ar didėja mažesniu laipsniu; valstybinis reguliavimas, reikalaujantis kapitalinių investicijų, kai šių naujų investicijų grąža yra nuline arba nedidelė; aplinkosaugos kapitalinių investicijų reikalavimai, kurių grąža minimali ar nulinė. Vertinamas turtas nėra naudojamas jokiaje komercinėje veikloje, todėl laikytina kad nėra jokio turto ekonominio nusidėvėjimo (ekonominis nusidėvėjimas yra 0 proc.). Ekonominis nusidėvėjimas EN šiuo atveju yra lygus 0 proc.

$EN = (\text{turto kaina} - FN - TN) \times EN / 100 = x \text{ €}$

Suskačiuojame turto nusidėvėjimą NV:

$NV = FN + TN + EN$

Turto rinkos vertė, apskaičiuota išlaidų (kaštų) metodu, yra lygi skirtumui tarp turto atstatymo kaštų ir turto nusidėvėjimo.

$V = VA - NV$

Priimama sąlyginė turto vertė €.

Žemiau pateikiama turto infliacija nuo 2006 m. Skaičiavimuose šis rodiklis taikomas norint gauti tikslesnę turto sukūrimo kainą.

eurostat													
HICP - inflation rate													
Annual average rate of change (%)													
Hierarchical codes of Countries: Prices (HICP) are designed for international comparison													
geo	ans	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
France		1.9	1.6	3.2	0.1	1.7	3.5	2.2	1.8	0.5	0.1	0.0	1.2
Croatia		3.3	2.7	5.6	2.2	1.1	2.2	3.4	2.5	0.2	-0.3	-0.6	1.3
Italy		2.2	2.0	3.5	0.8	1.6	2.9	3.3	1.2	0.2	0.1	-0.1	1.3
Cyprus		2.2	2.2	4.4	0.2	2.8	3.5	3.1	0.4	-0.3	-1.3	-1.2	0.7
Latvia		0.6	10.1	15.2	3.2	-1.2	4.2	0.3	0.0	0.7	0.2	0.1	2.9
Lithuania		0.6	0.8	01.7	4.2	1.3	4.1	0.0	0.2	-0.2	-0.1	0.1	3.1
Luxembourg		0.0	0.7	4.1	0.0	2.3	3.7	2.0	1.7	0.7	-0.1	0.0	2.1
Hungary		4.0	7.9	5.0	4.0	4.7	3.9	3.7	1.7	0.0	0.1	0.4	2.4
Malta		2.6	6.7	4.7	1.8	2.9	2.5	3.2	1.0	0.0	1.0	0.9	1.2

Šaltinis: <https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tec00118&plugin=1>

Skaičiavimo seka.

$2006 = 2006 \times 2007 \times 2008 \times 2009 \times 2010 \times 2011 \times 2012 \times 2013 \times 2014 \times 2015 \times 2016 \times 2017 \times 2018$

Infliacija 2006 m. = $1,038 \times 1,058 \times 1,0111 \times 1,042 \times 1,012 \times 1,041 \times 1,032 \times 1,002 \times 0,993 \times 1,007 \times 1,037 = 1,323$

Analogiškai apskaičiuojamos likusios infliacijos procentinės išraiškos.

Tačiau infliacijos koeficientai:

1,323
1,274
1,204
1,191
1,143
1,13
1,085
1,051
1,039
1,037
1,044
1,037
1

Vertinamoms pozicijoms, kurių tarnavimo laikas yra didesnis nei 2006 m. ir jis yra vertinamas, taikomas maksimalus infliacijos koeficientas 1,323. (dėl detalesnės informacijos nebuvimo).

Žemiau pateikiamos atskirų turinių vienetų skaičiavimo sekos. Gautas vertės yra sąlyginės ir galioja turinį kompleksą parduodant kaip vieną visumą

Eil. Nr.	Inventoris numeris	Turto pavadinimas	Metais vienetai	Išsigijimo metai	Išsigijimo vertė Eur	Inflacijos koeficientas	Nustatyta kaina po inflacijos Eur	Turto fizinis amžius	Maksimalus laikymo amžius	FN, %	TN, %	FN nusid. Eur	Sąlyginė rinkos vertė Eur
1	2410	Projektorius „BenQ“	vnt	2010	1	282,09	1,143	322,43	10	80	0	257,94	64,49
2	130650	Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po inflacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 282,09*1,143=322,43. Apskaičiuojame nusidėvėjimus: FN=322,43-8/10=257,94, TN=(322,43-257,94)*0=0, V=322,43-257,94=64,49. Prinėama sąlyginė turto vertė yra 64,49 €	vnt	2012	1	441,67	1,085	479,21	10	60	0	287,53	191,68
3	130653	Akrilinės krepsinio lentos	vnt	2012	1	441,67	1,085	479,21	10	60	0	287,53	191,68
4	100120	Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po inflacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 441,67*1,085=479,21. Apskaičiuojame nusidėvėjimus: FN=479,21-6/10=287,53, TN=(479,21-287,53)*0=0, V=479,21-287,53=191,68. Prinėama sąlyginė turto vertė yra 191,68 €	vnt	2015	1	312,5	1,037	324,06	10	30	0	97,22	226,84
5	1514	Aluminiinis puodas 2,5 l talpos	vnt	2015	3	29,79	1,037	30,89	10	30	0	9,27	21,62
6	323	Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po inflacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 29,79*1,037=30,89. Apskaičiuojame nusidėvėjimus: FN=30,89-3/10=9,27, TN=(30,89-9,27)*0=0, V=30,89-9,27=21,62. Prinėama sąlyginė turto vertė yra 21,62 €	vnt	2015	3	10,77	1,037	11,17	10	30	0	3,35	7,82
7	3233	Aluminiinis puodas 2,5 l talpos	vnt	2015	3	10,77	1,037	11,17	10	30	0	3,35	7,82
8	130637	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	2015	1	347,54	1,037	360,4	10	30	0	108,12	252,28
9	130638	Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po inflacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 347,54*1,037=360,4. Apskaičiuojame nusidėvėjimus: FN=360,4-10/10=260,4, TN=(360,4-260,4)*0=0, V=360,4-260,4=100,0. Prinėama sąlyginė turto vertė yra 252,28 €	vnt	2011	1	347,54	1,13	392,72	10	70	0	274,9	117,82
10	130639	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	2011	1	347,54	1,13	392,72	10	70	0	274,9	117,82
11	130640	Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po inflacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 347,54*1,13=392,72. Apskaičiuojame nusidėvėjimus: FN=392,72-7/10=274,9, TN=(392,72-274,9)*0=0, V=392,72-274,9=117,82. Prinėama sąlyginė turto vertė yra 117,82 €	vnt	2011	1	347,54	1,13	392,72	10	70	0	274,9	117,82
12	130641	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	2011	1	347,54	1,13	392,72	10	70	0	274,9	117,82
13	130642	Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po inflacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 347,54*1,13=392,72. Apskaičiuojame nusidėvėjimus: FN=392,72-7/10=274,9, TN=(392,72-274,9)*0=0, V=392,72-274,9=117,82. Prinėama sąlyginė turto vertė yra 117,82 €	vnt	2011	1	347,54	1,13	392,72	10	70	0	274,9	117,82
14	130643	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	2011	1	347,54	1,13	392,72	10	70	0	274,9	117,82
15	130644	Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po inflacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 347,54*1,13=392,72. Apskaičiuojame nusidėvėjimus: FN=392,72-7/10=274,9, TN=(392,72-274,9)*0=0, V=392,72-274,9=117,82. Prinėama sąlyginė turto vertė yra 117,82 €	vnt	2011	1	347,54	1,13	392,72	10	70	0	274,9	117,82
16	130645	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	2011	1	347,54	1,13	392,72	10	70	0	274,9	117,82
17	A1000945U	Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po inflacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 347,54*1,13=392,72. Apskaičiuojame nusidėvėjimus: FN=392,72-7/10=274,9, TN=(392,72-274,9)*0=0, V=392,72-274,9=117,82. Prinėama sąlyginė turto vertė yra 117,82 €	vnt	2016	4	672,00	1,044	701,57	10	20	0	140,31	561,26
18	A1001754U	Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po inflacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 672,00*1,044=701,57. Apskaičiuojame nusidėvėjimus: FN=701,57-2/10=140,31, TN=(701,57-140,31)*0=0, V=701,57-140,31=561,26. Prinėama sąlyginė turto vertė yra 140,31 €	vnt	2016	2	168,00	1,044	175,39	10	20	0	35,08	140,31

19	AT000946U	Audimo staklės juostomis ausi	vnt	2016	4	192,00	1,044	200,45	2	10	20	0	0	40,09	160,36
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 192*1,044=200,45 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=200,45*2/10=40,09, TN=(200,45-40,09)*0=0, EN=(200,45-40,09)*0=0, V=200,45-40,09=160,36. Priimama sąlyginė turto vertė yra 160,36 €													
20	100131	Aukšto slėgio plovimo įrenginys be pašildymo	vnt	2015	1	1470,98	1,037	1525,41	3	10	30	0	0	457,62	1067,79
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 1470,98*1,037=1525,41 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=1525,41*3/10=457,62, TN=(1525,41-457,62)*0=0, EN=(1525,41-457,62)*0=0, V=1525,41-457,62=1067,79. Priimama sąlyginė turto vertė yra 1067,79 €													
21	100153	Automatinės ratų montavimo staklės lengviesiems automobiliams „Bosh TCE 4460“	vnt	2015	1	2368,8	1,037	2456,45	3	10	30	0	0	736,94	1719,51
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 2368,8*1,037=2456,45 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=2456,45*3/10=736,94, TN=(2456,45-736,94)*0=0, EN=(2456,45-736,94)*0=0, V=2456,45-736,94=1719,51. Priimama sąlyginė turto vertė yra 1719,51 €													
22	130848	Automobilinė vaizdo kamera „DVR CDR-E07“	vnt	2011	1	376,51	1,13	425,46	7	10	70	0	0	297,82	127,64
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 376,51*1,13=425,46 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=425,46*7/10=297,82, TN=(425,46-297,82)*0=0, EN=(425,46-297,82)*0=0, V=425,46-297,82=127,64. Priimama sąlyginė turto vertė yra 127,64 €													
23	130847	Automobilinė vaizdo kamera „DVR2 CDR-E07“	vnt	2011	1	376,51	1,13	425,46	7	10	70	0	0	297,82	127,64
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 376,51*1,13=425,46 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=425,46*7/10=297,82, TN=(425,46-297,82)*0=0, EN=(425,46-297,82)*0=0, V=425,46-297,82=127,64. Priimama sąlyginė turto vertė yra 127,64 €													
24	3398	Bar kodų skenėris	vnt	2011	1	101,63	1,13	114,84	7	10	70	0	0	80,39	34,45
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 101,63*1,13=114,84 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=114,84*7/10=80,39, TN=(114,84-80,39)*0=0, V=114,84-80,39=34,45. Priimama sąlyginė turto vertė yra 34,45 €													
25	595037	Blynkepe	vnt	2015	1	175,22	1,037	181,7	3	10	30	0	0	54,51	127,19
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 175,22*1,037=181,7 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=181,7*3/10=54,51, TN=(181,7-54,51)*0=0, EN=(181,7-54,51)*0=0, V=181,7-54,51=127,19. Priimama sąlyginė turto vertė yra 127,19 €													
26	1547	Bokso mašinas 100/30	vnt	2011	1	61,41	1,13	69,39	7	10	70	0	0	48,57	20,82
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 61,41*1,13=69,39 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=69,39*7/10=48,57, TN=(69,39-48,57)*0=0, EN=(69,39-48,57)*0=0, V=69,39-48,57=20,82. Priimama sąlyginė turto vertė yra 20,82 €													
27	1546	Bokso mašinas 120/35	vnt	2011	1	66,32	1,13	74,94	7	10	70	0	0	52,46	22,48
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 66,32*1,13=74,94 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=74,94*7/10=52,46, TN=(74,94-52,46)*0=0, EN=(74,94-52,46)*0=0, V=74,94-52,46=22,48. Priimama sąlyginė turto vertė yra 22,48 €													
28	84	Čiulnių	vnt	2011	2	147,82	1,13	167,04	7	10	70	0	0	116,93	50,11
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 147,82*1,13=167,04 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=167,04*7/10=116,93, TN=(167,04-116,93)*0=0, EN=(167,04-116,93)*0=0, V=167,04-116,93=50,11. Priimama sąlyginė turto vertė yra 50,11 €													
29	AT001831	Derbinis kostiumas	vnt	2017	7	186,34	1,037	193,23	1	10	10	0	0	19,32	173,91
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 186,34*1,037=193,23 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=193,23*1/10=19,32, TN=(193,23-19,32)*0=0, EN=(193,23-19,32)*0=0, V=193,23-19,32=173,91. Priimama sąlyginė turto vertė yra 173,91 €													
30	AT001607	Darbo drabužių kompleksas	vnt	2017	2	77,02	1,037	79,87	1	10	10	0	0	7,99	71,88
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 77,02*1,037=79,87 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=79,87*1/10=7,99, TN=(79,87-7,99)*0=0, EN=(79,87-7,99)*0=0, V=79,87-7,99=71,88. Priimama sąlyginė turto vertė yra 71,88 €													
31	2684	Dequonies batonas su reduktoriumi ir žarna	vnt	2011	1	156,41	1,13	176,74	7	10	70	0	0	123,72	53,02
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 156,41*1,13=176,74 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=176,74*7/10=123,72, TN=(176,74-123,72)*0=0, EN=(176,74-123,72)*0=0, V=176,74-123,72=53,02. Priimama sąlyginė turto vertė yra 53,02 €													
32	595643	Diskinis guminis svoris 50 mm 1,25 kg	vnt	2011	4	11,60	1,13	13,11	7	10	70	0	0	9,18	3,93
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 11,6*1,13=13,11 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=13,11*7/10=9,18, TN=(13,11-9,18)*0=0, EN=(13,11-9,18)*0=0, V=13,11-9,18=3,93. Priimama sąlyginė turto vertė yra 3,93 €													
33	595646	Diskinis guminis svoris 50 mm 10 kg	vnt	2011	2	46,34	1,13	52,36	7	10	70	0	0	36,65	15,71
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 46,34*1,13=52,36 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=52,36*7/10=36,65, TN=(52,36-36,65)*0=0, EN=(52,36-36,65)*0=0, V=52,36-36,65=15,71. Priimama sąlyginė turto vertė yra 15,71 €													
34	595647	Diskinis guminis svoris 50 mm 15 kg	vnt	2011	2	70,38	1,13	79,53	7	10	70	0	0	55,67	23,86
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 70,38*1,13=79,53 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=79,53*7/10=55,67, TN=(79,53-55,67)*0=0, EN=(79,53-55,67)*0=0, V=79,53-55,67=23,86. Priimama sąlyginė turto vertė yra 23,86 €													
35	595644	Diskinis guminis svoris 50 mm 2,5 kg	vnt	2011	2	11,58	1,13	13,09	7	10	70	0	0	9,16	3,93
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 11,58*1,13=13,09 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=13,09*7/10=9,16, TN=(13,09-9,16)*0=0, EN=(13,09-9,16)*0=0, V=13,09-9,16=3,93. Priimama sąlyginė turto vertė yra 3,93 €													
36	595648	Diskinis guminis svoris 50 mm 20 kg	vnt	2011	2	91,82	1,13	103,76	7	10	70	0	0	72,63	31,13
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 91,82*1,13=103,76 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=103,76*7/10=72,63, TN=(103,76-72,63)*0=0, EN=(103,76-72,63)*0=0, V=103,76-72,63=31,13. Priimama sąlyginė turto vertė yra 31,13 €													
37	595645	Diskinis guminis svoris 50 mm 5 kg	vnt	2011	4	46,36	1,13	52,39	7	10	70	0	0	36,67	15,72
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 46,36*1,13=52,39 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=52,39*7/10=36,67, TN=(52,39-36,67)*0=0, EN=(52,39-36,67)*0=0, V=52,39-36,67=15,72. Priimama sąlyginė turto vertė yra 15,72 €													
38	AT002204U	Dvipusis molbertas (60x85x115)	vnt	2018	2	59,66	1	59,66	0	10	0	0	0	0	59,66
		Skaičiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašinėje k. 2 skaidų po kabelio: 59,66*1=59,66 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=59,66*0/10=0, EN=(59,66-0)*0=0, V=59,66-0=59,66. Priimama sąlyginė turto vertė yra 59,66 €													

79	2412	Vaidz ekranas	vnt	2010	1	72,69	1,143	83,08	8	10	80	0	0	0	66,46	16,62
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 72,69*1,143=83,08. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=83,08*8/10=66,46; TN=(83,08-66,46)*0=0; V=83,08-66,46=16,62. Priinama salygine turto verte yra 16,62 €														
80	319	Elektrinė mėsainė „ZELNER“	vnt	2015	1	72,41	1,037	75,09	3	10	30	0	0	0	22,53	52,56
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 72,41*1,037=75,09. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=75,09*3/10=22,53; TN=(75,09-22,53)*0=0; V=75,09-22,53=52,56. Priinama salygine turto verte yra 52,56 €														
81	2385	Elektrinė trintuve „BETM-1“	vnt	2015	1	56,92	1,037	59,03	3	10	30	0	0	0	17,71	41,32
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 56,92*1,037=59,03. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=59,03*3/10=17,71; TN=(59,03-17,71)*0=0; V=59,03-17,71=41,32. Priinama salygine turto verte yra 41,32 €														
82	1110	Elektrinė viryklė „Hansa“	vnt	2010	2	295,12	1,143	337,32	8	10	80	0	0	0	269,86	67,46
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 295,12*1,143=337,32. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=337,32*8/10=269,86; TN=(337,32-269,86)*0=0; V=337,32-269,86=67,46. Priinama salygine turto verte yra 67,46 €														
83	100163	Elektrinė paverčiama ketai „BR-ZERO 17N“	vnt	2016	1	3581,6	1,044	3739,19	2	10	20	0	0	0	747,84	2991,35
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 3581,6*1,044=3739,19. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=3739,19*2/10=747,84; TN=(3739,19-747,84)*0=0; EN=(3739,19-747,84)*0=0; V=3739,19-747,84=2991,35. Priinama salygine turto verte yra 2991,35 €														
84	1112	Elektrinė viryklė	vnt	2010	3	414,39	1,143	473,65	8	10	80	0	0	0	378,92	94,73
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 414,39*1,143=473,65. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=473,65*8/10=378,92; TN=(473,65-378,92)*0=0; EN=(473,65-378,92)*0=0; V=473,65-378,92=94,73. Priinama salygine turto verte yra 94,73 €														
85	100159	Elektrinė viryklė „EP-425-01“	vnt	2014	1	1170,47	1,039	1216,12	4	10	40	0	0	0	486,45	729,67
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 1170,47*1,039=1216,12. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=1216,12*4/10=486,45; TN=(1216,12-486,45)*0=0; EN=(1216,12-486,45)*0=0; V=1216,12-486,45=729,67. Priinama salygine turto verte yra 729,67 €														
86	AT000891U	Elektrinis šilumoklis	vnt	2013	1	86,00	1,051	90,39	5	10	50	0	0	0	45,2	45,19
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 86*1,051=90,39. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=90,39*5/10=45,2; TN=(90,39-45,2)*0=0; V=90,39-45,2=45,19. Priinama salygine turto verte yra 45,19 €														
87	AT001129U	Elektrinis infraraudonųjų spindulių šildytuvas	vnt	2017	4	344,85	1,037	357,61	1	10	10	0	0	0	35,76	321,85
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 344,85*1,037=357,61. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=357,61*1/10=35,76; TN=(357,61-35,76)*0=0; V=357,61-35,76=321,85. Priinama salygine turto verte yra 321,85 €														
88	AT001129U	Elektrinis infraraudonųjų spindulių šildytuvas	vnt	2017	2	172,43	1,037	178,81	1	10	10	0	0	0	17,88	160,93
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 172,43*1,037=178,81. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=178,81*1/10=17,88; TN=(178,81-17,88)*0=0; V=178,81-17,88=160,93. Priinama salygine turto verte yra 160,93 €														
89	3051	Furšetinė marmilas	vnt	2015	2	97,42	1,037	101,02	3	10	30	0	0	0	30,31	70,71
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 97,42*1,037=101,02. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=101,02*3/10=30,31; TN=(101,02-30,31)*0=0; V=101,02-30,31=70,71. Priinama salygine turto verte yra 70,71 €														
90	1557	Futbolo minklas	vnt	2011	1	85,44	1,13	96,55	7	10	70	0	0	0	67,59	28,96
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 85,44*1,13=96,55. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=96,55*7/10=67,59; TN=(96,55-67,59)*0=0; V=96,55-67,59=28,96. Priinama salygine turto verte yra 28,96 €														
91	594810	Gatendimo staklės „Schepach BG150“	vnt	2013	2	335,38	1,051	352,48	5	10	50	0	0	0	176,24	176,24
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 335,38*1,051=352,48. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=352,48*5/10=176,24; TN=(352,48-176,24)*0=0; V=352,48-176,24=176,24. Priinama salygine turto verte yra 176,24 €														
92	667	Garintuvas „Syncro“	vnt	2013	1	254,87	1,051	267,87	5	10	50	0	0	0	133,94	133,93
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 254,87*1,051=267,87. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=267,87*5/10=133,94; TN=(267,87-133,94)*0=0; V=267,87-133,94=133,93. Priinama salygine turto verte yra 133,93 €														
93	AT002134U	Garso kolonėlė	vnt	2015	2	95,20	1,037	61,72	3	10	30	0	0	0	18,51	432,05
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 95,20*1,037=61,72. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=61,72*3/10=18,51; TN=(61,72-18,51)*0=0; V=61,72-18,51=43,21. Priinama salygine turto verte yra 43,21 €														
94	100030	Gelžžaliavos suvirinti variai 6x1,2	vnt	2012	1	724,05	1,085	785,59	6	10	60	0	0	0	471,35	314,24
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 724,05*1,085=785,59. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=785,59*6/10=471,35; TN=(785,59-471,35)*0=0; V=785,59-471,35=314,24. Priinama salygine turto verte yra 314,24 €														
95	100029	Gelžžaliavos suvirinti variai 6x1,5	vnt	2012	1	724,05	1,085	785,59	6	10	60	0	0	0	471,35	314,24
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 724,05*1,085=785,59. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=785,59*6/10=471,35; TN=(785,59-471,35)*0=0; V=785,59-471,35=314,24. Priinama salygine turto verte yra 314,24 €														
96	239523	Gesintuvas	vnt	2015	3	81,69	1,037	84,71	3	10	30	0	0	0	25,41	59,3
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 81,69*1,037=84,71. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=84,71*3/10=25,41; TN=(84,71-25,41)*0=0; V=84,71-25,41=59,3. Priinama salygine turto verte yra 59,3 €														
97	3541	Gesintuvas	vnt	2015	1	17,06	1,037	17,69	3	10	30	0	0	0	5,31	12,38
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 17,06*1,037=17,69. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=17,69*3/10=5,31; TN=(17,69-5,31)*0=0; V=17,69-5,31=12,38. Priinama salygine turto verte yra 12,38 €														
98	239512	Gesintuvas	vnt	2015	1	27,22	1,037	28,23	3	10	30	0	0	0	8,47	19,76
		Skaidavimo seka. Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 27,22*1,037=28,23. Apskaiciuojame nusideveijimus. FN=28,23*3/10=8,47; TN=(28,23-8,47)*0=0; V=28,23-8,47=19,76. Priinama salygine turto verte yra 19,76 €														

99	709	Gesitūvas	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 109,19*1,037=113,23 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=113,23-3/10=33,97; TN=(113,23-33,97)*0=0; V=113,23-33,97=79,26 Priimama salygine turto verte yra: 79,26 €	vnt	2015	1	109,19	1,037	113,23	3	10	30	0	0	33,97	79,26
100	23959	Gesitūvas	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2015	4	108,92	1,037	112,95	3	10	30	0	0	33,89	79,06
101	613	Gesitūvas	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2015	1	46,87	1,037	48,6	3	10	30	0	0	14,58	34,02
102	1222	Gesitūvas	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2015	3	96,51	1,037	100,08	3	10	30	0	0	30,02	70,06
103	94	Gimnastikos lankas	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2011	6	24,84	1,13	28,07	7	10	70	0	0	19,65	8,42
104	AT000336U	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2016	2	130,00	1,044	135,72	2	10	20	0	0	0	27,14	108,58
105	AT000337U	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2016	2	150,00	1,044	155,6	2	10	20	0	0	0	31,32	125,28
106	AT000648U	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2013	1	499,00	1,051	524,45	5	10	50	0	0	0	262,23	262,22
107	100130	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2015	1	347,25	1,037	360,1	3	10	30	0	0	0	108,03	252,07
108	AT000131U	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2011	1	100,00	1,13	113	7	10	70	0	0	0	79,1	33,9
109	595642	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2011	1	130,33	1,13	147,27	7	10	70	0	0	0	103,09	44,18
110	595244	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2011	1	71,68	1,13	81	7	10	70	0	0	0	56,7	24,3
111	1100126	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2015	1	2652,63	1,037	2750,78	3	10	30	0	0	0	825,23	1925,55
112	1100127	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2015	1	2652,63	1,037	2750,78	3	10	30	0	0	0	825,23	1925,55
113	2655	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2015	1	101,37	1,037	105,12	3	10	30	0	0	0	31,54	73,58
114	595636	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2011	1	93,84	1,13	106,04	7	10	70	0	0	0	74,23	31,81
115	703	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2015	1	147,27	1,037	152,72	3	10	30	0	0	0	45,82	106,9
116	AT000120U	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2012	1	56,98	1,085	61,82	6	10	60	0	0	0	37,09	24,73
117	100031	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2012	1	336,42	1,085	365,02	6	10	60	0	0	0	219,01	146,01
118	AT000867U	Skaidrijo sekla: Apskaiciuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 108,92*1,037=112,95 Apskaiciuojame nusideveijimus: FN=112,95-3/10=33,89; TN=(112,95-33,89)*0=0; V=112,95-33,89=79,06 Priimama salygine turto verte yra: 79,06 €	vnt	2015	50	807,07	1,037	836,93	3	15	20	0	0	0	167,39	669,54

139	101108	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	2016	1	808,04	1,044	843,59	2	10	20	0	0	168,72	674,87
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 808,04*1,044=843,59 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=843,59*2/10=168,72; TN=(843,59-168,72)*0=0; V=843,59-168,72=674,87.													
140	101109	Priimama sąlygine turto vertė yra 674,87 €													
		Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	2016	1	808,04	1,044	843,59	2	10	20	0	0	168,72	674,87
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 808,04*1,044=843,59 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=843,59*2/10=168,72; TN=(843,59-168,72)*0=0; V=843,59-168,72=674,87													
141	101110	Priimama sąlygine turto vertė yra 674,87 €													
		Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	2016	1	808,04	1,044	843,59	2	10	20	0	0	168,72	674,87
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 808,04*1,044=843,59 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=843,59*2/10=168,72; TN=(843,59-168,72)*0=0; V=843,59-168,72=674,87													
142	101111	Priimama sąlygine turto vertė yra 674,87 €													
		Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	2016	1	808,04	1,044	843,59	2	10	20	0	0	168,72	674,87
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 808,04*1,044=843,59 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=843,59*2/10=168,72; TN=(843,59-168,72)*0=0; V=843,59-168,72=674,87													
143	111065	Priimama sąlygine turto vertė yra 674,87 €													
		Kompiuteris „Fujitsu P9900Vn7“, monitorius „E19W“	vnt	2016	1	721,15	1,044	752,88	2	10	20	0	0	150,58	602,3
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 721,15*1,044=752,88 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=752,88*2/10=150,58; TN=(752,88-150,58)*0=0; V=752,88-150,58=602,3													
144	AT001403U	Priimama sąlygine turto vertė yra 602,3 €													
		Kontaineris „GN“	vnt	2015	2	50,58	1,037	52,45	3	10	30	0	0	15,74	36,71
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 50,58*1,037=52,45 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=52,45*3/10=15,74; TN=(52,45-15,74)*0=0; V=52,45-15,74=36,71. Priimama sąlygine turto vertė yra 36,71 €													
145	100162	Konvektinė krosnis	vnt	2016	1	6836,5	1,044	7137,31	2	10	20	0	0	1427,46	5709,85
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 6836,5*1,044=7137,31 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=7137,31*2/10=1427,46; TN=(7137,31-1427,46)*0=0; V=7137,31-1427,46=5709,85													
146	AT000126U	1427,46=5709,85 Priimama sąlygine turto vertė yra 5709,85 €													
		Konvektinės krosnelės slovas „6GN1/1 850 mm“	vnt	2015	1	199,65	1,037	207,04	3	10	30	0	0	62,11	144,93
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 199,65*1,037=207,04 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=207,04*3/10=62,11; TN=(207,04-62,11)*0=0; V=207,04-62,11=144,93													
147	2576	Priimama sąlygine turto vertė yra 144,93 €													
		Kopijavimo aparatas	vnt	2015	1	149,15	1,037	154,67	3	10	30	0	0	46,4	108,27
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 149,15*1,037=154,67 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=154,67*3/10=46,4; TN=(154,67-46,4)*0=0; V=154,67-46,4=108,27													
148	AT001762U	Sąlygine turto vertė yra 108,27 €													
		Krašto apšvietimo suvartojimo mašina „JAGUAR“	vnt	2017	1	237,00	1,037	245,77	1	10	10	0	0	24,58	221,19
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 237*1,037=245,77 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=245,77*1/10=24,58; TN=(245,77-24,58)*0=0; V=245,77-24,58=221,19 Priimama sąlygine turto vertė yra 221,19 €													
149	1558	Krepšinio lankas	vnt	2011	2	92,68	1,13	104,73	7	10	70	0	0	73,31	31,42
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 92,68*1,13=104,73 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=104,73*7/10=73,31; TN=(104,73-73,31)*0=0; V=104,73-73,31=31,42. Priimama sąlygine turto vertė yra 31,42 €													
150	1209171295	Krosnis duonkepe pagal Džiulską tradiciją	vnt	2017	1	5814,96	1,037	6030,11	1	10	10	0	0	603,01	5427,1
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 5814,96*1,037=6030,11 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=6030,11*1/10=603,01; TN=(6030,11-603,01)*0=0; V=6030,11-603,01=5427,1													
151	100155	603,01=5427,1. Priimama sąlygine turto vertė yra 5427,1 €													
		Krovinių automobilio ratų remontavimo staklės „30x46x73“	vnt	2015	1	7460,32	1,037	7736,35	3	10	30	0	0	2320,91	5415,44
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 7460,32*1,037=7736,35 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=7736,35*3/10=2320,91; TN=(7736,35-2320,91)*0=0; V=7736,35-2320,91=5415,44. Priimama sąlygine turto vertė yra 5415,44 €													
152	100156	Krovinių automobilio ratų balansavimo staklės su baziniu kėliuko rinkiniu „JOHN BEAN B9250“	vnt	2015	1	5062,27	1,037	5249,57	3	10	30	0	0	1574,87	3674,7
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 5062,27*1,037=5249,57 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=5249,57*3/10=1574,87; TN=(5249,57-1574,87)*0=0; V=5249,57-1574,87=3674,7													
153	100158	1574,87=3674,7. Priimama sąlygine turto vertė yra 3674,7 €													
		Kūrimo įrenginys „Sihl FS310“	vnt	2014	1	596,7	1,039	619,97	4	10	40	0	0	247,99	371,98
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 596,7*1,039=619,97 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=619,97*4/10=247,99; TN=(619,97-247,99)*0=0; V=619,97-247,99=371,98.													
154	749	Priimama sąlygine turto vertė yra 371,98 €													
		Lagaminas „Franklams“	vnt	2013	1	52,38	1,051	55,05	5	10	50	0	0	27,52	27,52
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 52,38*1,051=55,05 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=55,05*5/10=27,52; TN=(55,05-27,52)*0=0; V=55,05-27,52=27,52. Priimama sąlygine turto vertė yra 27,52 €													
155	113	Sąlygine turto vertė yra 27,52 €													
		Laikmatis „201“	vnt	2011	2	42,06	1,13	47,53	7	10	70	0	0	33,27	14,26
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 42,06*1,13=47,53 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=47,53*7/10=33,27; TN=(47,53-33,27)*0=0; V=47,53-33,27=14,26. Priimama sąlygine turto vertė yra 14,26 €													
156	595832	Lekštes	vnt	2015	8	80,48	1,037	83,46	3	10	30	0	0	25,04	58,42
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 80,48*1,037=83,46 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=83,46*3/10=25,04; TN=(83,46-25,04)*0=0; V=83,46-25,04=58,42. Priimama sąlygine turto vertė yra 58,42 €													
157	AT002202U	Lentyna 182x182	vnt	2018	1	149,00	1	149	0	15	0	0	0	0	149
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 149*1=149 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=149*0/15=0; TN=(149-0)*0=0; V=149-0=149. Priimama sąlygine turto vertė yra 149 €													
158	AT002207U	Lentyna 77x147	vnt	2018	2	100,00	1	100	0	15	0	0	0	0	100
		Skačiavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitčių po kablelio. 100*1=100 Apskaičiuojame nusidėėjimus. FN=100*0/15=0; TN=(100-0)*0=0; V=100-0=100. Priimama sąlygine turto vertė yra 100 €													

159	AT002206U	Lentyna 7/x77		vnt	2018	1	27,97	1	27,97	0	15	0	0	0	0	27,97
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: 27,97*1,27,97-27,97=0, EN=(27,97-0)*0=0, V=27,97-0-27,97. Primama sąlygine turto vertė yra 27,97 €														
160	606	Lovaišės		vnt	2010	25	275,25	1,143	314,61	8	10	80	0	0	0	251,69
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=314,61*1,143-251,69, TN=(314,61-251,69)*0=0, V=314,61-251,69=62,92. Primama sąlygine turto vertė yra 62,92 €														
161	610	Lovaišės		vnt	2010	7	331,31	1,143	378,69	8	10	80	0	0	0	302,95
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=378,69*1,143-331,31, TN=(378,69-331,31)*0=0, V=378,69-331,31=47,38. Primama sąlygine turto vertė yra 47,38 €														
162	676	Plaukų tiesinimo žnyplės		vnt	2013	1	46,34	1,051	48,7	5	10	50	0	0	0	24,35
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=46,34*1,051-48,7, TN=(46,34-48,7)*0=0, V=46,34-48,7=-2,36. Primama sąlygine turto vertė yra -2,36 €														
163	755	Plaukų tiesinimo žnyplės		vnt	2013	1	79,27	1,051	83,31	5	10	50	0	0	0	41,65
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=79,27*1,051-83,31, TN=(79,27-83,31)*0=0, V=79,27-83,31=-4,04. Primama sąlygine turto vertė yra -4,04 €														
164	AT000151U	Manekeno galva korpentinis		vnt	2013	1	200,00	1,051	210,2	5	10	50	0	0	0	105,1
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=200,00*1,051-210,2, TN=(200,00-210,2)*0=0, V=200,00-210,2=-10,2. Primama sąlygine turto vertė yra -10,2 €														
165	2007	Marškiniai įvairūs		vnt	2013	4	361,16	1,051	379,58	5	10	50	0	0	0	189,79
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=361,16*1,051-379,58, TN=(361,16-379,58)*0=0, V=361,16-379,58=-18,42. Primama sąlygine turto vertė yra -18,42 €														
166	574	Medinės kedės		vnt	2011	5	94,15	1,13	105,39	7	15	46,67	0	0	0	49,65
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=94,15*1,13-105,39, TN=(94,15-105,39)*0=0, V=94,15-105,39=-11,24. Primama sąlygine turto vertė yra -11,24 €														
167	2441	Mesmales, SMG4381 SENCOR		vnt	2015	1	60,89	1,037	63,14	3	10	30	0	0	0	18,94
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=60,89*1,037-63,14, TN=(60,89-63,14)*0=0, V=60,89-63,14=-2,25. Primama sąlygine turto vertė yra -2,25 €														
168	AT001667U	Mezgimo staklės medinės 27x16 cm		vnt	2017	2	19,80	1,037	20,53	1	10	10	0	0	0	2,05
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=19,80*1,037-20,53, TN=(19,80-20,53)*0=0, V=19,80-20,53=-0,73. Primama sąlygine turto vertė yra -0,73 €														
169	AT001668U	Mezgimo staklės		vnt	2017	7	80,49	1,037	83,47	1	10	10	0	0	0	8,35
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=80,49*1,037-83,47, TN=(80,49-83,47)*0=0, V=80,49-83,47=-2,98. Primama sąlygine turto vertė yra -2,98 €														
170	AT001635U	Mikrobangų krosnelė		vnt	2015	1	56,48	1,037	58,57	3	10	30	0	0	0	17,57
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=56,48*1,037-58,57, TN=(56,48-58,57)*0=0, V=56,48-58,57=-2,09. Primama sąlygine turto vertė yra -2,09 €														
171	363	Mikrobangų krosnelė „Sharp“		vnt	2015	1	55,32	1,037	57,37	3	10	30	0	0	0	17,21
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=55,32*1,037-57,37, TN=(55,32-57,37)*0=0, V=55,32-57,37=-2,05. Primama sąlygine turto vertė yra -2,05 €														
172	374	Mikrobangų krosnelė „Sharp“		vnt	2015	1	55,32	1,037	57,37	3	10	30	0	0	0	17,21
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=55,32*1,037-57,37, TN=(55,32-57,37)*0=0, V=55,32-57,37=-2,05. Primama sąlygine turto vertė yra -2,05 €														
173	1330	Mikrofonas		vnt	2013	2	127,44	1,051	133,94	5	10	50	0	0	0	66,97
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=127,44*1,051-133,94, TN=(127,44-133,94)*0=0, V=127,44-133,94=-6,50. Primama sąlygine turto vertė yra -6,50 €														
174	573	Minkštos lovos		vnt	2011	80	7411,20	1,13	8374,66	7	10	70	0	0	0	5862,26
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=7411,20*1,13-8374,66, TN=(7411,20-8374,66)*0=0, V=7411,20-8374,66=-963,46. Primama sąlygine turto vertė yra -963,46 €														
175	100154	Mobilioji telefonų rinkinys (4 vnt.) lengviesiems automobiliams ir mikroautobusams „OMAS284.5“		vnt	2015	1	15929,1	1,037	16518,48	3	10	30	0	0	0	4955,54
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=15929,1*1,037-16518,48, TN=(15929,1-16518,48)*0=0, V=15929,1-16518,48=-989,38. Primama sąlygine turto vertė yra -989,38 €														
176	2407	Mokyklinė lenta trijų dalių		vnt	2010	1	150,02	1,143	171,47	8	10	80	0	0	0	137,18
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=150,02*1,143-171,47, TN=(150,02-171,47)*0=0, V=150,02-171,47=-21,45. Primama sąlygine turto vertė yra -21,45 €														
177	100164	Monitorius „UE55JU6872UXH“		vnt	2015	1	905	1,037	938,49	3	10	30	0	0	0	281,55
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=905*1,037-938,49, TN=(905-938,49)*0=0, V=905-938,49=66,51. Primama sąlygine turto vertė yra 66,51 €														
178	295	Moteriškas švarkas		vnt	2015	15	143,55	1,037	148,86	3	10	30	0	0	0	44,66
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Aprašymas: FN=143,55*1,037-148,86, TN=(143,55-148,86)*0=0, V=143,55-148,86=-5,31. Primama sąlygine turto vertė yra -5,31 €														

179	Žūm-14	Projektorius „Toshiba X 100“ Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 306,55*1,91=365,1. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=365,1*328,59*0=0, EN=(365,1+328,59*0)*0=0, V=365,1-328,59=36,51. Priimama sąlyginė turto vertė yra 36,51 €	vnt	2009	1	306,55	1,191	365,1	9	10	90	0	0	328,59	36,51
180	130587	Nešiojamasis kompiuteris „HP Pro Book 655G1“ Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 655,02*1,037=680,29. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=680,29*3/10=204,09, TN=(680,29-204,09)*0=0, EN=(680,29-204,09*0)*0=0, V=680,29-204,09=476,2. Priimama sąlyginė turto vertė yra 476,2 €	vnt	2015	1	656,02	1,037	680,29	3	10	30	0	0	204,09	476,2
181	AT000138U	Nešiojamasis kompiuteris „LENOV“ Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 1167*1,051=1226,52. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=1226,52*5/10=613,26, TN=(1226,52-613,26)*0=0, EN=(1226,52-613,26*0)*0=0, V=1226,52-613,26=613,26. Priimama sąlyginė turto vertė yra 613,26 €	vnt	2013	3	1167,00	1,051	1226,52	5	10	50	0	0	613,26	613,26
182	AT0000947	Nukreipėjas Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 24,99*1,037=25,91. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=25,91*1/10=2,59, TN=(25,91-2,59)*0=0, EN=(25,91-2,59*0)*0=0, V=25,91-2,59=23,32. Priimama sąlyginė turto vertė yra 23,32 €	vnt	2017	1	24,99	1,037	25,91	1	10	10	0	0	2,59	23,32
183	AT0000947U	Nukreipėjas Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 75*1,037=77,78. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=77,78*1/10=7,78, TN=(77,78-7,78)*0=0, EN=(77,78-7,78*0)*0=0, V=77,78-7,78=70. Priimama sąlyginė turto vertė yra 70 €	vnt	2017	3	75,00	1,037	77,78	1	10	10	0	0	7,78	70
184	1430	Padėklas Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 202*1,037=209,5. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=209,5*3/10=62,9, TN=(209,5-62,9)*0=0, EN=(209,5-62,9*0)*0=0, V=209,5-62,9=146,6. Priimama sąlyginė turto vertė yra 146,6 €	vnt	2015	10	20,20	1,037	209,5	3	10	30	0	0	62,9	146,6
185	AT000541	Padėklas Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 112,32*1,037=116,48. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=116,48*3/10=34,94, TN=(116,48-34,94)*0=0, EN=(116,48-34,94*0)*0=0, V=116,48-34,94=81,54. Priimama sąlyginė turto vertė yra 81,54 €	vnt	2015	27	112,32	1,037	116,48	3	10	30	0	0	34,94	81,54
186	1419	Padėklas pjaustymui Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 17*1,037=17,63. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=17,63*3/10=5,29, TN=(17,63-5,29)*0=0, EN=(17,63-5,29*0)*0=0, V=17,63-5,29=12,34. Priimama sąlyginė turto vertė yra 12,34 €	vnt	2015	2	17,00	1,037	17,63	3	10	30	0	0	5,29	12,34
187	612	Pagalvės Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 182*1,143=208,03. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=208,03*8/10=166,42, TN=(208,03-166,42)*0=0, EN=(208,03-166,42*0)*0=0, V=208,03-166,42=41,61. Priimama sąlyginė turto vertė yra 41,61 €	vnt	2010	40	182,00	1,143	208,03	8	10	80	0	0	166,42	41,61
188	AT000532U	Pašalpinė 4x4 Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 263,82*1,044=275,43. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=275,43*2/10=55,09, TN=(275,43-55,09)*0=0, EN=(275,43-55,09*0)*0=0, V=275,43-55,09=220,34. Priimama sąlyginė turto vertė yra 220,34 €	vnt	2016	1	263,82	1,044	275,43	2	10	20	0	0	55,09	220,34
189	AT000533U	Pašalpinė 4x6 Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 359,18*1,044=374,98. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=374,98*2/10=75, TN=(374,98-75)*0=0, EN=(374,98-75*0)*0=0, V=374,98-75=299,98. Priimama sąlyginė turto vertė yra 299,98 €	vnt	2016	1	359,18	1,044	374,98	2	10	20	0	0	75	299,98
190	AT000333U	Papildomo lininio aikštelės linijos Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 39*1,044=40,72. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=40,72*2/10=8,14, TN=(40,72-8,14)*0=0, EN=(40,72-8,14*0)*0=0, V=40,72-8,14=32,58. Priimama sąlyginė turto vertė yra 32,58 €	vnt	2016	1	39,00	1,044	40,72	2	10	20	0	0	8,14	32,58
191	618	Patalvės kompleksas Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 208,48*1,143=238,29. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=238,29*8/10=190,63, TN=(238,29-190,63)*0=0, V=238,29-190,63=47,66. Priimama sąlyginė turto vertė yra 47,66 €	vnt	2011	16	208,48	1,143	238,29	8	10	80	0	0	190,63	47,66
192	AT000143U	Patalvės kompleksas Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 629,2*1,037=652,48. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=652,48*3/10=195,74, TN=(652,48-195,74)*0=0, EN=(652,48-195,74*0)*0=0, V=652,48-195,74=456,74. Priimama sąlyginė turto vertė yra 456,74 €	vnt	2015	40	629,20	1,037	652,48	3	10	30	0	0	195,74	456,74
193	AT000145U	Patalvės kompleksas Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 114,1*1,037=118,32. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=118,32*3/10=35,5, TN=(118,32-35,5)*0=0, EN=(118,32-35,5*0)*0=0, V=118,32-35,5=82,82. Priimama sąlyginė turto vertė yra 82,82 €	vnt	2015	10	114,10	1,037	118,32	3	10	30	0	0	35,5	82,82
194	2787	Patalvės kompleksas Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 97*1,037=100,59. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=100,59*3/10=30,18, TN=(100,59-30,18)*0=0, EN=(100,59-30,18*0)*0=0, V=100,59-30,18=70,41. Priimama sąlyginė turto vertė yra 70,41 €	vnt	2015	5	97,00	1,037	100,59	3	10	30	0	0	30,18	70,41
195	AT000523U	Pavėsinė 8 m Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 169*1,044=176,44. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=176,44*2/10=35,29, TN=(176,44-35,29)*0=0, EN=(176,44-35,29*0)*0=0, V=176,44-35,29=141,15. Priimama sąlyginė turto vertė yra 141,15 €	vnt	2016	1	169,00	1,044	176,44	2	10	20	0	0	35,29	141,15
196	595707	Perforatorius „Makita“ Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 289,62*1,037=300,34. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=300,34*3/10=90,1, TN=(300,34-90,1)*0=0, EN=(300,34-90,1*0)*0=0, V=300,34-90,1=210,24. Priimama sąlyginė turto vertė yra 210,24 €	vnt	2015	1	289,62	1,037	300,34	3	10	30	0	0	90,1	210,24
197	3048	Perkolektorius 10 l talpos Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 104,78*1,037=108,66. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=108,66*3/10=32,6, TN=(108,66-32,6)*0=0, EN=(108,66-32,6*0)*0=0, V=108,66-32,6=76,06. Priimama sąlyginė turto vertė yra 76,06 €	vnt	2015	1	104,78	1,037	108,66	3	10	30	0	0	32,6	76,06
198	AT000520U	Piaustymo lentelė Skaidavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitių po kablelio: 381*1,037=395,72. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=395,72*3/10=118,72, TN=(395,72-118,72)*0=0, EN=(395,72-118,72*0)*0=0, V=395,72-118,72=277. Priimama sąlyginė turto vertė yra 277 €	vnt	2015	18	381,60	1,037	395,72	3	10	30	0	0	118,72	277

199	ATD00527U	Lankstus pliusavimo padėklukas	vnt	2015	36	163,80	1,037	169,86	3	10	30	0	0	50,96	118,9
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 163,8*1,037=169,86. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=169,86/3; 10=50,96; TN=(169,86-50,96)/0=0; EN=(169,86-50,96)/0=0; V=169,86-50,96=118,9. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 118,9 €													
200	2227	Plastikinė plovikla	vnt	2013	2	144,82	1,051	152,21	5	10	50	0	0	76,11	76,1
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 144,82*1,051=152,21. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=152,21/5/0=76,11; TN=(152,21-76,11)/0=0; EN=(152,21-76,11)/0=0; V=152,21-76,11=76,1. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 76,1 €													
201	130834	Plūgas „Kverneland“	vnt	2017	1	2803,52	1,037	2907,25	1	10	10	0	0	290,73	2616,52
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 2803,52*1,037=2907,25. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=2907,25/10=290,73; TN=(2907,25-290,73)/0=0; EN=(2907,25-290,73)/0=0; V=2907,25-290,73=2616,52. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 2616,52 €													
202	100146	Pradinių ratų balansavimo priedų kompleksas lengvųjų automobilių ratams „EVER“	vnt	2015	1	607,91	1,037	630,4	3	10	30	0	0	189,12	441,28
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 607,91*1,037=630,4. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=630,4/3/10=189,12; TN=(630,4-189,12)/0=0; EN=(630,4-189,12)/0=0; V=630,4-189,12=441,28. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 441,28 €													
203	100128	Hydraulinis presas su vrblokais „LUNA MW 50H“	vnt	2015	1	2461,48	1,037	2552,55	3	10	30	0	0	765,77	1786,78
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 2461,48*1,037=2552,55. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=2552,55/3/10=765,77; TN=(2552,55-765,77)/0=0; EN=(2552,55-765,77)/0=0; V=2552,55-765,77=1786,78. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 1786,78 €													
204	ATD00137U	Profesionalus bicepso suolukas „Jalisco MP-L203“	vnt	2011	1	350,00	1,13	395,5	7	10	70	0	0	276,85	118,65
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 350*1,13=395,5. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=395,5/7/10=276,85; TN=(395,5-276,85)/0=0; EN=(395,5-276,85)/0=0; V=395,5-276,85=118,65. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 118,65 €													
205	18-50	Projektorius „2660“	vnt	2018	1	442,83	1	442,83	0	10	0	0	0	0	442,83
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 442,83*1=442,83. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=442,83/0/10=0; TN=(442,83-0)/0=0; EN=(442,83-0)/0=0; V=442,83-0=442,83. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 442,83 €													
206	1376	Puodas	vnt	2015	2	144,82	1,037	150,18	3	10	30	0	0	45,05	105,13
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 144,82*1,037=150,18. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=150,18/3/10=45,05; TN=(150,18-45,05)/0=0; EN=(150,18-45,05)/0=0; V=150,18-45,05=105,13. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 105,13 €													
207	1433	Puodas	vnt	2015	1	25,28	1,037	26,22	3	10	30	0	0	7,87	18,35
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 25,28*1,037=26,22. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=26,22/3/10=7,87; TN=(26,22-7,87)/0=0; EN=(26,22-7,87)/0=0; V=26,22-7,87=18,35. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 18,35 €													
208	1496	Puodas	vnt	2015	3	21,21	1,037	21,99	3	10	30	0	0	6,6	15,39
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 21,21*1,037=21,99. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=21,99/3/10=6,6; TN=(21,99-6,6)/0=0; EN=(21,99-6,6)/0=0; V=21,99-6,6=15,39. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 15,39 €													
209	ATD00654U	Puodas su dangčiu	vnt	2015	6	442,32	1,037	458,69	3	10	30	0	0	137,61	321,08
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 442,32*1,037=458,69. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=458,69/3/10=137,61; TN=(458,69-137,61)/0=0; EN=(458,69-137,61)/0=0; V=458,69-137,61=321,08. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 321,08 €													
210	1503	Puodų rinkinys	vnt	2015	1	23,23	1,037	24,09	3	10	30	0	0	7,23	16,86
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 23,23*1,037=24,09. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=24,09/3/10=7,23; TN=(24,09-7,23)/0=0; EN=(24,09-7,23)/0=0; V=24,09-7,23=16,86. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 16,86 €													
211	595855	Purkštuvo dažymui	vnt	2011	1	50,00	1,13	56,5	7	10	70	0	0	39,55	16,95
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 50*1,13=56,5. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=56,5/7/10=39,55; TN=(56,5-39,55)/0=0; EN=(56,5-39,55)/0=0; V=56,5-39,55=16,95. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 16,95 €													
212	ATD01388U	Rankinis sriegiklis	vnt	2014	1	400,00	1,039	415,6	4	10	40	0	0	166,24	249,36
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 400*1,039=415,6. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=415,6/4/10=166,24; TN=(415,6-166,24)/0=0; EN=(415,6-166,24)/0=0; V=415,6-166,24=249,36. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 249,36 €													
213	100151	Kompresijos mauciklis benziniams ir dyzeliniams varikliams „HP912 450.00“	vnt	2015	1	862,78	1,037	894,7	3	10	30	0	0	268,41	626,29
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 862,78*1,037=894,7. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=894,7/3/10=268,41; TN=(894,7-268,41)/0=0; EN=(894,7-268,41)/0=0; V=894,7-268,41=626,29. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 626,29 €													
214	100145	Ratų balansavimo statiklis lengvųjų automobiliams „EVERCB9568“	vnt	2015	1	2867,24	1,037	2973,33	3	10	30	0	0	892	2081,33
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 2867,24*1,037=2973,33. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=2973,33/3/10=892; TN=(2973,33-892)/0=0; EN=(2973,33-892)/0=0; V=2973,33-892=2081,33. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 2081,33 €													
215	100152	Ratų geometrijos reguliavimo stendas „HUNTER PROlogik DSP 706“	vnt	2015	1	9812,04	1,037	10175,09	3	10	30	0	0	3052,53	7122,56
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 9812,04*1,037=10175,09. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=10175,09/3/10=3052,53; TN=(10175,09-3052,53)/0=0; EN=(10175,09-3052,53)/0=0; V=10175,09-3052,53=7122,56. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 7122,56 €													
216	100147	Ratų išnėlančiųjų dalių sistema „Serviso įrenginys 5012“	vnt	2015	1	1523,11	1,037	1579,47	3	10	30	0	0	473,84	1105,63
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 1523,11*1,037=1579,47. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=1579,47/3/10=473,84; TN=(1579,47-473,84)/0=0; EN=(1579,47-473,84)/0=0; V=1579,47-473,84=1105,63. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 1105,63 €													
217	91	Sachnatai „Ambassador“	vnt	2011	1	31,86	1,13	36	7	10	70	0	0	25,2	10,8
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 31,86*1,13=36. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=36/7/10=25,2; TN=(36-25,2)/0=0; EN=(36-25,2)/0=0; V=36-25,2=10,8. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 10,8 €													
218	92	Sachnalinis laikrodis	vnt	2011	1	53,58	1,13	60,55	7	10	70	0	0	42,39	18,16
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 53,58*1,13=60,55. Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=60,55/7/10=42,39; TN=(60,55-42,39)/0=0; EN=(60,55-42,39)/0=0; V=60,55-42,39=18,16. Priimama sąlyginė turto vertė yra: 18,16 €													

219	AT0011220	Šaldiklis „Sniege“	vnt	2013	1	279,99	1,051	294,27	5	10	50	0	0	147,14	147,13
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio. 279,99+1,051=294,27 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=294,27+57,10=147,14; TN=(294,27-147,14)*0=0, EN=(294,27-147,14)*0=0, V=294,27-147,14=147,13													
220	AT001548U	Priimama sąlyginė turto vertė yra 147,13 €	vnt	2012	1	274,48	1,085	297,81	6	10	60	0	0	178,69	179,12
		Saldytuvas „Snigė“													
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 274,48+1,085=297,81 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=297,81+67,10=178,69; TN=(297,81-178,69)*0=0, EN=(297,81-178,69)*0=0, V=297,81-178,69=119,12													
221	595250	Priimama sąlyginė turto vertė yra 119,12 €	vnt	2011	30	664,80	1,113	751,22	7	10	70	0	0	525,85	525,37
		Dviratinkio šalinimas													
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 664,80+1,113=751,22 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=751,22+77,10=525,85; TN=(751,22-525,85)*0=0, EN=(751,22-525,85)*0=0, V=751,22-525,85=225,37													
222	595262	Priimama sąlyginė turto vertė yra 225,37 €	vnt	2011	30	155,40	1,113	175,6	7	10	70	0	0	122,92	122,68
		Signalinė lemputė													
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 155,40+1,113=175,6 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=175,6+77,10=122,92; TN=(175,6-122,92)*0=0, EN=(175,6-122,92)*0=0, V=175,6-122,92=52,68													
223	130635	Mokytokio ženklas „DTVM“	vnt	2011	1	430,98	1,13	487,01	7	10	70	0	0	340,91	146,1
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 430,98+1,13=487,01 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=487,01+77,10=340,91; TN=(487,01-340,91)*0=0, EN=(487,01-340,91)*0=0, V=487,01-340,91=146,1													
224	95	Priimama sąlyginė turto vertė yra 146,1 €	vnt	2011	2	35,92	1,13	40,59	7	10	70	0	0	28,41	12,18
		Sintetinis kamuolys 2 kg, 3 kg													
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 35,92+1,13=40,59 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=40,59+77,10=28,41; TN=(40,59-28,41)*0=0, EN=(40,59-28,41)*0=0, V=40,59-28,41=12,18													
225	AT001753U	Turto vertė yra 12,18 €	vnt	2017	1	288,00	1,037	298,66	1	10	10	0	0	29,87	268,79
		Suvimo mašina „BERNINA BERNETTE“													
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio: 288+1,037=298,66 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=298,66+77,10=229,84; TN=(298,66-229,84)*0=0, EN=(298,66-229,84)*0=0, V=298,66-229,84=68,82													
226	130854	Sąlyginė turto vertė yra 268,79 €	vnt	2012	1	383,05	1,085	383,06	6	10	60	0	0	229,84	153,22
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 383,05+1,085=383,06 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=383,06+67,10=229,84; TN=(383,06-229,84)*0=0, EN=(383,06-229,84)*0=0, V=383,06-229,84=153,22													
227	AT000581U	Priimama sąlyginė turto vertė yra 153,22 €	vnt	2015	2	14,00	1,037	14,52	3	10	30	0	0	4,36	10,16
		Skalimo pakeičikiai													
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 14+1,037=14,52 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=14,52+37,10=4,36; TN=(14,52-4,36)*0=0, EN=(14,52-4,36)*0=0, V=14,52-4,36=10,16													
228	AT000100U	Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 145,91+1,13=164,88 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=164,88+77,10=115,42; TN=(164,88-115,42)*0=0, EN=(164,88-115,42)*0=0, V=164,88-115,42=49,46	vnt	2011	1	145,91	1,13	164,88	7	10	70	0	0	115,42	49,46
		Skenetis „EPSON“													
229	AT000100U	Priimama sąlyginė turto vertė yra 49,46 €	vnt	2015	1	145,91	1,037	151,31	3	10	30	0	0	45,39	105,92
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 145,91+1,037=151,31 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=151,31+37,10=45,39; TN=(151,31-45,39)*0=0, EN=(151,31-45,39)*0=0, V=151,31-45,39=105,92													
230	AT000648U	Priimama sąlyginė turto vertė yra 105,92 €	vnt	2011	1	342,00	1,051	359,44	5	10	50	0	0	179,72	179,72
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 342+1,051=359,44 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=359,44+77,10=179,72; TN=(359,44-179,72)*0=0, EN=(359,44-179,72)*0=0, V=359,44-179,72=179,72													
231	AT000152U	Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 2002,12+1,044=2003,16 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=2003,16+77,10=192,06; TN=(2003,16-192,06)*0=0, EN=(2003,16-192,06)*0=0, V=2003,16-192,06=1811,10	vnt	2016	11	2002,12	1,044	2090,21	2	10	20	0	0	418,04	1621,17
		Slidės su batais ir lazdomis													
232	AT000153U	Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 211,97+1,044=221,3 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=221,3+77,10=144,26; TN=(221,3-144,26)*0=0, EN=(221,3-144,26)*0=0, V=221,3-144,26=77,04	vnt	2016	1	211,97	1,044	221,3	2	10	20	0	0	44,26	177,04
		Slidės su batais ir lazdomis													
233	100124	Smūginis veržlaidis „Ingresol-Rand“	vnt	2015	1	1586,83	1,037	1645,54	3	10	30	0	0	493,66	1151,88
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 1586,83+1,037=1645,54 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=1645,54+37,10=493,66; TN=(1645,54-493,66)*0=0, EN=(1645,54-493,66)*0=0, V=1645,54-493,66=1151,88													
234	100125	Smūginis veržlaidis „Ingresol-Rand“	vnt	2015	1	1586,83	1,037	1645,54	3	10	30	0	0	493,66	1151,88
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 1586,83+1,037=1645,54 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=1645,54+37,10=493,66; TN=(1645,54-493,66)*0=0, EN=(1645,54-493,66)*0=0, V=1645,54-493,66=1151,88													
235	594896	Spausdintuvas	vnt	2015	1	85,15	1,037	88,3	3	10	30	0	0	26,49	61,81
		Spausdintuvas													
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 85,15+1,037=88,3 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=88,3+37,10=26,49; TN=(88,3-26,49)*0=0, EN=(88,3-26,49)*0=0, V=88,3-26,49=61,81													
236	33397	Spausdintuvas	vnt	2011	1	91,67	1,13	103,59	7	10	70	0	0	72,51	31,08
		Spausdintuvas													
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 91,67+1,13=103,59 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=103,59+77,10=72,51; TN=(103,59-72,51)*0=0, EN=(103,59-72,51)*0=0, V=103,59-72,51=31,08													
237	AT000107U	Sąlyginė turto vertė yra 31,08 €	vnt	2016	4	216,96	1,044	226,51	2	15	13,33	0	0	30,2	196,31
		Spinduliuojantis stiklinis durelėmis													
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 216,96+1,044=226,51 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=226,51+77,10=153,41; TN=(226,51-153,41)*0=0, EN=(226,51-153,41)*0=0, V=226,51-153,41=173,10													
238	AT000140U	Sąlyginė turto vertė yra 196,31 €	vnt	2013	9	3792,28	1,051	3986,21	5	10	50	0	0	1993,11	1993,1
		Stacionarus kompiuteris „Ateities 13 Skykla“													
		Skaidavimo seka. Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaitų po kablelio 3792,28+1,051=3986,21 Apskaičiuojame nusidėėjimus FN=3986,21+57,10=1993,11; TN=(3986,21-1993,11)*0=0, EN=(3986,21-1993,11)*0=0, V=3986,21-1993,11=1993,1													

279	595887	Suvirintojo kositumas	vnt	2016	3	146,82	1,044	153,28	2	10	20	0	0	30,66	122,62
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 146,82*1,044=153,28 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=(153,28-30,66)*0=0; EN=(153,28-30,66)*0=0; V=153,28-30,66=122,62													
		Priimama sąlyginė turto vertė yra: 122,62 €													
280	2662	Suvirintojo skydelis	vnt	2011	1	59,09	1,113	66,77	7	10	70	0	0	46,74	20,03
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 59,09*1,113=66,77 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=66,77-46,74=20,03; EN=(66,77-46,74)*0=0; V=66,77-46,74=20,03 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 20,03 €													
281	AT000035U	Suvirintojo skydelis	vnt	2015	1	99,00	1,037	102,66	3	10	30	0	0	30,8	71,86
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 99*1,037=102,66 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=102,66-30,8=71,86; EN=(102,66-30,8)*0=0; V=102,66-30,8=71,86 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 71,86 €													
282	AT000111U	Svarstyklės	vnt	2016	1	35,94	1,044	37,52	2	10	20	0	0	7,5	30,02
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 35,94*1,044=37,52 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=37,52-7,5=30,02; EN=(37,52-7,5)*0=0; V=37,52-7,5=30,02 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 30,02 €													
283		Svarstyklės	vnt	2015	1	37,07	1,037	38,44	3	10	30	0	0	11,53	26,91
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 37,07*1,037=38,44 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=38,44-11,53=26,91; EN=(38,44-11,53)*0=0; V=38,44-11,53=26,91 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 26,91 €													
284	1545	Talaimas (kužinyš)	vnt	2011	1	106,87	1,113	120,76	7	10	70	0	0	84,53	36,23
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 106,87*1,113=120,76 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=120,76-84,53=36,23; EN=(120,76-84,53)*0=0; V=120,76-84,53=36,23 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 36,23 €													
285	2198	Teniso stalas	vnt	2011	1	156,87	1,113	174,78	7	15	46,67	0	0	82,78	94,6
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 156,87*1,113=174,78 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=174,78-82,78=92,00; EN=(174,78-82,78)*0=0; V=174,78-82,78=92,00 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 94,6 €													
286	AT000144	Teniso stalas	vnt	2011	3	470,94	1,113	524,16	7	15	46,67	0	0	248,34	285,82
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 470,94*1,113=524,16 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=524,16-248,34=275,82; EN=(524,16-248,34)*0=0; V=524,16-248,34=275,82 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 285,82 €													
287	3050	Termosas	vnt	2015	2	104,44	1,037	108,33	3	10	30	0	0	32,49	75,81
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 104,44*1,037=108,33 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=108,33-32,49=75,81; EN=(108,33-32,49)*0=0; V=108,33-32,49=75,81 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 75,81 €													
288	3054	Termosas 2 l talpos	vnt	2015	3	88,11	1,037	91,37	3	10	30	0	0	27,41	63,96
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 88,11*1,037=91,37 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=91,37-27,41=63,96; EN=(91,37-27,41)*0=0; V=91,37-27,41=63,96 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 63,96 €													
289	AT001110U	Traukimo virvė 33,5 milio	vnt	2016	1	130,80	1,044	136,72	2	10	20	0	0	27,14	108,58
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 130,80*1,044=136,72 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=136,72-27,14=109,58; EN=(136,72-27,14)*0=0; V=136,72-27,14=109,58 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 108,58 €													
290	2010	Trikojis stovas	vnt	2013	3	388,38	1,051	408,19	5	10	50	0	0	204,1	204,09
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 388,38*1,051=408,19 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=408,19-204,1=204,09; EN=(408,19-204,1)*0=0; V=408,19-204,1=204,09 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 204,09 €													
291	29101	Nuėmimo įrankių kompleksas	vnt	2013	1	138,73	1,051	145,81	5	10	50	0	0	72,91	72,9
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 138,73*1,051=145,81 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=145,81-72,91=72,9; EN=(145,81-72,91)*0=0; V=145,81-72,91=72,9 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 72,9 €													
292	29401	Universalus skaitmeninis multimedinis projektorius „PEAKTECH“	vnt	2013	1	101,37	1,051	106,54	5	10	50	0	0	53,27	53,27
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 101,37*1,051=106,54 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=106,54-53,27=53,27; EN=(106,54-53,27)*0=0; V=106,54-53,27=53,27 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 53,27 €													
293	100143	Universalus daiktinio ryšio aparatas su integruojama kamera „BOSCH FSA 760“	vnt	2015	1	1882,501	1,037	1952,154	3	10	30	0	0	5856,46	13665,08
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 1882,501*1,037=1952,154 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=1952,154-5856,46=-3904,306; EN=(1952,154-5856,46)*0=0; V=1952,154-5856,46=-3904,306 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 13665,08 €													
294	130852	Universalus stovas tinkliniui	vnt	2012	1	405,47	1,085	439,93	6	10	60	0	0	263,96	175,97
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 405,47*1,085=439,93 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=439,93-263,96=175,97; EN=(439,93-263,96)*0=0; V=439,93-263,96=175,97 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 175,97 €													
295	AT000139U	Vaidzo projektorius „BenQ“	vnt	2015	3	947,84	1,037	982,91	3	10	30	0	0	294,87	688,04
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 947,84*1,037=982,91 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=982,91-294,87=688,04; EN=(982,91-294,87)*0=0; V=982,91-294,87=688,04 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 688,04 €													
296	130855	Vaidzo kamera	vnt	2012	1	434,14	1,085	471,04	6	10	60	0	0	282,62	188,42
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 434,14*1,085=471,04 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=471,04-282,62=188,42; EN=(471,04-282,62)*0=0; V=471,04-282,62=188,42 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 188,42 €													
297	590	Vatnės anklodės	vnt	2010	110	545,60	1,143	623,62	8	10	80	0	0	498,9	124,72
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 545,60*1,143=623,62 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=623,62-498,9=64,72; EN=(623,62-498,9)*0=0; V=623,62-498,9=64,72 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 124,72 €													
298	111294	Vejelioje „Viking MB253,1“	vnt	2017	1	516,81	1,037	535,93	1	10	10	0	0	53,59	482,34
		Skaciavimo seka: Apskaičiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvalinama iki 2 skaičių po kablelio. 516,81*1,037=535,93 Apskaičiuojame nusidėėjimus: FN=535,93-53,59=482,34; EN=(535,93-53,59)*0=0; V=535,93-53,59=482,34 Priimama sąlyginė turto vertė yra: 482,34 €													

299	100157		Vesappovē, Viking MB2530"	vnt	2014	1	352,03	1,039	365,76	4	10	40	0	0	146,3	219,46
			Skačiavimo seka: Apskačiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio. 352,03*1,039=365,76 Apskačiuojame nusidėėjimus. FN=(365,76-146,3)*0=0; EN=(365,76-146,3)*0=0; V=365,76-146,3=219,46. Primama sąlyginė turto vertė yra: 219,46 €													
300	747		Vežimėlis	vnt	2013	2	165,06	1,051	173,48	5	10	50	0	0	86,74	86,74
			Skačiavimo seka: Apskačiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio. 165,06*1,051=173,48 Apskačiuojame nusidėėjimus. FN=(173,48-86,74)*0=0; EN=(173,48-86,74)*0=0; V=173,48-86,74=86,74. Primama sąlyginė turto vertė yra: 86,74 €													
301	2417		Vežimėlis patalų valymui su metaliniu krepšėliu	vnt	2013	2	231,29	1,051	243,09	5	10	50	0	0	121,55	121,54
			Skačiavimo seka: Apskačiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 231,29*1,051=243,09 Apskačiuojame nusidėėjimus. FN=243,09*5/10=121,55; EN=(243,09-121,55)*0=0; EN=(243,09-121,55)*0=0; V=243,09-121,55=121,54. Primama sąlyginė turto vertė yra: 121,54 €													
302	3049		Virdulys	vnt	2015	1	125,81	1,037	130,46	3	10	30	0	0	39,14	91,32
			Skačiavimo seka: Apskačiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio. 125,81*1,037=130,46 Apskačiuojame nusidėėjimus. FN=130,46*3/10=39,14; TN=(130,46-39,14)*0=0; V=130,46-39,14=91,32. Primama sąlyginė turto vertė yra: 91,32 €													
303	AT000057U		Virtuvės svarstykės	vnt	2015	5	626,78	1,037	649,97	3	10	30	0	0	194,99	454,98
			Skačiavimo seka: Apskačiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio 626,78*1,037=649,97 Apskačiuojame nusidėėjimus. FN=649,97*3/10=194,99; TN=(649,97-194,99)*0=0; V=649,97-194,99=454,98. Primama sąlyginė turto vertė yra: 454,98 €													
304	AT000365U		Virtuvės kombiomas, KitchenAidK45SMEMWH	vnt	2015	1	425,00	1,037	440,73	3	10	30	0	0	132,22	308,51
			Skačiavimo seka: Apskačiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio 425*1,037=440,73 Apskačiuojame nusidėėjimus. FN=440,73*3/10=132,22; TN=(440,73-132,22)*0=0; EN=(440,73-132,22)*0=0; V=440,73-132,22=308,51. Primama sąlyginė turto vertė yra: 308,51 €													
305	29201		Važtųų prityrinimo mašinėle „TAVANASI 401“	vnt	2013	1	254,58	1,051	267,56	5	10	50	0	0	133,78	133,78
			Skačiavimo seka: Apskačiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio: 254,58*1,051=267,56 Apskačiuojame nusidėėjimus. FN=267,56*5/10=133,78; TN=(267,56-133,78)*0=0; V=267,56-133,78=133,78. Primama sąlyginė turto vertė yra: 133,78 €													
306	117		Smiginio žaidimas „DARTS“	vnt	2011	1	40,08	1,13	45,29	7	10	70	0	0	31,7	13,59
			Skačiavimo seka: Apskačiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio 40,08*1,13=45,29 Apskačiuojame nusidėėjimus. FN=45,29*7/10=31,7; TN=(45,29-31,7)*0=0; V=45,29-31,7=13,59. Primama sąlyginė turto vertė yra: 13,59 €													
307	995811		Žaidimas	vnt	2011	1	149,03	1,13	168,4	7	10	70	0	0	117,88	50,52
			Skačiavimo seka: Apskačiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio. 149,03*1,13=168,4 Apskačiuojame nusidėėjimus. FN=168,4*7/10=117,88; TN=(168,4-117,88)*0=0; V=168,4-117,88=50,52. Primama sąlyginė turto vertė yra: 50,52 €													
308	100148		Žemumų reguliavimo stovas su skaitmeniniu nustatymu ir valdymu: „CONTOUR DCT 75066“	vnt	2015	1	689,01	1,037	714,5	3	10	30	0	0	214,35	500,15
			Skačiavimo seka: Apskačiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio 689,01*1,037=714,5 Apskačiuojame nusidėėjimus. FN=714,5*3/10=214,35; TN=(714,5-214,35)*0=0; V=714,5-214,35=500,15. Primama sąlyginė turto vertė yra: 500,15 €													
309	22233		Žaidimų rinkinys	vnt	2013	1	54,74	1,051	57,53	5	10	50	0	0	28,77	28,76
			Skačiavimo seka: Apskačiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio 54,74*1,051=57,53 Apskačiuojame nusidėėjimus. FN=57,53*5/10=28,77; TN=(57,53-28,77)*0=0; V=57,53-28,77=28,76. Primama sąlyginė turto vertė yra: 28,76 €													
310	1562		Lovas	vnt	2010	3	39,42	1,143	45,06	8	15	53,33	0	0	24,03	21,03
			Skačiavimo seka: Apskačiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio. 39,42*1,143=45,06 Apskačiuojame nusidėėjimus. FN=45,06*8/15=24,03; TN=(45,06-24,03)*0=0; EN=(45,06-24,03)*0=0; V=45,06-24,03=21,03. Primama sąlyginė turto vertė yra: 21,03 €													
311	668		Manekeno galva	vnt	2013	1	86,31	1,051	90,71	5	10	50	0	0	45,36	45,35
			Skačiavimo seka: Apskačiuojama turto kaina po infliacijos įtakos. Apvaliname iki 2 skaičių po kablelio 86,31*1,051=90,71 Apskačiuojame nusidėėjimus. FN=90,71*5/10=45,36; TN=(90,71-45,36)*0=0; V=90,71-45,36=45,35. Primama sąlyginė turto vertė yra: 45,35 €													

Eil. Nr.	Inventorinis numeris	Turto pavadinimas	Matavimo vienetai	Kiekis	Įsigijimo metai	Įsigijimo vertė Eur	Sąlyginė mokes vertė Eur
398	130851	Dekoracija „Gvydių namų meno medis“	vnt	1	2013	337,84	337,84
399	595810	Remiantis užsakovo ataskaynu į paklausimą dėl nevertinamo turto, vertinime priimama sąlyginė turto vertė yra lygi turto įsigijimo vertei	vnt	11	2015	169,4	169,4
400	AT001631	Remiantis užsakovo ataskaynu į paklausimą dėl nevertinamo turto, vertinime priimama sąlyginė turto vertė yra lygi turto įsigijimo vertei.	vnt	1	2017	249,30	249,3
401	AT002098	Dekratyvinis objektas „Rytas“	vnt	4	2018	2,40	2,4
402	B	Remiantis užsakovo ataskaynu į paklausimą dėl nevertinamo turto, vertinime priimama sąlyginė turto vertė yra lygi turto įsigijimo vertei.	vnt	1	1900	393,88	393,88
403	AT001632	Dublikatas (K41003 Nr.001668-001671)	vnt	1	2017	112,00	112
404	3582	Remiantis užsakovo ataskaynu į paklausimą dėl nevertinamo turto, vertinime priimama sąlyginė turto vertė yra lygi turto įsigijimo vertei	vnt	1	1993	157,50	157,5
405	130856	Remiantis užsakovo ataskaynu į paklausimą dėl nevertinamo turto, vertinime priimama sąlyginė turto vertė yra lygi turto įsigijimo vertei	vnt	1	2015	511,76	511,76
406	AT002097	Remiantis užsakovo ataskaynu į paklausimą dėl nevertinamo turto, vertinime priimama sąlyginė turto vertė yra lygi turto įsigijimo vertei	vnt	18	2018	4,50	4,5
407	130849	Pažymėjimas (K3105) Nr. 068371-068435	vnt	1	2011	1158,49	1158,49
408	514	Remiantis užsakovo ataskaynu į paklausimą dėl nevertinamo turto, vertinime priimama sąlyginė turto vertė yra lygi turto įsigijimo vertei	vnt	1	2008	231,70	231,7
		Remiantis užsakovo ataskaynu į paklausimą dėl nevertinamo turto, vertinime priimama sąlyginė turto vertė yra lygi turto įsigijimo vertei	vnt	1	2008	231,70	231,7

Vertinamo turto komplekso, priklausančio Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla, bendra vertinamo turto rinkos vertė vertinimo datai (2018-11-02) yra: 182 192,16 (vienas šimtas aštuoniasdešimt du tūkstančiai vienas šimtas devyniasdešimt du eurai ir 16 ct) su PVM	
Sąlyginės, kiekvienos pozicijos turto vertės pateikiamos 3-8 psl.	
Vertinimo užsakovas	Biudžetinė įstaiga Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla . Teisinė forma - biudžetinė įstaiga. Juridinio asmens kodas - 190804176. Šalčininkų r. sav. Dieveniškų mstl. Geranionų g. 38 Duomenys apie įstaigą kaupiami ir laikomi Juridinių asmenų registre (registro tvarkytojas Valstybės įmonė Registrų centras)
Turto savininkas	Lietuvos Respublika
Vertinimo atvejis	įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais. Šis vertinimo atvejis apibrėžiamas Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo (Žin., 1999, Nr. 52-1672; 2011, Nr. 86-4139) 4-o straipsnio 1-iaame punkte.;
Vertinimo tikslas	nuosavybės teisės perleidimas. Turtas perleidžiamas keičiant įstaigos statusą iš biudžetinės įstaigos į viešąją įstaigą.
Vertinamo turto valdymo teisė:	Patikėjimo teisė
Turto apžiūros data	2018-11-02
Turto vertės nustatymo data	2018-11-02
Turto vertinimo ataskaitos surašymo pradžios data:	2018-11-02
Turto vertinimo ataskaitos surašymo pabaigos data:	2018-12-12

Kilnojamojo turto vertintojas:

Kristina Vysockaja
kval. pažymėjimas Nr.A 000149
išduotas 2017-12-06

Turto vertintojas pažymi:

išvada dėl turto arba verslo vertės surašyta ne dėl to, kad tarp užsakovo ir turto arba verslo vertinimo įmonės ar kitų asmenų iškilo ginčas dėl turto arba verslo vertės nustatymo.

Vilnius 2018 m.

11 APŽIŪROS AKTAS

Biudžetinei įstaigai Dieveniškių technologijų ir verslo mokykla priklausančio turtinio komplekso
(ilgalaikis, trumpalaikis, materialus ir nematerialus turtas)
apžiūros aktas Nr. VP2018-19M

Turto sąrašas pateikiamas žemiau esančiose lentelėse.
Akto surašymo data: 2018-11-02

Apžiūros vieta:

✓ Šalčininkų r. sav. Dieveniškių mstl. Geranionų g. 38

Apžiūros akto surašymo vieta: Vilniaus m. Lvovo g. 13-12

Apžiūros data: 2018-11-02;

Apžiūros atlikimo (pradžios) laikas: 9:00

Apžiūros atlikimo (pabaigos) laikas: 17:00

Vertinamo objekto vietos (gretimybių) charakteristika (vertinant nekilnojamąjį turtą), jeigu ji nenurodoma vertinimo ataskaitos tekste:

Vertinamo objekto fizinė būklė apžiūros metu: vidutiniška.

Ar užsakovas informavo objekto savininką

Taip

Ne

apie objekto apžiūrą ir turi objekto savininko
sutikimą dėl objekto apžiūros (pažymėti)

☐☐

Apžiūroje dalyvavusių savininko ir (arba) užsakovo arba jų įgaliotų asmenų duomenys (pavadinimas, teisinė forma, buveinė, kodas arba fizinio asmens vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys)

Biudžetinė įstaiga Dieveniškių technologijų ir verslo mokykla. Teisinė forma - biudžetinė įstaiga. Juridinio asmens kodas – 190804176, Šalčininkų r. sav. Dieveniškių mstl. Geranionų g. 38

Kristina Vysockaja

Turto vertintojas

Vardas, pavardė

kval. pažymėjimas Nr. A 000149

išduotas 2017-12-06

(parašas)

Savininko / užsakovo / įgalioto asmens vardas,
pavardė

(parašas)

Vilnius 2018 m.

Eil. Nr.	Inventorinis numeris	Turto pavadinimas	Matavimo vienetai	Kiekis
1	2410	Projektorius „BenQ“	vnt	1
2	130850	Akrilines krepšinio lentos	vnt	1
3	130853	Akrilines krepšinio lentos	vnt	1
4	100129	Akumuliatorių pakrovėjas su apsaugomis „TELWIN LEADER“	vnt	1
5	1514	Aliumininiai puodai	vnt	3
6	323	Aliumininis puodas 2,5 l talpos	vnt	3
7	3233	Aliumininis puodas 2,5 l talpos	vnt	3
8	130837	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1
9	130838	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1
10	130839	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1
11	130840	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1
12	130841	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1
13	130842	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1
14	130843	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1
15	130844	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1
16	130845	Asmeninis kompiuteris su išoriniais įrenginiais	vnt	1
17	AT000945U	Audimo staklės	vnt	4
18	AT001754U	Audimo staklės juostoms austi	vnt	2
19	AT000946U	Audimo staklės juostoms austi	vnt	4
20	100131	Aukšto slėgio plovimo įrenginys be papildymo	vnt	1
21	100153	Automatinės ratų montavimo staklės lengviesiems automobiliams „Bosh TCE 4460“	vnt	1
22	130848	Automobilinė vaizdo kamera „DVR CDR-E07“	vnt	1
23	130847	Automobilinė vaizdo kamera „DVR2 CDR-E07“	vnt	1
24	3398	Barkodų skeneris	vnt	1
25	595037	Blynkepe	vnt	1
26	1547	Bokso maišas 100/30	vnt	1
27	1546	Bokso maišas 120/35	vnt	1
28	84	Čiužinys	vnt	2
29	AT001931	Darbinis kostiumas	vnt	7
30	AT001607	Darbo drabužių komplektas	vnt	2
31	2684	Deguonies balionas su reduktoriumi ir žarna	vnt	1
32	595643	Diskinis guminis svoris 50 mm 1,25 kg	vnt	4
33	595646	Diskinis guminis svoris 50 mm 10 kg	vnt	2
34	595647	Diskinis guminis svoris 50 mm 15 kg	vnt	2
35	595644	Diskinis guminis svoris 50 mm 2,5 kg	vnt	2
36	595648	Diskinis guminis svoris 50 mm 20 kg	vnt	2
37	595645	Diskinis guminis svoris 50 mm 5 kg	vnt	4
38	At002204U	Dvipusis molbertas (60x85x115)	vnt	2
39	1549	Dviratis „Panther Taff“	vnt	4
40	100053	Dviratis „City Arkuus Vintage D“	vnt	1
41	100047	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1
42	100048	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1
43	100049	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1
44	100050	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1
45	100051	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1
46	100052	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1
47	100054	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1
48	100055	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1
49	100056	Dviratis „City Arkuus Vintage D 2011“	vnt	1
50	100057	Dviratis „City Romer Pop Art 28 2013 white-green“	vnt	1
51	100032	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
52	100033	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
53	100034	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
54	100035	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
55	100036	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
56	100037	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
57	100038	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
58	100039	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
59	100040	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
60	100041	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
61	100042	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
62	100043	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
63	100044	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
64	100045	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
65	100046	Dviratis „Trekking Delta T1000 M“	vnt	1
66	100132	Dvivietė baidarė	vnt	1
67	100133	Dvivietė baidarė	vnt	1
68	100134	Dvivietė baidarė	vnt	1
69	100135	Dvivietė baidarė	vnt	1
70	100136	Dvivietė baidarė	vnt	1
71	100137	Dvivietė baidarė	vnt	1
72	100138	Dvivietė baidarė	vnt	1
73	100139	Dvivietė baidarė	vnt	1
74	100140	Dvivietė baidarė	vnt	1

Vilnius 2018 m.

75	100141	Dvivetė baidarė	vnt	1
76	666	Plaukų džiovintuvas „Vojager 4V“	vnt	1
77	751	Plaukų džiovintuvas „Compact“	vnt	1
78	665	Plaukų džiovintuvas „Vojager 1V“	vnt	1
79	2412	Vaizdo ekranas	vnt	1
80	319	Elektrinė mesmalė „ZELNER“	vnt	1
81	2385	Elektrinė trintuvė „BETM-1“	vnt	1
82	1110	Elektrinė viryklė „Hansa“	vnt	2
83	100163	Elektrinė paverčiama keptuvė „BR-780 E/N“	vnt	1
84	1112	Elektrinė viryklė	vnt	3
85	100159	Elektrinė viryklė „EP-4ŽS-01“	vnt	1
86	AT000891U	Elektrinis šlifuoכלis	vnt	1
87	AT001129U	Elektrinis infraraudonųjų spindulių šildytuvas	vnt	4
88	AT001129U	Elektrinis infraraudonųjų spindulių šildytuvas	vnt	2
89	3051	Furšetinis marmitas	vnt	2
90	1557	Futbolo tinklas	vnt	1
91	594810	Galandinimo staklės „Scheppach BG150“	vnt	2
92	667	Garintuvas „Syncro“	vnt	1
93	AT002134U	Garso kolonėlė	vnt	2
94	100030	Geležiniai suvirinti vartai 6x1,2	vnt	1
95	100029	Geležiniai suvirinti vartai 6x1,5	vnt	1
96	239523	Gesintuvas	vnt	3
97	3541	Gesintuvas	vnt	1
98	239512	Gesintuvas	vnt	1
99	709	Gesintuvas	vnt	1
100	23959	Gesintuvas	vnt	4
101	613	Gesintuvas	vnt	1
102	1222	Gesintuvas	vnt	3
103	94	Gimnastikos lankas	vnt	6
104	AT000336U	Svarstis 16 kg svorio	vnt	2
105	AT000337U	Svarstis 24 kg svorio	vnt	2
106	AT000649U	Gražtas	vnt	1
107	100130	Gręžimo staklės „Ferax FBM 45“	vnt	1
108	AT000131U	Lenktas olimpinis grifas su guoliais	vnt	1
109	595642	Olimpinis grifas	vnt	1
110	595244	Įrankių komplektas	vnt	1
111	100126	Įrankių rinkinys su vežimėliu, skirtas krovininių automobilių servisui „Teng Tools“	vnt	1
112	100127	Įrankių rinkinys su vežimėliu, skirtas krovininių automobilių servisui „Teng Tools“	vnt	1
113	2655	Kampinis šlifuoכלis	vnt	1
114	595436	Kampinis šlifuoכלis	vnt	1
115	703	Kampinis šlifuoכלis	vnt	1
116	AT000120U	Kampinis šlifuoכלis	vnt	1
117	100031	Kasos aparatas „EURO-2000T“	vnt	1
118	AT000867U	Kėdės „Beta chrome“	vnt	50
119	AT000681U	Kėdės „ISO C-14“	vnt	40
120	AT000655	Keptuvė	vnt	2
121	AT000117U	Ketaus kazanas 22 l talpos	vnt	1
122	AT000118U	Ketaus keptuvė 56 cm skersmens	vnt	1
123	AT001633	Keturgubos svertinės supynės	vnt	1
124	2226	Kirpyklos kėdė	vnt	4
125	100144	Kombinuotas atidirbto tepalo surinkimo/išsiurbimo įrenginys su skaidria kamera „PROFITOOL OXPTJA0011“	vnt	1
126	AT002127U	Kompiuterinė kėdė	vnt	1
127	12343	Kompiuterinės kėdės	vnt	2
128	10459	Kompiuterinis stalas	vnt	5
129	110623	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „B19W“	vnt	1
130	110101	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „B22W“	vnt	1
131	111293	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „E19W“	vnt	1
132	101101	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1
133	101102	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1
134	101103	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1
135	101104	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1
136	101105	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1
137	101106	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1
138	101107	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1
139	101108	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1
140	101109	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1
141	101110	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1
142	101111	Kompiuteris „Fujitsu P9900“, monitorius „Fujitsu B19W“	vnt	1
143	111065	Kompiuteris „Fujitsu P9900Win7“, monitorius „E19W“	vnt	1
144	AT001403U	Konteineris „GN“	vnt	2
145	100162	Konvekcinė krosnis	vnt	1
146	AT000126U	Konvekcinės krosnelės stovas „6GN1/1 850 mm“	vnt	1
147	2576	Kopijavimo aparatas	vnt	1
148	AT001752U	Krašto apmėtymo siuvamoji mašina „JAGUAR“	vnt	1
149	1558	Krepšinio lankas	vnt	2

Vilnius 2018 m.

150	1209171295	Krosnis duonkepė pagal Džiūkišką tradiciją	vnt	1
151	100155	Krovinių automobilių ratų montavimo staklės „OMA673T“	vnt	1
152	100156	Krovinių automobilių ratų balansavimo staklės su bazinių kūgių rinkiniu „JOHN BEAN b9250“	vnt	1
153	100158	Krūmapjovė „Stihl FS310“	vnt	1
154	749	Legaminas įrankiams	vnt	1
155	113	Laikmatis „201“	vnt	2
156	595832	Lekštes	vnt	8
157	AT002205U	Lentyna 182x182	vnt	1
158	AT002207U	Lentyna 77x147	vnt	2
159	AT002206U	Lentyna 77x77	vnt	1
160	606	Lovatiesės	vnt	25
161	610	Lovatiesės	vnt	7
162	676	Plauky tiesinimo žnyplės	vnt	1
163	755	Plauky tiesinimo žnyplės	vnt	1
164	AT000151U	Manekeno galva kirpėjoms	vnt	1
165	2007	Manekeno galvos kirpėjams	vnt	4
166	574	Medinės kedės	vnt	5
167	2441	Mėsmale „SMG4381 SENCOR“	vnt	1
168	AT001667U	Mezgimo staklės medinės 27x16 cm	vnt	2
169	AT001668U	Mezgimo studija	vnt	7
170	AT001635U	Mikrobangų krosnelė	vnt	1
171	363	Mikrobangų krosnelė „Sharp“	vnt	1
172	374	Mikrobangų krosnelė „Sharp“	vnt	1
173	1330	Mikrofonas	vnt	2
174	573	Minkštos lovos	vnt	80
175	100154	Mobilių kolonų rinkinys (4 vnt.) lengviems automobiliams ir mikroautobusams „OMA526L5“	vnt	1
176	2407	Mokyklinė lenta trijų dalių	vnt	1
177	100164	Monitorius „UE55JU6872UXXH“	vnt	1
178	295	Moteriškas švarkas	vnt	15
179	ŽUM-14	Projektorius „Toshiba X 100“	vnt	1
180	130587	Nešiojamasis kompiuteris „HP Pro Book 655G1“	vnt	1
181	AT000138U	Nešiojamasis kompiuteris „LENOVO“	vnt	3
182	AT000947	Nukreipėjas	vnt	1
183	AT000947U	Nukreipėjas	vnt	3
184	1430	Padėklas	vnt	10
185	AT000541	Padėklas	vnt	27
186	1419	Padėklas pjaustymui	vnt	2
187	612	Pagalvės	vnt	40
188	AT000532U	Palapinė 4x4	vnt	1
189	AT000533U	Palapinė 4x6	vnt	1
190	AT000333U	Papildinio tinklinio aikštelės linijos	vnt	1
191	618	Patalynės komplektas	vnt	16
192	AT000143U	Patalynės komplektas	vnt	40
193	AT000145U	Patalynės komplektas	vnt	10
194	2787	Patalynės komplektas	vnt	5
195	AT000523U	Pavėsinė 8 m	vnt	1
196	595707	Perforatorius „Makita“	vnt	1
197	3048	Perkolorius 10 l talpos	vnt	1
198	AT000526U	Pjaustymo lentele	vnt	18
199	AT000527U	Lankstus pjaustymo padėkliukas	vnt	36
200	2227	Plastikinė plovikla	vnt	2
201	130634	Plūgas „Kverneland“	vnt	1
202	100146	Pradinis ratų balansavimo priedų komplektas lengvųjų automobilių ratams „EVERT“	vnt	1
203	100128	hHidraulinis presas su v-blokais „LUNA MW 50FH“	vnt	1
204	AT000132U	Profesionalus bicepso suoliukas „Marbo MP-L203“	vnt	1
205	18-50	Projektorius „2660“	vnt	1
206	1376	Puodas	vnt	2
207	1433	Puodas	vnt	1
208	1496	Puodas	vnt	3
209	AT000654U	Puodas su dangčiu	vnt	6
210	1503	Puodų rinkinys	vnt	1
211	595856	Purkštuvas dažymui	vnt	1
212	AT001388U	Rankinis sriegiklis	vnt	1
213	100151	Kompresijos matuoklis benzininiams ir dyzeliniams varikliams „HP912 460 00“	vnt	1
214	100145	Ratų balansavimo staklės lengviems automobiliams „EVERTCB956B“	vnt	1
215	100152	Ratų geometrijos reguliavimo stendas „HUNTER ProAlign DSP 706“	vnt	1
216	100147	Ritinė išmetamųjų dujų sistema „Serviso įrenginiai 5012“	vnt	1
217	91	Šachmatai „Ambosador“	vnt	1
218	92	Šachmatinis laikrodis	vnt	1
219	AT001122U	Šaldiklis „Snaige“	vnt	1
220	AT001548U	Šaldytuvas „Snaige“	vnt	1
221	595250	Dviratininko šalmas	vnt	30
222	595262	Signalinė liemene	vnt	30
223	130835	Mokyklos ženklas „DTVM“	vnt	1

Vilnius 2018 m.

224	95	Sintetinis kamuolys 2 kg, 3 kg	vnt	2
225	AT001753U	Siuvimo mašina „BERNINA BERNETTE“	vnt	1
226	130854	Skalbimo mašina	vnt	1
227	AT000581U	Skalūno padėkliukai	vnt	2
228	AT000100U	Skeneris „EPSON“	vnt	1
229	AT000100U	Skeneris „EPSON“	vnt	1
230	AT000648U	Skersinio pjovimo staklės	vnt	1
231	AT000152U	Slidės su batais ir lazdomis	vnt	11
232	AT000153U	Slidės su batais ir lazdomis	vnt	1
233	100124	Smūginis veržliasukis „Ingresoll-Rand“	vnt	1
234	100125	Smūginis veržliasukis „Ingresoll-Rand“	vnt	1
235	594896	Spausdintuvas	vnt	1
236	3397	Spausdintuvas	vnt	1
237	AT000107U	Spintele su stiklinėmis durelėmis	vnt	4
238	AT000140U	Stacionarus kompiuteris „Ateities 13 Skylake“	vnt	9
239	AT000141	Stacionarus kompiuteris „Ateities 15 Skylake“	vnt	2
240	AT000140U	Stacionarus kompiuteris „Ateities 13 Skylake“	vnt	1
241	AT000140U	Stacionarus kompiuteris „Ateities 13 Skylake“	vnt	2
242	AT000140U	Stacionarus kompiuteris „Ateities 13 Skylake“	vnt	1
243	130836	Stacionarus kompiuteris	vnt	1
244	100009	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
245	100010	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
246	100011	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
247	100012	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
248	100013	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
249	100014	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
250	100015	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
251	100016	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
252	100017	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
253	100018	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
254	100019	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
255	100020	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
256	100021	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
257	100022	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
258	100023	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
259	100024	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
260	100025	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
261	100026	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
262	100027	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
263	100028	Stacionarus kompiuteris „MAGNUM“	vnt	1
264	130846	Stalas	vnt	1
265	AT001874	Štangos suoliukas „Marbo Sport MP-L209“	vnt	1
266	100160	Štangos suolelis „Marbo“	vnt	1
267	AT000598U	Stelažas iš nerūdijančio plieno	vnt	1
268	AT002100U	Spinta iš stiklo	vnt	8
269	1332	Mikrofono stovas	vnt	2
270	AT000528U	Pjaustymo lentelių stovas	vnt	8
271	2411	Projektoriaus stovas	vnt	1
272	100142	Stūmoklinis oro kompresorius „11 bar ABAC B6000/270 FT“	vnt	1
273	234	Sulčių spaudimo mašinėle	vnt	1
274	595649	Suolelio priedas svoriams laikyti „Marbo“	vnt	1
275	100120	Suvirinimo įranga „Lincoln electric Invertec 170S“	vnt	1
276	100121	Suvirinimo įranga „Lincoln electric Invertec 170S“	vnt	1
277	100122	Suvirinimo įranga „Lincoln electric Invertec 170S“	vnt	1
278	100123	Suvirinimo įranga „Lincoln electric Invertec 170S“	vnt	1
279	595887	Suvirintojo kostiumas	vnt	3
280	2662	Suvirintojo skydelis	vnt	1
281	AT000035U	Suvirintojo skydelis	vnt	1
282	AT001111U	Svarstyklės	vnt	1
283	1380	Svarstyklės	vnt	1
284	1545	Tatamis (čiūžinys)	vnt	1
285	2198	Teniso stalas	vnt	1
286	AT000144	Teniso stalas	vnt	3
287	3050	Termosas	vnt	2
288	3054	Termosas 2 l talpos	vnt	3
289	AT001110U	Traukimo virvė 33,5 m ilgio	vnt	1
290	2010	Trikojis stovas	vnt	3
291	29101	Nuėmimo įrankių komplektas	vnt	1
292	29001	Universalus skaitmeninis multimetras „PEAKTECH“	vnt	1
293	100143	Universalus diagnostinis komplektas su programine įranga „BOSCH FSA 760“	vnt	1
294	130852	Universalus stovas tinkliniui	vnt	1
295	AT000139U	Vaizdo projektorius „BenQ“	vnt	3
296	130855	Vaizdo kamera	vnt	1
297	590	Vatinės antklodės	vnt	110
298	111294	Vejapjovė „Viking MB253,1“	vnt	1
299	100157	Vejapjovė „Viking MB2530“	vnt	1

Vilnius 2018 m.

300	747	Vežimelis	vnt	2
301	2417	Vežimelis patalpų valymui su metaliniu krepšeliu	vnt	2
302	3049	Virdulys	vnt	1
303	AT000057U	Virtuvinės svarstyklės	vnt	5
304	AT000365U	Virtuvinis kombainas „KitchenAid5K45SMEWH	vnt	1
305	29201	Vožtuvų pritrynimo mašinėlė „TAIVANAS1401“	vnt	1
306	117	Smiginio žaidimas „DARTS“	vnt	1
307	595811	Žaizdras	vnt	1
308	100148	Žibintų reguliavimo stendas su skaitmeniniu liuksmetru ir veidrodine taikymo plokšte „TECNOCOLOR BETA 2066“	vnt	1
309	2233	Žirklių rinkinys	vnt	1
310	1562	Lovos	vnt	3
311	668	Manekeno galva	vnt	1
312	524	Akumuliatorių apkrovos matuoklis	vnt	1
313	2642	Buitinis dujų balionas	vnt	1
314	130697	Bulvių sodinamoji „KSM4“	vnt	1
315	1256	Darbo priestalis	vnt	2
316	1323	Darbo stalai	vnt	9
317	ŽŪM -10	Daugialypės terpės projektorius su dokumentų atvaizdavimo kamera „Toshiba xc2000“	vnt	1
318	346	Dielektriniai guminiai batai	pora	3
319	130827	Diskinės akėčios „L113-03“	vnt	1
320	1213	Dokumentų saugojimo spinta	vnt	1
321	1270	Dokumentų saugojimo spintelė	vnt	1
322	594	Elektrinė viryklė	vnt	1
323	ŽŪ-100	Elektrinė viryklė „BEKO CM 68-200“	vnt	1
324	1317	Elektrinis galastuvas	vnt	1
325	ŽŪ-61	Elektrinė viryklė	vnt	1
326	691	Elektrinė talė	vnt	5
327	D30	Faksas „Panasonic“	vnt	1
328	1350	Galastuvas	vnt	1
329	109	Gimnastikos sienelės	vnt	14
330	5948	Gręžimo staklės	vnt	1
331	782	Gręžimo staklės	vnt	1
332	9370	Grūdų valymo mašina	vnt	1
333	LK-30	Hidraulinis presas	vnt	1
334	1384	Higieninis stalas	vnt	17
335	ŽŪM -12	Interaktyvioji lenta su mokomosiomis programomis „Clever Board 3105“	vnt	1
336	1217	Irišimo aparatas	vnt	1
337	881	Juodos kėdės	vnt	2
338	1225	Juodos kėdės	vnt	7
339	1225	Juodos kėdės	vnt	2
340	767	Kalvės žaizdras	vnt	1
341	582	Kėdės	vnt	15
342	130599	Keltuvas „IME -320 2.5“	vnt	1
343	12341	Biuro kėdės	vnt	11
344	12361	Biuro kėdės	vnt	6
345	10453	Biuro stalas	vnt	7
346	1244	Biuro stalas	vnt	2
347	766	Kūjai 5 kg ir 3 kg svorio	vnt	7
348	641	Kultivatorius „KPS-4“	vnt	1
349	130745	Kultivatorius „THE TRIPLE-K“	vnt	1
350	D-0A	Lazerinis spausdintuvas	vnt	1
351	1229	Medžio apdirbimo staklės	vnt	1
352	533	Mėšlakratė „ROY-6“	vnt	1
353	ŽŪM-7	Daugialypės terpės projektorius „Toshiba TLPXD2000“	vnt	1
354	I-K-209-8	Daugialypės terpės projektorius „HITACHI ED-X20“	vnt	1
355	D-41	Daugialypės terpės projektorius „Toshiba“	vnt	1
356	3471	Dielektrinės pirštinės	pora	3
357	5351	Plūgas „PLN 3,5“	vnt	1
358	765	Pneumatinis kūjis	vnt	1
359	1209171296	Pneumatinis kūjis	vnt	1
360	2465	Priekalas	vnt	5
361	19	Prietaisas diržo įtempimui	vnt	1
362	1600206	Projektorius „Sanyo PLC-XW55“	vnt	1
363	2-93	Purkštukų tikrinimo stendas	vnt	1
364	1258	Rašomasis stalas	vnt	1
365	1-1-K-209-4	Rašomasis stalas	vnt	1
366	1228	Rašomoji lenta	vnt	1
367	130825	Rotorinė žoliapjovė „Z-178“	vnt	1
368	1223	Rūbų spinta	vnt	1
369	AT000886U	Šaldymo įranga „BekoFSE1072A+“	vnt	1
370	1400	Šaldytuvas „Snaige“	vnt	1
371	615	Šaldytuvas „Snaige“	vnt	1
372	1385	Šaldytuvas „Snaige“	vnt	1
373	622	Šaldytuvas „Snaige-15“	vnt	1

Vilnius 2018 m.

374	699	Šaltkalvio stalas	vnt	4
375	785	Šaltkalvio stalas	vnt	22
376	10422	Šaltkalvio stalas	vnt	9
377	35	Šaltkalvio stalas	vnt	5
378	720	Sėjamoji „SZ-3.6“	vnt	1
379	1106	Stalas	vnt	4
380	10452	Stalas „Biurko“	vnt	10
381	353	Staliukas „3MTA-50“	vnt	1
382	10868	Suvirinimo inventorius „MMA200“	vnt	1
383	1086	Suvirinimo inventorius „MMA200“	vnt	1
384	704	Suvirinimo inventorius „MMA200“	vnt	1
385	130814	Suvirinimo pusautomatis „SP-150“	vnt	1
386	936	Svarstyklės	vnt	1
387	935	Svarstyklės	vnt	1
388	298	Taburetė	vnt	21
389	616	Televizorius „Samsung“	vnt	1
390	B3-495	Televizorius „Šitelis“	vnt	1
391	19-48	Televizorius „Tauras“	vnt	1
392	31	Trakatoriaus kabinos maketas	vnt	1
393	1216	Trikojis stovas ekranui	vnt	1
394	1221	Vežimėlis minitraktoriui	vnt	1
395	1393	Virtuvinis stalas	vnt	4
396	11	Stūmoklių žiedų suspaudėjai	vnt	1
397	130689	Traktorius TZ-4K-14	vnt	1
398	130851	Dekoracija „Gyvybės pažinimo medis“	vnt	1
399	595810	Dekoratyvines detales iš metalo ruošinių	vnt	11
400	AT001631	Dekoratyvinius objektus „Rytas“	vnt	1
401	AT002098	Dublikatas (K4003) Nr.001668-001671	vnt	4
402	B	Finansų valdymo ir apskaitos IS „BIUDŽETAS VS“	vnt	1
403	AT001632	Liaudiška vaikų ir jaunimo karuselė	vnt	1
404	5582	Lininis kilimėlis (himnas)	vnt	1
405	130856	Medžio skulptūra su metalo detalėmis „Perkūnas“	vnt	1
406	AT002097	Pažymėjimas (K3105) Nr. 068371-068435	vnt	18
407	130849	Švieslentė „ESK 52“	vnt	1
408	514	Šviesoforas	vnt	1

Eil. Nr.	Inventorinis numeris	Įsigijimo metai	Turto pavadinimas	Valst. Nr	Gamybos / pirmos registracijos data
409	130820	2005	Automobilio priekaba RYDWAN	AM767	2005
410	100161	2011	Automobilis VW GOLF FFU 636	FFU636	2011
411	130819	1991	Automobilis WV T-4	BEM234	1991
412	1151	1987	Trakatoriaus priekaba 2PTS-4	AL2589	1988
413	130829	2008	Traktorius BELARUS-952.3.3	3761LE	2007
414	130458	1981	Traktorius MTZ-80	n/d	1981
415	130062	1981	Traktorius MTZ-80	8292LE	1979
416	130675	1988	Traktorius MTZ-80	8293LE	1988
417	130828	1999	Automobilis Renault Mascott	SVA422	2001
418	130830	1999	Automobilis VW GOLF	EDS564	1999

419	Bibliotekos fondas	vnt	1
-----	--------------------	-----	---

Biudžetinė įstaiga Dieveniškų technologijų ir verslo mokykla. Teisinė forma - biudžetinė įstaiga. Juridinio asmens kodas - 190804176, Šalčininkų r. sav. Dieveniškų mstl. Geranionų g. 38

(pareigos, vardas, pavardė)

Kristina Vysockaja
Turto vertintojas
kval. pažymėjimas Nr. A 000149

išduotas 2017-12-06

(parašas)

Vilnius 2018 m.

Savininko / užsakovo / įgalioto asmens vardas, pavardė

(parašas)

12 PRIEDAI

Visi vertinimo ataskaitos priedai yra pateikiami skaitmeninėje laikmenoje, kuri yra neatsiejama šios ataskaitos dalis.

AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

ĮRAŠYMO Į IŠORĖS TURTO ARBA VERSLO VERTINIMO VEIKLA
TURINČIŲ TEISĘ VERSTIS ASMENŲ SĄRAŠĄ

PAŽYMĖJIMAS

Nr. 000179

kuriuo įrodoma, kad

UAB „Vertinimo partneriai“

kodas 304746018

į Išorės turto arba verslo vertinimo veikla turinčių teisę verstis asmenų sąrašą

įrašyta 2018 m. kovo 29 d.

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos
prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus

2018 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. V1-68

Direktorius

A.V.

Audrius Linartas

DIEVENIŠKIŲ TECHNOLOGIJŲ IR VERSLO MOKYKLA

Juridinių asmenų registras, kodas 190804176, Geranių g. 38 LT-17138 Dievenišės, Šalčininkų r.
tel.: (8 380) 54225, (8 380) / 54249, faks. (8 380) 54225, el.p. info@dieveniskiuvm.lt, www.dieveniskiuvm.lt
atsisk.sask.Nr.LT137300010114137879, „Swedbank“ AB, kodas 73000

UAB vertinimo partneriai

PRAŠYMAS

2018-11-19 Nr. V18-221

Dievenišės

Dėl turto specifikos ir turto naudojimo tolimesnėje įstaigos veikloje prašome žemiau pateikiamo turto grupės vertinti buhalterine (balansine įsigijimo) verte.

Bibliotekos fondas (ilgalaikiame turte esantys vadovėliai), knygos, blankai, vadovėliai, licencijos, spec. mokymo moduliai, žemėlapiai, stendai, antspaudai, valstybės heraldika (išskyrus vėliavas), skulptūros, meno dirbiniai ir paveikslai.

Turtas, kuris pagal vertintojo skaičiavimus įgaus 0 arba neigiamą vertę prašome taikyti simbolinę 1 € už 1 vnt. vertę, nes turtas toliau bus naudojamas įstaigos veikloje.

Direktorė

Ilona Šedienė